

CERÇEVE

YIL: 31 SAYI: 99 OCAK-ŞUBAT 2022 | 2 AYLIK İŞ DÜNYASI ve GÜNCEL EKONOMİ DERGİSİ | ISSN - 1303 - 7501 | muslad.org.tr

MÜSİAD
VİZYONER'21

FARK ET

DİJİTALİ
İKLİMİ
GİRİŞİMİ
DÖNÜŞÜMÜ

Her Şey Fark Ederek Başlar

MÜSİAD Vizyoner'21,
ortaya koyduğu vizyon,
tutarlılık ve yeni politikalarla
göz doldurdu.

Yükselen Değer
AZERBAIJAN

Yeşil Police'yi
Sigorta Sektörüne Kazandıracağız

İhracatın Dönüşümü
İhracat 2.0

İstisarede
Bereket Vardır

Çocuklarda Zekâ Türleri ve
Yargı Melekeleri

DOSYA

**MÜSİAD Uluslararası
Tahkim Merkezi
Projesini Hayata Geçiriyor**

Dr. **Abdurrahman** Paranın Tarihi,
ÇETİN **Kripto Paralar ve İslami Bakış**

Doç. Dr. **Oğuzhan** Bir Meydan Okumanın Adıdır
BİLGİN **MÜSİAD**

Genç Tasarruf Emeklilik Planı

Genç Tasarruf Katılım Bireysel Emeklilik Planı ile çocuklarınızın geleceğini şimdiden güvence altına alın, Bereketli Kulüp'ün ayrıcalıklar dünyası ile tanışın!

Bereket dünyasında

varlıklarınız, sevdikleriniz ve sağlığınız bize emanet!

CERÇEVE

İçindekiler

Yıl: 31 Sayı: 99 OCAK-ŞUBAT 2022

27

Uzak Ufuklara
Yayılan Strateji
Anlayışı veya
**Yurt Dışında
Yeni Bir Plan,
Yeni Bir Heyecan**

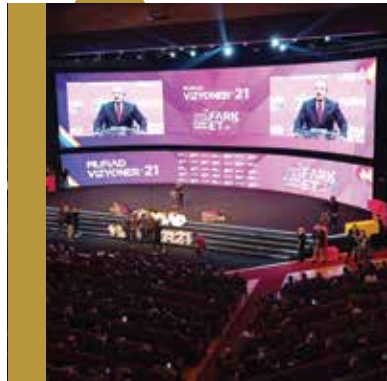

32

Bir Meydan
Okumanın Adıdır
MÜSİAD

**MÜSİAD
VİZYONER'21**
Haliç Kongre
Merkezi'nde
Gerçekleştirildi

44

Yükselen Değer
AZERBAYCAN

36

72

Paranın Tarihi,
**Kripto Paralar ve
İslami Bakış**

85

MÜSİAD
**Uluslararası
Tahkim Merkezi**
Projesini
Hayata Geçiriyor

İhracatın
Dönüşümü
İhracat 2.0

118

100

Çocuklarda
Zekâ Türleri ve
Yargı Melekeleri

Dijital
Okuryazarlık

112

CERÇEVE

MÜSİAD Adına Sahibi Genel Başkan
Mahmut ASMALI

Genel Başkan Yardımcısı
Mehmet DEVELİOĞLU

Kurumsal İlişkiler ve İletişim Komisyonu Başkanı
Abdurrahman UZUN

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Cihad TERZİOĞLU

Yapım
MİTO / MÜSİAD İletişim ve Tanıtım Ofisi
cerceve@musiad.org.tr

Yayın Ekibi
Rıdvan Kadir YEŞİL
İsmail Okan UKAV
Ahmet Emre KÜME
Ömer BEKTAŞ
Emir Furkan GÜNDOĞDU
Enes DİNÇER

Reklam Planlama
Fetullah GÜNDOĞAN
fetullah.gundogan@musiad.org.tr

OCAK 2022

Yayın Türü 2 Aylık, Yerel, Süreli Yayın

Baskı / Cilt
İMAK OFSET BASIM YAYIN
www.imakofset.com.tr

MÜSİAD Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad. No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: +90 212 395 00 00 - 444 0 893 F: +90 212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

Çerçeve Dergisinde yer alan yazıların tüm sorumluluğu yazarına aittir.
MÜSİAD sorumluluk kabul etmez. MÜSİAD'ın izni olmaksızın alıntı yapılamaz ve logosu kullanılamaz.

MÜSİAD
Başkan'dan

Kıymetli Okurlarımız;

Çerçeve Dergisi'nin 99'uncu sayısında, Türkiye'nin geleceğine yön verecek inovatif stratejilere odaklandık. Bu kapsamda dergimizin her sayfası, hem MÜSİAD'ın gelecek projeksiyonuna ışık tutuyor hem de yatırımcı, girişimci ve sanayicilerimizin çok daha sürdürülebilir üretim modelleriyle ilerlemeleri adına farklı bir yol haritası sunuyor.

MÜSİAD olarak 2022 ve sonrasında iki ana hedefe odaklandık. Birinci hedefimiz; her alanda sürdürülebilirliği desteklemek... İkinci hedefimiz ise otomotivden gıdaya, ulaşımdan enerjiye, hazır giyimden tarıma kadar her sektörde, üretim zincirinde oluşabilecek karbon ayak izini azaltmaya yönelik projelerin öncüsü olmak...

Bu kapsamda 99'uncu sayımızın kapak konusunda, Aralık 2021'de gerçekleştirdiğimiz MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi'nde öne çıkan konuları mercek altına aldık. Zirvemizin ana mottosu, "Fark Et" de bu bakış açısına yatırım yaptı. "Fark Etmek Her Şeydir" sloganı ile "Dijitali Fark Et", "Girişimi Fark Et", "Dönüşümü Fark Et", "İklimi Fark Et" ve "Değerleri Fark Et" mesajını verdik.

Özellikle "İklimi Fark Et" mottosu ile iş dünyamızı iklim kriziyle topyekûn bir mücadeleye davet ettik. Yayınladığımız 10 maddelik İklim Manifestosu'nun sürdürülebilir ve yenilenebilir enerji, yeşil yakıt projeksiyonu, döngüsel ekonomi, enerjinin dijitalleşmesi, sıfır enerji üretimi gibi konularda farklı bir bilinç oluşturacağına inanıyoruz.

Dosya konumuzda ise 2022 projeksiyonumuzda önemli rol oynayan Uluslararası Tahkim Merkezi'nin nasıl hayata geçirileceğine ve ne gibi kazanımlara pencere açacağına değindik.

Her yılın son ayında MÜSİAD üyelerinin katılımıyla hazırlanan "Ekonomi Anketi" sonuçlarını paylaştığımız 99'uncu sayımızda üretici, sanayici ve yatırımcılarımızın 2022 yılından umutlu oldukları görmenin heyecanı içerisindeyiz. 2022'nin istihdam, ihracat ve yatırım açısından pek çok yeni fırsatları da beraberinde getireceğine inancımız tam.

Çok daha aydınlık bir geleceğe emin adımlarla ilerlediğimiz 2022 yılının, ülkemize ve ekonomimize hayırlı olmasını temenni ediyor, siz değerli okuyucularımız için hazırladığımız içeriklerin, yeni hedeflerinizde belirleyici olmasını diliyorum.

Mahmut ASMALI
MÜSİAD Genel Başkanı

Türkiye'nin Ruhunda İMECE var!

Ruhumuzdaki Dayanışma Kültürü ve Finansal İmeceleşme Sistemimizle
Ev, Araç ve İş yeri Edinmek Çok Kolay.
Üstelik Hızlı, Faizsiz, Kefilsiz.

MÜSİAD Sunuş

Değerli Okurlarımız;

2022 yılına Türkiye olarak yepyeni umutlarla girdik. Bu sürecin en önemli yansıması ise Aralık 2021'de MÜSİAD üyesi katılımcılarımızla gerçekleştirdiğimiz Ekonomi Anketi sonuçları... Çerçeve Dergisi'nin 99'uncu sayısında detaylarına yer verdiğimiz anketimiz; kapasite kullanımlarının artış kaydedeceği, iç satışların yükseleceği ve istihdam artışının hızlanacağı yepyeni bir döneme girildiğine işaret ediyor.

MÜSİAD olarak Türkiye ekonomisinin özellikle hizmet ihracatının artması ile 2022 yılında, 250 milyar dolarlık ihracat hedefini aşacağına inanıyoruz. Bu vizyondan yola çıkarak yeni sayımızda ülkemize her alanda katma değer sağlayacak gelecek stratejilerini okuyucularımızla paylaştık.

Yarınımıza yön verecek en önemli konuların başında ise sürdürülebilirlik geliyor. Çerçeve Dergisi'nin 99'uncu sayısının kapak konusunda ise bu misyondan hareketle MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi'nde öne çıkan yeni gelişmelere ve 10 maddelik İklim Manifestomuza yer verdik.

MÜSİAD olarak sorumluluklarımızın farkındayız. Sürdürülebilir ve yenilenebilir enerji dönüşümlerini hedefimize alarak ilerliyoruz. Bu kapsamda teşkilatımız bünyesinde faaliyet gösteren Enerji ve Çevre Sektörü Kurulumuz ve saygın akademisyenlerimizden oluşan Danışma Kurulumuz çalışmalarını tamamladı. 10 maddelik "İklim Manifestosu", üretim ve yatırım odaklı her sektöre farklı bir perspektif aşılayacak.

Eylem planımız; Türkiye'yi her alanda ve her sektörde çok daha rekabetçi bir boyuta taşıyacak. Ülkemizin yerli ve milli üretim gücüne katma değer sağlama vizyonumuz çerçevesinde dosya konusu olarak Uluslararası Tahkim Merkezi'nin kurulmasına odaklandık. Uluslararası ticaretin gelişmesi için en önemli unsurun "güven" olduğu bilinciyle yol alıyoruz. Bu nedenle dünyada uluslararası hukuk alanındaki gelişmeleri yakından takip ediyor, alternatif çözüm yolları geliştiriyoruz.

Türkiye'nin uluslararası ticaretteki gücünü ve potansiyelini artırmayı, dünya ticaretini hukuk temelinde bir araya getirmeyi, daha güvenli ve verimli bir ortam inşa edebilmeyi planlıyoruz. Alternatif uyuşmazlık çözüm yollarından en önemlisi olan tahkim konusunda MÜSİAD olarak inovatif bir adım atarak MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi'ni hayata geçireceğimizin altını çizmek istiyorum.

Dönüşümü fark ederek her sektörde açık ara öne çıkmak isteyen değerli okuyucularımıza iyi okumalar diliyor; 2022'nin ülkemiz adına hayırlı iş birliklerine, inovatif yatırım ve üretim fırsatlarına vesile olmasını temenni ediyorum, hoşça kalın...

Dr. Cihad TERZİOĞLU
MÜSİAD Genel Sekteri

KISA HABERLER

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Afrikalı Gençlerle Bir Araya Geldi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Kültüphanesi'nde, 3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi kapsamında Afrikalı gençlerle bir araya geldi. Zirve vesilesiyle bir araya gelmekten duyduğu memnuniyeti dile getiren Erdoğan, Afrika kıtası ile kökü 10. yüzyıla uzanan derin ilişkilerin bulunduğunu vurguladı. Erdoğan, "Afrikalı kardeşlerimiz milletimizin gönlünde müstesna bir yere sahiptir. Biz de göreve geldiğimiz 2002 yılından itibaren Afrika ile dostluğumuzun ve iş birliğimizin gelişmesine özel önem verdik"

diye konuştu. Başbakanlık görevi dâhil bugüne kadar 30 Afrika ülkesini toplamda 50 defa ziyaret ettiğini hatırlatan Erdoğan, çoğu ilk kez olmak üzere kıta genelinden pek çok devlet ve hükümet başkanını da Türkiye'de ağırladıklarını söyledi. Covid-19 salgınına rağmen sadece bu yıl, Sahra Altı Afrika'dan 38 üst düzey heyeti Türkiye'de misafir ettiklerini anlatan Erdoğan, şöyle konuştu:

"Aramızdaki mesafeye rağmen Afrika ülkelerini yakın birer komşumuz, daimi dostlarımız olarak addediyoruz. Afrika'nın meselelerine ilişkin olarak kıtadaki ortaklarımızla aynı vizyonu, aynı hassasiyeti paylaşıyoruz. Dillerimizin, ırklarımızın, renklerimizin farklı olması bizim için ne bir utanç ne de bir üstünlük vesilesidir. Bilakis

bunların tamamı Allah'ın biz kullarına bahsettiği bir zenginlik, bir lütuf ve ikramdır. Bu anlayışla tüm çalışmalarımızı insan onuruna yaraşır, sürdürülebilir, adaletli bir kalkınma hedefi doğrultusunda yürütüyoruz. Kimseyi ayırmadan, kimseyi ötekileştirmeden, kimseyi dışlamadan Afrika halklarıyla dayanışmamızı artırıyoruz."

"Türkiye burslarından 14 binden fazla Afrikalı kardeşimiz faydalandı"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, tüm bunları yaparken temel amacın, gençlere daha adil, daha huzurlu, daha müreffeh bir dünya bırakmak olduğuna işaret ederek, "Çünkü sizler hem bizim hem de geldiğiniz ülkelerin istikbalisiniz, umudusunuz. Geleceğimizi sağlıklı bir zeminde inşa etmek için nitelikli, vizyoner, erdem ve vicdan sahibi gençlere ihtiyacımızın olduğunu biliyoruz" dedi.

Bu amaçla gerek Türkiye içinde gerekse yurt dışında birçok projeyi hayata geçirdiklerini aktaran Erdoğan, geçmişte farklı kurumların farklı statülerde verdiği bursları 2012'den itibaren "Türkiye Bursları" adı altında yeniden düzenlediklerini söyledi.

KARANFİL GROUP

KARANFİL GROUP Olarak Ülkemize

Değer Katıyoruz
444 0 576

Sektörün Güçlü Ve Etkin Oyuncusu Olarak Dünya'nın Dört Bir Yanına Erişim Sağlıyor,
Kara, Deniz Ve Hava Taşımacılığı ile İntermodal Lojistik Hizmeti Sunuyoruz.

KISA HABERLER

KOSGEB'den Ar-Ge'ye Yönelik İkinci Destek Programı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Bilişim Vadisi'nde düzenlenen 2021 Verimlilik Proje Ödülleri & TEVMOT Projesi Plaket Takdim Töreni'nde, 2014 yılından beri gerçekleştirdikleri Verimlilik Proje Ödülleri Töreni'ne, geçen yıl salgın nedeniyle ara vermek zorunda kaldıklarını, bu sene daha yüksek katılımı daha güçlü bir şekilde kaldıkları yerden devam ettiklerini söyledi. Proje ödülleri için bu yıl 53 ilden 279 büyük ölçekli, 77 orta ölçekli, 51 mikro ve küçük ölçekli işletme ve 61 kamu işletmesi olmak üzere toplam 468 proje başvurusu aldıklarını dile getiren Varank, ayrıca 60 ilden 288 bağımsız değerlendiricinin başvuru yaptığını ifade etti.

Sanayicilere üretime, verimliliğe ve ülkeye değer katmaya odaklanma çağrısında bulunan Varank, "Biz her zaman sizin yanınızdayız, yanınızda olmaya da devam ede-

ceğiz." dedi. Bu vesileyle KOSGEB ile başlattıkları yeni bir destek programının müjdesini de vermek istediğini dile getiren Varank, şunları kaydetti: "Malumunuz KOSGEB'in Ar-Ge'ye yönelik destek programını bu yılın başında güncelledik. Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon adını verdiğimiz yeni destek programının ilk çağrısına da Mart

ayında çıktık. Elektrikli otomotiv sektörü ile 5G gibi yeni nesil mobil haberleşme teknolojilerine dönük olan bu çağrımıza ilişkin değerlendirme süreçlerinin sonuna geldik. Yakın zamanda sonuçları ilan edeceğiz. Bugün ise programın orta yüksek ve yüksek teknoloji alanlara yönelik ikinci çağrısına çıkıyoruz. Bu yeni çağrımızla da ilaç ve tıbbi cihaz, savunma sanayii ve raylı sistem araçları alanlarına odaklanıyoruz."

Varank, Milli Teknoloji Hamlesi vizyonlarına uygun şekilde bu sektörlerdeki kritik teknolojilerin yerli imkanlarla üretilmesini sağlayacaklarını vurgulayarak, "İlk çağrımızdan farklı olarak bu kez mikro işletmeleri de destek kapsamına aldık. Orta ölçekli işletmelere 6 milyon, küçük işletmelere 1,5 milyon, mikro işletmelere de 900 bin liraya kadar destek vereceğiz. Proje teklif çağrısı, 8 Şubat'a kadar başvurulara açık. Tüm işletmelerimizi bu destekten yararlanmaya davet ediyorum" dedi.

KISA HABERLER

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Elon Musk ile Video Konferans Gerçekleştirdi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tesla ve SpaceX'in Kurucusu Elon Musk ile video konferans görüşmesi gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya

göre, görüşmede, Türkiye'deki kamu ve özel sektör kurumları ile şirket arasında uydu ve uzay teknolojileri başta olmak üzere farklı alanlarda iş birliğine ilişkin hususlar ele alındı. Elektrikli otonom araçlar ve dijital ekonomi konularının da konuşulduğu görüşmede, uzun dönemli yatırımlar ve mevcut iş birliğini geliştirecek adımlar değerlendirildi. Türkiye'nin yerli elektrikli aracı TOGG'un lityum

bataryaları konusunda atılabilecek ortak adımların da masaya yatırıldığı görüşmede, Türkiye'nin SpaceX aracılığıyla ocak ayında uzaya fırlattığı TÜRKSAT 5-A uydusunun ardından TÜRKSAT 5-B uydusunun uzaya fırlatılma süreci de görüşüldü. Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Türkiye'nin Milli Uzak Programı kapsamında yaptığı diğer çalışmalara da dikkati çekti.

TOGG'un Logosu Görücüye Çıktı

Yerli elektrikli otomobili geliştirme çalışmalarını sürdüren Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG), marka isminin ardından logosunu da seçtiğini açıkladı. Yapılan açıklamaya göre, TOGG'un logosu yaşamı kolaylaştıran mobilite çözümleri sayesinde teknolojiyi ve insanı bugünün ve yarının keşişim noktasında bir araya getiren bir teknoloji şirketi olduğunu da vurguluyor. Aynı zamanda TOGG CEO'su Gürçan Karakaş, logo renğinin Türkiye'yi temsil ettiğini ve sembollerin ise Anadolu'yu vurguladığını ifade ediyor.

KISA HABERLER

Formula 1'de Verstappen Şampiyon Oldu

Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda sezonun 22. ve son yarışı, Birleşik Arap Emirlikleri'nde yapıldı. Verstappen ile Lewis Hamilton'ın şampiyonluk mücadelesi verdiği 2021 sezonunda, 47 yıl sonraki ilk, Formula 1 tarihinde ise 2. kez iki pilot son yarışa eşit puanla başladı.

Başkent Abu Dabi'deki 5,2 kilometrelik Yas Marina Pisti'nde 58 tur üzerinden koşulan ve büyük çekişmeye sahne olan yarışın son turunda Verstappen, Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda 7 şampiyonluğu bulunan Mercedes'in Büyük Britanyalı pilotu Lewis Hamilton'u geçerek şampiyonluğunu ilan etti.

Hem Hollandalı Verstappen (9 birincilik, 8 ikincilik, 1 dokuzunculuk, 5 en hızlı tur, 5 sprint sıralama puanı) hem de Büyük Britanyalı Hamilton (8 birincilik,

7 ikincilik, 1'er üçüncülük, dördüncülük, beşincilik ve yedincilik, 6 en hızlı tur, 2 sprint sıralama puanı), son yarışa 369,5 puanla girdi ve şampiyonluk düğümü, 1950'den beri düzenlenen Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda 30. defa son yarışta çözüldü. Kariyerinin ilk şampiyonluğunu kovalayan 24 ya-

şındaki Verstappen ile toplamda 8. şampiyonluğunu elde ederek Formula 1'de rekor kırmak isteyen Hamilton, son yarışa aynı puanla (369,5) başladı. Abu Dabi'de zafer, Verstappen'in oldu. Markalar klasmanında ise ilk sırada yer alan Mercedes, Red Bull'un 28 puan önünde sezonu tamamladı.

Platin Dergisi İş Kitapları Ödülleri Görkemli Bir Törenle Sahiplerini Buldu

Platin İş Kitapları Ödülleri Platin Dergisi tarafından Türkcell ana sponsorluğunda Fişekhane'de gerçekleştirilen özel bir törenle sahiplerini buldu. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Ahmet Burak Dağlıoğlu'nun teşrifleriyle iş, sanat ve akademi dünyasının tanınmış simalarının bir araya geldiği ödül töreni Platin Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Oya Yalman'ın konuşmasıyla başladı. Halk oylamasıyla 11 farklı kategorilerde verilen ödüllerde bu yıl, Platin Özel Ödülü'nü MÜSİAD Saygı Kitaplığı Serisi aldı.

Seç Market İş Ortağı Olmanın TAM ZAMANI

SEÇ Market 79 ilde, 1700'ü aşkın bayi sayısı ile Türkiye'de hızla büyüyen güçlü bir bayilik modelidir. Sen de SEÇ Market ailesine katıl, SEÇ Market'in iş ortaklarına sunduğu; geniş ürün gamı, lojistik, pazarlama ve satış ekibi desteği ile rekabette öncü, işinde zirvede ol!

Bayilik Bedeli Yok

Mahallenizin Marketi

444 82 40
secmarket.com.tr

f t i secmarketler

Detaylı bilgi için
QR kodu okutarak web sitemizi
ziyaret edebilirsiniz.

16

Faydalı yük kapasitesi ve güç değerleriyle Türksat uydu filosunun en güçlüsü olacak Türksat 5B haberleşme uydusu, Türkiye saatiyle 06.58'de Space X firmasına ait Falcon 9 roketiyle uzaya gönderildi. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan, Türksat Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kemal Yüksek, Türksat Genel Müdürü Hasan Hüseyin Ertok, Türksat Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Şuayip Birinci ve beraberindeki bürokratlar, uydunun fırlatılışını Cape Canaveral Üssü'ndeki fırlatma merkezinde izledi.

“Kendi fırlatma sistemlerimizi nasıl geliştiririz diye çalışıyoruz”

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ile Türksat'ın Gölbaşı Yerleşkesi'nde düzenlenen törende, Türksat 5B'nin ABD'nin Florida eyaletinde bulunan Cape Canaveral Üssü'nden uzaya fırlatılma anını canlı izledi. Türkiye'nin gelişip kalkındığını ve bunun, söylemlerinin altını doldurularak gerçekleştirdikleri 20 yıllık bir yolculuk olduğunu belirten Oktay, Türksat 5B ile kendi uydusunu üreten ilk 10 ülkeden biri olduklarını söyledi.

“İlk defa uzayda yerli ve milli komponentleri olan uydu faaliyet gösterecek”

Bakan Karaismailoğlu ise “Türksat 5B, 164 günlük yolculuğa çıktı. Türksat 5B ile deniz, hava ve karasal olarak ulaşamadığımız tüm bölgelere ulaşmış olacağız.” dedi. Türksat 5B'de iki yerli ve milli komponent bulunduğunu dile getiren Karaismailoğlu, “İlk defa uzayda yerli ve milli komponentleri olan uydu faaliyet gösterecek ama bizim için asıl önemli olan tamamen yerli ve milli uydu Türksat 6A. Teknolojideki yerli ve milli katkımız artarak devam edecek. Özellikle 5G'yi tamamen yerli ve milli altyapıyla kullanmak istiyoruz. Peşinden 6G'yi planlıyoruz. Özellikle teknolojiyi üreten, geliştiren ve ihraç eden ülke hâline gelmek için gençlerin ilgisi bizim için çok kıymetli.” diye konuştu.

DETAY HABER

Türkiye'nin faydalı yük kapasitesi en yüksek uydusu

Türksat 5B, Sabit Uydu Servis (FSS) sınıfı uydulara göre en az 20 kat fazla kapasite verimliliği bulunan yüksek verimli uydu kategorisinde yer alıyor. Ülkenin faydalı yük kapasitesi en yüksek uydusu Türksat 5B, 4,5 ton fırlatma ağırlığına ve 15 kilovat güç kapasitesine sahip bulunuyor.

Türkiye'nin yanı sıra Orta Doğu'nun tamamı, Basra Körfezi, Kızıldeniz, Akdeniz, Kuzey ve Doğu Afrika, Nijerya, Güney Afrika ve yakın komşu ülkeleri içeren geniş kapsama alanında hizmet verecek Türksat 5B, frekansın tekrar kullanımı ve çoklu hüzme kapsama konseptlerinin kullanıldığı Ka-Bant faydalı yüküyle toplamda 55 Gbps'den daha fazla veri iletim kapasitesi sağlayacak.

Türksat 5B'de yerli üretim ekipmanları da kullanıldı

Türkiye'nin uydu veri iletişim kapasitesi olan Ka-Bant kapasitesini 15 kattan fazla artıracak Türksat 5B, uydu haberleşmesinin kullanıldığı denizcilik ve havacılık gibi ticari sektörlerde etkin biçimde yerini alacak. Yerli Endüstri Katkı Programı kapsamında Türkiye'de üretilen 2 haberleşme ekipmanının da kullanıldığı Türksat 5B ile ilk kez ticari bir haberleşme uydusunda yerli tasarlanıp üretilen ekipmanlar uzaya gönderilmiş olacak.

ASELSAN'ın yerli olarak geliştirdiği veri aktarım ekipmanlarıyla uzaya fırlatıldı

ASELSAN'dan yapılan yazılı açıklamaya göre, Türksat-5B uydusundaki Ku-Bant Almaç ve Ka-Bant Düşük Gürültülü Yükselteç (LNA) ekipmanları ASELSAN tarafından öz kaynaklı Ar-Ge projesi olarak geliştirildi. Söz konusu ekipmanlar tüm testlerden geçtikten sonra, Airbus Fransa Toulouse tesislerine gönderildi. Airbus tarafından ekipmanların uyduya entegrasyonları ve uydu seviyesi testleri de başarıyla tamamlandı. Eylül 2018'de başlayan proje kapsamında ekipmanlar taahhüt edilen zamanda teslim edildi. Proje kapsamında uzay sektöründe uzun yıllar aktif şekilde yer alan uluslararası firmalarla yakın çalışma sayesinde, dokümanların uzay standartlarına uygun hazırlanması ve sınıflandırılması, uzay kalifiye baskı devre kartlarının milli olarak üretilmesi, uzay kalifiye üretim süreçlerinin doğrulanması ve birçok farklı kapsamlı yeni sürecin kalifikasyon süreçlerine dâhil edilmesi gibi önemli tecrübe kazanımları sağlandı.

KISA HABERLER

Cumhurbaşkanı 2022'de Uygulanacak Asgari Ücreti Açıkladı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde işçi ve işveren temsilcileri ile yeni asgari ücrete ilişkin basın toplantısı düzenledi. Konuşmasına, vatandaşları selamlayarak başlayan Erdoğan, bir sonraki yılın asgari ücretinin her yılın aralık ayında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının nezaretinde, çalışan ve işveren kesimlerinin iştirakiyle belirlendiğini hatırlattı. Bu bağlamda Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2022 yılında asgari ücretin en alt 4 bin 250 lira olarak uygulanacağını, çalışanın evli olmasına ve çocuk sayısına göre bu rakamın daha da yükseleceğini söyledi.

TCMB Politika Faizini 100 Baz İndirdi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) faiz oranlarına ilişkin yapılan duyuruda, Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu başkanlığında toplanan Para Politikası Kurulu'nun (PPK), politika faizinin yüzde 15'ten yüzde 14'e indirilmesine karar verdiği bildirildi. Duyuruda, salgında yeni varyantlar nedeniyle kapanma tedbirlerinin ve seyahat kısıtlamalarının yeniden başlamasının, küresel iktisadi faaliyet üzerindeki aşağı yönlü riskleri canlı tuttuğu ve belirsizlikleri artırdığı belirtilerek, "Küresel talepteki toparlanma, emtia fiyatlarındaki

yüksek seyir, bazı sektörlerdeki arz kısıtları ve taşımacılık maliyetlerindeki artış uluslararası

ölçekte üretici ve tüketici fiyatlarının yükselmesine yol açmaktadır" denildi.

ags | global

Araştırma sektörünün yerli ve özgün gücü
olarak ilklerin altında imzamız var..

100'den
Fazla
Ülke

107
Mutlu
Marka

10 Yılı
Aşan
Tecrübe

Global pazarlarda içgörü peşinde
tutku dolu yolculuğumuz sürüyor..

ags@agsglobal.com.tr

www.agsglobal.com.tr

KISA HABERLER

Rüzgâr Enerjisi Sektöründe Yerli Üretimin Payı Yüzde 65'e Ulaştı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) tarafından düzenlenen Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi'nde yaptığı konuşmada, rüzgar enerjisinde ilk adımın 23 yıl önce İzmir'de 1,5 megavat gücü atıldığını ifade etti. Türkiye'de rüzgar enerjisi sektöründe yerli ve yabancı toplam 231 firmanın faaliyet gösterdiğine dikkati çeken Dönmez, işletme halindeki 355 santralde yıllık toplam 30 teravatsaat üretim yapıldığını kaydetti. Türkiye'de elektriğin yaklaşık yüzde 10'unun rüzgardan karşılandığını vurgulayan Dönmez, bu yıl günlük elektrik üretiminde yüzde 20'leri aşan rüzgar payıyla rekorlar kırıldığını anımsattı. Dönmez, rüzgar enerjisinde Ocak 2019'da 7 bin 591 megavat

olan kurulu gücün 2 yılda yaklaşık 3 bin megavat artarak 10 bin 500 megavatın üzerine çıktığını bildirdi. Dönmez, 2019'un başından itibaren devreye alınan kurulu gücün tamamına yakınının yenilenebilir kaynaklardan oluştuğunu vurgulayarak, "Dünyada 2020'de

yenilenebilir enerji kurulu gücünü en çok artıran 9., Avrupa'da 4. ülke olduk. Yenilenebilir enerji kurulu gücümüz yüzde 54'e yükseldi." diye konuştu. Yeşil kalkınma hedefinin Türkiye'nin yeni dönemdeki en önemli hedeflerinden olduğuna dikkati çeken Dönmez, şöyle devam etti:

"2023'te Akkuyu'nun da devreye girmesiyle yeni bir karbon nötr enerji kaynağını daha enerji portföyümüze eklemiş olacağız. İklim değişikliğiyle mücadele programımızda yenilenebilir enerji, nükleer enerji ve enerji verimliliği ne önemli argümanlarımız olacak. Ülkemizde yalnızca 2020'de yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrikle 73 milyon ton sera gazı emisyonunu engelledik. Cumhurbaşkanımız, Yeşil Kalkınma Devrimi çerçevesinde yatırım, üretim, istihdam politikalarında köklü değişikliğe yol açacak 2053 karbon nötr hedefimizi kamuoyuyla paylaşmıştı. Biz de bu doğrultuda uzun dönemli planlamalarımızı farklı senaryolar bazında çalışıyoruz."

Türkiye
Discover
the potential

Anka Mobil
Araç Takip Sistemleri
Gps Tracking Systems

ARAÇ TAKİP

FİLO TAKİP

SERVİS/DURAK TAKİP

CANBUS TAKİP

KİŞİ TAKİP

YÜK/KONTEYNER TAKİP

MOTO TAKİP

DENİZ ARACI TAKİP

www.ankatakip.com.tr
0 850 532 90 68 - 0 212 942 60 90

ÜRETİCİ, SANAYİCİ VE YATIRIMCILAR 2022'DEN UMUTLU

2022 yılında Türkiye ekonomisindeki büyümenin, piyasa tahminlerini aşarak yüzde 5 civarında gerçekleşeceğini öngördüklerini belirten MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, “Her yılın son ayında MÜSİAD üyelerinin katılımıyla hazırlanan ‘Ekonomi Anketi’ sonuçları da Türkiye’nin büyüme hamlesini destekliyor” açıklamasında bulundu. Asmalı, 20 Aralık’ta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın açıkladığı ‘TL’yi Özendirme Paketi’nin ardından, iş dünyasının 2022 yılına çok daha pozitif bir algıyla girdiğine dikkat çekti. Ekonomi Anketi sonuçlarına göre 2022; yatırım, ihracat ve istihdam açısından önemli fırsatlar barındırıyor.

11 Eylül 2021’de gerçekleşen MÜSİAD 26’ncı Olağan Genel Kurulu’nun ardından 100 günü geride bıraktıklarını söyleyen MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, “Bu süreç zarfında ülkemizi yurt içi ve yurt dışında başarıyla temsil ettik. Farklı ülkelerle global iş birliklerine imza attık. Ticaret ve ihracat sürecimizi geleceğe taşıyacak inovatif iş modelleri geliştirdik. Yurt içinde 88 şubeye, yurt dışında ise 74 ülkede, 81 irtibat noktasına ulaştık. Değişik sektörlerde faaliyet gösteren 12 bin üyemiz ve 60 bin firmamız ile 1 milyon 800 bin kişiye istihdam sağlıyoruz” açıklamasında bulundu.

2022 Projeksiyonu, 7 Strateji Üzerine Kurulu

Ülkemizin yerli ve milli üretim gücüne her açıdan katkıma değer sağlayabilmek amacıyla, 2022 projeksiyonlarını yedi stratejik başlık altında kurguladıklarına dikkat çeken Asmalı, bu maddeleri şöyle özetledi: “G-20

ülkelerinin tamamında MÜSİAD ofislerini güçlendirerek ve ticari diplomasi faaliyetlerini artıracacağız. Körfez İşadamları İrtibat Ofisi’nin kurulması, yurt dışında en az bir MÜSİAD Expo Fuarı’nın düzenlenmesi, MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi’nin kurulması, mikro ihracatın desteklenmesi, bu doğrultuda her üyemizin lojistik, insan kaynakları, ödeme sistemleri gibi altyapı süreçlerinin güçlendirilmesi, ekonomi diplomasisi faaliyetleriyle büyükelçi ve ticari ataşelerin Anadolu’daki insanlarıyla bir araya getirilmesi ve MÜSİAD Ticaret Ofisi’nin (MTO) kurulması gibi projelerimiz bulunuyor.”

“2022 Yılı ve Sonrasında Türkiye Ekonomisinde Döviz Girdi Sorunu Büyük Oranda Aşılacak ve Kalıcı Şekilde Cari Fazla Veren Bir Yapı Öne Çıkacak”

2021’in, Türkiye’nin global arenada her yönüyle ayrıştığı ve öne çıktığı bir yıl olduğunu dile getiren Mahmut Asmalı; “Değişim parametrelerinin başında istihdam potansiyeli geliyor. 2021 yılı üçüncü çeyreği itibariyle hizmet, tarım, sanayi ve inşaat sektörlerinin istihdam süreçlerini, salgın öncesindeki seviyelerin üzerine çıkardıklarını gözlemliyoruz. Türkiye, 2021 yılı ihracat hedefi olan 211 milyar doları aştı ve 2021’i 225,4 milyar dolarlık rekor ihracatla kapattı. OVP kapsamında 2023 yılı için hedeflenen 242 milyar dolarlık ihracata 2022 yılında rahatlıkla ulaşabileceğine inanıyoruz. 2022 yılı ve sonrasında Türkiye ekonomisinde döviz girdi sorununun büyük oranda aşılacağına ve kalıcı bir şekilde cari fazla veren bir yapıya kavuşacağımıza eminiz. Türkiye; üretim, hizmet ve dağıtım potansiyeliyle lojistik alanında global bir hub olma yolunda ilerliyor. MÜSİAD olarak Türkiye ekonomisinin özellikle hizmet ihracatının artması ile 2022 yılında, 250 milyar dolarlık ihracat hedefini aşacağına inanıyoruz.

“Olumsuz Beklentiler, TL’yi Özendirme Paketi’nin Ardından Hızla Pozitif Döndü”

Küresel düzlemde bütün ülkelerin başlıca sorunu olan enflasyonun, 2022’de öncelikli gündem maddeleri olacağına değinen Asmalı, “Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan’ın 20 Aralık 2021’de açıkladığı TL’yi Özendirme Paketi sonrasında döviz karşısında hızlı bir değer kazanan Türk Lirası, iç piyasada fiyatlar üzerindeki maliyet enflasyonu baskısını ciddi oranda azalttı. Bu sürecin Türkiye ekonomisi için bir milat olduğuna inanıyoruz. Türkiye ekonomisinin 2022 yılına yönelik olumsuz beklentilerinin, TL’yi Özendirme Paketi’nin ardından hızla pozitive döndüğünü gözlemliyoruz. Üreticilerimiz, sanayicilerimiz, yatırımcılarımız ve girişimcilerimiz 2022’ye çok daha umutlu girdi.

“Söz Konusu Önlem Paketiyle Kuru Yukarı Yönde Baskı Altında Tutan Birçok Unsor Bertaraf Edilecek ve TL Üzerindeki Algi Manipölasyonu da Sona Erecek”

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin Nebati’nin, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde yüksek faiz kısılacından çıkarak; yatırım, üretim ve istihdam odaklı bir büyüme modeliyle yol alma sürecini MÜSİAD olarak desteklediklerini belirten MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, “Yüksek ihracata dayalı, cari açığı azaltıcı ve refah sisteminin, toplumun tamamına yansıtıldığı yeni bir ekonomik model inşa edildi. Bu süreçte MÜSİAD olarak üstümüze düşen her sorumluluğu yerine getireceğiz. TL mevduatlarındaki getirinin, kur artışı karşısında korunacak olması dolarizasyonu ciddi anlamda önleyecek. Bu düzenlemenin yanı sıra BES’te devlet katkısının artırılması, DİBS’e yönelik stopaj affı ve yastık altı olarak tabir edilen altın yatırımları için geliştirilecek yatırım araçları, vatandaşlarımıza döviz karşısında alternatif yatırım alanları sunacak. Söz konusu önlem paketiyle birlikte döviz kurunu yukarı yönde baskı altında tutan birçok unsur bertaraf edilecek ve TL üzerindeki algı manipölasyonu da sona erecek” dedi.

“Üreten ve Güçlü Bir Türkiye İçin Çalışıyoruz”

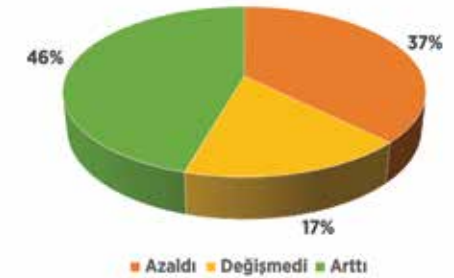
“2022, Türkiye ekonomisi için güçlü büyüme sürecinin devam ettiği bir dönem olacak” diyen Asmalı; sözlerine şöyle devam etti: “İç talep, net dış talep ve yatırımlardaki değişimlerin her birinin büyümeye pozitif destek vereceğine inandığımız 2022 yılında Türkiye ekonomisindeki büyümenin, piyasa tahminlerini aşarak yüzde 5 civarında gerçekleşeceğine inanıyor-

ruz. Söz konusu önlemlerin etkilerinin, piyasaya tamamen yansımaya, 2022’nin ikinci yarısı itibariyle, fiyatlar genel düzeyindeki artışların normal seviyelere yaklaşacağını öngörüyoruz. Üreten ve güçlü bir Türkiye için çalışmalarımız sürdüreceğiz.”

Ekonomi Anketi de Pozitif Büyüme Destekliyor

Mahmut Asmalı; 2021 yılı değerlendirmeleri ve 2022 yılı projeksiyonunun ardından geleneksel olarak her yılın son ayında MÜSİAD üyelerinin katılımıyla hazırlanan ‘Ekonomi Anketi’ sonuçlarının da Türkiye’nin büyüme hamlesini desteklediğini belirtti. 2021’de farklı bir yöntem izlendiğini ve üyelere yöneltilen 10 soruluk anket formatının, 21 soruya çıkarıldığını söyleyen Asmalı, “Bu sorulardan ilk 9’u geride bırakmış olduğumuz 2021 yılının değerlendirilmesini, kalan 12 soru ise 2022 yılına dair beklenti ve öngörülerini içeriyor. Anket çalışmasında dikkat çeken en önemli yanımlardan biri de MÜSİAD üyelerinin, 20 Aralık’ta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın açıkladığı ‘TL’yi Özendirme Paketi’nin ardından 2022 yılına çok daha pozitif bir algıyla girmiş olmaları” yorumunda bulundu.

2021 yılında yurt içi satışlarınız önceki yıla kıyasla hangi yönde değişim gösterdi?

2021’de İç Satışlar Yükseldi

MÜSİAD üyesi 895 işadamlarının katılımı ile yapılan Ekonomi Anketi kapsamında, ilk olarak ‘2021 yılında iç satışlarının, önceki yıla kıyasla ne yönde değiştiği’ soruldu. Ankete katılan üyelerin %46’sı bu soruya “arttı” cevabını verirken, “azaldı” yanıtını verenlerin oranı ise %37 oldu. 2021’in ilk 9 ayına ilişkin %11,7’lik GSYİH büyümesinde iç tüketimin katkısı 8,2 puan olmuştur. Bu bağlamda ankete katılan üyelerin %46’sının, Türkiye ekonomisinin iç talep kaynaklı büyümesine destek verdikleri dikkat çekti.

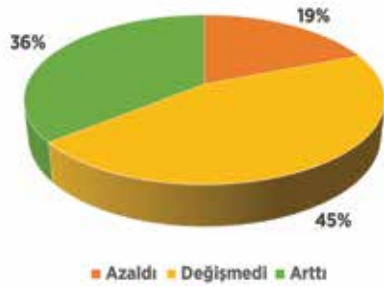
Kapasite Kullanımı Artış Kaydetti

MÜSİAD üyelerine yöneltilen ikinci soru ise 2020'ye kıyasla kapasite kullanımlarının ne yönde değiştiği oldu. Üyelerin %41'i kapasite kullanımlarının artış kaydettiğini, %35'i azaldığını, %24'ü ise değişmediğini ifade etti. Bu veriler; Türkiye'de 2021 yılının başında %75,4 seviyesinde olan imalat sanayi kapasite kullanımının, yıl sonu itibarıyla %78,7'ye yükselmesini teyit etti.

İhracat Performansı Güçlendi

Üyelere, ihracat süreçlerinin önceki yıla kıyasla ne yönde değiştiği sorulduğunda, %36'sı bu soruya "arttı" cevabını verirken, %19'u ihracatlarının azaldığını, %45'i ise değişmediğini ifade etti. Önceki yıla göre ithalat seyrinin değerlendirilmesi noktasında ise anket katılımcılarının %25'i "arttı", %22'si "azaldı", %53'ü ise "değişmedi" cevabını verdi.

2021 yılında ihracatınız önceki yıla kıyasla hangi yönde değişim gösterdi?

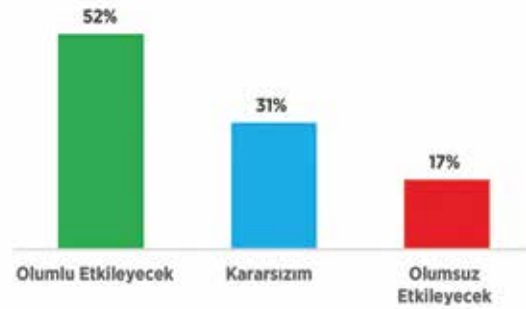
Öz Sermaye Yatırımları Yükselişe Geçti

Üyelerin %39'u önceki yıla göre yatırımlarının arttığını, %35'i ise azaldığını ifade etti. Yeni yatırımların önündeki en büyük engel olarak öne çıkan yüksek faiz oranlarının, Türkiye ekonomisindeki büyümeyi sınırladığı dikkat çekti. Üyelerin %59'u öz sermaye, %32'si kredi, %9'u ortaklık, %0,5'i ise halka arz yöntemiyle yatırımlarını artırdığını vurguladı.

İstihdam Artışı Devam Etti

Ocak 2021'de 27.7 milyon düzeyinde olan toplam istihdam, Ekim 2021 dönemi itibarıyla 29.6 milyona yükseldi. Böylece 10 ayda ilave 1.9 milyon istihdam alanı oluşturuldu. Bir önceki yıla göre istihdam süreçlerini değerlendiren MÜSİAD üyelerinin yüzde 35'i istihdamlarının arttığını, yüzde 28'i ise azaldığını ifade etti.

"Yeni Ekonomi Modeli" kapsamında düşük faiz/rekabetçi dolar kurunun 2022 yılında işlerinize nasıl yansımaları bekliyorsunuz?

Yeni Ekonomi Modeli Güven Aşıladi

Ekonomi Anketi'nde üyelere 'Yeni Ekonomi Modeli' kapsamında düşük faiz/rekabetçi dolar kurunun, 2022 yılında işlerine nasıl yansıtacağı sorulduğunda ankete katılan üyelerden "olumlu etkileyecek" cevabı verenlerin oranının %52 olduğu görülürken, "olumsuz etkileyecek" diyenlerin oranı ise %17'de kaldı.

Yurt İçi Satışlar Artış Gösterecek

Yurt içi satışlarının 2022 yılındaki muhtemel seyri analiz edildiğinde Ekonomi Anketi'ne katılan üyelerin %46'sı 2022'de yurt içi satışlarının artacağını ifade ederken, azalış beklentisi ise %28'e seviyesinde gerçekleşti. Böylece TL'yi Özendirme Paketi'nin, yurt içi satışlara yönelik beklentiler üzerinde de oldukça olumlu bir tesiri olduğu gözlemlendi.

İhracat Potansiyeli Güçlenecek

2022 yılında ihracat potansiyellerinin artacağını belirten MÜSİAD üye sayısı yüzde 58 olurken, üyelerin yalnızca yüzde 9 ihracat süreçlerinin azalabileceği, %33 değişmeyeceği yanıtını verdi.

2022, 2021 Yılından Parlak Geçecek

TL'yi Özendirme Paketi'nin reel sektör beklentileri üzerindeki en olumlu etkilerinden biri de '2022 yılının şirketiniz açısından 2021 yılına göre nasıl geçmesini bekliyorsunuz?' sorusuna verilen cevaplar... Ankete katılan üyelerin %58'i bu soruya "daha iyi", %20'si 2021 ile benzer şekilde, %22'si ise "daha kötü" yanıtı verdikleri gözlemlendi.

SİNPAŞ
KIZILBÜK

THERMAL WELLNESS RESORT
— MARMARIS —

Marmaris'in Ömre Ömür Katan

Doğasıyla

Huzuru Mevsimlere Sığmaz.

Tatilinizi mevsimlere göre ayarlamayın.
KızılbüK'te tatilin keyfini her mevsim huzurla yaşayın.

"Yeni Nesil
Muhafazakar
Tatil"

DEĞERLENDİRME

Hıfzı SOYDEMİR

MÜSİAD Yurtdışı Teşkilatlanma Komisyonu Başkanı

Uzak Ufuklara
Yayılan Strateji
Anlayışı veya
**Yurt Dışında
Yeni Bir Plan,
Yeni Bir Heyecan**

27

DEĞERLENDİRME

Kurumlarda ve özellikle sivil toplum kuruluşlarında 'bayrak değişikliği' yeni bir heyecan, iş yapma azminin tazelenmesi, mevcut süreçleri gözden geçirme ve onları daha da iyileştirme dönemleridir.

MÜSİAD'ımızda geçenlerde gerçekleşen değişim süreci ile beraber bayrağı devralan Genel Başkanımız Mahmut Asmalı liderliğinde oluşan yeni yönetim kadrosu da benzer heyecan ve azimle göreve başladı. Öncelikle, bu yönetim kadrosunda Yurt Dışı Teşkilatlanma Komisyonu (YTK) Başkanı olarak görev almış olmaktan dolayı büyük bir onur ve heyecan duyduğumu ifade etmek isterim.

MÜSİAD'daki bu görev değişimi, ülkemizin ve dünyanın da büyük bir değişimin eşiğinde olduğu günlere rastladı. Zaten şiddeti giderek artan küresel rekabete ilave olarak geçen sene ortaya çıkan corona ile beraber dünyada felsefik anlamda sadece oyunun kuralı değişmedi, aynı zamanda oyunun kendisi de değişti. İşte bu büyük değişimi öngörebilmek, ayak uydurabilmek ve hatta liderlik edebilmek için yurt dışındaki bütün MÜSİAD üyelerimiz için yeni ve hepimize heyecan veren yeni bir vizyona, bu vizyona ulaşacak stratejileri üretmeye ve başarılı olarak hayata geçirmeye ihtiyacımız olduğuna inandık.

Bunu gerçekleştirmek üzere ihtiyaç duyduğumuz stratejik planı geniş bir katılımı ile hazırlamaya ve uygulamak üzere hayata geçirmeye karar verdik.

Hazırlayacağımız stratejik planın ön hazırlığı kapsamında yurt dışındaki başkan ve üyelerimizle yüz yüze ve daha sonra sanal ortamda yaptığımız bir seri değerlendirme toplantılarında en öncelikli iyileşme alanlarımızın; iletişim, planlama, koordinasyon

eksiklikleri ve içerik üretme olduğunu belirledik. Bu tespitlerimizi takiben stratejik planlama çalışmaları-mıza başlamadan yaptığımız on-line anketler ile de bu öncelikli iyileşme alanlarımızı netleştirmeye ilave olarak yurt dışı şube başkanlarımızın MÜSİAD ile ilgili değerlendirmelerini ve beklentilerini de aldık.

'Birlikte kuvvet doğar' düsturu doğrultusunda Avrupa ağırlıklı olmak üzere 36 şube ve bölge başkanımızın katılımı ile 24-26 Kasım tarihlerinde İstanbul'da 'Stratejik Planlama Kampı' gerçekleştirdik. Çok yoğun istişarelerin yaşandığı ve finalini Genel Başkanımız Sayın Mahmut Asmalı'nın onurlandırdığı bu ortak çalışma ile yurt dışı komisyonumuzun yeni vizyonu ve misyonunu oluşturduk, önümüzdeki dönemin stratejik amaç ve hedeflerini belirledik. Elde ettiğimiz bulguları, dünyanın dört bir yanına yayılmış şube ve temsilciliklerimizle paylaşmak ve onların da görüş ve önerilerini almak üzere dokuz çevrimiçi toplantı düzenledik. Asya'dan Amerika'ya, Afrika'dan Avrasya'ya, MENA'dan Balkanlar'a kadar çok geniş bir coğrafyadan elde ettiğimiz görüş ve önerileri de çalışmalarımıza konsolide ederek, komisyonumuzun stratejik planını oluşturduk.

MÜSİAD'ın 'erdem anlayışı üzerine kurulmuş olan istihdam ve üretim anlayışının üzerinde kendisini konumlandıran ekonomik bir nizam' vizyonunu destekleyen yeni vizyonumuzu belirledik. Sürece katılan tüm başkanlarımızın ortak olarak belirlediği ve hepimize heyecan verdiğine inandığım vizyonumuz; **"Doğduğu ve doyduğu topraklar için değer üreten, eğitimi önceleyen, bölgesel ekonomiye yön verebilen, çevik ve benzersiz bir 'cazibe merkezi' olmaktadır."** şeklinde oluştu.

Komisyon olarak birlikte belirlediğimiz misyonumuz ise **"MÜSİAD'ın vizyonu doğrultusu ve misyonu kapsamında stratejik amaçlarına katkı sağlamak üzere; bölgesel ticari diplomasi aktivitelerinde bulunmak ve üyelerinin faaliyetlerini ve koordinasyonunu daha etkin ve verimli yapmaları ile küresel ufuklarını geliştirmelerine destek olmaktır."** şeklindeki iki ana başlıktan oluştu.

Çok ayrıntılı olarak ve herbir bölge ve ülke özelinde ayrı ayrı gerçekleştirdiğimiz SWOT analizi sonuçları bize her bölgemizin güçlü ve zayıf yanları ile beklentilerinin farklı olduklarını gösterdi.

Elde ettiğimiz bulgular doğrultusunda belirlediğimiz bu dönemin stratejik amaçları beş ana başlık altında toplandı.

Öncelikli stratejik amacımız; şubelerimizin ve temsilciliklerimizin kurumsal kimliğini güçlendirmek, üyelerimizin bireysel ve kurumsal gelişimlerine destek olmak ve ayrıca üyelerimiz arasında ortaklık ve paylaşım kültürünü geliştirmeye yönelik faaliyetlerimiz için oluşturuldu.

Diplomasiye yönelik belirlediğimiz stratejik amaçta ise 'bulunan ülkelerde ideal sağlıklı güvenli ve sürdürülebilir bir sosyal ve ekonomik iklimin oluşturulmasında MÜSİAD Yurt Dışı Teşkilatı Komisyonu olarak hangi faaliyetlerle aktif bir rol üstlenebiliriz?' sorusunun cevabı aranmıştır.

Hiç şüphe yok ki, genel merkezimizin projelerine tam olarak katkı ve destek sağlamak, aramızdaki iletişim ve koordinasyonu çok sıkı tutmak bizim toplam gücümüzü en yüksek seviyeye çıkarmanın aslı unsurları olarak değerlendirildi ve buna yönelik stratejik amaç ve hedefleriniz de planlamamız içinde yerini aldı.

Küresel gelişmeleri yakından takip eden bir grup olarak küresel teknolojik gelişmelerden, yeşil mutabakattan ve bilgi yönetiminden uzak kalamazdık. Bu sebeble dördüncü stratejik amacımızı bu konuları dikkate alarak şekillendirdik.

Sayın Genel Başkanımızın öngörülleri doğrultusunda G20 ülkelerinde yapılanmalarımızın tamamlanmasını da öncelikli amaçlarımız arasında görüyoruz. G20 ve var olduğumuz ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerde söz sahibi olmak ve bu ülkelerdeki şubeleşme faaliyetlerinin tamamlanarak, bölgedeki sosyo ekonomik ilişkileri geliştirici girişimlere yönelik ana faaliyetlerimiz içinde bir stratejik amaç ve onun hedeflerini oluşturmuş bulunmaktayız.

Hedef ve stratejileri tabana yaymayı başarmanın mutluluğu ile bu amaçların altına oluşturduğumuz 36 hedefe ulaşmak üzere hepimiz benzer ve ortak bir heyecan yaşıyoruz.

Bu stratejik amaç ve hedeflerimize daha etkin ve verimli bir şekilde ulaşmak üzere 'Yurt Dışı Teşkilat Komisyonu (YTK)' olarak önümüzdeki dönemde Avrupa'ya uyum sağlayacak sadece Avrupa'da pilot olarak uygulanacak dönem başkanlığı sistemine geçiyor olduğumuzu bildirmekten de ayrıca mutluluk duyuyorum.

Daha önceki yapılanmada her bölgede bir koordinatör mevcut iken, yeni yapılanmamızda her bölgede bir koordinatör yerine konusunda uzman olmak üzere bir teşkilatlanma, bir tane ticareti ve ihracatı geliştirme ve bir tane de diplomatik işlerden sorumlu olmak üzere toplamda 3 koordinatör çalışacak ve koordinasyon tamamen YTK tarafından icra edilecektir. Böylelikle her konu kendi alanında uzman kişilerle bir program eşliğinde daha etkin ve verimli şekilde işlenebilecektir.

Tabi ki bu dönemin en önemli getirilerinden birisi de Avrupa Dönem Başkanlığı olup, bu başkan performansı en yüksek şubeler arasından ve çoğunluğunu şube üyelerimin teşkil ettiği bir komisyon tarafından seçilecektir.

Bu büyük yolculukta tüm dünyadaki MÜSİAD üyelerinin birbirleriyle iletişimi ve dayanışması daha yüksek bir ilişki yaşamalarının bizim aslı görevimiz olduğu bilinci ile hareket ediyoruz.

Gücünü şubelerden alan ve onları daha çok dinleyen bir Yurt Dışı Teşkilatlanma Komisyonu olarak hepimizin yolu açık olsun diyorum.

PUSULA

SAMEKS

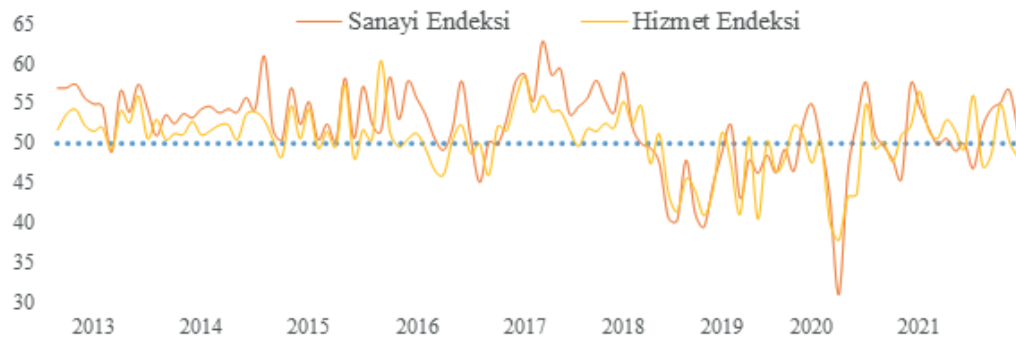
2021 Yılı 51,6 Puan Ortalamasıyla Tamamladı

Döviz kurundaki aşırı hareketliliğin sona ermesinin yanı sıra; iç talep ve net dış talebin canlılığını sürdürmesi, Türkiye ekonomisinin 2022 yılında da pozitif ayrışacağına dair önemli sinyaller vermektedir. Nitekim 2021 yılı genelinde önceki yıla göre %32,9 artış kaydederek 225,4 milyar dolarlık rekor düzeye ulaşan ihracat, dış talebin ekonomik büyümeye olan katkısının son çeyrekte de devam ettiğine işaret etmiştir.

2021 yılı Aralık ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 3,1 puan azalarak 48,8 değerine geriledi.

Endekste gözlenen bu ivme kaybında hizmet sektörü endeksinin önceki aya göre 2,1 puan azalarak 48,1 puana gerilemesi etkili olurken, sanayi sektörü endeksi ise referans değer üzerinde seyretmesine karşın önceki aya göre 5,3 puan ivme kaybetti ve 51,4 puana geriledi.

PUSULA

Bu dönemde hizmet sektöründe gözlenen gerilemede girdi alımlarının azalmasına bağlı olarak iş hacminin daralması etkili oldu. Sanayide ise yeni siparişlerin önceki aya göre sert bir şekilde azalması sektör genelinde üretimin azalmasına neden oldu.

Söz konusu gelişmeler neticesinde 48,8 seviyesinde gerçekleşen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi son 4 ayın en düşük seviyesine gerilerken, Ağustos 2021 döneminden beri ilk kez 50 puanlık referans değerini altında gerçekleştirdi.

Yılın 3'üncü çeyreğini 50,5 ortalamasıyla tamamlayan mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, yılın son çeyreğini ise 51,9 ortalama ile kapattı. Söz konusu ortalama reel sektörün Ekim ve Kasım ayına ilişkin olumlu görüntüsü etkili olurken, yılın son ayında ise gözle görünür bir ivme kaybı gerçekleşti.

Söz konusu gelişmede Aralık ayı içerisinde döviz kurunda gözlenen aşırı dalgalanmaların etkisi takip edilirken, 20 Aralık 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan Türk Lirasını Özendirme Paketinin ardından piyasalarda hızlı bir normalleşme eğilimi kaydedildi.

SAMEKS'in 2021 yılını 51,6 puan ortalamasıyla tamamlaması, Türkiye ekonomisinde yılın tamamı için öngörülen çift haneli büyüme beklentisini desteklemektedir.

Döviz kurundaki aşırı hareketliliğin sona ermesinin yanı sıra; iç talep ve net dış talebin canlılığını sürdürmesi, Türkiye ekonomisinin 2022 yılında da pozitif ayrışacağına dair önemli sinyaller vermektedir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 2021 yılı Aralık ayında, bir önceki aya göre 5,3 puan azalarak 51,4 seviyesine geriledi.

Önceki aya göre 8,0 puan birden azalarak 49,6 seviyesine gerileyen yeni siparişler, bu dönemde sanayi sektörü genelinde kaydedilen ivme kaybının belirleyicisi oldu.

Girdi maliyetlerindeki artışların bu dönemde de devam etmesiyle firmaların ön alımlarını sürdürdüğü görüldü ve yeni siparişlerde gözlenen daralmaya karşın satın alımlar 4,1 puanlık artışla 78,6 seviyesine yükseldi.

Satın alımlardaki artışa karşın yeni siparişlerde daralma kaydedilmesiyle nihai mal stoku artış kaydetti ve önceki aya göre 8,5 puan birden yükselen söz konusu alt endeks 50,6 puan seviyesinde gerçekleşti.

Bu dönemde 5,6 puan azalarak 49,9 seviyesine gerileyen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi de firmaların tedarik süreçlerine ilişkin aksaklıklar yaşandığına işaret etti.

Bu gelişmeler neticesinde sanayi sektörüne ilişkin üretim alt endeksi önceki aya göre 8,7 puan azalarak 40,7 seviyesine geriledi.

İstihdam alt endeksi ise önceki aya göre 1,1 puanlık artışla 51,8 seviyesine yükseldi ve olumlu görünümünü bu dönemde de sürdürdü.

Böylece önceki aya göre 5,3 puan azalarak 51,4 puana gerileyen Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, sektör genelindeki artışın önceki aya göre ivme kaybettiğini gösterdi.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, 2021 yılı Aralık ayında, bir önceki aya göre 2,1 puan azalarak 48,1 seviyesine geriledi.

Bu dönemde girdi alımları önceki aya göre 7,6 puan azalarak 64,3 seviyesine geriledi. Girdi alımlarının artışına yönelik söz konusu ivme kaybıyla birlikte hizmet sektörüne ilişkin iş hacmi önceki aya göre 0,6 puan azalarak 41,2 seviyesine geriledi. Bu seviye, iş hacmi alt endeksinin yılın son çeyreğindeki en düşük seviyesi oldu.

Önceki aya göre 2,6 puan azalarak 41,8 seviyesine gerileyen nihai mal stoku alt endeksi ve 2,8 puan azalarak 47,1 seviyesine gerileyen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi, bu dönemde hizmet sektörü endeksinde gözlenen daralmada etkili olan diğer faktörler oldu.

Bu gelişmeler neticesinde sektöre ilişkin işgücü talebi de durgun görüntüsünü sürdürdü ve istihdam alt endeksi önceki aya göre 0,7 puan azalarak 47,4 seviyesine geriledi.

Böylece Aralık ayında 2,1 puan azalarak 48,1 seviyesine gerileyen Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi yılın son çeyreğinde ilk kez 50 referans değerinin altına geriledi ve sektör genelinde iktisadi faaliyetin önceki aya göre daraldığına işaret etti.

İhracat Oranı Geçen Yıla Oranla %32,9 Artarak Rekor Seviyeye Yükseldi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından İstanbul'da düzenlenen programa katıldı. Türkiye'nin 2021 yılına dair dış ticaret rakamları hakkında konuşan Erdoğan, "2021 ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 32,9 artışla 225 milyar 368 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Hamdolsun, bu bir rekordur. Dünden bugüne ulaştığımız bir rekordur" dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2021 yılı dış ticaret rakamlarını değerlendirmek üzere TİM'in İstanbul'daki programına katıldı. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Ticaret Bakanı Mehmet Muş, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, TİM Başkanı İsmail Güle ve AK Parti İstanbul İl Başkanı Osman Nuri Kabaktepe ile iş insanlarının da katıldığı programda Erdoğan yaptığı konuşmasında Türkiye ve ekonomisi açısından önem taşıyan bu toplantı vesilesiyle katılımcılarla beraber olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Bugün 2021 yılının dış ticaretini değerlendirmek üzere bir araya geldiklerini hatırlatan Erdoğan, Türkiye'nin dış ticaretini geliştirmeye verdiği 20 yıllık emeğin, mücadele ve gayretin meyvelerini özellikle ihracatta topladıklarını, Allah'a, Türk milletine böyle başarı hikâyeleri yazdırdığı için hamdettiğini söyledi.

Türk ekonomisinin yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla büyüme ilkeleri doğrultusunda gelişimini sürdürdüğüne işaret eden Erdoğan, açıklaya-

cağı ihracat rakamlarının, hedeflerine bağlılıklarının ve doğru yolda emin adımlarla ilerlediklerinin en somut nişaneleri olduğunun altını çizdi.

"Türkiye 2020 yılını büyümeyle kapatan iki ülkeden biri olmuştur"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ihracat rakamlarını açıklamadan önce kısaca geçen seneye dair değerlendirmelerini paylaşmak istediğini aktararak, şunları kaydetti:

"İnsanlık olarak 2 yıldır son asrın en büyük sağlık krizi olarak nitelenen koronavirüs salgınıyla mücadele ediyoruz. Her ne kadar salgın bir sağlık krizi olarak başlasa da ekonomiden turizme, eğitimden beşeri ilişkilerimize kadar hayatın her alanını olumsuz etkiledi. Böylesi devasa bir krize hazırlıksız yakalanan ülkeler salgın karşısında bocalayarak hemen korumacı, rekabetçi, uluslararası ticareti kısıtlayıcı politikalara başvurdu. Maske ve tıbbi malzeme konusunda Avrupa'da ve dünyanın daha pek çok yerinde yaşanan sıkıntıları hepimiz hatırlıyoruz. Türkiye olarak, güçlü sağlık altyapımızın sağladığı avantajları en etkin ve verimli şekilde kullanarak salgın sürecini alımızın ağıyla yönettik. Küresel ölçekte meydana gelen sarsıntılara rağmen Türkiye ekonomisinin ayakta kalması, üretimin aralıksız sürmesi, istihdamın korunması için toplumumuzun tüm kesimlerine yönelik tedbirleri devreye aldık. İş

dünyamıza, ticaret erbabımıza, KOBİ'lere, çiftçimize, esnafımıza, çalışanlarımıza sunduğumuz destek ve teşviklerle onların yanında olduk. Milletın felaketinden siyasi rant devşirme peşinde koşan muhalefetin abuk sabuk tekliflerine rağmen Türk ekonomisine asla kon-tak kapattırmadık."

Dünden Bugüne Ulaşılmış Bir Rekor

Serbest piyasa ekonomisi anlayışıyla rekabeti esas alan, şeffaf ve öngörülebilir politikalarla Türkiye'yi kal-kındırdıklarını, güçlendirdiklerini ve ihracat rekorlarını kırdıklarını ifade eden Erdoğan, şöyle konuştu:

"Türk ekonomisinin özellikle son 2 yılda yakaladığı başarının sırrı işte bu büyük değişimde gizlidir. Türkiye ilk defa krizlerin altında ezilen değil, krizleri yöneten, hatta krizleri fırsata çeviren bir ülke konumuna gelmiştir. Salgın nedeniyle ortaya çıkan alternatif tedarikçi arama ve bölgeselleşme eğilimleri ülkemizin küresel tedarik zincirlerindeki coğrafi avantajını öne çıkarmış ve ihracatımızın önünü daha da açmıştır. Geçtiğimiz yılın 3'üncü çeyreği itibarıyla ülkemizin küresel ihracattan aldığı pay ilk kez yüzde 1'in üzerine çıkmıştır. İhracatımız, tarihimizde ilk defa 200 milyar doları aşarak Orta Vadeli Program hedeflerinin de ötesine geçmiştir. **Şimdi burada büyük bir gurur ve memnuniyetle ifade etmek isterim ki 2021 ihracatımız geçen yıla göre yüzde 32,9 oranında artışla 225 milyar 368 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Hamdolsun, bu bir rekordur. Dünden bugüne ulaştığımız bir rekordur."**

Bundan 19 yıl önce 36 milyar dolardan devrıldıkları ihracatı 2021 yılında 6 kattan fazla arttırarak 225 milyar 368 milyon dolara çıkarmayı başarmış olmaktan mutluluk duyduklarını dile getiren Erdoğan, "2002'de sadece 87,6 milyar dolar olan dış ticaret hacmimizi 2021

yılında 496,7 milyar dolara ulaştırdık. Dış ticaret açığı-mız ise önceki yıla göre yüzde 7,8 azalışla 45,9 milyar dolara gerilerken ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 5,8 puan artışla yüzde 83,1'e yükseldi. Bu oranın 2000 yılında sadece yüzde 51 olduğu dikkate alındığında Türkiye ekonomisinin bizim dönemimizde kaydettiği ilerleme çok daha iyi anlaşılacaktır."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2021 yılında ihracat ailesine katılan yeni firma sayısının 32 bini aştığını, 43 bin 264 firmanın da yeni pazarlara ihracat gerçekleştirdiğini, daha önce 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan 5 il varken, bu sayının 21'e yükseldiğini aktardı. Aynı zamanda ihracat yapılan ülke sayılarında fazlalaşma ve olan ülkelerle de ticaret oranının yükseldiğini de altını çizen Erdoğan, cari fazla veren bir ülke konumuna hızla ulaşmak için 2022 yılı ekonomik büyüme hedefini yüzde 5 olarak belirlediklerini vurguladı.

Öte yandan 2022 yılı için ihracatçıyı desteklemek üzere ayırdıkları bütçeyi de arttıracaklarını belirten Erdoğan, yazılım, bilişim, sağlık turizmi, eğitim, teknik müşavirlik, savunma, makine ve eczacılık başta olmak üzere katma değer oluşturan tüm sektörlerle yönelik yeni destek programlarını devreye aldıklarını söyledi.

Hazırlıkları devam eden Uzak Ülkeler Stratejisi'nin tanıtımını önümüzdeki günlerde yapacaklarını anlatan Erdoğan, ihracatın kesintisiz olarak sürdürülmesi için kara, deniz, hava ve demiryolu altyapılarını iyileştirip, yeni lojistik çözümler geliştirdiklerini belirtti.

Dünyanın farklı bölgelerine daha etkili erişim imkânı sağlayan Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağları Projesi'ni yakında paylaşacaklarını ifade eden Erdoğan, ülkeyi elektronik ihracatta da lider ülkeler arasına taşımak için yeni stratejiler tasarladıklarını kaydetti.

RÖPORTAJ

Bir Meydan Okumanın Adıdır MÜSİAD

28 Şubat döneminde MÜSİAD’a fazlıca baskı vardı. Bu baskı neticesinde tabi belirli oranlarda üye kaybı yaşandı ama esas çekirdek MÜSİAD’da kalmaya devam etti. Bu çok büyük bir meydan okumadır. Bu ekonomik rasyonaleiteyi takip eden dünyadaki herhangi bir iş adamı tipinin dışında bir tiptir.

Doç. Dr. Oğuzhan BİLGİN

Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi, TRT Yönetim Kurulu Üyesi

28 Şubat süreci ve o sürece giden yolu siyasi/toplumsal olarak anlatabilir misiniz?

28 Şubat süreci Türkiye’de muhafazakâr siyasal, kültürel ve ekonomik elitlerin yükselişine karşı verilmiş hem uluslararası politikada uzantıları hem de sosyolojik olarak ve siyasal olarak da Türkiye’de uzantıları bulunan bütünleşik bir reaksiyondur, bir askeri darbedir. Bu reaksiyon aslında kendisini bir askeri darbe olarak ortaya koymuştur. Öncelikle muhafazakârlığın siyasal, ekonomik ve kültürel ayaklarının hepsinin birden yükseldiği bir dönem var. Bu muhafazakâr siyasetin yükselişi, muhafazakâr kültürel ve ekonomik düşüncenin yükselişi... Buna karşın, yerleşik düzenin verdiği bir tepki var. Bu tepki 28 Şubat dediğimiz askeri müdahale dönemine tekabül ediyor. 28 Şubat’a geldiğimiz zaman dış ve iç konjonktür ve dinamikleri birlikte değerlendirmek gerekiyor. Öncelikle 28 Şubat’ın dış dinamiklerine baktığımız zaman Türkiye, soğuk savaş döneminde tek taraflı bir bağımlılık ilişkisine girmişti. Bu tek taraflı

bağımlılık ilişkisi Amerika, NATO, İsrail ve Avrupa Birliği (AB) eksenli; tek taraflı Batı’ya bağımlılık içeren bir ilişkiydi. Bu bağımlılık ilişkisinin Orta Doğu ülkeleriyle, Türk Dünyası’yla, Afrika’yla, Asya’yla kurulacak yeni ilişkilerle dengelenmesi ve bağımlılık ilişkisine dayanan dış vesayetin kırılmasının söz konusu olacağı bir döneme girilmişti aslında. Bu dönem de REFAHYOL hükümetiydi. REFAHYOL hükümeti, özellikle Müslüman coğrafyalar ve Müslüman ülkelerle ilişkiler kurma teşebbüsünde bulunarak Batı’ya karşı olan tek taraflı bağımlılık ilişkisini kırmak istemişti. Bu nedenle de o bağımlılık ilişkisinin kırılmasını istemeyen Batı ve özellikle de ABD’nin temsil ettiği o NATO ittifakı bundan rahatsız oldu. Çünkü hegemonya –Gramsci’nin kullandığı bağlamda- yalnız hegemonik olanın etkisiyle kurulmaz aynı zamanda hegemonya altına alınanın da rızasıyla kendisini inşa eder. İşte Türkiye’de Batı hegemonyasına ve vesayetine rıza gösteren uzantılar bulunmaktaydı. Bu uzantıların başında da ordu içindeki cuntalar gelmekteydi. Ve tarihten günümüze uzanan NATO uzantısı olan cuntacı hareketleri işte tam da o dönemde harekete geçirdiler. Cuntacıların “çalışma grubu”nun adının “Batı Çalışma Grubu” olması tesadüf değildi. Ayrıca şunu söylemek gerekir ki Türkiye içerisinde bir tarihsel iktidar bloğu da vardır. Bu tarihsel iktidar bloğunun –evet, Batı’nın Türkiye içerisindeki uzantısıdır, yerli mümessil unsurlarıdır- aynı zamanda çok fazla boyutu da vardır. Ekonomik boyutu vardır; Türkiye’de devletin yarattığı bir tekelci sermaye grubu vardır, büyük sermayenin içinde bulunduğu bir yapıdır... Bu tekelci sermaye yapısı, medyada, kültür hayatında çeşitli ekonomik bağımlılık ilişkileriyle medyayı, girişimciliği ve belli alanda da siyaseti kısacası finans odaklarını kendisine bağlamıştı. Kültür hayatında çeşitli sponsorluklarla, kültür-sanatı da kendisine bağlamıştır. Türkiye’de bulunan bu büyük sermaye yapısı aynı zamanda bürokrasi ile de içli dışlıdır. Çünkü o bü-

rokrasi tarafından inşa edilmiş bir sermaye yapısından bahsediyoruz. Bürokrasi, büyük sermaye, medya, yargı, ordu ve aydınlar... Aslında böyle bir tarihsel iktidar bloğu var. Tarihsel iktidar bloğu dediğimiz şey tam olarak böyle bir şey. Yargı, siyaset, sermaye, kültür, medya ve bürokrasi...

Bu blok Türkiye içerisinde büyük bir hegemonyaya sahip... Kültürde, ekonomide, siyasette teşekkül etmiş bir hegemonya... Buradaki hegemonya kavramını gündelik polemikler bağlamında “vesayet” kavramıyla da düşünebiliriz. Bu vesayetin tabii ki dış ayağı da az önce belirttiğim Batı ittifakı. Böyle bir iç ve dış ittifaklar ve vesayetler biçimiyle karşı karşıyayız. Hem dış politikadaki bağımlılıkları kırmaya çalışan; hem de iç politikada yeni yeni ortaya çıkmaya başlayan ekonomik, siyasal ve kültürel elitlerin bu vesayet yapısını kırma “risk”i oluşmaya başladığı zaman müdahale edilmiştir. Bu müdahalenin adı da 28 Şubat’tır. Kültür, ekonomi ve siyaset dediğimiz zaman da Türkiye’de özellikle 1980’ler sonrası 1990’lar döneminde, kırdan kente göç ile birlikte Türkiye’nin yeni muhafazakâr ekonomik aktörleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Buna yeni bir orta sınıflaşma dinamiği de diyebiliriz. Bununla birlikte yeni girişimciler ortaya çıkmıştır. Özellikle Anadolu sermayesi ile bu sınıf ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu orta sınıflaşma dinamiği aynı zamanda şu demektir: Köy-merkezli sosyal kesimlerin, daha kırsal kesimde yaşayan oranın kültürüyle gelişmiş büyümüş insanların çocuklarının büyük şehirlere üniversiteye gitmesinden söz ediyoruz. Artık yayın hayatında; medyada, kültür-sanatta, edebiyatta yer tutmaya başladığı; dergiler çıkardığı ve entelektüel bir alan tutmuş olmasından bahsediyoruz. Bu dönemde, özellikle 28 Şubat’ta başörtüsü yasağının çıkmasının ana sebebi budur. Bu insanların çocukları üniversiteye gidemesin diye, 28 Şubat’ın kültür ayağında böyle bir engelleme oluşturulmuştur. Bu engelleme darbeci müdahale

zihniyetinin kendisidir. İmam-Hatip liselerine kasten uygulanması da yine bununla alakalıdır. Artık yeni bir kültürel elit çıkıyor ve bu çıkan yapının baştan önünün kesilmesi amaçlanmıştır. Ekonomik anlamda da aslında benzeri bir süreç var. 28 Şubat’ta dikkat ederseniz sadece hükümet devrilmemiştir. Aynı zamanda muhafazakâr insanların ekonomik gücünü oluşturan unsurlar, muhafazakâr girişimcilere; başta MÜSİAD’ın üyelerine büyük bir baskı uygulanmıştır. Şirketler batırılmak istenmiş, çok büyük bir kara propaganda yapılmıştır. “Sakin bunlarla iş yapmayın, bunlarla ortaklık kurmayın, bunlardan mal alıp satmayın” tarzında söylemler ortaya çıkmıştır. Yani 28 Şubat’ın yalnızca siyasal bir darbe değil, kültürel ve ekonomik bir darbe olduğu da iyi anlaşılmalıdır. Aynı zamanda bunun bir dış politika ayağı olduğu da iyi bilinmelidir. 28 Şubat’a giden süreçte dış ve iç vesayet odaklarının kolektif olarak REFAHYOL hükümetini ve rahmetli Erbakan’ı, o meşhur MGK toplantısında hakaretlere maruz kalarak istifaya zorlaması ve Sincan’a tankların yürümesine giden, parti kapatmalara ve siyasi yasaklara giden bir süreçle 28 Şubat teşekkül etmiştir.

MÜSİAD’ın 28 Şubat sürecinde toplum üzerindeki etkisi ne oldu?

28 Şubat süreci az önce bahsettiğim gibi, yalnızca bir siyasal süreç değil ekonomik bir süreçtir. Bu ekonomik süreç, Türkiye’nin ortaya çıkan muhafazakâr elitlerinin engellenmesi sürecidir. İşte bu noktada MÜSİAD önemli bir unsurdur. Çünkü ilk defa TÜSİAD’a yani Türkiye’nin büyük sermayesine karşı bir meydan okuma gerçekleşiyor ve bu meydan okuma Türkiye’nin yeni muhafazakâr elitlerinin bir meydan okuması oluyor. Yeni Anadolu girişimcilerinin meydan okumasıdır. Aslında bu Türkiye’nin ekonomik vesayetinin ve o tekelci sermaye yapısının –dış bağlantılı bir sermaye yapısının- ortadan kaldırılmasına yönelik

RÖPORTAJ

ve bu vesayetin kırılmasına yönelik yerli ve organik bir meydan okumanın adıdır MÜSİAD. Ve bu meydan okuma 28 Şubat'ta sabote edilmek, çökertilmek istenmiştir. Özellikle, ben de doktora tezimi MÜSİAD üzerine yazmış biri olarak ve MÜSİAD'ı aslında Türkiye'nin otantik yerli bir muhafazakâr ve modernleşme hamlesinin ekonomik ve toplumsal bir kurumu olarak tartışmışım. Orada tartışırken danışman hocam, Baroness – Prof. Haleh Afshar ile konuşurken, hoca şuna dikkat çekmişti: “Burada çok orijinal bir durum, çok özgün bir durum var. O özgün durum da şu: iş adamları pragmatik davranırlar, riskten kaçınırlar, baskıdan kaçınırlar ve ekonomik rasyonaliteyi takip ederler. Fakat burada öyle bir durum yok. 28 Şubat'ta çok büyük baskılar var ve buna rağmen MÜSİAD'ın üye sayısı önemli oranda korunuyor. Aralarda üye kayıpları olsa da –baskı nedeniyle- çok büyük ölçüde üyelik ilişkisi ve bu meydan okuma devam ediyor. Bu bizim alıştığımız bir iş adamı tipolojisi değil. Burada çok özgün bir vaka var ve bu vakanın çalışılması gerekiyor” diye konuşmuştuk. Gerçekten de 28 Şubat dönemi, MÜSİAD özelinde böyle bir dönemdir. Önce büyük bir vesayeti kırma teşebbüsü var MÜSİAD'ı oluşturan muhafazakâr iş insanları tarafından; sonrasında bu durum 28 Şubat'ta çökertilmek isteniyor. Ama her şeye rağmen MÜSİAD kapanmıyor ve üyelerinin çok önemli kısmı MÜSİAD'da kalmaya devam ediyor. Bence bu çok önemli bir vakadır. Ekonomi-politik veya sosyoloji çalışan herkes için bu önemli bir vaka olarak bilinmelidir. Maalesef ki bugüne kadar bu çok çalışılmamış; çok altı çizilmemiş bir konudur. Benim de doktora tezi konusu olarak bunu seçmemin nedenlerinden de biri buydu aslında. Çalışanlar da genelde bildiğimiz o klişeleşmiş Marksist terminolojiyle “bunlar dini afyon olarak kullanılıyorlar ve ucuz iş gücünden faydalanıyorlar” gibi bayat hamasi lafları tekrarlıyorlardı. Hâlbuki bu durum çok başka ve çok özgün bir durumdur.

28 Şubat süreci, sizce MÜSİAD adına olumlu/olumsuz ne gibi kırılmalara sebebiyet verdi?

İkinci soruda bahsettiğim gibi, bu dönemde MÜSİAD'a fazlaca baskı vardı. Bu baskı neticesinde tabi belirli oranlarda üye kaybı yaşandı ama esas çekirdek MÜSİAD'da kalmaya devam etti. Bu çok büyük bir meydan okumadır. Bu ekonomik rasyonaliteyi takip eden dünyadaki herhangi bir iş adamı tipinin dışında bir tiptir. Bu nedenle de MÜSİAD'ın yaşadığı tabi bazı kırılmalar var. Bir de MÜSİAD ile alakalı şunları söylemek lazım, MÜSİAD aslında Türkiye'nin ortalama muhafazakâr insanların örgütlenmeye başladığı bir yerdir. MÜSİAD hep Türkiye'nin ortalama muhafazakâr insanların, sert ideolojik söylemlere sahip olmasa bile dindar, milliyetçi, muhafazakâr insanların derneğidir. MÜSİAD'ın bu gayesi olmasına rağmen, hiçbir şekilde marjinalleştirilmesi mümkün olmayan pozisyonuna rağmen MÜSİAD'a bu kadar tahammülsüze baskılar yapılması, fazlasıyla izole edilmeye çalışılması aslında tam da o vesayet yapısının ne kadar ayrımcı ve ne kadar da Batıcı, mandacı ve aynı zamanda İslam karşıtı olduğunun bir göstergesidir. Zaten 28 Şubat darbesiyle alakalı esas tanım bu olmalıdır. 28 Şubat İslam karşıtı bir darbedir.

28 Şubat sürecinden sonra siyasi ve toplumsal toparlanmada MÜSİAD'ın katkısı var mıydı? Var ise ne gibi katkılar sağladı?

28 Şubat darbesi İslam karşıtı, Batıcı ve mandacı bir darbedir. Ama tüm bunların yanı sıra da cinsiyetçi bir darbedir. Erkeklerden daha çok kadınları hedef almıştır ve kadınlara saldırmıştır. Böyle bir cinsiyetçilik suçu işlemiştir. Bu gerçekten de çok büyük bir insanlık suçudur. Kadınların eğitim hakkını, çalışma hakkını ve seçilme hakkını gasp etmiştir. Dünya tarihinde belki de Güney Afrika'daki Apartheid rejimlerinden esinlenebilecek bir insanlık düşmanlığıyla burada karşı karşıyayız. Bu da maalesef ki çok fazla altı çizilen bir konu değildir. Çünkü

RÖPORTAJ

bugüne kadar hakları elinden alınan çeşitli toplumlarda, ülkelerde ve Türkiye'de de hak isteme nedenli çeşitli toplumsal sorunlar doğmuştur. Fakat bugüne kadar Türkiye'de hiçbir grubun hem eğitim hakkı, hem çalışma hakkı hem de seçilme hakkı elinden alınmamıştır. Bu fazlasıyla üzerinde durulması gereken bir konudur. MÜSİAD'ın buradaki önemi de şudur: Türkiye'nin yeni kültürel-ekonomik elitleri ortaya çıkıyor ve bu vesayet yapısını, cinsiyetçi, İslam karşıtı, mandacı ve darbeci vesayet odaklarına karşı var olma mücadelesi veriyor. Bir meydan okuma ortaya koyuyor. Bu mücadeleyi verirken de aslında, biraz önce bahsettiğim o sosyolojik olarak Türkiye'nin yeni elitleri inşası sürecine de devam etmeye çalışıyor ve nitekim 28 Şubat sonrasında da o sürecin çok büyük bir hız kazandığını, özellikle 2000'lerle beraber Türkiye'nin yeni muhafazakâr ekonomik elitlerinin ortaya çıktığının ve çok daha görünür hâle geldiğinin de altını çizmek gerekiyor. Burada dediğimiz gibi MÜSİAD'ın çok büyük bir rolü var. Hem büyük bir ekonomik büyüme var, girişimcilik var; aynı zamanda bu girişimci ailelerin artık üniversite mezunu ve kültür hayatının ve ekonomik hayatın içinde yer alan kentli çocukları var. En önemlisi kadınları var, kadın girişimcileri var. Bu genç kuşaktan aynı zamanda yönetici kadınlar, beyaz yakalı kadınlar var. Bunlar MÜSİAD'da yer almaya başlıyorlar. Bu alanda MÜSİAD'ın o vesayet yapısına karşı çok büyük bir kültürel ve toplumsal aynı zamanda siyasi bir mücadelesi var ve meydan okuması var. Bence MÜSİAD burada çok önemli bir rol oynamıştır. Zaten daha sonrasına giden sürece baktığımız zaman AK Parti gibi milliyetçi-muhafazakâr kesimleri aşağı yukarı kendi hinterlandında toplamış bir siyasi partinin iktidara gelişi sadece siyasi sebeplerle açıklanamaz. Burada çok büyük bir ekonomik ve kültürel dönüşüm var. AK Parti bu değişimin üzerinde yükseliyor ve toplumsal değişimin siyasetteki izdüşümü olarak ortaya çıkıyor. Türkiye'nin muhafazakâr bir modernleşmeyle, aynı zamanda demokrasi yoluna adım atmasında buradaki iş adamlarının çok büyük bir payı var. MÜSİAD bu yüzden burada çok önemli bir rol oynamış ve Türkiye'deki askeri vesayetin, yargı vesayetinin ve uluslararası politikadaki vesayetin kırılmasında önemli bir inisiyatif almıştır. Bunların da ben yeterince altının çizildiğini düşünüyorum.

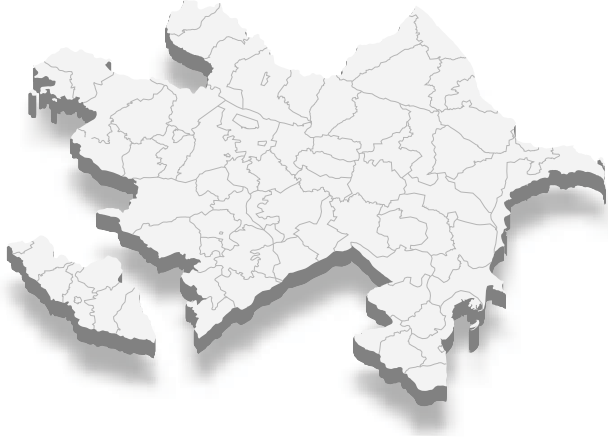
28 Şubat sürecinden sonra toplumda MÜSİAD'a karşı algı nasıldı?

MÜSİAD'ı bu süreçte sanki küçük bir marjinal grubun, radikal bir grubun örgütü gibi gösterme anlayışı vardı. 28 Şubat ile bu kampanya yapılmıştı. MÜSİAD aslında Türkiye'nin toplumsal omurgasını oluşturan milliyetçi-muhafazakâr kesimlerin hemen hemen hepsinden üyeye sahip olan, hepsini bir şekilde temsil etmeye

çalışan büyük bir iş insanları örgütü. Bu bakımdan da MÜSİAD'a karşı yapılan bu algı çalışmalarının netice itibarıyla sonuçsuz kaldığını söylemek gerekiyor. MÜSİAD önemli bir sivil toplum hareketidir aynı zamanda. 28 Şubat sürecinden çıkmayı başarıp; Türkiye'nin ekonomik, toplumsal ve siyasi vesayetini kırmasında bu kadar önemli pay sahibi olmak aynı zamanda büyük bir sivil-toplum hareketi olduğunu da gösterir. Bu bakımdan MÜSİAD'a karşı yapılan algı çalışmalarının neticede sonuçsuz olduğunu düşünüyorum. Akademik hayatta baktığımız zamanda, “MÜSİAD dini kullanarak, ucuz iş gücü kullanarak, bir takım siyasi desteklerden, belediyelerden yardım alarak büyüdü” gibi klişe tezlerle karşılaşıyoruz. Bu asla doğru değil. 28 Şubat sürecinde bile bu büyümenin izleri görünüyordu. Bu büyüme “devlet desteğiyle büyüme” gibi adlandırılacak veya küçümsenecek bir şey değil. Kaldı ki zaten MÜSİAD'ın üyelerinin yaptığı işlere baktığımız zaman devletten alınan desteklerin büyük oranda olmadığını, büyük oranın bizzat sivil girişimler olduğunu söylemek gerekir. Zaten devletle iş yapmakta bu kadar toptancı bir şekilde değerlendirilecekse öncelikle MÜSİAD'a bakmalarını tavsiye ederim. Netice itibarıyla Türkiye artık siyasi, askeri ve dış politikadaki vesayeti kırmış bir ülke. Artık askeri müdahaleler, yargı darbeleri söz konusu olduğunda Türkiye daha demokratik bir aşamaya gelmiş durumda. Bunun için de büyük bedeller ödendi; MÜSİAD da çok büyük bedeller ödedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, başbakanlar, bakanlar çok büyük bedeller ödediler. Siyasal yasaklar, yargılamalar, şirket batırmalar ve kara listeye alınmalar... Yine kadın hakları meselesinde, başörtülü kadınların üniversiteye girememesi, seçme seçilme haklarının ve çalışma haklarının elinden alınan kadınlar dünya tarihinde eşine rastlanmayan bir hak gaspına uğradılar... Bu uğurda çok bedeller ödendi. Ama hâlen daha yapılması gereken bazı şeyler de var. Türkiye siyasi ve dış politikadaki vesayeti kırdı; ama hâlâ ekonomide ve kültür hayatından belli bir vesayetten bahsedebiliriz. Tabi bu alanlarda da belli derecelerde aşamalar kaydedildi ama hâlâ buradaki vesayetin tam olarak kırıldığını söyleyemeyiz. Burada da bir ekonomik ve kültürel iktidar mücadelesi devam ediyor. Bu mücadelenin devam etmesi bakımından buradaki en kritik kurum MÜSİAD'dır. İnisiyatif alması gereken kurum MÜSİAD'dır. Bu noktada ben MÜSİAD'ın bugüne kadar ortaya koyduğu performansın tarihi bir performans, tarihi bir inisiyatif olduğunu düşünüyorum. Bundan sonra MÜSİAD'ın yapacaklarının da; özellikle ekonomik vesayetin kırılmasına yönelik ortaya koyacağı hamlelerinde yine tarihte çok önemli bir yer tutacağını düşünüyorum.

ROTA

Yükselen Değer AZERBAYCAN

Devletin Resmi Adı	Azerbaycan Cumhuriyeti
Başkenti	Bakü
Kurului Tarihi	28 Mayıs 1918 (1. Cumhuriyet)
Bağımsızlık Tarihi	18 Ekim 1991 (2. Cumhuriyet)
Nüfus	10.119.100 kişi (%53,0 şehirlerde, %47,0 köylerde)
Etkin Yapı	Azerbaycan Türkü %91,6, Lezgi %2,0, Talis %1,3, Diğer %5,1
Arazisi	86,6 bin km²
Okuma Yazma Oranı	% 99,80
Döviz Kuru (1 ABD Doları karşılığı)	1,7 AZN

NEDEN AZERBAYCAN'A YATIRIM YAPMALI?

Bir millet iki devlet sözünün gerçek manada vücut bulduğu, hakiki kardeşliğin ne şekilde olabileceğini sadece sözle değil birbirine olan yakın destekle tüm dünyaya gösteren dost ve kardeş ülkemizin tüm iş insanlarına Can Azerbaycan'dan selam olsun.

Ticaretin küreselleştiği, ülke sınırlarının manasını yitirirken ticari ilişkilerin daha önemli hâle geldiği günümüz dünyasında MÜSİAD Azerbaycan olarak Anadolu girişimciliğinin Azerbaycan sermayesi ile birleştirilerek Azerbaycan ve diğer ülkelere açılması ülküsü ile çıktığımız yolda 25. IBF Kongresini tüm paydaşlarımızla birlikte üst düzey katılımıla icra etmiş bulunuyoruz.

Bundan sonra esas hedefimiz oluşturulan bu köprü'nün verimli şekilde kullanılması ve Anadolu iş insanlarının yakın coğrafyadaki ticaretlerinde Azerbaycan'ı mümbit bir basamak olarak kullanması ve yerel insan kaynağının bölge ülkelerinde daha aktif hâle getirilerek iki ülke kardeşlik timsalinin diğer dost ülkelere de birlikte ulaştırılmasıdır.

YATIRIM YAPMAK İÇİN 4 NEDEN

Azerbaycan Cumhuriyeti ile BDT ülkeleri (Ermenistan hariç) arasında, toplam nüfusu 320 milyon olan BDT pazarına daha uygun koşullarda erişim sağlayan bir serbest ticaret rejimi bulunmaktadır. Bu, ithalat ve ihracatta gümrük vergilerinden muafiyet anlamına gelir. 2020 yılında BDT ülkelerinin gayrisafi yurt içi hasılası 1,8 trilyon ABD doları olmuştur.

Tüm altyapıyı sıfırdan inşa etme, kurtarılan Karabağ (8.99 bin km) ve Doğu Zengazur (7.47 bin km) bölgesindeki şehirlerin inşası sürecine sıfırdan katılma fırsatı. Önümüzdeki 30 yılda 1 milyon kişinin bu bölgeye taşınması bekleniyor. Karabağ ve Doğu Zengazur'un inşasında Türk firmalarıyla iş birliği öncelikli olacaktır.

Azerbaycan'ın, Avrasya'nın ulaşım kavşağında yerleşmesi
1. Büyük İpek Yolu'nu restore etmek için yapılan çalışmalar
2. Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu'nun hizmete başlaması
3. Kuzey Avrupa'yı Güney Asya'ya bağlayan Kuzey-Güney Ulaştırma Koridoru üzerinde çalışmaların yürütülmesi.
4. Şu anda Zengazur Koridoru'nun açılması için aktif çalışmalar devam etmektedir.

Ülkede petrol dışı sektörün gelişimi için devlet destek mekanizmalarından kullanma fırsatı. Kolay kayıt, devlet teşvik programlarına ve mekanizmalarına erişim. Azerbaycan'ın GSYİH'sı 2020 yılında 42.6 milyar dolar olmuş ve bu oranın %70'i petrol dışı sektöre aittir.

ROTA

YATIRIM ORTAMI Potansiyel yatırım alanları

BiT alanı**Kimya, metalurji ve enerji****İnşaat malzemeleri üretimi****Gıda ve hafif sanayi****Ekin üretimi****Hayvancılık****Turizm sektörü****Nakliye**

NEDEN AZERBAYCAN?

- 10 milyonu aşkın nüfusu
- Tamamına yakını yüksek tahsilli insan kaynağı
- 30 yıldır devam eden işgal altındaki toprakların alınmasıyla yaklaşık 15.000 km²'lik alanda tamamen yeniden yapılanma ihtiyacının oluşturacağı iş gücü ve fırsatlar.
- Zengezur Koridoru'nun birkaç yıl içinde açılmasıyla üçüncü ülke sınırına uğramaksızın iki ülke arası ulaşım imkânı
- Büyük İpek Yolu Hattı'nın en kilit ülkelerinden biri olması
- Türkiye'nin Gümrük Birliği Anlaşması sebebiyle yakın coğrafya ülkelerine farklı gümrük rakamları ile ihracat yapamadığı için rekabette geri kalırken, BDT üyesi olan (Azerbaycan, Belarus, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Özbekistan, Rusya ve Tacikistan) yaklaşık 240 milyonluk nüfusa sahip olan ülkelere gümrüksüz ticaretin mümkün olduğu bir ortam olması.

Tüm bunlarla birlikte bölge ülkeleri ile geçmişe dönük aynı çatı altında bulunmanın vermiş olduğu kültürel yakınlaşmanın faydaya dönüştürülerek son yıllarda petrol dışı sektörlerle olan devlet destekleri ile çok hızlı bir ivme yakalanabileceğini ve doğru kurgulanması hâlinde ticaretin üçüncü ülkelerde geliştirilmesi konusunda iki ülke lehine çok verimli sonuçlar vereceğini düşünmekteyiz.

YATIRIM ORTAMI “DOING BUSINESS” GÖSTERGELERDE Dünya Bankası'nın kamu grubu Doing Business-2020'ye göre, Azerbaycan 190 ülke arasında 34. sırada yer alıyor.

İş Kurma	9	Azınlık Yatırımcıları Koruma	105
İnşaat izinleri ile Mücadele	59	Vergi Ödeme	40
Elektrik Üretme	80	Sınır Ötesi Ticaret	83
Tapulaştırma	44	Sözleşmelerin Uygulanması	28
Kredi alma	1	İflas Önleme / Çözme	47

ROTA

TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye ve Azerbaycan arasında Tercihli Ticaret Anlaşması hususunda yürütülen müzakereler sonucunda, 25 Şubat 2020 tarihinde Tercihli Ticaret Anlaşması imzalanmıştır. Karşılıklı diplomatik bildirimlerin yapılmasından sonra anlaşma, 1 Mart 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Anlaşma, her iki ülke arasında 15'er ürün grubu için kotalar çerçevesinde gümrük vergilerinin sıfırlanmasına yönelik hükümler içermekte olup; ürünlerimizin Rusya ve diğer Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkeleri menşeli ürünlerle daha etkin bir şekilde rekabet edebilmesi için Türkiye-Azerbaycan Tercihli Ticaret Anlaşması (TTA) kapsamındaki listenin genişletilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Bunun yanı sıra, ikili ticaret hacmi artışının, Türki Cumhuriyetlere olan ticareti de etkileyeceği ve dolayısıyla hem ikili hem de bölgesel anlamda fayda sağlayacağı, yapılacak olan yatırımların Azerbaycan'ın Gürcistan ve diğer Bağımsız Devletler Topluluğu ile olan serbest ticaret anlaşmalarının ticaret açısından fırsat getirdiği, karşılıklı yatırımların daha da artacağına faydalı olacağı mütalaa edilmektedir.

2021 YILI OCAK-EYLÜL AYINDA DIŞ TİCARET CİROSU

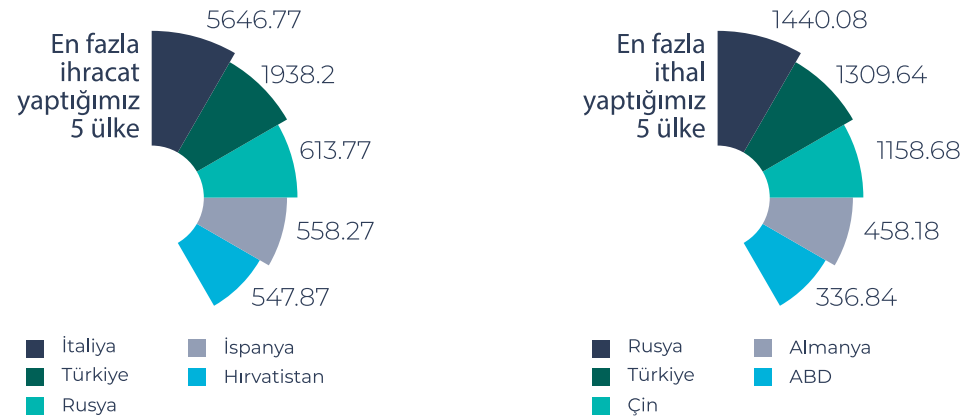
Göstergeler	MLN ABD Doları ile	Yüzde
Dış ticaret cirosu	22,974.30	100%

dâhil olmak üzere:

İhraç	14,629.82	63.68%
Petrol dışı sektör	1,809.05	12.37%
Petrol ve gaz sektörü	12,820.77	87.63%

İthal	8,344.48	36.32%
-------	----------	--------

Dış ticaret dengesi 6,285.34

TÜRKİYE-AZERBAYCAN GÜNCEL İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Türkiye, petrol dışı ürünler baz alındığında (İtalya'nın Azerbaycan ihracatında birinci sırada yer almasının sebebi AB'ye yapılan petrol ve doğal gaz ihracatının bu ülke üzerinden yapılmasıdır) Azerbaycan'ın dış ticaret hacminde birinci sırada yer almaktadır. Türkiye - Azerbaycan ekonomik ve ticari ilişkileri Azerbaycan'ın bağımsızlığını kazanmasından itibaren sürekli artan bir seyir izlemektedir. Öte yandan, karşılıklı resmi ilişkiler yüksek seviyeli ve yakın bir çerçevede de devam etmektedir.

2021 OCAK-EYLÜL AYLARINDA AZERBAYCAN'DAN İHRAÇ EDİLEN ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Ürün	2021 yılının ilk 9 ayı		2021 yılının ilk 9 ay ihracatına oranla (%)
	Miktar	İstatistik değeri (mln \$)	
Toplam ihracat	-	14.629.820,87	100,00
Petrol ve gaz sektörüne giren mallara göre	-	12.820.765,85	87,63
Bitümlü kayalardan ham petrol ve ham petrol ürünleri, ton	20.281.699,31	9.302.613,29	63,59
Bitümlü kayalardan elde edilen hammadde, petrol ve petrol ürünlerinin yanı sıra, ağırlıkça %70 veya daha fazla yağ veya ürünleri içeren ürünler, ton	1.082.958,46	501.940,65	3,43
Doğal gaz, gaz halinde, bin metreküp	14.927.128,82	2.951.453,24	20,17
Petrol kok, ton	229.991,39	19.250,76	0,13
Petrol bitüm, ton	139.351,79	30.213,8	0,21
Diğerleri	-	15.294,11	0,10
Petrol ve gaz sektörüne dâhil olmayan mallarda	-	1.809.055,02	12,37
Meyve ve sebzeler, ton	422.614,02	398.891,38	2,73
Çay, ton	808,62	6.132,3	0,04
Bitkisel ve hayvansal kaynaklı katı ve yağlar, ton	15.923,26	21.709,53	0,15
Şeker, ton	49.625,06	26.057,08	0,18
Sebze ve meyvelerin işlenmiş ürünleri, ton	15.023,53	17.369,47	0,12
Tüm içecekler ve sirke bin ABD doları	-	10.575,02	0,07
Çimento, hazır veya kırılarak halinde, ton	448.584,4	16.639,7	0,11
Elektrik enerjisi, bin kW/h	934.776,07	37.749,35	0,26
Kimya endüstri ürünleri, ton	471.204,61	125.190,24	0,86
Plastikler ve onlardan yapılan ürünler, ton	313.889,83	307.713,37	2,10
Pamuk lifi, ton	98.725,77	151.485,14	1,04
Pamuk ipliği, ton	13.784,25	40.036,61	0,27
Demirli metaller ve bunlardan yapılan ürünler, ton	119.733,83	88.406,21	0,60
Alüminyum ve ondan yapılan ürünler, ton	44.725,5	114.885,55	0,79
Diğerleri	0	446.214,05	3,05

2021 OCAK-EYLÜL AYLARINDA AZERBAYCAN'A İTHAL EDİLEN ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Ürün	2021 yılının ilk 9 ayı		2021 yılının ilk 9 ay ihracatına oranla (%)
	Miktar	İstatistik değeri (mln \$)	
Toplam İthalat	-	8.344.475,16	100,00
Gıda ürünleri, bin ABD doları	-	1.321.201,73	15,83
Onan:			
Et, ton	28.102,72	48.093	0,58
Süt, ton	7.044,34	9.791,47	0,12
Tereyağı ve süten hazırlanmış diğer yağlar, ton	11.237,22	57.466,4	0,69
Meyve-sebze, ton	261.979,1	150.130,58	1,80
Çay, ton	10.880,25	47.049,9	0,56
Buğday, ton	689.657,21	182.729,02	2,19
Arpa, ton	14.757,19	3.261,48	0,04
Mısır, ton	19.660,45	8.982,5	0,11
Pirinç, ton	35.939,17	26.280,36	0,31
Bitkisel ve hayvansal yağlar, ton	111.160,61	155.514,16	1,86
Tütün ve tütün ürünleri, bin ABD doları	-	68.950,96	0,83
Tıbbi ürünler, ton	16.348,66	415.749,85	4,98
Gübre, ton	111.311,91	36.919,04	0,44
Plastik ve plastikten elde edilen ürünler, ton	128.292,31	270.722,02	3,24
Odun ve ondan hazırlanan ürünler, bin ABD doları	-	228.007,26	2,73
Giyim ve giyim aksesuarları, bin ABD doları	-	185.471,68	2,22
Metal ve onlardan hazırlanan ürünler, ton	390.594,72	600.571,38	7,20
Araba, elektrik malzemeleri, makina ve onların yedek parçaları, bin ABD doları	-	2.037.861,23	24,42
Ulaşım araçları ve onların yedek parçaları, bin ABD doları	-	972.008,16	11,65
Mobilya ve onun aksesuarları, bin ABD doları	-	68.672,63	0,82
Diğerleri	-	2.138.339,23	25,64

Kaynak: Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi

ROTA

KARABAĞ'IN YENİDEN İNŞASI ve NAHÇIVAN (ZENGEZUR) KORİDORU

Son dönemlerde ticaret, taşımacılık, yatırım ve hizmetler açısından yeni fırsatlar ve iş birliği imkânları getiren gelişme, Karabağ'ın işgalden kurtarılması ve bu bölgenin yeniden inşası çerçevesinde Türk şirketlerinin de aktif rol oynamasıdır. Bu çerçevede, Türk şirketlerinin söz konusu yeniden inşa faaliyetlerindeki yerinin ilerleyen dönemde daha da artacağı tahmin edilmektedir.

Bunun yanında, açılması öngörülen Nahçıvan (Zengezur) Koridoru, Azerbaycan'ı karayolu ile Nahçıvan'a bağlayacaktır. Dolayısıyla Türkiye de Azerbaycan'a karayolu ile bağlanmış olacaktır. Söz konusu koridorun işlev kazanması, Türkiye'den Azerbaycan'a doğrudan sevkiyat yapılabilmesinin önünü açacak, İran veya Gürcistan güzergâhlarının kullanılmasını gereksiz kılacak ve ayrıca Hazar Geçişi kullanılarak Orta Asya'ya yapılan taşımalarımızın daha kısa sürede ve daha az maliyetle hayata geçirilmesini mümkün kılacaktır.

	ZENGİLAN	AĞDAM	CEBRAYIL	GUBADLI	KELBECER	LAÇIN	ŞUŞA	FÜZULİ	HOCAYEND	TOPLAM
NÜFUS TOPLAM	45.245	204.015	81.683	41.627	94.099	78.565	34.679	133.834	44.08	757.827
ŞEHİR NÜFUSU	20.365	45.975	13.528	9.464	13.615	13.797	25.174	32.343	95.79	183.84
KÖY NÜFUSU	24.88	158.04	68.155	32.163	80.484	64.768	9.505	101.491	34.501	573.987
BAKÜ'YE UZAKLIK	385	362	338	403	445	414	373	310	334	
NÜFUS SIKLIĞI (1 KM² YE)	62	177	78	52	31	43	112	96	30	
ARAZİ BÜYÜKLÜĞÜ	0.73	1.154	1.049	0.802	3.05	1.835	0.31	1.386	1.458	11.744

DEVLETİN YATIRIMA DESTEĞİ

PAZARLAMA DİSİPLİNLERİNİN BİRBİRLERİNDEN AYRI DÜŞÜNÜLEMEEYECEĞİNE İNANIRIZ. SEKTÖRÜ VE MARKANIZI TANIR, SORUNLARINIZI ANLARIZ.

TÜM PAZARLAMA VE İLETİŞİM İHTİYAÇLARINIZI TEK SANTRALDE ÇÖZERİZ.

İş dünyasının gereklerini bilen, sektörü tanıyan ve pazarlama ihtiyaçlarını anlayan iyi bir kreatif ajansla çalışmak tüm markaların hakkı. Sektörün ve özellikle marka tarafının içinden gelen tecrübeli yönetim kadromuz ve global deneyime sahip kreatif ekibimizle etkili pazarlama ve iletişim çözümlerimizle yanınızdayız.

BİZ SANT-RALL-İZ

Levent Mah. Levent Cad.
Yasemin Sokak No:16 D:2
34330 - Beşiktaş / İstanbul

www.santrall.org
all@santrall.org

7
YILLIK

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ

Makine, teknolojik ekipman ve cihazların ithalatı gümrük vergilerinden muaftır.

%0 Emlak vergisi
%0 Arazi vergisi

Makine, teknolojik ekipman ve cihazların ithalatı KDV'den muaftır.

Kârın (gelirin) %50'si vergiden muaftır

PROJE KRİTERLERİ

Yatırım Teşvik Belgesi alınması hâlinde 7 yıllık aşağıdaki destekler mevcuttur. Makine, teknolojik ekipman ve cihazların ithalatı gümrük vergilerinden muaftır.

%0 Emlak vergisi

%0 Arazi vergisi

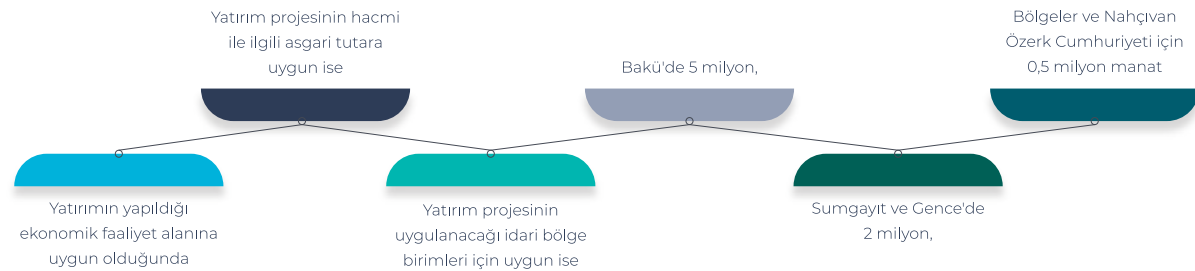
Makine, teknolojik ekipman ve cihazların ithalatı KDV'den muaftır. Kârın (gelirin) %50'si vergiden muaftır.

Yatırım projesinin hacmi ile ilgili asgari tutara uygun ise yatırımın yapıldığı ekonomik faaliyet alanına uygun olduğunda yatırım projesinin uygulanacağı idari bölge birimleri için uygun ise;

- Bakü'de 5 milyon Manat
- Sumgayıt ve Gence'de 2 milyon Manat
- Bölgeler ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti için 0,5 milyon manat

Tüm bunlarla birlikte Azerbaycan'ın petrol dışı iş alanlarının geliştirilmesi ve global ihracat ülkesi hâline getirilmesi için çok uzun yıllardır üzerinde ciddi şekilde çalışılan 850 hektarlık alanda 2022 yılı ortalarında ilk bölümüne start verilmesi planlanan Elet Serbest Ekonomik Bölgesi'ni ayrıca ele almak gerektiği kanaatindeyiz.

Çünkü Elet Serbest Ekonomik Bölge'de üretim yapacak iş insanlarına sadece ticari olarak uygun ortamı sağlamakla kalmayıp aynı zamanda her türlü ihtiyaca yönelik destekler ve yatırımın garantisine ait özel kanunlarla mücehhez dünyadaki tüm örnekleri incelenerek tamamen özel kanunlarla donatılmış üretim ve ihracat için oldukça münbit bir ortam sunulmaktadır.

ROTA

ELET SERBEST EKONOMİK BÖLGESİ

Orta Asya, İran, Rusya, Türkiye, Orta Doğu pazarlarına erişim

Planlanan toplam alan: 850 hektar

Özel indirimler

Uluslararası danışmanlık şirketi - "DP World" BAE

- Özel işçilik ve göçmenlik kuralları
- İşletmenin katma değer vergisi, stopaj vergisi veya başka herhangi bir kurumlar vergisi ödemez
- Beyin göçü ve vasıflı yabancı personel çekme hedefi ile yabancı vasıflı personeli kişisel gelir vergisi, sosyal güvenlik ödemeleri ve diğer benzer vergi ve ödemelerden muaftır.
- Özel yargı, bağımsız düzenleyici otorite
- İhracat için mallarda %0 gümrük ve KDV, %0 kurumlar vergisi
- Serbest bölgedeki faaliyetler için tamamen vergiden muaf
- Yabancı para birimi veya kârın ülkesine geri gönderilmesi konusunda herhangi bir kısıtlama yok
- Uluslararası standart ve bağımsız anlaşmazlık çözümü
- Tam yatırımcı koruması

Avantajlar

Özel işçilik ve göçmenlik kuralları

Özel yargı

Yerli ve yabancı para biriminde sınırsız transfer

Serbest bölgedeki faaliyetler için tamamen vergiden muaf

Serbest bölgeye yapılan ithalatta gümrük ödemelerinden ve vergilerden muaf

Müsadere ve kamulaştırma yok

Organizasyonel Destek

- "Bir pencere" sistemi ile kayıt
- Özel izin ve ruhsatların alınması
- Yerel devlet yetkilileri ile görüş
- Eğitimleri, istişareleri, soruları yanıtlama

Altyapı Güvenliği

- Elektrik, Doğal Gaz, İçme ve Atık Su
- Fiber Optik Kablo
- Dahili yollar
- Demiryol hattı

Vergi muafiyeti

- İlk 10 yıl boyunca:
- 0% Gelir vergisi
 - 0% Emlak vergisi
 - 0% Toprak vergisi
 - İthal edilen ekipman ve teknolojide %0 KDV

MEVCUT ENDÜSTRİ PARKLARI

SUMGAYIT
ENDÜSTRİYEL
KİMYA PARKI

• 7 m² alan
• 22 rezident

MİNGEÇEVİR
ENDÜSTRİ
PARKI

• 72 m² alan
• 1 rezident

PİRALLAHI
ENDÜSTRİ
PARKI

• 190 m² alan
• Yeni

2011

• 583,5 m² alan
• 24 rezident

BALAHANI
ENDÜSTRİ
PARKI

2015

• 26 m² alan
• 1 rezident

QARADAĞ
ENDÜSTRİ
PARKI

2016

• 30 m² alan
• 4 rezident

AĞDAM
ENDÜSTRİ
PARKI

VERGİ ORANLARI HAKKINDA BAZI BİLGİLER

Gelir Vergisi	20%
Katma Değer Vergisi	18%
Sadeleştirilmiş Vergi	2%-8%
Emlak Vergisi	1%
Ödeme Kaynağından Vergi	4%-14%

Son olarak Azerbaycan'da güncel bazı verilerden bahsedecek olursak; kimya, metalurji, enerji alanları, tarım ve hayvancılık, turizm, bilgi teknolojileri, hafif sanayi üretimi, inşaat malzemeleri üretimi ve nakliye sektörlerinde yatırım alanları mevcuttur.

Bu yatırım alanlarını değerlendirebilmek ve iş fırsatlarına dâhil olmak için MÜSİAD'ın Azerbaycan Şubesi ile irtibata geçebilirsiniz. MÜSİAD'ın yurt içi ve yurt dışı teşkilat faaliyetlerinin bir durağı olan MÜSİAD Azerbaycan, içinde bulundurduğu önemli iş insanları ve profesyonel kadrosuyla; Türkiye başta olmak üzere Azerbaycan'a gelen iş insanlarına yatırımlar için ön ayak olmaktadır.

ŞİRKET KAYDI İLE İLGİLİ BİLGİLER

Yabancı Sermayeli Şirket Kuruluşu Hakkında

	Kayıt süresi	Giderler		Yetkili sermaye - asgari tutarda bir sınır	Online kayıt
		Vergi (AZN)	Diğer (AZN)		
MMC	2 iş günü (evraklar teslim edildikten sonra)	11	50-kurucu bir fiziki şahıs 300-500 - kurucu bir tüzel kişi	Yoktur	Mümkündür
Şube / Temsilcilik	2 iş günü (evraklar teslim edildikten sonra)	220	300-500	Yoktur	Mümkün değildir

Bu rapor MÜSİAD Azerbaycan tarafından hazırlanmıştır.

Türk Kahvesi Bir Yorgunluk Kahvesidir

Patentli Pişirme ve Kahvenin Demlenme Noktasını
Algılama Teknolojileri ile her zaman aynı eşsiz Türk kahvesi deneyimi.

◆ Dünyaya Türk Kahvesini Sevdiren Marka ◆

FARK ET

DİJİTALİ

İKLİMİ

GİRİŞİMİ

DÖNÜŞÜMÜ

MÜSİAD VİZYONER'21

HALIÇ KONGRE MERKEZİ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

MUSIAD'S VİZYONER'21 SUMMIT TAKES PLACE AT HALIC CONGRESS CENTER

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) tarafından düzenlenen Vizyoner'21 zirvesi Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç ve MÜSİAD Vizyoner 21 İcra Kurulu Başkanı Erkan Gül'ün açılış konuşmalarıyla başlayan etkinlik, "Dijitali Fark Et", "İklimi Fark Et", "Girişimi Fark Et", "Dönüşümü Fark Et" ana başlıklarıyla gerçekleşti ve birçok ünlü isimi başarı öyküleriyle ağırladı. Nobel ödüllü Yemenli aktivist Tawakkol Karman, TUSAŞ Genel Müdürü Temel Kotil, Dalgakıran Grubu İcra Kurulu Başkanı Steven Young, Psikiyatrist Prof. Dr Kemal Sayar ve Prof. Dr Sadettin Ökten başta olmak üzere birçok panelist ve konuşmacıyı sahnesinde ağırlayan MÜSİAD Vizyoner'21, ortaya koyduğu vizyon, tutarlılık ve yeni politikalarla göz doldurdu.

Vizyoner'21 Summit, organized by the Independent Industrialists' and Businessmen's Association (MUSIAD), took place at the Haliç Congress Center. T.R. Minister of Industry and Technology Mustafa Varank, MÜSİAD Chairman Mahmut Asmalı, Chairman of Istanbul Chamber of Commerce Şekib Avgadiç, and MÜSİAD Vizyoner'21 Chairman Erkan Gül delivered speeches to kick off the summit, which took place under four categories including "Make Difference of the Digital", "Make Difference of the Climate", "Make Difference of the Entrepreneurship", and "Make Difference of the Transformation", and introduced success stories of many recognized people. Welcoming many panelists and speakers, including Nobel Prize-winning Yemeni activist Tawakkol Karman, TUSAŞ General Manager Temel Kotil, Dalgakıran Group Chief Executive Officer Steven Young, Psychiatrist Prof. Kemal Sayar and Prof. Sadettin Ökten, MUSIAD Vizyoner'21 made a strong impression with its vision, consistency and new policies.

KAPAK KONUSU

“Hiçbir Döviz Kuru, Türkiye Ekonomisinin İktisadi Gerçekliğinden Daha Güçlü Değildir”

“Fark Et” temasıyla düzenlenen MÜSİAD Vizyoner’21’de açılış konuşmasını gerçekleştiren T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, “Hiçbir döviz kuru, Türkiye ekonomisinin iktisadi gerçekliğinden daha güçlü değildir. Türkiye ekonomisinin geldiği seviyeyi, sahip olduğu kapasiteyi, herkesten daha çok iş insanlarımızın bilmesi gerek. Sağ olsun, MÜSİAD bunu bilerek konuştu, konuşmaya da devam ediyor. İşte geçtiğimiz gün Sayın Cumhurbaşkanımızın ilan ettiği yeni enstrümanlar ve ekonomik manifesto sonucunda piyasalarda yaşanan Türk lirası lehine gelişmeleri hep birlikte izliyoruz. Türkiye’de fabrika açılmıyor, üretim yapılmıyor, istihdam olmuyor diye alenen yalan söyleyenlerin, bu yeni finansal araçlara da bin bir türlü kulp bulmasına şaşırıyor muyuz? Elbette şaşırmıyoruz. Ama biz bunlara aldırış etmeyeceğiz. İşimize bakacağız. Temel önceliğimiz, kurda ve fiyat-larda istikrarı sağlamak” şeklinde konuştu.

Dünyada her geçen gün yeni teknolojilerin, yeni uygulamaların geliştirildiğini ve bu alandaki yatırımların sürekliliğinin önem kazandığının altını çizen Varank, “Biz de KOBİ’lerimizin bu konudaki yatırım yükünü hafifletmek için gerekli adımları atıyoruz. KOSGEB’in farklı programlarıyla, dijital dönüşüm kapsamındaki harcamalara maddi destek sağlıyoruz” dedi. 2002 yılında sadece 5 olan Teknopark sayısını bugün 89’a çıktığına dikkat çeken Varank, “Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi Bakanlığımızın en önemli hedeflerinden birini teşkil ediyor” dedi.

“No Exchange Rate Is Stronger Than The Economic Reality Of The Turkish Economy”

Having delivered the opening speech of MÜSİAD Vizyoner’21, which took place under the main theme of “Make Difference”, T.R. Minister of Industry and Technology Mustafa Varank said, “No exchange rate is stronger than the economic reality of the Turkish economy. Our business people, more than anyone else need to know how far the Turkish economy has come and its potential. I would like to thank to MÜSİAD, for having recognized this and spoken its mind. The other day, our President declared new economic instruments and the new economic manifesto, which resulted in pro-Turkish lira developments in the markets. ‘We don’t open plants, we don’t produce, we don’t create employment in Turkey...’ These are some of the lies publicly told about Turkish economy. Are we surprised that those who tell these lies make excuses about these new financial instruments? Not at all. But we won’t pay attention to them. We will mind our own business. Our priority is to assure stability in the exchange rate and prices.”

Underlining the fact that new technologies, new applications are being developed across the world, and continuity of the investments in this field are becoming more important each day, Minister Varank added, “We are taking the necessary steps to ease the investment burden on our SMEs. We offer them financial support in their digital transformation process through different programs of KOSGEB.” Drawing attention to the increase in the number of Technoparks to 89, which was only 5 in 2002, Minister Varank said, “The develop-

“Ayrıntıları Fark Etmek Önemli”

“Dijitali Fark Et”, “İklimi Fark Et”, “Girişimi Fark Et”, “Dönüşümü Fark Et” ana başlıklarıyla iş dünyasının geleceğine kılavuzluk eden etkinliğin açılışında konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, “Müslüman bilim adamı El-Cezeri; yapmış olduğu mühendislik harikası çalışmalarıyla ilk robotik, basit makinelerin oluşturulabileceğini fark etti, günümüz yazılım sisteminin temellerini atmış oldu. Astronom Ali Kuşçu, kafasını uçsuz bucaksız semaya kaldırarak güneş sistemini ve yıldızları fark etti, bilime ışık tutan uzay çağının açılmasına vesile oldu. Tıbbın dâhisi Avicenna, bizim bildiğimiz ismi ile İbn-i Sina narkozu icat etti, modern çağın ameliyatları ağrısız bir şekilde başlamış oldu. Hz. Mevlâna yediden yetmişe herke-se ulaşmanın gönül dili ile olacağını fark etti, eseri olan Mesnevi, günümüzde dahi ilmi bir kaynak olarak birçok dünya üniversitesinde okutulmaktadır. Nobel ödüllü Türk bilim insanımız Aziz Sancar, DNA’daki o küçük ayrıntıyı fark etti, kanser araştırmalarında yeni bir dönem başladı” sözleriyle cesaret etmenin, fark etmenin önemine dikkat çekti.

“Türkiye Ekonomisi Gerek İç Gerekse Dış Kaynaklı Bütün Algı Manipülasyonlarına Karşı, Geçmişte Olduğu Gibi Bugün de Dimdik Ayaktadır”

“Hepimizin bildiği üzere ülke olarak son dönemde dar kapılardan geçiyoruz. Üzülerek görmekteyiz ki son dönemde, makroekonomik temellere dayanmayan suni bir güvensizlik ortamı oluşturulmaya çalışılmaktadır. MÜSİAD olarak bizler, reel ekonomik göstergeler değil algılara yön verilen her türlü ekonomik iklimin karşısındayız. Türkiye ekonomisi gerek iç gerekse dış kaynaklı bütün algı manipülasyonlarına karşı, geçmişte olduğu gibi bugün de dimdik ayaktaadır” şeklinde konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, sözlerine şöyle devam etti:

ment of the entrepreneurship ecosystem is one of the most important goals of our Ministry.”

“It is important to notice the details”

Speaking at the opening of the event, guiding the future of business under four themes, namely “Make Difference of the Digital”, “Make Difference of the Climate”, “Make Difference of the Entrepreneurship”, and “Make Difference of the Transformation”, MÜSİAD Chairman Mahmut Asmalı drew attention to the importance of being brave and aware, and said, “Muslim scientist Al-Jazari realized that the first robotic, simple machines could be created with his engineering marvels, laying the foundations of today’s software system. Astronomer Ali Kuşçu noticed the solar system and the stars by raising his head to the vast sky, paving the way for the space age that sheds light on science. The genius of medicine, Avicenna, or Ibn-i Sina as we know him, invented narcosis, leading to painless surgeries of the modern age. Hz. Mawlana realized that reaching young and old alike would be through the language of the heart. His work, Mesnevi, is still taught in many world universities as a scientific resource even today. Our Nobel Prize-winning Turkish Scientist Aziz Sancar noticed that tiny detail in DNA, and a new era has begun in cancer research.”

“The Turkish Economy Is Standing Against All Perception Manipulations, Both at Home And Abroad, Today As It Was In The Past”

“As we all know, our country has been going through challenging times. We regret to see that lately, there has been an attempt to create an artificial insecurity that is not based on macroeconomic foundations. As MUSIAD, we are against all kinds of economic climates that are guided by perceptions, not real economic indicators. The Turkish economy is standing against all perception manipulations, both at home and abroad, as it did in the past.” MÜSİAD Chairman continued:

KAPAK KONUSU

“Son 20 yıldır serbest piyasa koşullarından ödün vermeden yıllık ortalama %5,3 büyümeyi başaran ekonomimizin, bu süreci de en hafif hasarla atlatacağına inanıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde temelleri atılan Yeni Ekonomik Model’in; üretim, ihracat, istihdam ve büyüme odaklı kazanımlarımızı katbekat artıracığına inandığımız “düşük faiz odaklı” yeni politikamızın destekçisi olduğumuzu yineliyoruz. Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan’ın söz konusu tedbir ve teşvikleri açıklamasını müteakiben piyasalarda gözlenen rahatlatma, orta ve uzun vadede de sürecek ve Türk Lirası eski gücüne kavuşacaktır. Bu vesileyle; reel ekonomik gelişmelere yansınmayan, geçici ve sun’i gelişmelere göre yapılan fiyatlamaların her daim kaybetmeye mahkûm olduğunu, huzurlarınızda tekrardan ifade etmek istiyoruz.”

Genel Başkan Mahmut Asmalı MÜSİAD’ın İklim Manifestosunu açıkladı

“Ne yazık ki ülkemiz günden güne 4 mevsim olma özelliğini kaybediyor, İstanbul’un ortasında hortum çıkabiliyor ya da Antalya’ya görülmemiş bir şekilde kar düşebiliyor kısacası iklimler değişiyor, küresel ısınma hayatımızı etkiliyor” diyen Asmalı, Vizyoner 21’de MÜSİAD’IN iklim manifestosunu açıkladı ve ortak paydası insanlığa fayda üretmek olan herkes ile görüşmeye, iş birliği yapmaya ve gücünü birleştirmeye hazır olduğunu söyledi.

Danışma Kurulu’nda Türkiye’nin saygın akademisyenlerinden Prof. Dr. Kerem Alkin, Dr. Sohbet Karbuz, Prof. Dr. İsmail Ekmekçi ve Dr. Cihad Terzioğlu’nun yer aldığını belirten MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Vizyoner 21’de şöyle konuştu: “Ne yazık ki ülkemiz günden güne 4 mevsim olma özelliğini kaybediyor, İstanbul’un ortasında hortum çıkabiliyor ya da Antalya’ya görülmemiş bir şekilde kar düşebiliyor. Kısacası iklimler değişiyor, küresel ısınma hayatımızı etkiliyor. MÜSİAD yaratılmış her canlının kaliteli ve adil yaşam hakkı olduğuna, dünya ikliminin geleceğinin birkaç ülkenin menfaatinden daha önemli olduğuna inanır. İlkeleri ve inancı gereği insanlığa emanet olan dünyayı korumak için her türlü adımı atacağını, dünyadaki sessiz çoğunluğun sesi olabilmek için uluslararası boyuttaki tüm gücünü kullanacağını beyan eder. MÜSİAD, küresel ortalama yüzey sıcaklığının +1,5°C ile sınırlandırılması planlayan küresel iklim değişikliği politikasını tüm dünya ülkelerine adaletli ve eşit uygulanarak sürdürülebilir bir geleceğe geçiş sağlaması şartıyla destek vermektedir. 11.000’ in üzerindeki üyesini bu sürece hazırlamak ve Türkiye’nin iklim

“We believe that our economy, which has achieved an annual average growth of 5.3% in the last 20 years without compromising free market conditions, will survive this hardship with the slightest damage. We reiterate that we are a supporter of our new “low interest-oriented” policy, which we believe will increase our production, export, employment and growth-oriented gains by the New Economic Model, the foundations of which were laid under the leadership of our President, Mr. Recep Tayyip Erdoğan. The relief observed in the markets following the announcement of the aforementioned measures and incentives by our President, Mr. Recep Tayyip Erdoğan, will continue in the medium and long term, and the Turkish Lira will regain its former strength. On this occasion, we would like to say once again that pricing based on temporary and artificial developments, which are not based on real economic developments, is always doomed to lose.”

Chairman Mahmut Asmalı Announced MÜSİAD’s Climate Manifesto

At Visionary 21, Chairman Mr. Asmalı announced the climate manifesto of MUSIAD and said that he was ready to meet, cooperate and join forces with anyone whose common goal is to create benefit for humanity, and he continued, “Unfortunately, we are no longer a country where we live four seasons. For instance a tornado can appear in the middle of Istanbul or we see snow falling in Antalya in an unprecedented way. In short, the climate is changing, global warming affects our lives.

Stating that its Advisory Board consists of esteemed academics of Turkey, namely Prof. Kerem Alkin, Dr. Sohbet Karbuz, Dr. İsmail Ekmekçi, and Dr. Cihad Terzioğlu, MÜSİAD Chairman Asmalı spoke at the Vizyoner 21 summit: “Unfortunately, we are no longer a country where we live four seasons. For instance a tornado can appear in the middle of Istanbul or we see snow falling in Antalya in an unprecedented way. In short, the climate is changing, global warming affects our lives. MUSIAD believes that every creature has the right to a quality and fair life, and that the future of the world’s climate is more important than the interests of a few countries. We declare that, under our principles and beliefs, we will take all kinds of steps to protect the world, which is entrusted to humanity, and that we will use all our power at the international level to be the voice of the silent majority in the world. MUSIAD supports the global climate change policy, which plans to limit the global average surface temperature to +1.5°C, on the condition that it is applied fairly and equally to all countries of the world, providing a transition to a sustainable future. We declare that we will pioneer the

MÜSİAD İKLİM MANİFESTOSU

MUSIAD CLIMATE MANIFESTO

1

Yenilenebilir enerjinin sürdürülebilir bir şekilde kullanarak kullanımını destekliyor, Genel Merkezimizde yeşil enerjiden üretim sağlayarak net sıfır emisyon yolunda ilerleyeceğimizi açıklıyoruz.
We promote the increasing use of renewable energy in a sustainable way, and we declare that we will proceed on the path of net zero emissions by producing green energy at our Headquarters.

2

Yeşil hidrojen, yeni nesil batarya, karbon yakalama ve yenilenebilir gaz teknolojilerinin geliştirilmesi için MÜSİAD ekosisteminde çalışmalar yapacağız.
We will work in the MUSIAD ecosystem to develop green hydrogen, new generation batteries, carbon capture and renewable gas technologies.

3

Döngüsel ekonomi ile bir endüstriyel atığın diğeri için ham madde veya enerji olacak şekilde endüstriyel simbiyozun artırılmasını ve Organize Sanayi Bölgeleri’nde yeşil üretime geçişte üyelerimiz ile birlikte destek vereceğimizi açıklıyoruz.
We declare that we will promote increasing the industrial symbiosis in such a way that with the circular economy, industrial wastes will be the raw material or energy for other goods, and through our members we will support the transition to green production in the Organized Industrial Zones.

4

Enerji verimliliği ve enerji tasarrufu için sanayicilerimize yönelik farkındalık çalışmaları yapacağımızı bildiriyor, enerji verimliliği veri tabanı oluşturulmasını desteklediğimizi beyan ediyoruz.
We declare that we will work towards raising awareness in our industrialists for energy efficiency and energy saving, and that we support the creation of an energy efficiency database.

5

Türkiye’nin gittikçe azalan su kaynaklarının verimli kullanılması için tarımda salma sulamaya alternatifleri ve sanayide döngüsel su kullanımına yönelik her türlü çalışmanın destekçisi olacağımızı bildiriyoruz.
We declare that we will promote all kinds of studies on alternatives to flood irrigation in agriculture and cyclical water use in industry for the efficient use of Turkey’s dwindling water resources.

6

Sıfır atık politikasını destekliyor, MÜSİAD’ın üyelerini iklim değişikliğinin etkilerine karşı sürekli bilgilendirileceğini, gerçekleştireceği her organizasyonu ve sivil toplum çalışmalarını karbon salımı açısından değerlendirerek aksiyon alacağını açıklıyoruz.
We promote the zero waste policy and declare that MUSIAD will constantly inform its members about the effects of climate change, and will take action by evaluating every organization and non-governmental activities it will carry out in terms of carbon emissions.

7

İklim değişikliği süreci ile ülkemiz için iklim diplomasisinin önemini arttığının farkında olarak, MÜSİAD’ın yurt dışı ve yurt içi tüm platformlarında iklim diplomasisinin geliştirilmesi için devletimiz tarafından yapılacak her çalışmaya destek sağlayacağımızı beyan ediyoruz.
Being aware of the increasing importance of climate diplomacy for our country with the climate change process, we declare that we will support every effort realized by the state for the development of our national climate diplomacy in all foreign and domestic platforms of MUSIAD.

8

Türkiye’de Emisyon Ticaret Sistemi’nin şartlara uygun altyapı ile oluşturulmasını talep ediyoruz.
We demand that the Emissions Trading System in Turkey be established with proper infrastructure conditions.

9

Milyonlarca insanın yaşadığı yerleri terk etmek zorunda kalabileceğini ve iklim mültecisi olabileceğini görüyor, MÜSİAD’ın uluslararası misyonu ile iklim mülteciliği çalışmaları yürüteceğimizi beyan ediyoruz.
We see that millions of people may have to leave their home and become climate refugees, and we declare that we will carry out climate refugee studies with the international mission of MUSIAD.

10

Dünyada %30’a varan küresel gıda israfının azaltılması için MÜSİAD değerlerinden hareketle devlet politikası oluşturulmasını talep ediyor ve politikaya koşulsuz destek sağlayacağımızı açıklıyoruz.
We demand a state policy based on MUSIAD values to reduce global food waste by up to 30% in the world, and we declare that we will provide unconditional support to the policy.

KAPAK KONUSU

politikasında rol üstlenmek için aşağıdaki konu başlıklarındaki dönüşüme öncü olacağını beyan eder.” Dünyanın korunması, tüm dünya çocuklarının hakkı olan iklim dengesinin sağlanması için ortak paydası insanlığa fayda üretmek olan herkes ile görüşmeye, iş birliği yapmaya hazır olduklarını dile getiren Asmalı, iş dünyasına “Gelin sorumluluklarımızı bilerek emanete sahip çıkalım” dedi.

“Her Şey Fark Ederek Başladı!”

MÜSİAD Vizyoner’21 İcra Kurulu Başkanı Erkan Gül, zirvenin açılışında yaptığı konuşmasında fark etmenin önemine değinerek şöyle dedi:

“Geçmişten aldığımız tecrübeler ile bugünü daha iyi inşa etmeye çalışırken, yarınlarımız için de vizyon katman değerler oluşturmak istiyoruz. Bu nedenle Vizyoner’21 Zirvesi’nde dijitali, iklimi, girişimi ve dönüşümü fark et diyoruz. Bildiğiniz üzere iklimler değişiyor, şehirler su altında kalma riski ile karşı karşıya... Hayvanların nesli tükeniyor... İklimsel kriz artık kendini çarpıcı bir şekilde gösteriyor. Bugün şüphesiz ekonomik, politik, kültürel ve sosyal düzeye yayılan mevcut çok boyutlu krizin en önemli kısmını da iklim krizi oluşturuyor. Paris İklim Anlaşması ile Sanayi Devriminden bu yana artan küresel ısınma için +1,5 derece sınır kabul edildi. Sera gazları salımı, küresel ısınmayı artırmaktadır ve bu durum iklim krizidir. Dünyada ilk kez bir kadına hastalık sebebi “iklim değişikliği” tanısı konuldu. Dünya Sağlık Örgütü iklim değişikliği sebebiyle yılda 150 binden fazla kişinin hayatını kaybettiğini tahmin ediyor. Kısacası değerli misafirler hepimizin

transformation in the following topics in order to prepare our 11,000 members for this process and to take on a role in Turkey’s climate policy.”

Expressing that they are ready to meet and cooperate with everyone whose common goal is to produce benefit for humanity, for the protection of the world and the climate balance, which is the right of all children of the world, Mr. Asmalı said to the business community, “Let’s take care of what was entrusted us by knowing our responsibilities.”

“Everything Started by Making Difference!”

MUSIAD Vizyoner’21 Chief Executive Officer Erkan Gül, in his speech at the opening of the summit, mentioned the importance of making difference and said:

“While we try to build a better today with the experiences we have gained in the past, we want to create values that add vision for our future. Thus, we say that we should make difference of the digital, climate, entrepreneurship, and transformation at Vizyoner’21 Summit. As you know, climates are changing, cities are at risk of being submerged... Animals are going extinct... The climate crisis is now presenting itself strikingly. The climate crisis is undoubtedly the most important part of the current multidimensional crisis that spreads to the economic, political, cultural and social levels. With the Paris Climate Agreement, the +1.5 degrees limit was accepted for the increasing global warming since the Industrial Revolution. Greenhouse gas emissions increase global warming and this is what we call the climate crisis. For the first time in the

KAPAK KONUSU

İklimi Fark Etmesi gerekiyor. Dünya çapında artan iklim felaketlerini fark ediyoruz ama eyleme ne kadar geçiyoruz?”

Konuşmasında Start-Up’ların gelecek için son derece önemli olduğunu belirten Gül, Vizyoner’21’de Start-Up Exchange Sahnesi’nin de yer aldığının altını çizdi.

“Türkiye’nin Yeşil Teknoloji Patentlerinden Aldığı Pay Henüz Binde 3 Oranında”

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, Vizyoner’21’in açılışında gerçekleştirdiği konuşmasında yeşil dönüşümün önemine değindi ve şöyle konuştu:

“Araştırmalara göre, dünyada ortalama sıcaklık 1880’den bu yana 1° santigrattan biraz daha fazla arttı. Isınmanın üçte ikisi 1975’ten beri, her 10 yılda kabaca 0,15 ilâ 0,20°C oranında gerçekleşti. 2021 ise, ısı ölçümlerinin yapıldığı tarihten bu yana en yüksek sıcaklıkların yaşandığı yıl oldu. Dünyanın koca bir seraya dönüşmesine sadece 2°C kaldı. Yeşil dönüşüm, yaklaşan tehlikeye karşı çözümün en önemli parçası... AB, bu kapsamda Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ve Sınırdaki Karbon Vergisi takvimini açıkladı. Teknolojik dönüşüm ve ekonomik büyümede de yeni bir yol arayışı var. AB tarafından gündeme getirilen ‘Yeşil Mutabakat’ bu teknolojik dönüşüm ve ekonomik büyümeyi tetikleyici, kapsamlı bir araç olarak görülüyor. AB yeşil teknolojileri küresel çapta kendisine rekabet avantajı sağlayabileceği bir alan olarak görüyor. OECD verilerine göre son 10 yılda AB’nin yeşil teknoloji patentleri içindeki payı yüzde 25’lerde... ABD ve Japonya’nın toplam payı ise yüzde 50 civarında. Onları Almanya izliyor. Çin, Almanya’ya yetişmek üzere. Son 10 yılda Çin’in payı yüzde 3’lerden yüzde 10’ların üzerine çıktı. Ne yazık ki, Türkiye’nin yeşil teknoloji patentlerinden aldığı pay henüz binde 3 oranında. Elbette aldığımız payda artış eğilimi var. Ancak oldukça geride olduğumuz çok açık... Dolayısıyla bizim çok hızlı bir çalışmanın içinde bulunmamız gerekiyor.”

Vizyoner’21 Girişimcilik Yarışması’nın Ödülleri Sahiplerini Buldu

Açılış konuşmalarının ardından MÜSİAD Vizyoner’21 kapsamında 3 kategoride düzenlenen Girişimcilik Yarışması’nın kazanları da ödülleri kavuştu. “Özgün Ürün” kategorisinin şampiyonu Bilişim Vadisi’nde Saha Robotik (Murat Ayrancı) olurken, “Sınır Tanımayan Ürün” kategorisinde Teknopark İstanbul’dan Çekirdek Ar-Ge (Emin Yücel), “En Çevreci Ürün”de TÜBİTAK Marmara Teknokent’ten (MARTEK) Biriktir projesi (Yağmur Gömürlü) birinciliğe layık görüldü.

world, a woman was diagnosed with the cause of the disease “climate change”. The World Health Organization estimates that more than 150,000 people die annually due to climate change. In short, dear guests, we all need to Make Difference of the Climate. We do that in terms of globally increasing climate disasters, but to what extent we take action?”

Stating that start-ups are extremely important for the future in his speech, Gül also underlined that Vizyoner’21 also took part in the Start-up Exchange Stage.

“Turkey’s Share of Green Technology Patents Is Just 3 Per Thousand”

Istanbul Chamber of Commerce Chairman Şekib Avdagiç underlined the importance of green transformation in his speech at the opening of Vizyoner’21 and said:

“According to studies, the average temperature in the world has increased by slightly more than 1° Celsius since 1880. Two-thirds of the warming has occurred at roughly 0.15 to 0.20°C every 10 years since 1975. 2021 was the year with the highest temperatures since we began taking temperature measurements. We are only 2°C away from the world turning into a huge greenhouse. Green transformation is the most important part of the solution to the impending danger... In this context, the EU has announced the Carbon at the Border Regulation and the carbon tax calendar at the border. There is also a search for a new way in technological transformation and economic growth. The ‘Green Deal’ brought to the agenda by the EU is seen as a comprehensive tool that triggers this technological transformation and economic growth. The EU sees green technologies as an area where it can gain a competitive advantage on a global scale. According to OECD data, the EU’s share of green technology patents in the last 10 years is around 25 percent. The total share of the USA and Japan is around 50 percent. They are followed by Germany. China is about to catch Germany. In the last 10 years, China’s share has increased from 3 percent to over 10 percent. Unfortunately, Turkey’s share of green technology patents is just 3 per thousand. We are obviously experiencing an increase in our share. However, it is clear that we are quite behind... Therefore, we have to work very quickly.”

The Awards of the Vizyoner’21 Entrepreneurship Contest Were Presented

After the opening speeches, the winners of the Entrepreneurship Contest organized in 3 categories within the scope of MUSIAD Vizyoner’21 received their awards. The champion of the “Original Product” cat-

“Demir Kadın” Tawakkol Karman Vizyoner’21’de!

2011 Yemen Ayaklanması’nın uluslararası kamuoyuna dönük yüzü olarak tanınan, 2011 Nobel Barış Ödülü sahibi, Yemenli gazeteci ve politikacı Tawakkol Karman, Vizyoner’21 sahnesindeki konuşmasında iyi yönetimin temelinde şeffaflığın, sorumluluk sahibi olmanın ve hesap verilebilirliğin yattığını söyledi. Adil ve eşit şartların yaratılmasının gerekliliğine değinen Karman şöyle konuştu: “Eşit fırsatların yaratılması gerekir. Öte yandan diktatör rejimleri iyi yönetimlere sahip değillerdir. Kaynakları ve imkânları tekelleştirir. Politik, ekonomik, sosyal ve kültürel işleri tekelleştirir. Arap ülkelerdeki diktatöryal rejimlere genel olarak baktığımızda kendi sermayeleri dışındaki sermayelerin gelişmesine izin vermezler ve insanları yoksullaştırırlar. Böylece kriz üreten politikalar üretirler.”

“Paranın sosyal bir fonksiyonu olması gerekir”

“Benim görüşüme göre paranın asıl fonksiyonu kalkınma olmalıdır” diyen Karman “Paranın sosyal bir fonksiyonu olması gerekir. Bu da öncelik olarak topluma temel ihtiyaçlarını vermelerini sağlamaktan geçmektedir. Paranın kullanımı kâr elde etmenin de ötesine geçmelidir. İslam tarihine baktığımızda zekâtın toplumu nasıl güçlü tuttuğunu görebiliyoruz. Zekâtın yoksulluğu nasıl azalttığını ve İslam ülkelerinin farklı yerlerinde zekâtın nasıl yardımcı olduğunu da görebiliyoruz. Zekât, insanların ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına kurulmuş bir sistemdir. Toplumlara önemli bir fırsat sunar.” şeklinde konuştu.

Bugün dünyada milyonlarca insanın işsiz ve yoksul olduğunu söyleyen Karman, “Bu kişiler kendilerini işsiz ve hayat imkânlarından yoksun bir şekilde buluyor. Yoksulluğun ve yemek sorununun tam ortasında görüyor. Bilişim ve internet çağında, teknik bilginin

egory was Saha Robotics (Murat Ayrancı) in Informatics Valley, while the Çekirdek R&D (Emin Yücel) from Teknopark Istanbul won the “Product Without Borders” category, and the Accumulate project (Yağmur Gömürlü) rom TÜBİTAK Marmara Teknokent (MAR-TEK) won the “Most Environmentalist Product” prize.

“Iron Woman” Tawakkol Karman joined Vizyoner’21!

Tawakkol Karman, a Yemeni journalist and politician, who is known as the face of the 2011 Yemeni uprising to the international public, winner of the 2011 Nobel Peace Prize, said in her speech on the stage of Visionary’21 that transparency, responsibility and accountability lie at the heart of good governance. Referring to the necessity of creating fair and equal conditions, Karman said: “Equal conditions need to be created. Meanwhile dictatorships do not have good governance. They monopolize resources and opportunities. They monopolize political, economic, social and cultural affairs. When we look at the dictatorial regimes in Arab countries in general, they do not allow the development of capital other than their own capital and impoverish people. Therefore they produce policies resulting in crises.”

“Money must have a social function”

“In my view, the main function of money should be development,” said Karman and added, “Money must have a social function. This is primarily through ensuring that they provide the society with their basic needs. The use of money must go beyond making a profit. When we look at the history of Islam, we can see how zakat keeps the society strong. We see that how it reduces poverty and it helps across different Muslim countries. Zakat is a system established to answer people’s needs. It offers a major opportunity to societies.”

KAPAK KONUSU

ve sanayinin çağında, teknolojik kalkınma çağında kendini böylesi bir hayatın içinde buluyor. Küresel sistemin kendilerine bunu dayatmasıyla karşı karşıya kalıyor. Uluslararası büyük ülkelerin çıkarların çatışmasına maruz kalıyorlar. Büyük ülkelerin büyük çatışmaları insan hakları ve barışın sürdürülebilirliğini düşünmüyor. Aynı zamanda finansal ve iş sektörünün de bunda payı var. Birçoğu kendi toplumlarının ihtiyaçlarına aç gözlülük, bencillikle ve sosyal sorumluluktan kaçan bir yaklaşım sergiliyor. Sosyal sorumluluk bakış açısı toplumlar için bir ihtiyaçtır. Ülkeler yoksulluk karşısında sosyal sorumluluk geliştirilmeli. Özel sektör ve iş insanları, iş yoksullukla savaşmak adına sosyal sorumluluk projeleri geliştirmeli. Aynı zamanda küçük girişimleri destekleyen projeler, gençliği, kadınları ve dezavantajlı grupları destekleyen projeler de yapılmalı” dedi.

TUSAŞ Genel Müdürü Temel Kotil “Yılda 1.000 Mühendis Alıyoruz”

MÜSIAD Vizyoner’21 Zirvesi’nde zirvesinde konuşan Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TUSAŞ) Genel Müdürü Temel Kotil, 1983 yılı İTÜ Uçak mühendisliği mezunu olduğunu, mezun olduktan sonra en büyük probleminin nerede iş bulunacağı olduğunu söyledi. Benim çocukluğum “Yapamayız, edemeyiz, yaptırılmazlar ile geçti ama hiç ilgisi yok. Şu anda biz uçağı yapıyoruz” diyen ve Milli Muharip Uçak hakkında bilgi veren Kotil şu açıklamalarda bulundu: “Sayın Binali Yıldırım ‘18 Mart 2023’te bu uçağı hangardan çıkaracağız” dedi. Mühendis olarak 4 bin 600 mühendisimiz var. En azından 3 bin 600’ü yeni mezun. Yılda 1.000 mühendis alıyoruz.”

Kotil, bir ülke uçak yapacaksa rüzgâr tüneline ihtiyacı vardır diyerek Avrupa’daki iki önemli rüzgâr tüneline birini yaptıklarını da söyledi.

Steven Young “Entelektüel Sermayemiz Çok Önemli”

Bosch Grubu bünyesindeki 25 yıllık kariyerinin ardından, Dalgakıran Grubu’nun İcra Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevini üstlenen Steven Young, Vizyoner’21’deki Dönüşümü Fark Et Panelinde geleceğin iş dünyasına ışık tuttu. “Bugün ilkökula giden çocukların yüzde 60’ı üniversitelerden mezun olduklarında bugün olmayan meslek dallarında çalışacaklar” diyen Young, ekonomi dergilerinin ilk 500 şirket listelerini örnek vererek “2000 yılının listesiyle 2020 yılının listesini kıyasladığımızda 2000 yılında listeye giren şirketlerin yüzde 52’si artık yok. Sadece

Stating that million of people are unemployed and poor around the world, Karman said, “These people find themselves unemployed and deprived of what life should offer them. They see themselves in the middle of poverty and food crisis. They find themselves in such a deprived life in the age of information and internet, in the age of technical knowledge and industry, in the age of technological development. They are faced with what the global system imposes on them. They are exposed to the conflict of interests of major international countries. Major conflicts of big countries do not consider the sustainability of human rights and peace. At the same time, the financial and business sectors also have a share in this. Many take a greedy, selfish, and socially responsible approach to the needs of their communities. Social responsibility perspective is a need for societies. Countries should develop social responsibility against poverty. Private sector and business people should develop social responsibility projects in order to fight against poverty. At the same time, projects that support small enterprises, projects that support youth, women and disadvantaged groups should also be carried out.”

TUSAŞ General Manager Temel Kotil said, “We Recruit 1000 Engineers Every Year”

Speaking at the MÜSIAD Vizyoner’21 summit, Turkish Aerospace Industries AŞ (TUSAŞ) General Manager Temel Kotil said that he graduated from İTÜ Aeronautical Engineering in 1983, and that his biggest problem after graduation was to find a job. He said, “In my childhood, people were saying that they can’t do anything, they won’t let us do it. Right now, we are producing the plane.” Giving information on the National Combat Aircraft, Kotil said, “Mr. Binali Yıldırım said, if you can’t take this plane out of the hangar on 18 March 2023, we will take you out of the 18 March Bridge.” He added, “We have 4,600 engineers. At least 3,600 of them are newly graduate. We recruit 1000 engineers every year.”

Kotil said that if a country is going to make airplanes, it needs a wind tunnel, and said that they built one of the two important wind tunnels in Europe.

Steven Young said, “Our Intellectual Capital is Very Important”

Following his 25-year career at Bosch Group, Dalgakıran Group’s CEO and Member of Executive Board, Steven Young shed light to the future of business world at the Vizyoner’21 Make Difference of the Transformation Panel. Young gave example of the 500 company lists of economics magazines and said, “60 percent of children going to primary school today will work in

KAPAK KONUSU

liste içinde değil, piyasada da faaliyet göstermiyor. Bu da bize değişimin hızını ve yıkım gücünü gösteriyor. Şirketlerde durum böyle iken insanların gelişimindeki hızlara baktığımızda ise ilk sırada eğitim ön plana çıkıyor. Özellikle 35 ila 50 yaş arasındaki insanlar bu dönüşümün merkezinde yer alıyor. Dolayısıyla bu adaptasyonun da sağlanması gerekiyor” dedi.

Psikiyatrist Prof. Dr. Kemal Sayar **“Farklı yerlerdeki farklı değerlerden kaçınılmalı”**

Psikiyatri alanında çok sayıda kongre ve sempozyumda konuşmacı olarak yer alan yazar, Psikiyatrist Prof. Dr. Kemal Sayar ile şehir ve medeniyet, özellikle de İslâm medeniyeti konularındaki konuşma ve çalışmaları ile tanınan Prof. Dr. Sadettin Ökten de zirvede yerini aldı. İki uzman isim, ‘Değerleri Fark Et’ özel panel başlığı altında, iş dünyasının değerlerinin korunup geliştirilerek yarınlara ulaştırılmasına yönelik katılımcılara yol haritası sundu.

Psikiyatrist Prof. Dr. Kemal Sayar, yaşantımızın değerlerine atıfta bulunarak değerlerimizin hayatın anlamını tayin ettiğine dikkat çekti. Sayar, “Değerler birazda ne için yaşadığımızdır. Hayatımızı ne uğruna yaşanabilir bulduğumuzdur. Değerler gayeleri, gayeler de hayatımızın anlamını tayin ediyor. Modern dünyanın insanında şöyle bir problem de var: Farklı yerlerde farklı değerler... İş hayatında farklı, ev hayatında farklı değerler, aile hayatında farklı değerler, sokakta farklı değerler... Bir tutarsızlık zaman zaman bir riyakârlık da gözleyebiliyoruz. Değerlerin bölük pörçük olması iş hayatında zalim acımasız olmak en büyük sorunlar arasında yer alıyor. Ancak ev hayatına müşfik bir baba olmak da başlı başına sorundur. Bazen iş hayatının değerleri aile hayatının değerlerini tamamen etkisi altına alıyor. Ve orada da acımasızlık başlayabiliyor” şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Sadettin Ökten **“İnsan hayatının manasını ve gagesini sorgulamalı”**

İslam medeniyetindeki çalışmalarıyla kendinden övgüyle söz ettiren Prof. Dr. Sadettin Ökten MÜSİAD Vizyoner’21’de katılımcılara İslam dünyasıyla ilgili önemli bilgiler verdi. Ökten, “İnsan hayatının manasını ve gagesini sorguluyor. Zira insanın tabiatında sorgulamak var. Böyle bir varlıktır insan. Hayatına bir mana, bir ehemmiyet ve bir gaye tanımlamak istiyor. Değerler buradan ortaya çıkmakta. Dolayısıyla insan hayatına ve kendisine baktığı zaman hayatın manasını sorguluyor ve gagesini sorgulayarak “niçin buradayım” diyor. İnsanların tarih boyunca yaşadığı temel problem kader ve ölümdür. İşte değerler bize

professions that do not exist today when they graduate from universities,” He added, “When we compare the list of the year 2000 with the list of 2020, 52 per cent of the companies that were in the list in 2000 are no longer there.” Not only they are no longer on the list, they do not active in the market. This shows us the speed of change and the power of destruction. While this is the case in companies, when we look at the pace in the development of people, education comes to the fore. People between the ages of 35 and 50 in particular are at the center of this transformation. Therefore, this adaptation also needs to be ensured.”

Psychiatrist Prof. Kemal Sayar said, “We should avoid different values in different places”

The author, psychiatrist Prof. Kemal Sayar, who has been a speaker at many congresses and symposiums in the field of psychiatry, and Prof. Sadettin Ökten, who is known for his speeches and studies on the city and civilization, especially Islamic civilization, took their place at the summit. Two experts presented a roadmap to the participants to protect, develop and deliver the values of the business world to the future under the special panel title of “Make Difference of the Values”.

Psychiatrist Prof. Kemal Sayar referred to the values of our lives and pointed out that our values determine the meaning of life. Sayar said, “Values are what we live for. They are what we find our life livable for. Values determine goals, and goals determine the meaning of our lives. There is also a problem in the modern world: Different values in different places... Different values in business life, different values in home life, different values in family life, different values on the street... We can observe an inconsistency and hypocrisy from time to time. Fragmented values and being cruel and ruthless in business life are among the biggest problems. However, being a benevolent father at home is also a problem in itself. Sometimes the values of business life completely overtake the values of family life. And that’s where cruelty can start.”

Prof. Sadettin Ökten said, “One must question the meaning and objective of his life”

Recognized with his works on Islam civilization, Prof. Sadettin Ökten gave important information on the Islam world to the participants of MÜSİAD Vizyoner’21 summit. Ökten said, “One questions the meaning and objective of his life. It is in our nature. Humans are like that. We want to give our lives a meaning, an importance, and a purpose. This is where the values emerge. Therefore, when one looks at his life and himself, he questions the meaning of life and says “why am I here” by questioning its purpose. The main problem that

KAPAK KONUSU

bir çerçeve içine bir sistematik içinde bu soruların cevabını veriyor. Biz buna medeniyet tasavvuru diyoruz. Her tasavvurun değerleri birbirinden ayırmaktır. İslam tasavvurundan örnek vermek gerekirse, İslamiyet’te “Sen Allah’a ibadet etmek için yaratıldın. İnsanları ve cinleri ben bana ibadet etsinler diye yarattım” diyor. Böyle bir söylem modernitede geçerli olamayabilir. Öte yandan bu söyleme inanan insanlar da var. Bunların da belli bir sayısı var. Bunlar bu inanç istikametinde davranıyorlar. İnsanoğlunun her biri ayrı bir değer. Niye yaratıldığımızı da ifade ediyor. Bir başka medeniyet tasavvuru da ‘hayat budur’. Ölümden sonrası da beni ilgilendirmiyor. O halde sizler de bu hayat sürecinde bu hayattan istifade edin.” Bu da bir medeniyet tasavvurudur.” dedi.

“İslam toplumları sanayi devrimini yapamamışken, bugün Türkiye teknolojiye hayal bile edemediğimiz bir noktaya geldi”

Prof. Dr. Sadettin Ökten zirvede yaptığı konuşmasını şöyle sürdürdü: “İslam peygamberlerinin ortaya koyduğu sistemi tamamıyla hizmet esasına dayalı bir sistemdir. Bu sistem hâlen devam ediyor ancak bu sistemin biçimleri eksik. İslam toplumları sanayi devrimini yapamamışlar. Eksiklik de biraz buradan kaynaklanıyor. Sonrasında gelen IT’de de (information technology) eksik kaldılar. Moderniteye baktığımızda bunları tamamladığını görüyoruz. Modernite bu alt yapısıyla birlikte “ben” merkezli bir yaşam biçimine girdi. Bu dünyada tutku çok önemli bir hadisedir. İnsana güven verir. Bu güvenle birlikte ülke sınırları aşıldı, kıtalar keşfedildi. Ülke keşifleri yetmedi uzaya

people have experienced throughout history is destiny and death. Here, values give us systematical answers to these questions within a framework. We call this the theory of civilization. The values of each theory differ from each other. To illustrate this from the theory of Islam, in Islam, it is said, “You were created to worship Allah. I created humans and jinn so that they could worship me.” Such a discourse may not apply to the modern era. On the other hand, there are people who believe in this discourse. There are number of people like that. They are guided by the faith. Each human has different values. This expresses why we are created. Another civilization theory says, ‘this is life. The after-life is not our concern. Then we should take advantage of this life while we live.’ This is another civilization theory.”

“While Islamic societies could not make an industrial revolution, today Turkey has reached a point in technology that we cannot even imagine”

Prof. Sadettin Ökten continued his speech at the summit and said, “The system put forward by the prophets of Islam is a system based entirely on service. This system still exists, but the formats of this system are missing. Islamic societies could not make the industrial revolution. This is partly why the system is missing. They were also missing in the Information Technology field. When we look at modernity, we see that it completes them. With this infrastructure, modernity has entered a “self”-centered lifestyle. Passion is such an important factor in this world. It assures people. This confidence has been the driver force behind crossing the boundaries and exploring the continents. This wasn’t

60

çıkıldılar. Bugün baktığımızda da mutsuz olduğunu görüyoruz. Çünkü dünyanın imkânı mahdud ama insanın ihtirası mahdud değil. Bunun bir dengeye sokulması lazım. Ancak buradaki dengesizliği bir kısmı görüyor. Bu kapsamda da bir başka istikamete doğru kendini çeviriyor. Ülkemize baktığımızda da teknoloji bakımından “yapamadık, geri kaldık” gibi düşünceler hâkim. Hatta “toplu iğne bile yapamayız” düşüncesi vardı. Dünyadaki gelişmeleri de çok yakından takip eden bir mühendis olarak, bugün Türkiye hayal bile edemediğim bir noktaya geldi. Gerek altyapısı, gerek yazılım, gerekse donanım noktasında muazzam bir ivme kaydettik. Tüm bunlar “ol” emri ile oluyor. Önemli olan “ol” emrinin de sahibini unutmadan onun gösterdiği istikamet, akıl, liyakatle, zekâ ve ferasetle çalışmak. “Ülke kalkınmasın” düşüncesi tamamen yanlıştır. Elbette kalkınacağız ve büyüyeceğiz. Ancak tüm bunların ardında “ol” emrinin olduğunu da unutmamamız gerekir.” dedi.

Mesut Şengüler
“MÜSİAD Vizyoner’in, 2023’te Çok Daha Başarılı Bir Şekilde Takipçileriyle Buluşması İçin Çalışmalarımızı Bugünden Başlatıyoruz”

MÜSİAD Vizyoner’21’in Genel Koordinatörü Mesut Şengüler, 2015 yılından itibaren yapılan her Vizyoner etkinliğinin her birinde hedeflerinin içerik, kalite, format ve bilinirliği yükseltmek olduğunu vurgulayarak şunları söyledi:

“Geleceğin trendlerini belirleme ve bu trendlere yönelik iş dünyasına ışık tutma çabasıyla hayata geçirdiğimiz MÜSİAD Vizyoner programlarının ilkine Genel Başkanımız Mahmut Asmalı icra kurulu başkanlığı yapmıştı. 2015 yılında yaptığımız ilk Vizyoner’den bugüne her yeni programda hedefimiz; içeriğin, kalitenin, formatın ve bilinirliğin daha da iyileştirilmesi oldu.

Teknolojinin getirdiği verimlilik artışı sayesinde dünya

enough so we ended up in space. But we seem to be unhappy. Because the possibility of the world is limited, but the passion of man is not limited. This needs to be in balance. But only some of us sees the imbalance here. In this context, they turn themselves in another direction. Our people always think “we cannot do it, we are behind others” in terms of technology. In fact, we used to think “we can’t even make a needle pin.” As an engineer who follows the developments in the world very closely, Turkey has reached a point that I could not even imagine. We have achieved tremendous momentum in terms of infrastructure, software and hardware. All this happens with the command “be”. The important thing is to work with the direction, intelligence, merit, intelligence and foresight shown by the owner of the “be” command, without forgetting who gave the order. The idea of “the country should not be developed” is entirely wrong. We will obviously develop and grow. But we should not forget the “be” command is behind all of this.”

Mesut Şengüler said, “We Are Starting to Work for MUSIAD Vizyoner to Meet with Its Followers in 2023 in a Much More Successful Way”

Mesut Şengüler, General Coordinator of MUSIAD Vizyoner’21, emphasized that in each of the Vizyoner events held since 2015, their goal has been to increase the content, quality, format and awareness, and said:

“Our Chairman Mahmut Asmalı was the chairman of the executive board of the first of the MUSIAD Vizyoner programs, which we have implemented to identify the trends of the future and to shed light on these trends in the business world. Since our first Vizyoner in 2015, our goal in every new program has been to further improve the content, quality, format and awareness.

Thanks to the increase in productivity brought by technology, the world is now spinning faster than ever

KAPAK KONUSU

artık hiç olmadığı kadar hızlı dönüyor. Son 30 yıldaki teknolojik gelişmeler, iletişimden gelecek tasavvurlarımıza kadar hayatımızın her alanını yeniden dizayn ediyor. Her gün bir yenisiyle karşılaştığımız yıkıcı teknolojileri takip etmekte artık zorlanıyoruz. Big data, blockchain, yapay zekâ, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik, metaverse gibi adını kısa bir zaman önce duyduğumuz teknolojiler çok hızlı bir şekilde hayatımıza girdi. Bu teknolojilerin yakın bir gelecekte, günlük yaşantımızda radikal değişiklikler oluşturmalarına kesin gözüyle bakılıyor. Bu hızlı gelişime bir adım uzaktan bakarak neresinde olduğumuzu fark etmek ve insanlığın hâlihazırda kaydetmiş olduğu muazzam ilerlemeye dikkat çekmek istediğimiz için MÜSİAD Vizyoner’21’i “Fark Et!” mottosuyla hayata geçirdik. “Dijitali, İklimi, Dönüşümü, Girişimi ve Değerleri Fark Et!” dediğimiz 5 oturum ile günümüzün MÜSİAD Vizyoner ile fark edilmesini arzu ettik.”

6 Bine Yakın Rekor Katılım

Pandemi sürecine rağmen, katılım oranına dikkat çeken Şengüler, “Pandemi süreci henüz bitmemiş olmasına rağmen 6 bine yakın rekor sayıda katılımcıyı MÜSİAD Vizyoner’21’ de misafir etmek ve sonrasında onlardan aldığımız olumlu geri dönüşler bizler için mutluluk vesilesi oldu” diye konuştu.

MÜSİAD Vizyoner’21 Zirvesi’nin belirli alanlara direkt temas ettiğine ve Vizyoner ekibinin bunları hedeflediğine de değinen Şengüler, sözlerine şöyle devam etti:

“Üç ay gibi kısıtlı bir sürede, stresli ve yoğun bir hazırlık sürecinin ardından hayata geçirdiğimiz MÜSİAD

before. Technological developments in the last 30 years have redesigned every aspect of our lives, from communication to our visions of the future. We are now having a hard time keeping up with the disruptive technologies that we encounter every day. Technologies that we heard about a short time ago such as big data, blockchain, artificial intelligence, internet of things, augmented reality, metaverse entered our lives very quickly. It is certain that these technologies will create radical changes in our daily lives in the near future. Standing one step away from this fast-paced development environment, we realized MÜSİAD Vizyoner’21 with the “Make Difference!” motto in order to notice where we stand in this change and to draw attention to the enormous development which has already been made by people. Through 5 sessions, “Make Difference of the Digital, Transformation, Entrepreneurship, and Values!”, we wanted to make difference of today with MÜSİAD Vizyoner.”

Record Participation of 6 Thousand People

Drawing attention to the participation rate despite the pandemic, Şengüler said, “Although the pandemic has not yet ended, it are thrilled to host a record number of nearly 6 thousand participants at MUSIAD Vizyoner’21 and get positive feedback from them.”

Şengüler also mentioned that the MUSIAD Vizyoner’21 Summit directly touched certain areas which was targeted by the Vizyoner team, and continued:

“In a limited time of three months, always stressful and intense, we prepared for the MÜSİAD Vizyoner’21

61

KAPAK KONUSU

Vizyoner'21' de temel hedeflerimizden biri; her yaş ve kesimden katılımcıların kendisine uygun bir içeriği programda bulabilmesini sağlamaktır. Türkiye'nin en önemli zirvelerinden biri hâline gelen MÜSİAD Vizyoner'in, 2023'te çok daha başarılı bir şekilde takipçileriyle buluşması için çalışmalarımızı bugünden başlatıyoruz."

Meltem Karateke "Bu Farkındalık Bugünü ve Geleceğimizi Şekillendirecek"

MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu Üyesi Meltem Karateke, MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi'nin mottosundan yola çıkarak, bugünü ve geleceği şekillendirecek olan başlıklara değinildiğini vurguladı. MÜSİAD'ın kendi içinde barındırdığı değerleri de yansıtarak Vizyoner programını oluşturduklarını söyleyen Karateke, "Yerli ve yabancı iş bağlantıları, global trendler ve yeni stratejiler için ilham sunmak amacıyla iki yılda bir gerçekleştirdiğimiz MÜSİAD Vizyoner her yıl farklı bir temayla katılımcılarını buluşturuyor. Bu yıl dördüncüsünü düzenlediğimiz MÜSİAD Vizyoner'21'de ise "Fark Et" mottosu ile yola çıktık. Geçmişten alığımız güç ve gelecekte aldığımız ilhamla bugünü anlamlandırma ve fark etme temeline dayanan bu tema, dört ana başlıkta ele alındı; Dijitali, İklimi, Dönüşümü ve Değerlerimizi Fark Etmek. MÜSİAD Vizyoner, hangi başlık etrafında toplanmış olursa olsun, iş, aile ve etik değerler her zaman içeriği şekillendiren belirleyici unsurlar oldu. Bu yıl MÜSİAD'ın da temel yapısını oluşturan bu değerleri daha derinlemesine ele alma, fark etme ve fark ettirme yılı oldu" diye konuştu.

MÜSİAD Vizyoner'in iş dünyasından topluma; her yaşta insanların ilgisini çektiğini ve herkesi ilgilendirdiğini de vurgulayan Karateke, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Birlik, beraberlik ve hoşgörünün belirleyici olduğu bir toplumun önemine her zaman vurgu yapan MÜSİAD Vizyoner kapsamında, alanında uzman ve saygın isimleri değerli tecrübelerini paylaşmak üzere katılımcılarla buluşturma fırsatı bulduk. Aynı zamanda, hayatımızın her alanda vazgeçilmez olan teknolojiyi ve etkilerini, son dönemlerde sıklıkla duyduğumuz dönüşümü, daha güçlü ve sürdürülebilir bir ekonomi için iklimi fark etmenin önemine değindik. Bugünümüzü ve geleceğimizi şekillendirirken bizlere yol gösterecek olan bu farkındalığın, toplumumuz ve iş dünyasına kalıcı değerler kazandıracığına inanıyorum. Bir parçası olmanın gururunu yaşadığım MÜSİAD Vizyoner, bundan sonraki yıllar-

having the main goal of ensuring that everyone from all ages can find a suitable content in the program. Having become one of the most important summits of Turkey, we are starting to work for MUSIAD Vizyoner to meet with its followers in 2023 in a much more successful way."

Meltem Karateke said, "This Awareness will Shape Today and our Future"

MÜSİAD Vizyoner'21 Executive Board Member Meltem Karateke emphasized that the MÜSİAD Vizyoner'21 Summit covered all the topics that will shape today and the future. Also reflecting the MÜSİAD values, Karateke said that they created the Vizyoner program and added, "MUSIAD Vizyoner, which we organize every two years to inspire our local and international business contacts, as well as global trends and new strategies, has a different theme every year. This year, in the fourth edition of the MÜSİAD Vizyoner'21 Summit, our motto was "Make Difference". Empowered by the past and inspired by the future, we determined four main themes based on making sense and making difference of today: Make Difference of the Digital, Climate, Transformation, and Our Values. Regardless the theme, the MÜSİAD Vizyoner has always been shaped around business, family and ethical values when we create the content. This year has been to tackle, recognize, and make difference of the values that also constitute the foundations of MÜSİAD."

Emphasizing that the MÜSİAD Vizyoner attracts the attention of people of all ages, from the business world to our community, Mrs. Karateke continued her words,

"Within the scope of the MÜSİAD Vizyoner, which always emphasizes the importance of a society where unity, solidarity and tolerance are decisive, we had the opportunity to bring together experts and respected names with the participants to share their valuable experiences. At the same time, we underlined the importance of making difference of the technology and its effects, which are indispensable in every aspect of our lives, the transformation that we have been hearing about recently, and the climate for a stronger and more sustainable economy. I believe that this awareness, which will guide us as we shape our present and future, will bring permanent values to our society and business. I am honored to be part of the MÜSİAD Vizyoner, which will inspire our business ecosystem, shape the future, and bring in new perspectives, while setting

KAPAK KONUSU

da da, iş dünyasına ilham sunacak, geleceğe hazırlayacak ve yeni bakış açıları kazandıracak temalarla gündem belirlemeye devam edecektir. 2023'de Türkiye'mizi çok daha ileriye taşıyacak "Vizyon" ile MÜSİAD Vizyoner'de buluşmak üzere."

Özkan Can "Başarı Hikâyeleri Girişimcileri Yüreklendiriyor"

MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu Üyesi Özkan Can, "Türkiye'de girişimcilik ekosisteminin önemli başarılar kazandığı son dönemlerde girişimciliği destekleyen birçok topluluğun oluşmuş olması, düzenlenen faaliyetler, etkinlikler ödülleri ve başarılı girişim hikâyeleri bu işi daha cazip hâle getiriyor ve Start-Up'ları yüreklendiriyor" diye konuştu.

MÜSİAD Vizyoner'21'in temas ettiği kitleye ve programın başarısına değinen Can, şu ifadeleri kullandı:

"Türkiye'nin güçlü ve evrensel iş insanlarının buluştuğu ve en önemli STK'lardan biri olan MÜSİAD, Yüksek Ahlak, Yüksek Teknoloji düsturu içerisinde Start-Up, Venture Capital, iş adamları ve öğrencileri Vizyoner'21 bir araya getirdi. Ülke genelinde girişimcilğe ilişkin farkındalığı artırmak, gençler başta olmak üzere toplumun her kesiminde yenilikçiliği teşvik etmek ve girişimcilik ekosisteminin çok merkezli gelişmesine katkı sağlamak amacıyla MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi Exchange alanında; 44 Vizyoner Girişimci, 11 Tek-

the agenda. We hope to see you again in 2023 at the MÜSİAD Vizyoner with a clear "Vision" to carry our beloved Turkey forward."

Özkan Can said, "Success Stories Encourage Entrepreneurs"

MÜSİAD Vizyoner'21 Executive Board Member Özkan Can said, "The fact that many communities supporting entrepreneurship has formed in Turkey where the entrepreneurship ecosystem has achieved significantly, activities, events, awards programs and successful entrepreneurship stories make this business more attractive and encourage Start-Ups."

Referring to the MÜSİAD Vizyoner'21's audience and success, Can said;

"MÜSİAD, one of the most important NGOs where Turkey's powerful and universal business people meet, brought Start-Up, Venture Capital, businessmen and students together with the motto of High Ethics, High Technology through Vizyoner'21. 44 Visionary Entrepreneurs, 11 Technoparks/Investment Networks and 39 Start-Ups took place in the Exchange area of the MÜSİAD Vizyoner'21 Summit in order to raise awareness in entrepreneurship across the country, to encourage innovation in all segments of society, especially the youth, and to contribute to the multi-centered development of the entrepreneurship ecosystem. The Making Difference of the Entrepreneurship Panel

KAPAK KONUSU

nopark/Yatırım Ağı ve 39 Start Up yer aldı. Exchange Alanında yer alan Star Talks sahnede değerli konuşmacıların yer aldığı Girişimi Farket Paneli, Star Talks konuşmaları ve Money Talks oturumu gerçekleştirildi. Bu kapsamda, girişimcilerimizi desteklemek ve yüreklendirmek adına 8.000 kişinin katılım sağladığı MÜSİAD Vizyoner'21 etkinlik programı içerisinde Girişimcilik Ödül Töreni düzenlendi. 39 Start-Up içerisinde “ Özgün Ürün Şampiyonu” “Sınır Tanımayan Ürün Şampiyonu” ve “En Çevreci Ürün Şampiyonu” kategorilerinde en başarılı girişimcileri çok değerli jüri üyelerimizin puanlamaları ile belirlendi ve girişimcilerimize ödülleri T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mustafa Varank tarafından takdim edildi.”

Fahrettin Oylum “Eyleme Dönüşmeyen Vizyon, Hayalden Öteye Geçemez”

MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Dijital Dönüşüm Sektör Kurulu Başkanı Fahrettin Oylum, dijitalleşmenin önemine vurgu yaparak; hız, konum ve rekabetin önemini vurguladı. “Dönüşümü başlatmamız için dijitali anlamamız, dijitali yönetmek için girişimci ruhuna yeniden sahip olmamız gerektiğini fark etmenin zamanı geldi” diye konuşan Oylum, sözlerine şöyle devam etti:

“2015 yılında başlayan MÜSİAD Vizyoner etkinlikleri bu sene fark et sloganı ile sahneye çıktı. 2015 yılının ana konuşmacılarından Ali Ülker sahneye elinde kırmızı bir elma ile çıktığında, bize ne anlatacak diye merakla beklemiştim. Uzun ve içerik olarak dolu bir konuşmaydı. Ancak burada benim için önemli olan, benim bu uzun konuşmadan kendime nasıl bir mesaj alacağımıydı. “Kızıl elması olmalı şirketlerin ve bireylerin” demişti Ali Bey. Bu kızıl elma sürekli güncellenmeli ya da ulaşılması gerçekten zor bir hedef olmalı. Yani bizler ve şirketlerimiz tıpkı büyük ve güçlü devletler gibi Vizyoner bakış açısı ile şekillenmiş kızıl elmalarımızı belirlemeliyiz. Madem bir gelecek vizyonu oluşturacağız, madem kızıl elmamız şirketlerimizi dünyada dönüştürücü bir role sahip şirketlere dönüştürecek, o halde bugünü ve geçmişimizi fark ederek çıkmalıyız bu yola. Yıllardır bizlere kabul ettirmeye çalıştıkları öğrenilmiş çaresizliğin farkına vararak, gençlere ve bugünün sanayicilerine, bizlerin aslında neler yapabileceğimizi anlatmalıyız Vizyoner etkinliklerinde. Rekabet artık ilkokul yaşlarından itibaren hayatımızın içinde. Geçmişte olduğu gibi bugün de güne rekabet içinde başlıyoruz. Ancak yaşadığımız bu dönemde rekabetin boyutu ile birlikte rakiplerimizin de küresel

hosted reputable speakers on the Star Talks stage in the Exchange Area, as well as Star Talks and Money Talks sessions. In this context, the Entrepreneurship Award Ceremony was held within the MÜSİAD Vizyoner'21 event program, in order to support and encourage our entrepreneurs, and with the participation of 8,000 people. Our judges scored the most successful entrepreneurs among 39 Start-Ups, in the “Original Product”, “Product Without Borders”, and “The Most Environmentalist Product” categories, and their awards were presented by Mustafa Varank, the Turkish Minister of Industry and Technology.”

Fahrettin Oylum said, “A Vision that doesn't Turn into Action Can Only Be a Dream”

Fahrettin Oylum, MÜSİAD Executive Board Member and Chairman of the Digital Transformation Sector Board, emphasized the importance of digitalization, speed, location, and competition. Oylum said, “It is time we need to understand the digital in order to start transformation, regain the entrepreneurship spirit to manage the digital,” and continued:

“Kicked off in 2015, the MÜSİAD Vizyoner events took the stage this year with the motto of “Make Difference”. When Ali Ülker, one of the keynote speakers of 2015, took the stage with a red apple in his hand, I wondered what he was going to tell us. It was a long and fulfilling speech in terms of content. However, what was important to me here was what message I would get myself from this long speech. Mr. Ülker said, ‘Companies and individuals need to have a red apple. This needs to be updated constantly or must be a very difficult goal to achieve. Just like big and powerful countries, our companies need to have their red apples shaped around Visionary perspective. Since we are determining a future vision, and since our red apples will help us transform our companies globally, we need to make difference of today and our past before we take on the road. Realizing the learned helplessness that they have been trying to impose on us for years, we must tell the youth and today's industrialists what we can actually do at the Vizyoner events. Competition has been in our lives since primary school. We start our day in competition today, as we did in the past. However, we witness that our competitors are changing on a global scale along with the size of the competition. In this competitive global economy with constantly changing speed, location and size; those who set short, medium and

ölçekte değiştiğine şahit oluyoruz. Hızı, konumu ve boyutu sürekli değişen bu rekabetçi küresel ekonomide kendisine kısa, orta ve uzun vadeli Vizyoner stratejiler belirleyenlerin pozitif ayrışacakları bir dönem içindeyiz. Vizyoner 21 oturumları planlanırken temel olarak bu küresel rekabetçi dönüşümün süreçlerine vurgu yapıldı. Rekabet için dönüşüm, dönüşüm için dijital, dijitalde girişim ve tüm bu süreç içerisinde yaşadığımız dünyayı merkezde tutan, binlerce yıllık medeniyetimizin bize öğrettiği değerler çerçevesinde ele alan iklim değişimi başlıkları ele alındı. Rakiplerinizin dönüşümü artık o kadar hızlı ki, şirketler ve hatta devletlerin sürdürülebilir bir dönüşüm stratejisine sahip olmaları gerekiyor.

5320 kişinin katılım sağladığı Vizyoner 21’de 42 NFT sanatçısı 63 NFT eseri sergilendi. STK olarak hazırladığımız iklim manifestosu ile bir ilke imza attık. 2 salonda 6 panelde 25 konusunda uzman konuşmacı ile tüm bu dönüşüm, dijital, girişim ve iklim konularını ziyaretçilerimiz ile paylaştık. Gelecek -ki burada çok uzak bir gelecekte bahsetmiyoruz- tüm bu dönüşüm stratejilerini anlayarak harekete geçen girişimcileri heyecanla bekliyor. Dönüşümü başlatmamız için dijitali anlamamız, dijitali yönetmek için girişimci ruhuna yeniden sahip olmamız gerektiğini fark etmenin zamanı geldi. Binlerce yıllık kadim geleneğimizin ve medeniyetimizin bilinci ile dünyayı sömürmeden, paylaşarak yöneteceğimiz bir dünya için bugünü fark ediyor ve bu bilinçle harekete geçenleri saygıyla selamlıyoruz.”

Süleyman Tarakçı “MÜSİAD Olarak Sorumluluklarımızı Fark Ettik”

MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve MÜSİAD Ticaret Ofisi Başkan Yardımcısı Süleyman Tarakçı, insanoğluna emanet edilen dünyanın endüstri devrimleriyle birlikte sınıflar arası makasın açılmasına teslim oldu-

long term Visionary strategies will positively separate themselves from the rest. As we plan the Vizyoner'21 sessions, we emphasize the processes of this global competitive transformation. We discussed transformation for competition, digital for transformation, entrepreneurship in digital, as well as climate change topics, keeping our world at the center and within the framework of the values taught to us by our thousands of years of civilization. The transformation of your competitors is now so fast that companies and even governments need to have a sustainable transformation strategy.

Participated by 5320 people, 42 NFT artists exhibited 63 NFT artworks at the Vizyoner'21. We blaze the trail with our climate manifesto that we prepared as an NGO. In 2 halls, 6 panels, and with 25 expert speakers, we tackled transformation, digital, entrepreneurship, and climate topics. Future, and not-so-distant-future, excitedly awaits entrepreneurs who will take action by understanding these transformation strategies. It is time we need to understand the digital in order to start transformation, regain the entrepreneurship spirit to manage the digital. With the awareness of our thousands of years old tradition and civilization, we make difference today for a world that we will run by sharing and without exploiting it, and we respectfully greet those who take action with this awareness.”

Süleyman Tarakçı said, “We Make Difference of Our Responsibilities as MÜSİAD”

Süleyman Tarakçı, MÜSİAD Executive Board Member and MÜSİAD Vice Chairman of the Commerce Office underlined that the world entrusted to humans surrendered to opening the gap between classes

ğunu; dijital girişimlerin yanı sıra değerlerimizi de unutmamak adına MÜSİAD Vizyoner'21'de "Değerleri Fark Et" etkinliğinin son derece önemli olduğunu altını çizdi. Konuşmasında Tarakçı, "Kurulduğu günden bu yana üzerindeki büyük sorumluluğu olan ülkemizin en milli sivil toplum kuruluşu olan, MÜSİAD olarak sorumluluklarımızı "Fark Et"tik" dedi.

Sözlerine devam eden Tarakçı, şunları ifade etti:

"Eylül ayında Genel Başkanlık görevine seçilen Sayın Mahmut Asmalı Başkanımız, zaman kısa da olsa Vizyoner21'i yapma iradesi ortaya koydu. Kısa sürede hazırlıklar yapıldı ve "Fark Et" teması ile İklimi, Dijitali, Gelişimi, Dönüşümü ve Değerleri fark edecek oturumlar düzenlendi. Her bir oturumun kendi içerisinde ayrı bir değeri vardı ancak değerler oturumundan Prof. Dr. Kemal Sayar ve Prof. Dr. Saadettin Ökten hocalarımızın yukarıdaki konular doğrultusundan geçmişi, bugünü ve yarını konuşurken aslında kaybolan değerlerimiz üzerine de bir özet oldu. Bu program için Genel Başkanımız Sayın Mahmut Asmalı'ya, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Muhammet Ali Özeken'e, MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu Başkanımız Sayın Erkan Gül'e teşekkürlerimizi sunuyorum."

Dijitali değerlerle bir araya getiren ve değişen yeni dünyayı kapsamlı bir şekilde ele alan MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi, 8 bin 151 ulusal ve uluslararası ziyaretçisiyle İstanbul Haliç Kongre Merkezinde gerçekleşti. Start-up projelerinin tanıtıldığı, NFT sergisiyle merak uyandıran ve Exchange alanıyla genç girişimcileri iş dünyasıyla buluşturan etkinlik; dijitali, iklimi, girişimi, dönüşümü ve değerleri konu alan panel programları ile ilgi odağı oldu. Zirve MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı'nın teşekkür konuşması ve aile fotoğrafı çekilmesiyle son buldu.

through industrial revolutions, that MÜSİAD Vizyoner'21's "Make Difference of the Values" event was extremely important in order not to forget our values, while carrying out digital entrepreneurship. In his speech, Mr. Tarakçı said, "We, as MÜSİAD, the most national NGO of our country, we "Make Difference". He continued;

"Mr. Mahmut Asmalı, elected as Chairman in September, managed to organize the Vizyoner'21 in such a short time. We prepared for the event in short notice and organized sessions to "Make Difference" of the Climate, Digital, Transformation, and Values. Each session was valuable in its own merit but the values session participated by Prof. Kemal Sayar and Prof. Saadettin Ökten served as a summary on our vanishing values as they spoke about the past, present, and future. I would like to thank to our Chairman Mr. Mahmut Asmalı, our Vice Chairman Mr. Muhammet Ali Özeken, our MÜSİAD Vizyoner'21 Chief Executive Officer Mr. Erkan Gül for having organized this summit."

The MUSIAD Vizyoner'21 Summit, which brings together the digital and values and comprehensively addresses the changing new world, took place at Istanbul Haliç Congress Center and participated by 8,151 national and international visitors. Presenting start-up projects, hosting a riveting NFT exhibition, and introducing new entrepreneurs to the business world through its Exchange area, the summit attracted attention with its panel sessions tackling the digital, climate, entrepreneurship, transformation, and values. The summit ended with a thank-you speech from the MÜSİAD Chairman Mr. Mahmut Asmalı and by taking a family picture.

Tasarım, disiplin ve teknolojimizle Dünya'nın beklentilerine cevap veriyoruz

Modern ve tam entegre üretim tesislerimiz, teknolojinin tüm imkanlarıyla yüksek performanslı renk yönetim sistemi ile donatılmış makina parkurumuzla, bütün üretim süreçleri büyük bir titizlikle yapılmaktadır. Uluslararası alanda kabul görmüş sertifikalarla kanıtlanmış kalitemiz, insan ve doğaya önem veren çevre anlayışımız ile dünyanın beklentilerine cevap veriyor, avantajlarımızı sanata dönüştürüyoruz. Yedi kıtaya yayılmış yüzlerce tanınmış markaya baskı çözümleri ve matbaacılık hizmeti sunarken, sizlerle de başarılı bir işbirliği yapmayı dileriz...

info@imakofset.com.tr

444 62 18
www.imakofset.com.tr

DEĞERLENDİRME

Erkan GÜL

MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu Başkanı ve
MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Bir Gelecek Tahayyülü Olarak MÜSİAD Vizyoner'21

**Her işe başlarken bereketinin de geleceğine inanarak çıktığımız tüm yollarda
rizkın gerçek sahibinin kim olduğunu bilerek adımlar attık.**

2062 yılını hayal ettiren unutulmaz çizgi film: Jetgiller! Görüntülü konuşma, dronelar, akıllı saatler, uçan otomobiller ve dahası...

Çocukluğumda severek izlerdim; 1962 yapımı ABD yapımı bu çizgi filmde, 100 yıl sonrasının dünyasını kurgulamışlardı. Ama bir saniye biz bunları 2021'de hatta daha fazlasıyla beraber günlük yaşantımızda kullanıyoruz. Birde "Black Mirror" kurguları var ondan şimdilik bahsetmemeyi tercih ediyorum. Günlük yaşantımızın içine giren her teknoloji, hayat düzenimizi bir şekilde değiştiriyor. Bazen kısmen, çoğunlukla tamamen etkileniyoruz.

Yapay zekâ, metaverse, Mars'ta kolonileşme, klonlanan organlar ve daha birçok hayalî düşünce, romanlarda, sinemada, bilimsel kitaplarda karşımıza çıkmış; hepimiz geleceğin ne hızla geleceğine kilitlenmiş durumdayız. Lübnanlı yazar Amin Maalouf'un da dediği gibi "Gelecek, geçmişin duvarlarının ardında değildir." Aslında gelecek bizzat yaşadığımız anın ta kendisidir, bizim yaptıklarımız ve farkına vardıklarımızdır. Bizlerde MÜSİAD ailesi olarak Vizyoner'in ismiyle müsemma olduğu hedefiyle yola çıkarak "Fark Et" ana mottosunu oluşturduk. Mottomuzun oluşumunda katkı sağlayan ve gece gündüz bizimle fikir istişareleri yapan ajansımız Yedifark ekibine de buradan yeniden teşekkür ediyorum.

Matbaanın keşfi ve buhar makinesinin icadından itibaren insanlığın ilerleme potansiyeli hızlı bir değişim gösterdi. Elektriğin icadı, dijital dünyadaki gelişmeler, tıpta yaşanan inovatif süreçler insanların hayatında geriye dönülmez bir değişim ve oluşum serüveni başlattı. Bu yazıyı Çerçeve Dergisi'nin değerli okurları okurken bile dünyada yeni bir buluşa adım atılıyor, insanlık için ilerlemeler ara vermeden devam ediyor.

Kısaca MÜSİAD Vizyoner'21 zirvesinin hazırlık sürecini sizlere anlatmak isterim; 11 Eylül 2021'de gerçekleştirdiğimiz 26. Olağan Genel Kurulumuz sonrası Genel Başkanımız Sayın Mahmut Asmalı tarafından icra kurulumuza görev tevdi edilmesiyle beraber program hazırlıklarına başladık. Zaman darlığı ve pandemi şartları böylesine büyük ve iddialı bir etkinliğin yapılmasının önünde gözükten önemli engeller olarak karşımızda duruyordu. MÜSİAD Vizyoner'in 2015 yılında ilki yapılmış ve her iki yılda bir devam ederek bir MÜSİAD geleneği olarak iş insanlarını bir araya getirerek network imkânı sağlayan ve gelecek tahayyülleri çizen Türkiye'nin sayılı buluşmalarından biri. Böylesine önemli bir zirveyi yetiştirmek ve hakkını vermek için MÜSİAD Vizyoner İcra Kurulumuz ve profesyonel kadromuzla ilk günden program bitimine kadar güzel bir iş bölümü ile çalıştık. Birçok kişi kısa bir zaman diliminde böylesine çok boyutlu bir etkinliğin altından kalkamayacağını söylediler,

DEĞERLENDİRME

çünkü önümüzde sadece 2,5 aylık bir süre vardı ama MÜSİAD ailesi olarak "inanmak başarmanın yarısıdır" diyerek topyekûn kolları sıvayarak gece gündüz demeden çalışmalarımıza başladık. Nokta atışlı iş dağıtım sistemimizle "kısa sürede yetişmez" söylemlerini silerek bir ilke imza attık. Online kayıt sayısı ve 8 bini aşkın katılımcısıyla MÜSİAD Vizyoner ekibinin bunu başardığına şahit olduk. Teşekkür edilecek kişi sayısı bir hayli fazla tabii ki. Ancak hem konuşmacılarımız hem sponsorlarımızın bu etkinlikte yer almaları için davet görüşmelerinin neredeyse tamamında yer almış bir kişi olarak MÜSİAD'ın marka değerinin ne kadar güçlü olduğunu bu süreçte daha net anladığımızı ifade etmek isterim. Peki MÜSİAD Vizyoner'21 Fark Et etkinliğimizde neler yaptık, neleri kurguladık, bunun yanı sıra biraz da sayısal verilerden bahsetmek isterim:

- Yerli ve yabancı 39 konuşmacıyı ağırladık, 8.000'i aşkın ziyaretçi sayısı MÜSİAD Vizyoner rekorunu kırdık, Dijital, iklim, girişim, dönüşüm ve değerler başlıklı beş panel ile 22 Aralık tarihine dünyaları sığdırdık.
- Türkiye'nin dört bir yanını saran 45 Start-Up ile yeni geleceğe şahit olduk.
- Türkçe, İngilizce ve Arapça olarak yayın yapan 224 basın mensubu ve 93 medya kuruluşunu etkinliğimizde ağırlayarak global bir marka olduğumuzu tes-cilledik.

MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu olarak işe başlarken altını bilhassa çizdiğimiz hedeflerimiz vardı. Önceki etkinliklerde olduğu gibi kaliteli ve vizyoner bir organizasyona imza atmak; MÜSİAD marka değerine yakışacak şekilde ilerlemek ve başta üyelerimizle birlikte, özellikle üyemiz olmayan kitlelerle buluşmak ve belki de bunların içinde en önemlisi sürdürülebilir bir zirveyi icra etmeyi planladık.

Ne güzel demişler söz uçar, yazı kalır birde kadim söz "İyi insan; güzel söz söyleyen değil, söylediğini yapan ve yapabileceklerini söyleyen insandır."

İklim manifestosu MÜSİAD Vizyoner'21'in en büyük iddiası ve geleceğe atılmış imzası oldu. MÜSİAD olarak Dünya ikliminin geleceği birkaç ülkenin menfaa-tinden daha önemli diyerek; 12 bin üyemiz ile birlikte ülkemizin Paris İklim Anlaşmasıyla imza attığı yükümlülüklerle yönelik yapmayı taahhüt ettiği maddeleri ilan ettik. Bu vesile ile İklim Manifestosu'nu hazırlayan, MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulu'nda büyük gayretleriyle programda emek sahibi ve Çevre Sektör Kurulu Başkanımız Sayın Altuğ Karataş'a ve Danışma

Kurulumuzun kıymetli hocalarına bir kez daha teşekkür ediyorum. Prestiji yüksek bir işin içinde olduğumuz için görsellik son derece önemliydi. Bunu da ana mottomuzu destekleyen imaj filmimiz ve "mapping" gösterimiz ile gerçekleştirdik. MÜSİAD Vizyoner'in bir diğer amacı da genç kitleye ulaşmaktı; bunun için de özel olarak kurguladığımız 45 Start-Up'ın katılımı ile gerçekleştirdiğimiz Exchange Sahne ile Start-Up ruhunu önemseyen kişiler girişimlerini anlatarak hayata katkılarında bahsederken, gelecek planları arasında girişimci olmak isteyen gençlerimize yol haritası gösterdiler.

MÜSİAD olarak Fark Et mottosunu belirlerken, kurulumuzdan beri benimsediğimiz "Yüksek Ahlak, Yüksek Teknoloji" ilkesi içinde çizilen MÜSİAD Vizyoner'de; medeniyetimizin temel değerlerini inşa etmiş olan manevi şahsiyetlerinin düşüncelerinden yola çıkarak içinde bilgiyi, ilimi, geleneği ve yeniliği barındıran bir anlayış ile "Değerlerimizi de Fark Ede-lim" dedik.

Prof. Dr. Kemal Sayar'la; İslam Medeniyeti konularındaki konuşma ve çalışmaları ile tanınan Prof. Dr. Sadettin Ökten'i ağırladık. Kıymetli hocalarımız adeta kalplerimize sürür ve mutluluk vererek, zirvenin hazırlıkları, günün telaşı ve yorgunluğunu aldılar gö-türdüler. Prof. Dr. Sadettin Ökten hocamızın bir sözü hala kulaklarımda çınlıyor: "Elbette kalkınacağız ve büyüyeceğiz. Ancak tüm bunların ardında "ol" emrinin olduğunu da unutmamamız gerekir." Bizler de inandık ve tasdik ettik.

Ofisinizi bir **iç mimarın** tasarlamasını istermisiniz?

Ofis, okul, otel ve restoran projelerinde **anahtar teslim** tasarım ve uygulama hizmetleri.

BU
SER®

BÜRO
SEREN®

büserlab®
Laboratuvar Sistemleri

İmrahor Cd. Zorbayır Sk. No:11 Sötlüce Mh. Beyoğlu/İstanbul

satis@buroseren.com

www.buroseren.com

444 79 03

Herkesin söz sahibi olduğu bir MÜSİAD Vizyoner'21 kurguladığımızı ve çalışmalarımızı bu yönde ilerlettiğimizden söz etmiştik. Bunun bir göstergesi olarak programımızın sürpriz ismi Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde okuyan genç kardeşimiz Merve'de "Biz gençleri de fark edin!" diyerek alkışlar eşliğinde sahnede yerini aldı. Onun gelecek hayalleri ve hayata bakış açısı bizleri umutlandırdı. Her detayı en ince ayrıntısına kadar tasarlanan MÜSİAD Vizyoner'21 söz sahibi ve sürdürülebilir olmayı amaçladı. Bu kapsamda da "İleri teknoloji" vurgusunu aktarabilmek, dijitali, girişimciliği ve dönüşümü "Fark Ettirebilmek" adına sürdürülebilir yollar aradı. Bu yollardan biri de Anadolu'nun birçok şehrine "Fark Et" etkinliğimizi bir sonraki 2023 yılında yapılacak MÜSİAD Vizyoner'e kadar taşımak olarak kurguladı.

Her işe başlarken bereketinin de geleceğine inanarak çıktığımız tüm yollarda rızkın gerçek sahibinin kim

olduğunu bilerek adımlar attık. Etkinliğimizin gerçekleşmesinde destekleri için sponsorlarımıza tekrar teşekkür ediyoruz. Bilindiği üzere Türkiye'de son 20 yılda teknoloji geliştirme bölgeleri, yerinde AR-GE merkezleriyle; en önemlisi devletimizin destek ve teşvikleriyle girişimcilerimiz unicornlara ulaştı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın önderliğinde MÜSİAD olarak bizler de ülkemizi bu yenilikçi alanlarda 2023 hedeflerine taşıyacağımızın altını yeniden çizmek istiyoruz. Türkiye'nin yeni unicornlara ihtiyacı var ve bu açıdan da MÜSİAD olarak yeni girişim ve Start-Up'ların her zaman arkasında destekçi olarak yer almak istiyoruz. Yatırımcılar-sanayiciler, girişimciler-öğrenciler, akademisyenler, teknokentler, devletimizle birlikte MÜSİAD Vizyoner'21 ile başarılı ekosistemlerin bütün parçalarını bir araya getirmiş olmanın gururunu hep birlikte yaşadık. Rahmetli Nurettin Topçu hocamız ne güzel söylemiş: "Gerçek dindarın hareketi ibadet, sözü dua, bakışı rahmet, beraberliği kuvvettir." MÜSİAD bir ocak; herkes aşını kaynatırken ahilik geleneğinin de ön plana çıktığı bir kuruluştur. Bu bağlamda KOBİ'sinden milyar dolarlık uluslararası şirketlerin yöneticileri de bir arada MÜSİAD Vizyoner 21'de buluşmuş oldu.

Değerli okurlar son olarak, "Gayret bizden tevfik Allah'tan" diyerek çıktığımız bu yolda; bizlere güvenip bu görevi veren başta Genel Başkanımız Sayın Mahmut Asmalı'ya ve Genel Başkan Yardımcımız Sayın M. Ali Özeken olmak üzere, Yönetim Kurulu üyelerimize, MÜSİAD Vizyoner'21 İcra Kurulumuza, Şube Başkanlarımıza ve Yönetimlerine, profesyonel kadromuza, ajans çalışanlarımıza ve belki de en değerlisi bu süreçte bizlere sabır gösteren ailelerimize teşekkürler.

Meraklı soruları ve bu süreçte verdiği ilhamlar için kıyım Melike Gül'e de özel bir teşekkür ediyorum.

RÖPORTAJ

Yeşil Poliçe’yi Sigorta Sektörüne Kazandıracağız

Hidroelektrikten, güneşe, rüzgardan, jeotermal enerji santrallerine kadar geniş bir yelpazede teminat sunarak uygun ödeme koşulları ile bu yatırımlara destek vererek, poliçelerimizin kapsamını yeni ekoloji realitesine göre düzenleyeceğiz.

Mahmut GÜNGÖR

Bereket Sigorta Genel Müdürü

MÜSİAD Vizyoner’21’i genel olarak değerlendir misiniz? Sizler için nasıl geçti?

MÜSİAD’ın sigorta ve bireysel emeklilik alanındaki stratejik iş ortağı olarak, Vizyoner’21 Zirvesi’nde ana sponsor olmanın haklı gururunu yaşadık. Bu yıl “Fark Et!” temasıyla düzenlenen etkinlikte İklim Değişikliği ve Sigorta üzerine keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

İklim krizinden dijital dönüşüme ve girişimci ekosistemine kadar pek çok konunun ele alındığı zirvede; daha güçlü ve sürdürülebilir bir ekonomi için sürdürülebilir ve yenilenebilir enerji dönüşümüne dikkat çekilmek suretiyle iş dünyasının iklim kriziyle topyekün mücadeleye davet edildiği, Bereket Sigorta Grubu’nu temsilen konuşmacı olarak katıldığım “İklimi Fark Et” panelinde; iklim değişikliği ile mücadelede yeşil ve döngüsel bir ekonomi için hükümetimizin bu yoldaki mücadelesinde sigorta paydaşı olarak destek vermek adına çalışmalarına başladığımız “Yeşil Poliçe”yi anlatma fırsatı verildiği için başta MÜSİAD Genel Başkanı Sayın Mahmut Asmalı’ya ve Yönetim Kurulu Üyelerine teşekkürlerimi sunuyorum.

İklim krizinin sigorta üzerine etkileri ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?

“Sigorta Hasarı Öder, Ancak Kirlenen Doğayı Geri Getiremez”

Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de doğal afetlerden kaynaklı ekonomik kayıpların önemli bir bölümü sigorta sektörü tarafından karşılanabilmektedir.

Doğal felaketlerin son yıllarda en büyük nedeni iklim değişikliği, Sigma raporuna göre de 2020 için küresel sigortacılık sektörü bilançosu açısından en çok hasar ödenen yıl diyebiliriz. Küresel olarak 202 milyar dolar ekonomik kayıp yaşanırken sigorta sektörü bu tutarın 89 milyar dolarlık kısmını karşılamıştır. İklim krizi gelişmiş ya da gelişmemiş ülke olsun dünyanın en önemli gündem maddesi haline gelmelidir. Tüm dünyayı etkisi altına alan sıcak hava dalgaları, orman yangınları, sel ve don gibi afetlerin etkisi ile iklim değişikliği Dünya’yı bekleyen risklerin başında geliyor. Türkiye Sigorta Sektörü olarak mevcut doğal afet risklerini teminat altına alan tüm ürünlere sahipiz, tek yapılması gereken sigortanın önemine ilişkin farkındalığın artırılarak kullanımlarının yaygınlaştırılmasıdır. Sigorta sektörünün büyütülmesi ve Türkiye ekonomisine katkı sağlanması için Bereket Sigorta Grubu olarak çalışmalarımızı aralıksız devam ettireceğiz.

İklim Değişikliğinin Tarıma Etkileri ve Tarım Sigortalarının Önemi

İklimsel değişikliklerin sonucunda şiddetini ve frekansını arttıran doğal afetlere doğrudan maruz kalan tarım sektörüne karşı da en önemli güvence aslında sigortadır. Sel ve orman yangınları gibi felaketler tarım sigortalarının önemini her seferinde gözler önüne seriyor.

2021 yılında sigorta sektörü olarak; fırtına, orman yangınları, kuraklık, sel, dolu ve don hasarı için toplamda 2,2 milyar TL hasar ödemesi yaptık. Küresel iklim değişikliğinin etkilerini tarladan sofraya görüyoruz ama tek sorun kuraklık değil, sebep sonuç ilişkisi özelinde baktığımızda; bitkisel üretim, bitkisel üretime bağlı olarak hayvancılık ve en önemlisi de ekolojik denge de iklim değişikliğinden etkileniyor. Çiftçilerimizin giderek bilinçlenmesi tarım sigortalarının da önemli bir oranda gelişmesini sağladı ama yine de istediğimiz oranlara geldiğini söyleyemeyiz. Çiftçilerimizden %57’lik bir kitlenin hala TARSİM yaptırmadığını, dolayısıyla TARSİM yaptıran kitlenin %43 olduğunu söyleyebiliriz. İklim değişikliği ile mücadelenin giderek önem kazandığını ve TARSİM yaptırma oranlarının da her geçen gün artacağını söylemek mümkün.

Bereket Sigorta olarak iklim değişikliği ile ilgili yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

“Yeşil Poliçe’yi Sigorta Sektörüne Kazandıracağız”

İklim değişikliğinin neden olduğu felaketlere karşı sigortalanan oldukça önemli, geçtiğimiz yıllarda Paris iklim anlaşmasının imzalanması ile birlikte, Bereket Sigorta olarak biz de iklim değişikliği ile mücadele ederek, yeşil ve döngüsel ekonomi hedeflerine katkı sağlamak amacıyla “Yeşil Poliçe” çalışmalarımıza başladık.

İklim değişikliği ile mücadelede yenilenebilir enerji yatırımlarını çok önemsiyor, bu yatırımların iklim değişikliğine bağlı finansal dayanıklılığı artıracığını düşünüyoruz. Bu sebeple sigorta risklerini teminat altına alacak olan Yeşil Poliçe’yi sigorta sektörüne kazandıracağız.

Hidroelektrikten, güneşe, rüzgardan, jeotermal enerji santrallerine kadar geniş bir yelpazede teminat sunarak uygun ödeme koşulları ile bu yatırımlara destek vererek, poliçelerimizin kapsamını yeni ekoloji realitesine göre düzenleyeceğiz.

Tüm dünyanın büyük bir sorunu haline gelen iklim değişikliğinin önlenmesi ya da etkilerinin azaltılması için sadece bilim insanlarının değil, tüketiciden üreticiye, kamudan, sivil toplum kuruluşlarına kadar yani toplum geneline yayılacak bilinçlenme programına ihtiyaç duyuyoruz. Biz Bereket Sigorta olarak bu konuyla ilgili gerekli özeni ve hassasiyeti gösteriyoruz ve göstermeye de devam edeceğiz.

Üretici, Sanayici ve Yatırımcıya Güven Aşılanan Bir Döneme Girildi

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin Nebati'nin katıldığı, MÜSİAD Genişletilmiş Başkanlar Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, 2021'in Türkiye'nin global arenada her yönüyle ayrıştığı ve öne çıktığı bir yıl olduğuna işaret etti.

MÜSİAD'ın 2021 Yılı Değerlendirmesi ve 2022 Yılı Beklentilerini ele aldığı Genişletilmiş Başkanlar Toplantısı Ankara'da, Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin Nebati'nin katılımlarıyla gerçekleşti. Programın açılışında konuşmasını gerçekleştiren Bakan Nebati, "Türkiye ihracat odaklı büyümeye devam edecek. Büyüme trendi bu yıl da devam edecek" ifadelerini kullandı.

"Biz Ortodoks Politikaları Bir Tarafa Koyduk, Artık Heterodoks Politikalar Var"

Bakan Nebati, 2022'nin tarihi rekorların kırıldığı, yeni ekonomik modelin tamamen uygulanabilir olduğu ve bu yılın daha istikrarlı, Türkiye'nin kazanımlarının en yüksek olduğu yıllardan birisi olacağını belirterek, şu ifadeleri kullandı:

"Cari fazla ve büyüme. Hep birlikte bunları yaşayıp bunu da içselleştireceğiz. Biz Ortodoks politikaları bir tarafa koyduk. Artık heterodoks politikalar var. Ama bunu yaparken de seçici olmayı, ülkenin gerçeklerine, iç dinamiklerine, uluslararası konjonktürün gerekle-

rine uygun bir şekilde maliye ve para politikalarını birlikte yürüterek her türlü tedbiri almak ve özellikle bütçe disiplininin taviz vermemek koşuluyla yoluna devam edeceğiz. Bu dönem, herkesin kazandığı, ülke paylaşımlarının en müreffeh toplum seviyesinde gerçekleştirildiği ve önünü gören, hesabını kitabını yapan bir dönem olacak. Rahat olun."

"Ortodoks Düşünmek Zorunda Değiliz"

20 Aralık 2021'in bir milat olduğunu dile getiren Bakan Nebati, konuşmasına şöyle devam etti:

"20 Aralık akşamı, Cumhurbaşkanımızın yeni Türkiye modelini kamuoyu ile paylaşırken çok önemli tedbirler paketini de peşi sıra ortaya koydu. Başkanlık sisteminin bize getirdiği hızlı hareket etme imkânlarını da değerlendirdik. Gerek kararnameler ile gerek tebliğ ve yönetmeliklerle hızlıca mevzuatta gerekli adımları attık. Son olarak da bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yasal düzenlemeler ile ilgili çalışmalar başladı. Meclisimiz takdirleri ile bu çalışmaları bitirdiğinde 20 Aralık tarihi itibarı ile Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği tüm alanlarda adımlar tamamen atılmış olacak. Bunlar çok kalem. Ortodoks davranmıyorsunuz. Bize tane kalem yeter diyenlere, 'Hayır.' diyoruz. Bireysel yatırımcıların; tekrar algı operasyonları ile zarar görmesini engelleyecek, Türkiye'de Türk lirasını güçlendirecek ve farklı operasyonların etkisi altında kalmayı engelleyecek enstrümanlarımızın tamamını sunduk. Kolaylaştırıcı tedbirlerimizi aldık. Bundan sonra yapılacak şey, hükümetin ekonomi politikalarını dikkatli bir şekilde takip etmek ve elinizdeki toplumsal ritüellere uygun bir şekilde çıkarılmış enstrümanları kendinize uygun bir şekilde kullanmak dönemi. Bunları kullanın çünkü özellikle 20 Aralık öncesinde oluşturulmuş karamsar tablo ve döviz üzerindeki köpük, kısa bir süre içerisinde terse çevrildi. Bugün ekonomideki tüm paydaşlarımızdan her bireye kadar önemli

kazanımların gerçekleştirildiği bir döneme geçişin morali ile hareket ediyoruz. Bu moral bizi 2022 yılında çok güçlü bir şekilde hareket etme olanağını bize sağlamış durumda. Lütfen işinize gücünüze bakın. Enstrüman olarak verilmiş bütün imkânlardan faydalanın. Ortodoks düşünmek zorunda değiliz. Bize öğretilmiş çerçeveler içerisinde hareket etmek zorunda değiliz. Bu ülkenin gelenekleri, görenekleri, toplumsal dayanışması, iç dinamikleri, kültürel bakışları gibi her şey dünyanın küresel olduğunun anlaşıldığı bu dönemde bize bir kazanım sağlıyor. Birilerinin bize öğrettiği kuralların dışına çıkıyoruz."

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Türkiye'nin geçen yıl, istihdam, ihracat, üretim ve lojistik alanlarında önemli başarılarla imza attığını belirterek, "İnanıyoruz ki 2022 Türkiye ekonomisinin, özellikle hizmet ihracatının artması ile 250 milyar dolarlık ihracat hedefini aştığı bir yıl olacak." ifadesini kullandı.

Asmalı, bütün ülkelerin başlıca sorunu enflasyonun, 2022'de öncelikli gündem maddeleri olacağına dikkati çekerek, "Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 20 Aralık 2021'de açıkladığı 'Türk Lirasını Özendirme Paketi' sonrasında döviz karşısında hızlı bir değer kazanan Türk lirası, iç piyasada fiyatlar üzerindeki maliyet enflasyonu baskısını ciddi oranda azalttı. Bu sürecin Türkiye ekonomisi için bir milat olduğuna inanıyoruz." değerlendirmesinde bulundu. Bu yıl Türkiye ekonomisine ilişkin beklentilerin söz konusu paketin ardından pozitif seyir izlediğini vurgulayan Asmalı, "Üreticilerimiz, sanayicilerimiz, yatırımcılarımız ve girişimcilerimiz artık 2022'den çok daha umutlu." dedi.

"MÜSİAD olarak üstümüze düşen her sorumluluğu yerine getireceğiz"

Asmalı, Yeni Ekonomi Modeli'ni MÜSİAD olarak desteklediklerinin altını çizerek, şöyle devam etti:

"Yüksek ihracata dayalı, cari açığı azaltıcı ve refah sisteminin toplumun tamamına yansıtıldığı yeni bir ekonomik model inşa edildi. Bu süreçte MÜSİAD olarak üstümüze düşen her sorumluluğu yerine getireceğiz. Söz konusu önlem paketiyle döviz kurunu yukarı yönde baskı altında tutan birçok unsur bertaraf edildi ve Türk lirası üzerindeki algı manipülasyonu da sona erecek."

2022'nin Türkiye ekonomisi için güçlü büyüme sürecinin devam ettiği bir dönem olacağını ifade eden Asmalı, "İç talep, net dış talep ve yatırımlardaki değişimlerin her birinin büyümeye pozitif destek vereceğine inanıyoruz. Türkiye ekonomisindeki büyümenin, piyasa tahminlerini aşarak inşallah 2022'de yüzde 5 civarında gerçekleşeceğine inanıyoruz." diye konuştu.

"2022'de çalışmaya tüm gücümüzle devam edeceğiz"

MÜSİAD üyelerinin 2022'den umutlu olduğunu belirten Asmalı, şunları kaydetti:

"Yeni Ekonomi Modeli'nin üreticilere, sanayicilere ve yatırımcılara güven aşıladığı bir döneme girildi. Yatırımcı, üretici ve sanayicilerimizin, kapasite kullanımlarının daha da artacağı, yurt içi satışlarının artış göstereceği, ihracat potansiyelinin güçleneceği, yeni yatırımlarının hız kazanacağı, yeni istihdam olanaklarının öne çıkacağı, inovatif fırsatların değerlendirileceği yepyeni bir seneye yelken açtık. MÜSİAD olarak 2022'de üreten ve güçlü bir Türkiye için çalışmaya tüm gücümüzle devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum."

UZMAN GÖRÜŞÜ

Paranın Tarihi, Kripto Paralar ve İslami Bakış

Trampa ekonomisinin taşıdığı zorluklar ve riskler altın ve gümüş maden standartlarının kullanılmasına yol açmıştır. Doğada yeterince madenin bulunmaması ve transferinin zor olması özellikle Birinci Dünya savaşından sonra banknot ekonomisinin yaygınlaşmasına yol açmıştır. 2000'li yıllardan sonra debit kart, kredi kartı ve elektronik para ihraçları yaygınlaşmaya başlamıştır.

Dr. Abdurrahman ÇETİN

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Lidyalıların parayı icadından önce alış-veriş işlemleri trampa (takas) ekonomisine dayanıyordu. Piyasadaki mal ve hizmetlerin kolay biçimde stoklanamaması, taşınamaması ve bölünememesi nedeniyle trampa ekonomisinden madeni para ekonomisine geçilmiştir. Altın ve gümüşün göreceli olarak düşük erime noktasına sahip olması, işlenebilmeleri, bozuk para, külçe ve takı hâline getirilebilmeleri en çok tercih edilen madeni para olmalarına yol açmıştır. Banknot para sistemine geçiş bankaların ve sarrafların ihraç ettikleri sertifika tutarlarının toplam değerinin karşılıklarının altın veya gümüş cinsinden tutmaları ile başlamıştır. Bu günkü benzer ilk kâğıt paraların onuncu yüzyılda Çin'de kullanılmaya başlandığı ifade edilmektedir.

Sikke kelimesi, Arapça'dan gelmekte olup "damga veya nakış basmak için hazırlanmış kalıp, demir kalıp" anlamlarına gelmektedir. Peygamber Efendimiz (sav) ve Hülefa-i Raşidin zamanında tedavülde bulunan Bizans dinar (altın) ve Sâsânî dirhemi (gümüş) kullanılmıştır. İlk İslâm gümüş sikkeleri Muâviye b. Ebû Süfyân zamanına (661-680) basılmıştır. Abdülmelik b. Mervân, Bizans sikkelerini örnek alarak ilk İslami altın sikkeleri bastırmıştır.

1816 yılında benimsenen İngiliz Altın standardında Birleşik Krallık, ONS'un değerini 3,811 sterlin olarak belirlemiş ve diğer ülkelerin paraları da sterline endekslenmiştir. Bu sistem Büyük Buhan ile birlikte çökmüş ve 1944 yılında Bretton Woods ile birlikte ikinci altın standardında ulusal para birimleri dolara sabitlenerek ONS başına 35 ABD doları olarak revize edilmiştir. Bretton Woods para sistemi ise 1973 yılında Petrol krizi ile birlikte çökmüş ve ülkelerin para birimleri dalgalanmaya bırakılmıştır.

Ticari işlemlerin çoğalması, kıymetli madenlerin yetersiz kalması ve çıkarılmasının maliyetli olması,

kıymetli madenlerin transferlerinin zor olması, teknolojik gelişmeler ve insan nüfusunun artması gibi nedenler madeni paradan kâğıt para ekonomisine geçişi hızlandırmıştır. Senyoraj veya para basma yetkisi, devletlerin egemenlik haklarından kaynaklanmakta olup bu görev merkez bankaları tarafından yerine getirilmektedir. Para basmanın maliyeti paranın üzerindeki kaydi değerin çok altındadır. Örneğin, 100 dolar basmanın maliyeti 1 centten bile daha az iken aradaki fark Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) senyoraj geliridir.

Merkez bankaları zorunlu karşılık, açık piyasa işlemleri ve reeskont oranları gibi para politikası araçları yoluyla para arzını ve para tabanını ayarlayabilmektedirler. Bankaların, hane halkının ve şirketlerin senyoraj oluşturma hakkı bulunmamakla birlikte kaydi para yaratma imkânları bulunmaktadır. Örneğin, bankacılık lisansına sahip olan bankalar para çarpanı sayesinde kaydi para yaratabilirler. Bankaların müşterilere kredi kartı vermesi, şirketler lehine kefalet veya teminat mektupları gibi gayrinakdi krediye baş-

vurmaları da bir tür senyoraj geliri oluşturmaktadır. Bununla birlikte düzenleme otoritelerinin mevduatlar için isteyeceği zorunlu karşılık oranları ve asgari sermaye yeterlilik şartları gibi birtakım sınırlandırmalar nedeniyle bankalar sonsuz derecede para yaratma mekanizmalarına sahip değildirler. Diğer taraftan, çek dünya uygulamasında bir ödeme aracı iken ülkemizde çekler genellikle vadeli finansman araçları olarak da kullanılabilir. Vadesiz hesabında para bulunmadığı halde ileri tarihli çek keşide etmek de bir anlamda kaydi para yaratmadır. Banka müşterilerinin bankalardan aldıkları çek yapraklarına sınırsız tutarlarda çek keşide edebilmeleri bazen ticari hayatı olumsuz da etkileyebilmektedir. 2021 yılı itibarıyla bankaların sorumlulukları sadece her bir çek yaprağı için 2.670 TL'dir.

Benzin istasyonlarında görülen hırsızlık olaylarını önlemek amacıyla kartlara para yüklenmesi (debit kart) ve bu paralarla yakıt alınabilmesi elektronik ödemenin ilk adımı olarak kabul edilmektedir. 1998 yılında Elon Musk tarafından kurulan PayPal, kredi kartını, debit kartı veya banka hesabını kurduğu sistem ile ilişkilendirerek internet üzerinden güvenli alışveriş yapmayı ve günün her saatinde para yollayabilmeyi sağlayan bir tür online bankacılık sistemi geliştirmiştir. Son yıllardaki teknolojik gelişmelerle birlikte bankacılık sektöründeki hizmetler de artık online sunulabilmektedir. Nakit para kullanımı azalmakla birlikte kredi kartı kullanımı, kıymetli maden hesabının açılması, döviz ve hisse senedi alım-satımı gibi yatırım işlemlerinin gerçekleştirilmesi, elektronik teminat mektubu, havale, EFT, E-devlet ve e-ticaret gibi pek çok uygulama ekonomik hayatımıza girmiştir.

Blockchain teknolojisi, merkezi sistem yerine dağıtık defteri kebir sisteminin kullanılabileceği ve herkesin kullanımına açık olan sistem demektir. Örneğin Türkiye'de bir bankanın bankacılık sektöründe faali-

yet gösterebilmesi ancak BDDK'dan lisans almasına bağlıdır. Lisans alınırken, yeterli sermaye yapısı, likidite ve risk yönetimi, organizasyon yapısı ve iç sistemlerin yeterli olup olmadığı gibi pek çok faktöre bakılmaktadır. Lisans almış bankaların para transfer işlemlerini gerçekleştirebilmeleri Merkez Bankasının tekelinde olan Elektronik Fon Transfer Sistemine girmeleri ile mümkündür. Burada sistemi işleten, koruyan ve bakımını yapan merkezi bir kuruluş vardır. Dağıtılmış defteri kebir işlemlerinde merkezi otoritelerin, kamu kuruluşlarının veya özel sektörün sistemi kontrol etmesi mümkün değildir.

Dağıtılmış defteri kebir işlemleri ve akıllı sözleşmeler sayesinde finansal kuruluşların ihtiyaçlarını daha güvenilir ve etkin bir şekilde çözme imkanının yanı sıra kripto para birimlerinin düşük maliyet ile para transferine imkan tanınması, ticari işlemlerde takas, mahsuplaşma ve teminat sorununu çözmesi, güvenilir algoritmaya sahip olması, sanal cüzdan sayesinde saklama ve anlık ödeme hizmeti sunması, mevcut madencilik ağına alternatifler getirmesi, söz konusu para birimlerinin yaygınlık kazanmalarına yol açmaktadır.

Bitcoin gibi izinsiz defterler (unpermissioned ledgers) mimarisinde tek bir şahsın veya kuruluşun tekelinde olmayıp herkesin bir nüsha alması veya defterlere katkıda bulunabileceği bir tasarım alt yapısına sahiptir. İzimli defterler (permissioned ledgers) sisteminde ise bir veya pek çok kişinin sahibi olabileceği gibi yeni kayıt ve ilaveler ancak devlet veya banka gibi güvenilir ve sistem tasarımcısı olan oyuncular tarafından yapılabilmektedir. Kamuoyu ile paylaşımlı olan bu defterlere verilebilecek en güzel örnek Ripple'dır. Ripple sınır ötesi ticari işlemlerde, bankalar arası ödeme sistemlerinde ve çapraz kur mahsuplaşmalarında kullanılabilmektedir. Sistemin pek çok kullanıcısı bulunduğundan klasik bankacılık

UZMAN GÖRÜŞÜ

sistemine göre daha dinamik bir yapıya sahiptir ve maliyet avantajı sağlamaktadır.

Klasik bankacılık sistemini kullanan müşterilerden, finansal aracılık hizmetini veren bankaların kurdukları ve işlettikleri sistemin operasyonel maliyetine ortak olmaları beklenmektedir. Vadesiz hesap olsa bile bankalar müşterilerinden hesap işletim ücreti adı altında yıllık belirli tutarda komisyonlar tahsil etmektedir. Ayrıca, kiralık kasa hizmeti alıp değerli eşyalarını saklamak isteyenler de belirli maliyetlere katlanmaktadır. Hâlbuki sanal para teknolojisinde varlığını muhafaza etmek için hesap işletim ücreti veya kiralık kasa ücreti gibi herhangi bir maliyete katlanmanıza gerek bulunmamaktadır.

Bitcoin için yapılan transfer maliyeti bugünkü değeriyle yaklaşık 3-4 dolar iken Ripple açısından yapılan işlemlerde ortalama 1 centten daha düşük işlem ücreti ödenmektedir. Muhabir bankacılık sisteminin kullanıldığı piyasalarda para transferleri 2-3 gün alırken, Bitcoin'de bu süre 1 saat ve Ripple'da ise sadece 5-10 saniye içinde gerçekleştirilebilmektedir. Bu sebeple, hâlihazırda dünyada faaliyet gösteren en büyük 50 bankanın önemli bir kısmı Ripple sistemini kullanmaktadır. Ripple sisteminde sanal para arzı önceden belirlendiği için Bitcoin'in tersine herhangi bir madencilik süreci bulunmamaktadır. İşlemler doğrulanıp onaylandıktan sonra kesin kayıt gerçekleşir ve işlemler geri dönülmez özelliği hüviyeti kazanmaktadır.

Blokzincir teknolojisini kullanan tüm üyeler, blokzincir şeklindeki kayıtlara ulaşabildiğinden işlemlerin tahrif edilmesi veya sistemin hacklenmesi mümkün olmamaktadır.

Çünkü kayıtlar sadece tek bir merkezde toplulaştırılmadığından dünyadaki tüm bilgisayarların ve sistemlerin çokertilmesi imkânsızdır. Bu sebeple, önümüzdeki günlerde bu teknolojinin finans alanında da kullanılması yaygınlaşabileceği düşünülmektedir.

Kripto para ihraçları Token şeklinde ifade ediliyor. Bu tokenlar da üçe ayrılıyor.

1- Utility Token: Fenerbahçe Spor Kulübü A.Ş., Bolu Spor gibi kuruluşların ihraç ettiği tokenlar var. Bunların çalışması Ethereum gibi satın alma veya para transferi amaçlı yapılabilir. Bu tokenlarla Forma alabilirsin, aidat ödeme ve bilet alma işlemlerini gerçekleştirebilirsiniz.

2- Security Token: NFT' Non Fungible Token diye isimlendirilir. Türkçe karşılığı ile "Değiştirilemeyen Token" ya da "Değişmesi veya bölünmesi mümkün olmayan para" şeklinde ifade edilebilir. NFT, bildiğimiz tanımların dışında değerli olan benzersiz bir dijital varlığa bağlı olan bir dijital sertifika gibidir. Bu token taklit edilemeyen ruhsat anlamındadır. Örneğin Cem Yılmaz'ın bir gösterisinin, bir filmin veya bir resmin token hale getirilmesi mümkündür. Bunun kimin tarafından üretildiğini ve copy right hakkının kimde olduğunu gösteren bir tokendir.

Bitcoin, Satoshi Nakamoto adını kullanmış bilinmeyen bir kişi veya grup tarafından 2008'de icat edilmiş bir kripto paradır. 2009'da bir açık kaynak kodlu yazılım olarak piyasaya sürüldüğünde kullanılmaya başlandı. Herhangi bir merkez bankasına veya tek bir yöneticiye bağlı olmamasıyla da bilinen Bitcoin, araçlara ihtiyaç duyulmadan bitcoin ağında kullanıcıdan kullanıcıya transfer edilebilen, merkezi olmayan bir dijital para birimidir.

3- Exchange Token: para değiş-tokuş veya transfer amaçlı olan tokendir. Bitcoin gibi kripto paralar bu kategoride sınıflandırılmaktadır.

Her ne kadar kripto paralar normal paranın mübadele ve spekülasyon fonksiyonlarına sahip olsalar bile değer saklama fonksiyonuna sahip değildirlir. Ayrıca, Bitcoin gibi kripto paralarda devletlerin veya merkez bankalarının sistemi kontrol edebilmesi veya senyora geliri yaratması imkânları bulunmamaktadır. Merkez bankalarının kontrol edemediği bir sistemi onaylaması beklenmemelidir. Kripto paraların arkasında kimin olduğu ve sisteme kimin güvence verdiği tam olarak açıklanamadığına gerekli destekten yoksun kalacaktır.

Merkez bankalarının en önemli fonksiyonlarından bir tanesi de nihai yüklenici (borç veren-lender of the last resort) mekanizmasıdır. Likidite sorunu yaşayan bankaların iflas etmesini önlemek amacıyla merkez bankaları likidite probleminin çözümüne yardımcı olmaktadır. Yapılacak kripto para tasarımlarında kamu otoritelerinin desteğinin bulunması bu para birimlerinin itibarının artmasına ve ödemelerde daha yüksek kabul görmelerine yol açacaktır.

Dünyadaki ekonomik sistemde en yaygın olarak kullanılan ABD dolarının rezerv para olma tekeline karşı tartışmalar devam etmektedir. Blok-zincir teknolojisi sayesinde artık merkezi bir sistem olmadan Bitcoin, Ethereum, Ripple ve Litecoin gibi kripto paralar ödeme ve para transfer işlemlerinde kullanılabilmektedir. Dünya ticaretinin geliştirilmesi bakımından yerel kripto paralar veya altına dayalı kripto para ihraçlarının iyi bir çözüm olabileceği ifade edilmekle birlikte etkin bir çözüm olamayacağı aşikardır. Çünkü finansal istikrarı sağlayamayan ve

yeterince güçlü olmayan yerel para birimleri diğer para birimleri karşısında sürekli değer kaybetmektedir. Ayrıca, bu ülkelerde yeterince altın rezervi bulunmadığı için altın kripto para sistemi de iyi çözüm yolu olarak görülmemektedir.

Bazı ekonomistler önümüzdeki 50 yıl içerisinde kripto paraların kağıt paraların yerini alabileceğini ifade etmektedirler. Dünya uygulamalarına bakıldığında hali hazırda kripto paralara ilişkin olarak 3 yaklaşım tarzının olduğu görülmektedir.

- i) Kripto paraların alım-satımı ve madencilik (mining) işlemlerinin tamamen yasaklayan ülkeler.
- ii) Denetim otoritelerinin açıkça yasaklamadığı veya serbest bırakmadığı ancak vatandaşlarını risklere karşı uyaran ülkeler.
- iii) Kripto paraları alternatif para birimi olarak görüp düzenleme yoluna giden ülkeler.

Kripto paralarla ilgili olarak yasal kod (legal code) ve teknik kod (technical code) diye tabir edilen iki farklı alanda düzenleme yapılması gerekmektedir. Yasal kod, yasal yükümlülüklerden gelen kurallar seti olup asgari sermaye gereksinimi, yönetim organizasyon ve likidite yönetimi gibi unsurlardan oluşmaktadır. Teknik kod ise yazılım, donanım ve protokollerden oluşmaktadır.

Teknolojik yeniliklerin artması, akıllı cihazların yaygınlaşması ve Covid-19 pandemisinin getirdiği iş yapış tarzının değişmesi küresel ve finansal piyasaları ciddi boyutta değiştirmektedir. Finansal piyasaların pandemiden daha az etkilenmesi için yeni alternatif sistemlerin geliştirilmesi ve özellikle İslami finans ürünlerinin öne çıkarılması çözüme katkı sağlayacaktır.

UZMAN GÖRÜŞÜ

İslami finansa faiz, garar ve İslami olmayan ürünlerin finansmanı yasaktır. İslam dini ticareti helal, faizi ise kesin olarak haram kılmıştır. Ticaret, miras, hibe, karz ve hizmet karşılığı ücret alınması gibi yollar İslam'da meşru transfer yöntemleri olarak görülmektedir. İslam dini mal ve hizmetin batıl yollarla el değiştirmesini yasaklamıştır. Faizsiz finans prensiplerine göre çalışan kuruluşlar reel varlığa dayalı (asset-backed finanse) finansman modellerini kullanmalıdır. İslami finansa en yaygın kullanılan ürünler kar-zarar ortaklığı (murabaha), sermaye ortaklığı (muşarakaya) ve emek-sermaye ortaklığı (mudarabaya), finansal kiralama (icara), selem, istisna ve kira sertifikası (sukuk) işlemleridir.

Fıkhi açıdan kripto paralar incelendiğinde; kripto paraların aşırı volatil olması, arkasında hiçbir devletin bulunmaması, yanlış işlemlerin iptal edilememesi, doğrudan mirasçılara aktarılamaması, kripto paranın kara para aklama, terörün finansmanı, bahis, uyuşturucu ve kumar gibi işlemlerde kullanılabilmesi, madencilik işlemlerinin elektrik israfına yol açması ve vergilendirilememesi gibi eleştiriler de bulunmaktadır. Kripto paraları fıkhi açıdan değerlendiren Diyanet İşleri Yüksek Kurulu, Filistin Fetva Kurumu ve Mısır Fetva Kurumu gibi itibarlı kuruluşlar aşağı yukarı aynı gerekçelerle Bitcoin ve dijital paraların alım- satımının ve madencilik yapılmasının caiz olmayacağını ifade etmesine karşın münferit de olsa bazı alimler ise kripto paraların caiz olabileceğini ifade etmektedirler. Madencilik işlemlerinden kaynaklanan israfın bulunmaması, terör finansmanı ve kara para aklama sorununun çözülmesi ve İslam fıkhihinin uygun bulunduğu alanlarda faaliyet göstermesi kaydıyla yapılacak uygun kripto para tasarımlarının olması durumunda bu kararın tekrar gözden geçirilebileceği aşikârdır.

SONUÇ

Trampa ekonomisinin taşıdığı zorluklar ve riskler altın ve gümüş maden standartlarının kullanılması-na yol açmıştır. Doğada yeterince madenin bulunmaması ve transferinin zor olması özellikle Birinci Dünya savaşından sonra banknot (kağıt para) ekonomisinin yaygınlaşmasına yol açmıştır. 2000'li yıllardan sonra debit kart, kredi kartı ve elektronik para ihraçları yaygınlaşmaya başlamıştır. Akıllı cihazların ve internetin yaygınlaşması elektronik bankacılık sistemlerinin, e-ticaretin ve e-devlet işlemlerinin hayatımızda daha fazla rol almasına yol

açmıştır. Ayrıca, blockchain teknolojisinin yaygınlaşması ile birlikte kripto paraların, finteklerin, start upların ve kitle fonlaması gibi uygulamaların kısa bir gelecekte hayatımızı önemli boyutta değiştirmesi beklenilmektedir. Özellikle Covid 19 pandemisi nedeniyle pek çok ülkede seyahat kısıtlamalarının olması ve ekonomilerin kapanması gibi nedenler bu dönüşümün daha hızlı olmasına yol açacaktır.

D8 üyesi ülkeler, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin ticaret hacimleri dikkate alındığında Müslüman ülkelerin dünya ticaretinden aldığı pay %9,09'dur. Kripto İslam parası (IsCoin) ihracında para istikrarının sağlanabilmesi için, G20 içerisinde yer alan Türkiye, Suudi Arabistan ve Endonezya'nın yerel para birimlerinin yanı sıra altın, ABD Doları, Euro, Yuan, Sterlin, Yen ve Ruble'den oluşan bir sepetten yararlanılmıştır. Söz konusu sepetin seçiminde altının ağırlığının %25 oranında olması bu emtianın hiçbir ülkenin kontrolünde olmamasından kaynaklanmaktadır. Dünya ticaret hacmi göz önünde bulundurularak Euro, Dolar ve Sterlinin ağırlığı %15 ve diğer para birimleri için ise %5 oranında belirlenmiştir. Yapılan çalışmada sepetin değeri 1 IsCoin 1,2789 USD olarak bulunmuştur. Dolara karşı volatilitesi en yüksek para birimleri Rus Rublesi ve Türk Lirası olarak tespit edilmiştir. Para birimlerinin sepetteki ağırlıklandırma oranları dikkate alındığında yıllık volatilitte ortalamasının %3-4 civarında olduğu görülmüştür. Düşük volatilitte oranlarının bulunması oluşturulan sepetin tutarlı olduğu anlamına gelmektedir.

D8 veya İslam Kalkınma Bankası (IKB) tarafından kripto para tasarımının yapılması durumunda pek çok merkez bankası ve yerel bankalar da bu sistemi benimseyecektir. IKB'nin görevleri arasında yer alan İslam ülkelerinin ekonomik kalkınması ve toplumsal ilerlemesinin sağlanmasının yanı sıra yeni bir kripto para birimi olan IsCoin'in ihraç görevinin bu kuruluşa verilmesi, bir yönüyle söz konusu kurumun kapsamındaki ülkelerin merkez bankası fonksiyonunu üstlenmesi anlamına gelmektedir. Diğer yönüyle ise kripto para ihracından dolayı elde edilecek senyora gelirlerinin bir kısmının da karzı hasen veya kalkınmaya yönelik kullanılması Bankanın misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunacaktır. IsCoin'in faydaları göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin IKB bünyesindeki kripto para biriminde daha aktif rol alabilmesi için imtiyazlı hisselerle sahip olması ve hisse oranını %10'un üzerine çıkarması önerilmektedir.

BURKAYGROUP

- Plain • Jacquard • Embroidery
- Digital Printing • Drapery Fabric
- PROJECTS
- Recycling
- Fireproof

7-9 September
PROPOSTE '21
Ala Cernobbio, Stand 47

20-24 September
EVTEX '21
Hall 7 Stand D06

11-14 January
HEIMTEX '22
Hall 4.2 Stand A14

DEĞERLENDİRME

GENÇ
MÜSİAD

Yunus Furkan AKBAL
Genç MÜSİAD Başkanı

Gelecek, Bugünün Temelleri Üzerinde Yüksелеcek

Teknolojinin bu denli geliştiği, aynı zamanda hayatımızın hemen her alanında hızla dijitalleşmeye gittiğimiz bugünlerde; geleceğin pazarlarını, iş yapış biçimlerini, üretimini, rekabetini öngörebildiğimiz ve şimdiden adımlar atmaya başladığımız ölçüde, yarınlarımızda ayağı yere sağlam basan, daha güçlü ve başarılı çalışmalara imza atabileceğiz. Bizler de Genç MÜSİAD’lılar olarak bu minvalde hayata geçirdiğimiz faaliyetlerimizde, düzenlediğimiz organizasyonlarımızda; insan odaklı değişim dinamiklerini, inovatif yaklaşımları ve ekonomimize güç katacak fikirleri farklı bakış açılarıyla gündeme taşımaya devam ediyoruz.

Yaklaşık iki yıl önce hayatımıza giren koronavirüsle birlikte hiç de alışık olmadığımız zamanlardan geçtik hâlâ da geçmeye devam ediyoruz. Söz konusu virüsün tüm dünyayı etkisi altına almasıyla birlikte yaşamın pek çok alanında yeni normaller gündeme geldi. İş yapış biçimlerinden alışveriş şekillerine, eğitimden sanat faaliyetlerine kadar pek çok değişikliği deneyimlemek durumunda kaldık. Bu süreçte dijitalleşme daha da önemli bir hâl aldı ve bu duruma hazırlıklı olan kurumlar süreci başarıyla yürüttü, hatta krizi fırsata çevirdiklerini bile söylemek mümkün. Her ne kadar mecburiyetten kaynaklı bir evrilme söz konusu olsa da daha önceden dijital altyapılarını oluşturmaya başlayan firmalar, sürecin kazananı oldu. Dolayısıyla pandemi süreci bir kırılma noktasıydı ve dijitalleşmeye uyum sağlayamayan şirketler de yarının iş dünyasında kalmak adına hızlı adımlar atmaya mecbur kaldı. Tam da bu noktada “siyah kuğu” ve “yeşil kuğu” kavramlarına atıfta bulunmak isterim. Finans Profesörü Nassim Nicholas Taleb’in 2007 yılında

ortaya koyduğu “Siyah Kuğu” teorisinden bahsedecek olursak şunları söyleyebilirim: Siyah Kuğu teorisi; olma ihtimali düşük bir olayın meydana geldiğinde etkisinin çok ciddi boyutlara ulaşabileceğini anlatan bir metaforudur. Dünyanın önde gelen sürdürülebilirlik uzmanlarından John Elkington ise koronavirüs gibi öngörülme ihtimali düşük olan olayların doğru şekilde algılanıp değerlendirildiğinde yeni fırsatlar oluşturabileceğine dikkat çekiyor ve bizleri yeşil kuğu kavramıyla tanıştırıyor. Yeşil kuğu; değişen paradigmlar, değerler, politikalar, teknolojiler ve iş modelleri temelinde büyük bir değişimi temsil ediyor. Genç MÜSİAD olarak bizler de bugün yaşanan değişimleri, yarını fark etmemizi sağlayan fırsatlar olarak değerlendiriyoruz. Gelişim ve inovatif süreçleri ekonomik, sosyal ve çevresel olmak üzere yaşamın her alanında uygulamamız gerektiği kanaatindeyiz. Ekonomi özelinde ise bu sürecin üretimden finansa, rekabetten iş modellerine kadar tüm alanları kapsadığının farkındayız ve gelecek vizyonumuzu bu bilinçle şekillendiriyoruz.

DEĞERLENDİRME

Dönüşüm Eskiye Oranla Daha Hızlı

Dijitalleşme, mobilité, yapay zekâ, insan odaklılık gibi kavramların gündemde olduğu çalışma modellerinin esnekleştiği, yeni iş alanlarının ortaya çıktığı ve özellikle de girişimci bakış açısının her zamankinden daha çok önem kazandığı, yeni mesleklerin olduğu bir çağa doğru ilerliyoruz. Öngörebildiğimiz hatta öngöremediğimiz ve geleceği şekillendirecek pek çok gelişimin tohumları bugünlerde atılıyor. Her zaman verdiğimiz bir örnek var: Bir valizin tekerlekli valize dönüşü 250 yıl sürmüşken antenli telefonla cep telefonu arasındaki dönüşüm, yalnızca beş yıl kadar sürdü. Bunun yanı sıra belki yıllar alacak dönüşümler koronavirüs pandemisi nedeniyle sadece birkaç ay içerisinde gerçekleşmek durumunda kaldı. Öte yandan yapay zekânın iş dünyasında etkisini günden güne artırması bekleniyor. Artık öğrenebilen ve çıkarımlar yapan makineler konusu gündeme geliyor. Bugün geleceğin dünyası olarak tanımlanan metaverse kavramından bahsediliyor. Sadece sanal gerçeklik cihazlarını kullanarak, yani bir gözlükle bambaşka bir dünyaya kapı aralıyor olacağımız, avatarlarımız üzerinden bulunduğumuz ortamdan ayrılmadan sanal dünyada pek çok alanda yer alabileceğimiz konuşuluyor. Blockchain teknolojisi hayatın pek çok alanında kendine yer açmaya devam ediyor. Yarım asırlık “koca” şirketlerin, beş ila yedi yıl geçmişe sahip teknoloji tabanlı girişimlerin gerisinde kaldığına görülüyor. Diğer yandan kripto paralar bilinirliğini, NFT teknolojisi ise popülerliğini artırmaya devam ediyor. Tüm bunların hızla hayatımızda yer ediniyor olması bile dijitalin gelişim hızını ortaya koyuyor. Bir başka ifadeyle artık gelecek eskiye oranla çok daha yakın. Artık büyük balıkların küçük balıkları yuttuğu bir dünyadan hızlı balıkların yavaş balıkları yuttuğu bir dünyaya evrildik. Gelecekte olacak pek çok hu-

susun temelının bugünlerde oluştuğunu rahatlıkla söyleyebiliyoruz. O yüzden yarına hazır olmak, yarına bugünden bir bakış açısı sunup heybelerimizi doldurmak önemli. Gelişen teknolojilere ayak uydururken, iş yapış biçimlerinde hızlı ve esnek hareket kabiliyetleri ortaya koymamız, global adımları da mutlaka takip etmemiz gerekiyor. Gelişmiş ülkelerin paralelinde yeni refleksler geliştirmemiz önemli. Unutmamak gerekir ki oluşturulacak altyapılar, yetiştirilecek kalifiye iş gücü, eğitimler ve üretim biçimleriyle dijital uyum sağlama oranımız kadar başarı olabileceğiz. Tüm bu gelişmeleri göz önüne aldığımızda hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını, önceliklerimizi değiştirmemiz gerektiğinin farkındayız. Özetlemek gerekirse değişim, dönüşüm ve gelişime entegre olmamız şart.

İstatistiki bir veri de vermek gerekirse McKinsey Global’in 2020 yılında gerçekleştirdiği Yapay Zekâ Araştırması’ndan bahsedebiliriz. Bu araştırmaya göre kuruluşlar günümüzde yapay zekâyı değer üretmek için araç olarak kullanıyor. Ayrıca koronavirüs pandemisinin etkilerinin yanı sıra dijital dönüşüme cevap vermek için de şirketler yapay zekâyı daha fazla yatırım yapmayı planlıyor. Önümüzdeki on yıllık süreçte otomasyon, yapay zekâ ve dijital teknolojilerin yaratacağı fayda ve sosyal değişimlerle 3.1 milyon iş artışı oluşturma potansiyeli öngörülüyor. Yine aynı rapora göre bu değişimi gerçekleştirmek için Türkiye’de iş gücünde bulunan 21.1 milyon kişinin mevcut mesleğine devam ederken teknolojiiden yararlanarak yetkinliklerini geliştirmesi gerekecek. Özellikle e-ticaretin hızla yükselişe geçtiği bir dönemde dijital alanlarda daha yetenekli çalışanların da arayışı artacak. Dolayısıyla tüm bu arayışlara cevap vermek adına çalışmalarını bugünden hızlandırmamız elzem görünüyor.

Şeffaf ve Sürdürülebilir Piyasaların İnşa Edilmesi Gerekiyor

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2020 yılı sonu itibarıyla Türkiye, 83 milyonu aşkın bir nüfusa sahip. Bu nüfusun yaklaşık 23 milyonunu ise 15-24 yaş arasındaki gençler oluşturuyor. Dolayısıyla Türkiye sahip olduğu stratejik konumu, esnek üretim kapasitesi ve kaliteli iş gücünün yanı sıra genç nüfusuyla da büyük bir potansiyel barındırıyor. Bizler, geleceğin dünyasında rekabetin geride kalacağı, iş birliklerinin önemini artıracacağı bir dönem öngörüyoruz. İlerleyen süreçte refahın paylaşıldığı, şeffaf ve sürdürülebilir piyasaların inşa edilmesi gerekiyor. Yakın gelecekte ekonomisi güçlü, müreffeh bir Türkiye için bugünden çalışmalara başlamış olmamız önemli. Gelecek artık bugün, bugünün sahipleri de yarını bugünden fark eden biz gençleriz.

RÖPORTAJ

Türkiye ve Nijerya Arasında Doğru Siyasi ve Ticari Adımlar Atılıyor

MÜSİAD Dış İlişkiler Komisyonu tarafından düzenlenen “Anadolu Ekonomi Diplomasisi” programı kapsamında Çorum’u ziyaret eden Nijerya Büyükelçisi Yusuf Abba; Çorum’un ve Türkiye’nin Nijerya ile olan ticaret hacmine değindi. Abba, “Türkiye ile Nijerya arasındaki ekonomik ilişkiler çok iyi durumda ve büyük umutlarla karşılıklı olarak faydalı olmaya başladı. İki taraf da ilişkileri güçlendirmek için doğru siyasi ve ticari adımları atmakta, ayrıca bu adımlarda kararlılığını sürdürmektedir” açıklamasında bulundu.

MÜSİAD Dış İlişkiler Komisyonu tarafından düzenlenen “Anadolu Ekonomi Diplomasisi” programı kapsamında Nijerya Ankara Büyükelçisi Yusuf Abba, Çorum’u ziyaret etti. Nijeryalı şirketlere ve Çorum’dan Nijerya’ya ihracatın gelişmesi için bir dizi ziyaretlerde bulunan Abba, karşılaştığı endüstriyel adımlar ve ticari gelişimlerden etkilendiğini söyledi. Nijerya Büyükelçisi Yusuf Abba ile düzenlenen “Anadolu Ekonomi Diplomasisi” programı, Çorum’un ticaret odaklı şehir olması ve Türkiye-Nijerya arasındaki iş birlikleri üzerine konuştuk.

Öncelikle, Çorum şehrini beğendiniz mi? Çorum programını nasıl buldunuz? Sizin için verimli oldu mu?

Güçlü bir endüstriyel temeli olduğu için ticareti geliştirme konusunda büyük umut vaat eden çok güzel bir şehir. Türkiye ile Nijerya arasında başta teknoloji, tarım, gıda ve turizm olmak üzere çok sayıda iş ve yatırım fırsatları var. Nijeryalı iş şirketleri tarafından değerlendirilmek üzere Çorum’da mevcut olan potansiyelli ticaret ve yatırımı ön plana çıkardığı için forum çok verimli geçti. Tekrar bu buluşmanın Türkiye ve Nijerya arasındaki ekonomik ilişkilere katkı vermesini temenni ediyorum.

Nijerya ya da resmî adı ile Nijerya Federal Cumhuriyeti, Afrika kıtasının batısında yer alan ülkedir. Ülkenin sınır komşularını Nijer, Çad, Kamerun ve Benin oluştururken, ülkenin güneyinde Gine Körfezi içerisinde yer alan Benin Körfezi yer almaktadır. Ülkenin başkenti Abuja’dır.

MÜSİAD’ın büyükelçilerle birlikte düzenlemiş olduğu Anadolu Diploması Forumu’nu nasıl buldunuz?

Program, geliştirilmiş ortaklık için teşvik edilmesi ve sürdürülmesi gereken iyi bir girişimdi. Bu girişimin devam etmesi hem büyükelçiler hem de temsil ettikleri ülke için önemli bir ticari fırsat.

Türkiye ile Nijerya arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri nasıl buluyorsunuz?

Türkiye ile Nijerya arasındaki ekonomik ilişkiler çok iyi durumda ve büyük umutlarla karşılıklı olarak faydalı olmaya başladı. İki taraf da ilişkileri güçlendirmek için doğru siyasi ve ticari adımları atmakta, ayrıca bu adımlarda kararlılığını sürdürmektedir. 206 milyon nüfusu ile Afrika’nın en büyük ülkesiyiz. Bölgenin en büyük ekonomisi ve yatırım üssüyüz. Dünya ekonomisinde ise 30 ülke arasındayız. Aynı zamanda Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu’nun da (ECOWAS) üyesiyiz. Nijerya’ya getirilen ürünler ECOWAS üyesi ülkelere vergisiz şekilde gönderilebiliyor. Ürünler üye ülkeler arasında serbest dolaşıma sahip oluyor.

Ne tür bir iş birliği karşılıklı ticari hacmi artırabilir?

- Ticaret ve yatırımın önündeki engelleri kaldırarak,
- Karşılıklı güveni inşa ederek,
- Lojistik ve finansal girişimler yaparak,
- Özel sektör toplulukları arasında her iki tarafla da sürekli iştişare ederek yapılabilir.

Tabii ki bunun yanı sıra Nijerya’nın ihtiyaçları ve yatırım yapabilmek için potansiyel alanları da var. Bu alanlarda iş birliği sağlanabilirse daha iyi bir yol yürünebilir. Şu an iki ülke arasında şu an 2 milyar dolarlık bir ticaret hacmi var. Ayrıca Nijerya’nın şu an en büyük yatırım ihtiyacı enerji alanında. Gittikçe sanayileşen bir ülkeyiz ve bu da enerji ihtiyacımızı ortaya çıkartıyor. Türkiye’nin de enerji yatırımlarında çok iyi durumda olduğunu biliyoruz. Bu alanda iş birlikleri yapılabilir. İki ülke arasında ki diğer bir yatırım alanı ise doğal madenler ve saf minerallerdir. Bu sektörlere yapılacak yatırımlara ciddi destekler veriliyor. Ayrıca medikal ekipmanlar ve sağlık hizmetleri noktasında da büyük bir açık var. Büyüyen ve gelişen bir ülke olduğumuz için muazzam oranda konut ihtiyacımız var. Bu alanda yapılacak her yatırı-

rım çok kısa sürede kendini amorti edecektir. Çok büyük tarım arazilerimiz var ve son yıllarda bu araziler işlenmeye başladı. Tarımsal faaliyetler de her geçen gün artıyor. Bundan dolayı da tarım makineleri ekipmanlarına ihtiyacımız var.

Ziyaretten sonra herhangi bir ticari anlaşma veya gelişme oldu mu?

2021 yılında Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Nijerya’yı ziyaretinden sonra, Türkiye ve Nijerya arasında 7 önemli anlaşma imzalandı. Ticaretin güçlendirilmesine ilişkin anlaşma noktalarından ikisi;

- Karşılık teşvik ve yatırımın korunması anlaşması
- Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması

Bu anlaşmalarının arasında enerji, savunma sanayisi, madencilik ve hidrokarbon alanlarında da imzalanan anlaşmalar da var. Bu anlaşmalar çerçevesinde bizler de, Nijerya – Türkiye arasındaki anlaşmalara uygun şekilde ticaret hacmini güçlendirmek istiyoruz.

GÖRÜŞ

İstişarede Bereket MÜSİAD Vardır Kadın

Her alanda farkındalığımızı bir üst seviyeye taşımak dönemimizin hedeflerinden biridir. Bugünden fark edebilmemiz ve yarına geç kalmamamız için oluşturacağımız içeriklerin MÜSİAD Kadın'ın vizyonuna daha fazla katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Emine BAYRAM

Danışma, görüş alma, fikir alışverişi yapma kültürümüzün olmazsa olmaz parçalarındandır. Bereketi de düşüncelerin çarpışmasından, dayanışmasından ve daha iyilerinin ortaya çıkmasından gelir. Kuruluş kodlarının bir ayağını da değerlerimiz üzerine sabitleyen MÜSİAD, bu değerlerin nesilden nesile aktarılmasında da önemli bir misyona sahiptir. Bu misyona omuz verip desteklemek de MÜSİAD bünyesinde kurulan tüm yapıların görevidir.

Kadının bulunduğu her alanda farkındalık oluşturmayı gaye edinen MÜSİAD Kadın, kadın girişimcilerin nitelik bakımından geliştirilmesini öncelediği gibi, kadına dair bütünsel bir bakış açısı getirmeyi de hedefine koymuştur. Bu bağlamda MÜSİAD Kadın, yeni dönemde MÜSİAD bünyesindeki kadın üyelerle temasını kuvvetlendirebilmek, ortak akıl oluşturabilmek ve faaliyetlerine yön verebilmek için Ekim ayında MÜSİAD Kadın Başkanlar Toplantısı düzenlemiştir.

Ardından Genç MÜSİAD'ın hanım üyeleriyle bir araya gelerek yapılabilecek ortak çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bunların yanı sıra Anadolu'daki üyelerini tanımak ve MÜSİAD Kadın'ın yeni dönem tanıtımını yapmak için Kasım ve Aralık ayında Bölgesel İstişare Toplantıları düzenlemiştir. Sakarya, Antalya ve Ankara merkezli gerçekleşen toplantılar var olan ilişkilerimizi ve kurumsal yapımızı kuvvetlendirmek, üyelerin kendilerini ifade edebilmelerine olanak sağlamak ve hedeflediğimiz projelerimizi şekillendirebilmek açısından son derece verimli geçmiştir.

Üyelerimiz için düzenlenen programlar ve eğitimler MÜSİAD Kadın'ın yeni dönemi için önemi yüksek başlıklardan bir diğeri oluşturmaktadır. Bu düşüncemizi üyelerimize her anlamda fayda sağlayabilmek; hem işlerine hem de birçok alandaki ihtiyaçlarına cevap verebilmek mottosuyla da desteklemeyi arzulamaktayız. Bunun bir sonucu olarak eğitim serisinin ilki, Aralık ayı

içinde Temel Proje Yazma Eğitimi ile gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen eğitimde planlamadan proje fikrinin belirlenmesine, durum analizinden değerlendirmeye kadar projede sürekliliği sağlayan birçok konu interaktif bir şekilde üyelerimizle paylaşılmıştır. İhtiyaca binaen yapacağımız eğitimler etkin bir şekilde devam edecektir.

MÜSİAD Kadın kendisini bir adım daha ileriye taşıyacak kurumsal temaslarına ve faaliyetlerine devam ederken Ocak ayı itibarıyla projelerini hayata geçirmeyi hedeflemektedir.

**NOW
UPGRADE**

Söz konusu projelerden birini "Upgrade Now!" oluşturmaktadır. MÜSİAD Kadın'ın nişane projelerinden biri olan "Upgrade Now!" bu günün gündemini derinleştirme ve geleceği yeniden şekillendirme fikrimizi destekleyecek bir dizi içerikten hareketle kamuoyunda farkındalık zinciri oluşturmayı gaye edinmektedir. Upgrade Now! ile ekonomiden edebiyata, eğitimden sanata, sanayiden teknolojiye kadar birçok alanda belirlenen güncel veya gündeme taşımak istediğimiz konularla yürüteceğimiz etkin bir çalışma ile her kesime hitap edebileceğimiz özgün, dinamik ve sürdürülebilir bir silsile oluşturarak fikirlerimizi ve bakış açımızı, topluma katkıları olan değerlerimizin aktarımıyla güncellemek projenin ana temasını oluşturmaktadır.

Her alanda farkındalığımızı bir üst seviyeye taşımak dönemimizin hedeflerinden biridir. Bugünden fark edebilmemiz ve yarına geç kalmamamız için oluşturacağımız içeriklerin MÜSİAD Kadın'ın vizyonuna daha fazla katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

DOSYA

MÜSİAD

Uluslararası Tahkim Merkezi Projesini Hayata Geçiriyor

Uluslararası ticaretin ülkemiz merkezli olmak üzere var olan büyüme potansiyelinin güçlendirilmesi, dünya ticaretinin hukuk temelinde bir araya gelmesi ve daha güvenli ve verimli bir ortamda büyüebilmesi amacıyla MÜSİAD olarak yeni dönemde bir adım atıyor ve MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi'ni hayata geçiriyoruz.

DOSYA

Tahkim Kavramı

Tahkim, mevzuatın izin verdiği hâllerde, bir hak üzerinde uyuşmazlığa düşen tarafların aralarında anlaşarak söz konusu uyuşmazlığın çözümünü mahkemeler yerine hakem adı verilen özel kişilere bırakmaları ve uyuşmazlığın hakemler tarafından kesin ve bağlayıcı şekilde çözülmesidir.

Av. Dr. Ramazan ARITÜRK

Elmadağ Hukuk Bürosu Kurucusu

Ticari hayatta yaşanan ihtilafların çözümünde adaletin yanı sıra tarafların önem verdiği hususların başında güven, zaman ve maliyet konuları gelmektedir. Nitekim bir yandan ihtilafların çözümü ile uğraşılırken bir taraftan da ticari hayat kaldığı yerden devam etmelidir. Belki de uyuşmazlık yaşayan taraflar arasında ileride yeniden ticaret yapma ihtimali dahi düşünülmelidir. Böyle bir tabloda ortaya çıkan uyuşmazlıkta taraflar aralarındaki ihtilafların, konunun uzmanları tarafından, olabilecek en hızlı şekilde ve en düşük maliyetle sonuçlandırmasını hedeflemektedirler. Taraflardaki bu motivasyona ilaveten ticari hayatta günden güne artan serbestleşme, gerek ulusal düzlemde gerekse uluslararası arenada uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözümlenmesine yönelik bir yargı sisteminin geliştirilmesini gerekli kılmıştır.

1. Tahkim Nedir?

Tahkim, mevzuatın izin verdiği hâllerde, bir hak üzerinde uyuşmazlığa düşen tarafların aralarında anlaşarak söz konusu uyuşmazlığın çözümünü mahkemeler yerine hakem adı verilen özel kişilere bırakmaları ve uyuşmazlığın hakemler tarafından kesin ve bağlayıcı şekilde çözülmesidir.¹ Bir uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenebilmesi için iki şartın aynı anda gerçekleşmiş olması aranır. Bu şartlardan ilki, uyuşmazlığın tahkime elverişli olması, ikincisi ise tarafların aralarındaki uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi konusunda anlaşmalarıdır.² Tahkim esas itibarıyla uyuşmazlığa düşen tarafların karşılıklı rızasına bağlı olarak işleyen ihtiyari bir süreçtir. Bununla birlikte, istisnai olarak bazı kanunlarda uyuşmazlık taraflarının aralarındaki uyuşmazlığı zorunlu olarak tahkime götürmeleri gerektiği düzenlenmiştir. Zorunlu tahkim,

istisnai nitelikte olup hangi durumlarda zorunlu tahkim yoluna başvurulacağı özel kanun hükümleri ile belirlenmiştir.³

2. Tahkimin Avantajları Nedir?

Tahkimi cazip kılan en önemli avantajlarından birisi yargılamanın devlet mahkemelerine göre daha kısa sürede sonuçlanmasıdır. Örneğin Türkiye’de bir tazminat davası devlet mahkemelerinde ortalama 5 ila 6 yıl sürerken, tahkim yargılamasında bu süre ortalama 9 ay ila 2 yıl arasında sonuçlanabilmektedir.

Uluslararası tahkimin gelişmesi, uyuşmazlık hâlinde öngörülebilir ve şeffaf uyuşmazlık çözüm kurallarını benimseyen firmaları yabancı pazarlara girme konusunda cesaretlendirmiştir.

Tahkimin diğer bir avantajı ise davanın konunun uzmanları tarafından inceleniyor oluşudur. Hakem kurulunu taraflar konun uzmanları arasında seçerler ya

da kurumsal tahkim ise yine konusunun uzmanlarına göre uygun hakemler arasından hakemler belirlenir. Uyuşmazlık tarafları ayrıca tahkim yerini, tahkim yargılamasında kullanılacak dili, tahkim usulünü ve esasa uygulanacak hukuku da belirleyebilmektedirler. Tahkimin tercih edilmesinde öne çıkan diğer bir özellik ise tahkim yargılama sürecinin gizli oluşudur.

3. Tahkim Türleri

- Ulusal Tahkim - Uluslararası Tahkim

Uyuşmazlığın yabancılık unsur içerip içermemesine göre tahkim, ulusal tahkim ve uluslararası tahkim olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK)’nın 407. maddesi ulusal tahkimin uygulama alanını belirlemektedir. Buna göre HMK’da yer alan ulusal tahkime ilişkin hükümler, 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu’nun tanımladığı şekilde yabancılık unsuru içermeyen ve tahkim yerinin Türkiye olarak belirlendiği uyuşmazlıklar hakkında uygulanmaktadır. HMK’nın 408. maddesine göre taşınmaz mallar üzerindeki aynı haklardan veya iki tarafın iradelerine tabi olmayan işlerden kaynaklanan uyuşmazlıklar ise tahkime elverişli değildir.

Uluslararası tahkim, yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklarda uygulanan tahkimdir. Yabancı devletlerin birçoğu, ülkesinde gerçekleşecek uluslararası tahkim süreçlerini hukuki düzenleme altına almak için tahkim kanunları çıkarmaktadır. Ülkelerin tahkim kanunları genel olarak, tahkim sözleşmelerinin geçerlilik şartlarını, tahkim itirazını, tahkim ile mahkemeler arasındaki ilişkileri, yerel mahkemelerin tahkim sürecine katkısı ve müdahalesinin sınırlarını, hakem heyetinin oluşumunu, hakemlerin reddini, hakemlerin yetkisine yapılan itiraz ve itirazın sonuçlarını, hakem heyetinin

tedbir kararı verme yetkisini, tahkim usul ve esasına uygulanacak kuralların belirlenmesini, kararın şekli ve maddi kapsamını, karara karşı başvuru yollarını ve tahkim giderlerini düzenlemektedir.⁴

- Ad Hoc Tahkim - Kurumsal Tahkim

Tahkim yargılaması, örgütlenme şekli bakımından ad hoc tahkim ve kurumsal tahkim olmak üzere iki başlık altında sınıflandırılmaktadır.

Ad hoc tahkim sisteminde taraflar herhangi bir kuruma tabi olmaksızın tahkim heyetini ve tahkim usulünü tamamen serbest iradelerine göre belirlerler. Uygulamada ad hoc tahkimde tarafların yaygın şekilde tahkime uygulanacak kurallar olarak Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) tahkim kurallarını seçtikleri görülmektedir. Tarafların uyuşmazlık halinde belirli bir kurumun tahkim kurallarını ve organizasyonunu benimsemeleri halinde ise kurumsal tahkim söz konusu olur. Tarafların kurumsal tahkim sistemini benimsemelerindeki temel amaç genel olarak sürecin profesyonel bir kurum çatısı altında gerekli teknik ve idari personelin varlığı ile daha sistematik şekilde yürütülmesi olmaktadır. Bu kapsamda oluşturulmuş gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde birçok tahkim merkezi bulunmaktadır.

- Ticari Tahkim - Yatırım Tahkimi

Kurumsal tahkim merkezleri ise kuruluş şekillerine göre ticari tahkim ve yatırım tahkimi olarak sınıflandırılmaktadır.

Ticarette uğraşan şirketler, diğer bir ifade ile tacirler arasındaki uyuşmazlıkların çözümüne yönelik tahkim

¹ Ziya Akıncı, Milletlerarası Tahkim, İstanbul 2020, s.5.

² Ergin Nomer/Nuray Ekşi/Günseli Öztekin Gelgel, Milletlerarası Tahkim Hukuku, İstanbul Kasım 2016, C.1, 5. Basi, s.1 vd.; Akıncı, s.8.

³ Akıncı, s.8.

⁴ Cemal Şanlı, Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, İstanbul 2016, s.304.

DOSYA

yargılmasına “ticari tahkim” adı verilmektedir. Ticari tahkim davalarında dava taraflarından birisinin devlet olması mümkündür. Ticari tahkim davalarına taraf olan devletler, yatırım tahkimi davalarına taraf olan devletlerden farklı olarak, uyuşmazlık konusu olayda prensip olarak üstün emretme gücüne sahip egemen devlet sıfatıyla değil, bir özel hukuk kişisi gibi hareket etmektedir.⁵

Yatırım tahkiminde ise uyuşmazlığın taraflarından birisi yabancı yatırımcı iken, diğeri ise devlettir. Yatırım tahkimine konu uyuşmazlıklarda devlet, yatırımcının aksine, bir özel hukuk kişisi veya tacir gibi değil, bilakis üstün kamu gücüne sahip, egemen bir devlet sıfatıyla hareket etmektedir. Bu tahkim türü, yabancı yatırımcı ile ev sahibi devlet arasındaki yatırım uyuşmazlıklarının çözümü için başvurulmuş bir uyuşmazlık çözüm yöntemi olup “yatırım tahkimi” olarak adlandırılmaktadır.⁶

Yatırım tahkiminde yatırımcının ev sahibi devletin müdahalelerinden korunabilmesi için devletler umumi hukukunun uygulanmasına gerek duyulmaktadır. Zira devletler umumi hukuku, devletlerin egemenliklerinin üstünde yer almakta ve devletlerin egemenlik haklarına yönelik sınırlamaları öngörebilmektedir. Yatırım tahkiminde devletler hukukunun uygulanması, egemenlik gücünü elinde bulunduran ev sahibi devletin müdahalelerine karşı yatırımın ve yatırımcının korunmasını sağlamaktadır. Ticari uyuşmazlıklar

bakımından ise prensip olarak bir devletin egemenlik hakkını kullanması nedeniyle ortaya çıkmadıkları için devletler hukukuna başvurmaya gerek bulunmamakta, ticari uyuşmazlıkların giderilebilmesi için milli hukukların uygulanması yeterli olmaktadır.⁷

Zorunlu Tahkim - İhtiyari Tahkim

Tahkim, özü itibarıyla ihtiyari nitelikte olmakla birlikte, bazı uyuşmazlıklar bakımından tahkim yoluna başvurulması kamu yararının varlığı nedeniyle bir zorunluluk olarak öngörülmüştür. Bu düzenlemelere örnek olarak Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu; Çeltik Ekimi Kanunu; Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun; Umumi Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı ve Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki ihtilafların Tahkim Yoluyla Halli Hakkında Kanun gösterilebilir. Bu düzenlemelerin uygulanmasından doğan tahkim zorunlu tahkim olup taraflar uyuşmazlık halinde özel kanunlarda düzenlenen tahkim yoluna başvurmak zorundadır.

Kanunun, taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümü için tahkim yolunu zorunlu olarak belirlemediği hallerde ise taraflar uyuşmazlığı devlet mahkemelerine götürebilecekleri gibi aralarındaki ihtilafların tahkim yolu ile çözüme kavuşturulması konusunda da anlaşabilirler. Bunun gibi tarafların aralarındaki uyuşmazlığı tahkim yargılmasına götürmeleri konusunda anlaşmaları sonucu uyuşmazlığın hakem veya hakemler vasıtasıyla çözüme kavuşturulduğu sisteme ihtiyari tahkim adı verilir. İhtiyari tahkimde taraflar, tahkim yeri, tahkim dili, uygulanacak hukuku, hakem veya hakemlerin atanması, hakemlerin çececeği uyuşmazlıkların kapsamı gibi hususlarda serbestçe karar verebilmektedirler. Diğer yandan belirtmek gerekir ki taraflar her ne kadar ihtiyari tahkimde tahkim yoluna başvurmakta serbest ise de tahkim süreci sonunda verilecek hakem kararı ile bağılıdır.

4. Hukukumuzda Tahkime İlişkin Temel Düzenlemeler

Türk hukukunda yer alan tahkime ilişkin temel düzenlemeler şu şekilde sıralanabilir:

- T.C. Anayasası
- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- 4686 Sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu

- 5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
- 4501 Sayılı Kamu Hizmetleri ile İlgili İmtiyaz Şartlaşma ve Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkim Yoluna Başvurulması Halinde Uyulması Gereken İlkeler Dair Kanun
- 659 Sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname
- İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu
- 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımları Kanunu
- 3533 Sayılı Umumi Mülhak ve Hususi Bütçelerde İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yolu ile Halli Hakkında Kanun
- 805 Sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun

5. Tahkime İlişkin Temel Uluslararası Düzenlemeler

Ülkemizin de dâhil olduğu uluslararası anlaşmalar ve konvansiyonlar kapsamındaki tahkime ilişkin temel uluslararası düzenlemeler ise aşağıdaki şekilde gösterilebilir:

- Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve İcrası Hakkındaki New York Konvansiyonu
- Devletler ve Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümlemesi Hakkında Konvansiyon
- Milletlerarası Ticari Hakemlik Konusundaki Avrupa Konvansiyonu
- Singapur Konvansiyonu
- Enerji Şartı Anlaşması

6. Başlıca Uluslararası Kurumsal Tahkim Kuralları

Tahkim kuralları, taraflarca belirlenen tahkim yolunda uygulanacak usulü kurallarını oluşturmaktadır. Ulusal hukukumuz kapsamında düzenlenen HUMK, Milletlerarası Tahkim Kanunu dışında tahkimde anlaşmazlığa düşen tarafların uluslararası arenada genel olarak seçtikleri tahkim kurallarının başat unsurları aşağıda yer almaktadır:

- UNCITRAL Tahkim Kuralları
- PCA Tahkim Kuralları
- ICSID Tahkim Kuralları
- ICC Tahkim Kuralları
- SCC Tahkim Enstitüsü Tahkim Kuralları
- WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Kuralları

Taraflar tahkim sözleşmelerinde veya tahkim şartında aralarında çıkacak anlaşmazlıklarda uygulanmak üzere yukarıda yer alan uluslararası tahkim kurallarından birisini gösterebilirler. Böyle bir tercih yapmaları halinde uyuşmazlık halinde görülecek tahkim yargılama sürecinde referans gösterilen tahkim kuralları uygulanır.

7. Türkiye’deki Tahkim Merkezleri

Ülkemizde faaliyet gösteren tahkim merkezleri ise şu şekildedir:

- ISTAC - İstanbul Tahkim Merkezi
- TOBB Tahkim Divanı
- İTOTAM - İstanbul Ticaret Odası Tahkim Merkezi
- EDAC - Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi
- OIC - İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi

⁵ İnci Ataman Fıganmeşe, “Milletlerarası Ticari Tahkim ile Yatırım Tahkimi Arasındaki Farklar”, Public and Private International Law Bulletin, 2011, C. 31, S. 1, s.145-146.

⁶ Ataman Fıganmeşe, s.145 vd.

⁷ Ataman Fıganmeşe, s.103

DOSYA

MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi

Türkiye'nin katlanarak büyüyen uluslararası ticaret hacminin de etkisiyle, özellikle bölgede büyüyen ticari pazardan MÜSİAD'ın ve dolayısıyla Türkiye'nin pay alması noktasında da Uluslararası Tahkim Merkezi kilit bir rol üstlenecektir.

Av. Muhammet AKSAN

Aksan Hukuk Bürosu Kurucusu

MÜSİAD, global iş dünyasının vizyonunu benimsemekte ve bu dünyanın ihtiyaçlarını tahkimin barındırdığı potansiyel ile birleştirmenin yaratacağı gücün bilinci ile çalışmaktadır. Türkiye'nin en büyük sivil toplum kuruluşlarından biri olarak ticari uyuşmazlıkların çözülmesi konusunda yeni bir projeyi ülkemizin ve üyelerinin gündemine getirmektedir. Yönetim Kurulu'nun kamuoyuyla paylaştığı hedeflerden biri olan Uluslararası Tahkim Merkezi'nin kuruluş çalışmaları tüm hızıyla devam etmektedir.

Bu çalışma çerçevesinde alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, uluslararası tahkim, Türkiye'de tahkim uygulaması ve MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezinin nasıl bir yapıya sahip olacağına ilişkin hususlar genel itibarıyla ele alınmıştır.

Neden MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi

Türkiye'nin coğrafi ve jeopolitik konumu göz önünde bulundurulduğunda, MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi, başta bölgenin ve dünyanın vazgeçilmez ve en çok tercih edilen uyuşmazlık çözüm merkezlerinden biri hâline gelmeyi amaçlamaktadır. Türkiye'nin katlanarak büyüyen uluslararası ticaret hacminin de etkisiyle, özellikle bölgede büyüyen ticari pazardan MÜSİAD'ın ve dolayısıyla Türkiye'nin pay alması noktasında da Uluslararası Tahkim Merkezi kilit bir rol üstlenecektir.

MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi, MÜSİAD üyeleri arasındaki, üyeler ile üçüncü kişiler arasındaki veya yerli ve yabancı üçüncü kişiler arasındaki uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözülmesine destek vermek amacıyla kurulmuştur. Uluslararası alanda ve birden çok dilde hizmet verme kabiliyetine sahip bir sekreteryaya yapılanmasına sahip olacaktır. Tahkim

Merkezi kurulması akabinde üyeler ile üye olmayan şirketler arasındaki koordinasyonun ve iş birliğinin artması, MÜSİAD'ın ve Türkiye'nin global anlamdaki konumunun kayda değer biçimde kuvvetlenmesi beklenmektedir.

Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları (ADR)

Hukuk tarihi boyunca çok eski çağlara dayanarak, zaman zaman uyuşmazlık çözümünün uzmanlık gerektirmesi, zaman zaman mahkemelere kıyasen daha çabuk sonuç alabilme ve bazen de gizlilik ve bağımsızlık gibi farklı ihtiyaçların karşılanması adına, mahkemelere alternatif olarak onlarca farklı alternatif uyuşmazlık çözüm yolu türetilmiştir. Müzakere, uzlaştırma, arabuluculuk, tahkim gibi en bilinen yollar günümüzde yasalastırılmış ve hâlen yoğun olarak uygulanmakta olan alternatif uyuşmazlık çözüm yollarından bazılarıdır.

Tahkim Nedir?

Bir alternatif uyuşmazlık çözüm yolu olan tahkim, en basit hâliyle, ticari uyuşmazlıkların devlet mahkemelerinde bir veya daha çok hâkim eliyle çözülmesi yerine, bağımsız hakemler tarafından seçilen kuralar dâhilinde çözülmesini ifade eder. Tahkimde hâkimler yerine hakemler görev yapar. Taraflar arasında yazılı tahkim anlaşması bulunması gerekir. Bu anlaşma genellikle taraflar arasında bulunan ticari sözleşmeye eklenen özel bir madde ile sağlanır. Hakemler taraflarca veya tahkim merkezince seçilebilir. Hakemlerin verdiği kararlar mahkeme kararı (ilam) hükmündedir. Özetle, tahkim mekanizması tarafların iradesi ile şekillenmektedir. Yürürlükteki mevzuat ve doktrinde tahkim ile uluslararası tahkim olarak iki farklı tanımın yapıldığı görülebilmektedir.

Uygulamada genel kabul gören anlamı ile Uluslararası Tahkim, yabancılık unsuru taşıyan (taraflardan birinin yabancı olduğu veya yabancı hukukun uygulanacağı gibi) uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözülmesidir. Türkiye'nin de taraf olduğu 1958 tarihli New York Konvansiyonu, 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu ve 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun uyarınca yabancı hakem kararları, Türkiye'de alınmış bir mahkeme kararı gücünde olmak üzere icra edilebilir niteliktedir. New York Konvansiyonu, uluslararası hakem kararlarının ve tahkim anlaşmalarının icra edilebilirliğini sağlamaya yönelik en önemli dokümanlardan biridir.

Tahkimin avantajları nelerdir?

Tahkimin devlet mahkemeleri ile kıyaslandığında birçok avantajı bulunmaktadır. Bu avantajlar gizlilik, hız, kaliteli yargılama, tarafların hakemlerini kendisi seçebilmeleri, bağımsızlık ve tahkim kararlarının mahkeme kararı gibi icra edilebilir olması olarak özetlenebilir. Diğer bir deyişle tahkim yargılamaları,

- i) Alanında uzman hukukçuların karar verici olduğu,
- ii) Yüksek iş yükü olmayan,
- iii) Profesyonel ve alanında uzman hakem ve bilirkişiler eliyle uyuşmazlıkların çözüldüğü,
- iv) Bilinen yargılama imkânlarına nazaran daha hızlı olan ve
- v) Nihayetinde tarafların kendi dava ve savunmalarını en iyi şekilde tartışabildikleri bir yargılama ortamı sunan süreçlerdir.

Bu süreçte, taraflar hakemlerini kendileri belirleyebildikleri gibi, uyuşmazlığa uygulanacak hukuk normlarını da seçebilmekte ve uyuşmazlığın profesyonel şekilde çözülmesini sağlayabilmektedirler.

Devlet mahkemelerine alternatif olan bir yola başvurunun temelinde yatan arayış mahkemeye güvensizlikten ziyade, tahkimin doğası gereği bünyesinde barındırdığı gizlilik, zamandan tasarruf ve uzmanlık gibi avantajlarından ibarettir. Özellikle çok uluslu yapılar ve ticari ilişkilerden kaynaklanan uyuşmazlıklarda tahkime başvurulması halinde bir üçüncü ülke hukukunun uyuşmazlık esasına uygulanabilmesi, yabancı hakemlerin seçilebilmesi ve yine bir üçüncü ülke topraklarında tahkim yargılamasının gerçekleştirilebilmesi, psikolojik olarak taraflara güven veren ve tarafsızlığın sağlanmasına katkı sağlayan unsurlardandır.

Kurumsal Tahkim ve Ad-Hoc Tahkim Farkları

Tahkim en geniş anlamda ulusal ve uluslararası tahkim olarak ikiye ayrılır. Bu ikili ayrımın altında ise;

- i) Ad-Hoc ve
- ii) Kurumsal tahkim adı altında iki türü vardır.

Kurumsal Tahkim, tahkim yargılamasının bir bağımsız kuruluşun kuralları çerçevesinde şekillendiği, bünyesinde barındırdığı sekreteryaya ile aynı bir mahkeme kalemi gibi hizmet veren bir tahkim kurumu tarafından uyuşmazlığın çözüme kavuşturulduğu tahkim yargılaması türüdür. MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi de kurumsal tahkim merkezlerine örnek olarak gösterilebilir.

Ancak tarafların tahkim yargılamasındaki usuli işlemlerin icrası ve genel itibarıyla yargılamanın düzenlenmesini bir kurumsal tahkim merkezine bırakmadığı ve bizatihi taraflarca veya tarafların belirlediği hakemlerce düzenlendiği durumlarda, yapılan tahkim yargılaması ad-hoc tahkim olarak adlandırılmaktadır. Pek tabii ad-hoc tahkim uygulamasında

DOSYA

da bir takım yazılı kuralların uygulanması kararlaştırılabilir. Birleşmiş Milletler Milletlerarası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) tarafından hazırlanan tahkim kuralları ad-hoc tahkim uygulamasında en sık kullanılan kurallardır.

Tahkim Anlaşmasının Yapılması

Geçerli bir tahkim anlaşmasının varlığında en önemli unsur tarafların iradelerini açık bir biçimde ortaya koyabilmiş olmalarıdır. Tahkim anlaşması uygulamada genellikle yazılı olarak ticari sözleşmeler içerisinde uyuşmazlık çözüm klostarı ile yer almaktadır. Ancak pek tabii tahkim iradesinin daha sonra ayrı bir anlaşma ile de ortaya konması mümkündür.

Tahkim Yeri ve Dili

Taraflar, tahkim yeri ve dilini seçmekte serbesttirler. Kurumsal tahkimin tercih edildiği durumlarda genellikle tahkim yeri olarak ilgili merkezin bulunduğu ülke ve hatta şehir, dil olarak da esasa uygulanacak ülke hukukunun dili tercih edilmektedir.

Tahkim Kurallarının Seçimi

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi taraflar kurumsal tahkim veya ad-hoc tahkim seçmekte serbesttirler. Genellikle kurumsal tahkime başvurulduğunda ilgili merkez kuralları, ad-hoc tahkimde ise ya bir ülkenin tahkim kanunu veya uygulamada sık görülen UNCITRAL ad-hoc kuralları tercih edilmektedir. Kuralların seçiminde dava değeri ve buna bağlı tahkim merkezlerinin yargılama giderleri, tahkim yeri gibi farklı faktörler de etkili olabilmektedir.

Hakem Heyetinin Belirlenmesi

Genellikle uyuşmazlıklar tek bir hakem veya 3 hakemden oluşan bir hakem heyeti tarafından çözülür. Uyuşmazlığın bir veya daha fazla hakem tarafından çözümlenecek olmasında belirleyici unsur çoğu zaman uyuşmazlık değeri olmaktadır. Görece düşük tutarı uyuşmazlıklarda yargılama giderlerini kısmak isteyen taraflar, bu giderlerin önemli bir kalemini oluşturan hakem ücretlerini dengelemek adına tek hakeme başvurabilmektedir. Hakem veya hakemlerin belirlenmesinde ise davanın kurumsal tahkim veya ad-hoc tahkim ile çözümlenecek olmasına, tarafların isteklerine ve tahkim anlaşmasına bağlı olarak farklı usuller uygulanmaktadır. Ancak en genel itibarıyla rastlanan usul, her bir tarafın kendi hakemini belirlediği ve o iki hakemin başhakemi belirlediği yöntemdir.

SONUÇ

Türkiye'de hâlihazırda faaliyet gösteren birden fazla kıymetli tahkim merkezi ve uluslararası arenada kabul görmüş akademisyenler, tahkim uygulayıcısı avukatlar ve hakemler bulunmaktadır. MÜSİAD'ın bünyesinde barındırdığı 12.000'den fazla üyesi ile 100'e yakın ülkedeki aktif yurt dışı yapılanmasının barındırdığı ticari networkten de güç alacak olan MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi; dünyada yüksek itibar sahibi tahkim uygulayıcıları ve hakemlerden oluşacak Uluslararası Divanı ile Türkiye'deki tahkim ekosisteminin güçlenmesi ve dünyada daha çok itibar kazanması esasında büyük katkı sağlayacaktır. Ayrıca son teknoloji toplantı ekipmanları ve gerekli fiziki imkânları da bünyesinde barındıran fiziki yapılanması, bu Merkezin bir diğer önemli tercih edilme sebebi olacaktır. Bu itibarla, MÜSİAD Tahkim Merkezi'nin ilerleyen günlerde ülkemizin gelişme potansiyeli, sağladığı avantajlar ve üyelerinin de kaldıraç etkisiyle adından bolca söz ettireceğinden şüphe duyulmamaktadır.

Bunun yanında, MÜSİAD üyelerinin her geçen yıl artan iş hacmi doğrultusunda üyelerin taraf olduğu uyuşmazlık sayıları da artmaktadır. Bu uyuşmazlıkların çözümünde hız, profesyonellik, gizlilik ve güven unsurlarını beraberinde getirecek olan Uluslararası Tahkim Merkezi, MÜSİAD'ın uluslararası arenada mevcut büyüklüğü ve gücünü daha da ileri seviyelere taşıması esasında da ciddi önem arz etmektedir.

DAHA İYİSİ İÇİN

İç Mimari Proje | Tasarım | Uygulama

İnşaat Hizmetleri

fcbinteriors

fcbinteriorstr
www.fcbinteriors.com

fcbinşaat

DOSYA

MÜSİAD ve Türkiye Bölgenin Tahkim Merkezi Olma Potansiyeline Sahip

Türkiye bölgesindeki bu potansiyele tahkim konusunda da sahip olabilir. Tarihi bağları, insani diplomasisi ve mevcut güçlü ekonomik ilişkileriyle Türkiye bu bölgelerin tahkim merkezi olmak noktasında avantajlıdır.

Av. Muhammet Halil UÇAR

Uçar & Partners Hukuk Bürosu

Tüm dünyayı etkisi altına alan yeni tip Covid-19 pandemisi gelişmiş endüstri devletleri başta olmak üzere bir çok ülkeyi etkilemiştir. Salgın, üretim ve ticari faaliyet süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Pandemide yaşanan lojistik sorunlar Avrupa ve Orta Doğu ülkelerinde tedarik sorunlarının yaşanmasına neden olmuş, bu nedenle bir çok firma üretim merkezlerini uzun vadede Çin başta olmak üzere Uzak Doğu ülkelerinden Türkiye'ye taşıma kararı almıştır. Bu bağlamda Türkiye İtalya'dan 977, ABD'den 798, İngiltere'den 693, Lüksemburg'tan 436 ve Katar'dan 399 milyon dolar olmak üzere diğer doğrudan yatırımlarla birlikte 2020 yılın da toplam 8 milyar dolar doğrudan yatırım almıştır.

Türkiye'nin küresel ölçekteki doğrudan yatırımlardan aldığı pay 2019'da 0,6% iken, 2020'de 1% olmuştur. Benzer şekilde ihracatta 211 milyar dolar ile rekor kırılmıştır. Orta vadeli programa göre Türkiye'nin 2022 ihracat hedefi 230, 2023'te ise 242 milyar dolardır.

Türkiye'nin aldığı doğrudan yatırımlar ve artan ihracatı ülkemizin her geçen yıl dünya ekonomisindeki payını ve söz hakkını artıracaklarını göstermektedir. Bu nedenle ülkemizde ya da ülkemizin yakın coğrafyasında yaşanacak ticari ihtilafların çözümünde ülkemize sorumluluklar düşmektedir. Özellikle ikili ilişkilerimizin ve ticari bağlantılarımızın köklü olduğu Orta Doğu ve Afrika ülkeleri olmak üzere yaşanan ticari sorunların çözümünde ülkemiz aktif bir role sahip olabilecek potansiyeli taşımaktadır. Bu nedenle küresel çapta örgütlenmesi, sektör kurulları ve tecrübesiyle MÜSİAD'ın kuracağı bir uluslararası tahkim ülkemizin bu alandaki markası olmaya adaydır.

Uluslararası Tahkimlere Başvurular Artıyor

Özellikle pandemi öncesi dönemde lojistik sektöründeki maliyetlerin düşmesi, ülkelerarası transferlerin kolaylaşmasından ötürü uluslararası ticaret yükselmiştir. Bu durum ise beraberinde taraflar arasında uyuşmazlık sayılarının artmasına yol açmıştır. Dünyanın önde gelen tahkim kurullarından biri olan Londra Uluslararası Tahkim Mahkemesi (LCIA) 2019 yılında 395 başvuru alırken, 2020 yılında 18% artışla 440 başvuru almış ve tarihi bir rekora ulaşmıştır. 2010 yılına kıyasla LCIA'ya yapılan başvurular ise yaklaşık iki katı artmıştır. 2020 yılındaki başvurularda birçok taraf anlaşmazlığın nedeni olarak Covid-19'u göstermiştir. Pandemi süreçlerinin önümüzdeki yıllarda da etkisini göstereceği göz önüne alındığında gelecek yıllarda da tahkim başvurularının artacağı öngörülebilmektedir.

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) bünyesinde faaliyet gösteren Tahkim Divanı da 2020 yılında 929 başvuruyla en yüksek sayıda başvurusunu almıştır. Başvurular 65 ülkeden ve 92 farklı ulustan yapılmıştır. Bir

diğer önde gelen tahkim kurulu olan Alman Tahkim Kurumu (DIS) ise 2019'da 151 başvuru alırken, 2020'de 165 başvuru almıştır. Paris Daimi Tahkim Mahkemesi (PCA) de diğer kurumlar gibi önceki yıllara göre çok daha fazla başvuru almıştır. 2016'da 148 dosyaya bakan PCA, her yıl düzenli olarak artarak 2020'de 211 dosyaya bakmıştır. Stockholm Ticaret Odası Tahkim Enstitüsü (SCC) ise 2019'da 175, 2020'de ise 213 dosyaya bakmıştır.

MÜSİAD'ın Potansiyeli

Önde gelen uluslararası tahkim kurumlarının aldığı başvuruların her geçen sene artması uluslararası uyuşmazlıkların gün geçtikçe fazlaştığını göstermektedir. Bu nedenle 100'ün üzerinde ülkede temsilciliği ve 12 bin üyesi bulunan MÜSİAD'ın tahkim alanında potansiyeli oldukça yüksektir. Ülkemizin 2023 hedeflerinde MÜSİAD üyelerinin gerçekleştireceği ticaret hacmi önemli bir role sahiptir. MÜSİAD hem kurumsal, hem de üyeleri vasıtasıyla bir yandan Türkiye'nin ticaret hacmine katkıda bulunurken, diğer yandan da kuracağı Uluslararası Tahkim Kurulu'nun tanıtım faaliyetlerini gerçekleştirme potansiyeline sahiptir.

Türkiye Bölgenin Tahkim Merkezi Olabilir

Türkiye sağlıktan savunmaya, ekonomiden sanayiye son yıllarda yaptığı yatırımlarla bölgesel bir aktör olmayı başarmıştır. Başta Körfez ülkeleri olmak üzere Afrika ve Asya ülkeleriyle ekonomik ilişkilerini geliştirmektedir. 2020/21'de geliştirilen ve dönüştürülen Türk Devletleri Teşkilatı, Türkiye'nin Orta Asya'daki rolünü pekiştirmektedir. Hem tarihi, hem de ekonomik olarak derin ilişkilerimizin bulunduğu Bosna Hersek, Sırbistan, Kosova ve Arnavutluk gibi Balkan

devletleriyle ilişkilerimiz güçlenerek sürmektedir. Azerbaycan, Irak ve Bulgaristan gibi komşu ülkelere bizimle stabil bir ekonomik ilişkimiz bulunmaktadır. Türkiye son yıllarda bahsedilen bu ülkelerden sağlık turizmi konusunda ciddi rağbet görmüş, bunun yanı sıra konut satışı noktasında en çok satışı bu ülkelerin vatandaşlarına gerçekleştirmiştir. Türkiye bölgesindeki bu potansiyele tahkim konusunda da sahip olabilir. Tarihi bağları, insani diplomasisi ve mevcut güçlü ekonomik ilişkileriyle Türkiye bu bölgelerin tahkim merkezi olmak noktasında avantajlıdır. Tahkim kurumları belirli ücretler karşılığında uyuşmazlıkları çözen kurumlardır. Bu yönüyle Türkiye'nin bahsedilen bölgelerin tahkim merkezi olması Türkiye'ye ciddi bir maddi katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda Türkiye'nin yetişmiş hukukçularına, uzman ve bilirkişilerine ek olarak uyuşmazlıkların çözümü noktasında yurt dışından da hakemler, bilirkişiler ve teknik personeller eklenebilir ve bölgeden gelecek taleplere hızlı şekilde yanıt verilebilir.

DEĞERLENDİRME

Osman Nuri ÖNÜGÖREN
MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komisyon Başkanı

Malezya Özelinde Türkiye-Asya Pasifik İlişkileri

Malezya, Türkiye'nin Asya-Pasifik'e açılan kapısı konumunda iken, Türkiye ise Malezya'nın Avrupa'ya açılan kapısı konumundadır diyebiliriz. Dolayısıyla hem Türkiye hem de Malezya, gelişen ekonomik ilişkilerin olumlu sonuçlarının çok boyutlu olacağına bilincindedir.

Üniversite yıllarımı geçirdiğim Malezya (2012 yılına kadar) beni hep etkileyen ülkelerden biri oldu. Elde ettiğim deneyimler ve tarihsel süreç içinde yaşananlar bana gösterdi ki Türkiye ve Malezya'nın birbirine birçok benzer yönü var. Örneğin:

- Her iki ülke de bölgelerinde güçlü karakterlerdir.
- Bölgelerindeki siyasi ve sosyal olayları her zaman etkilerler.

- Belirli siyasi değerleri hayata geçirebilmişlerdir.
- Önemli ekonomik faydalar elde etmişlerdir.
- Bölgelerinde kültürel bir çekim merkezi haline gelmişlerdir.
- Modernleşme sürecinde farklı siyasi, ekonomik ve kültürel stratejiler benimsemiş ve uygulamışlardır.

Dış Politikada Ortak Temalar

Uluslararası sistemdeki olayların Türkiye ve Malezya'nın dış politikasının şekillenmesinde etkili olduğunu görürüz. Bir başka deyişle bölgesel sistemdeki ve uluslararası sistemdeki olayların önemi, Türkiye ve Malezya'yı dış politika önceliklerini belirlemeye yönlendirir. Örneğin 1990'ların sonunda küresel piyasaların baskısına maruz kalan Malezya, dış politikasının bağlamı ve yöneliminde ekonomik boyuta öncelik vermiştir. Benzer şekilde, bölgesel sistemde önemli zorluklarla karşı karşıya kalan Türkiye, dış politikasını yakın çevresiyle sınırlamıştır.

Diğer taraftan 2000'li yıllardaki küreselleşme ve çok boyutlu ilişkilerin ortaya çıkışı ile Türkiye ve Malezya'nın dış politikasında yapısal değişiklikler gözlemlendi.

DEĞERLENDİRME

Bu statü, her iki ülkedeki liderlik değişikliği ile de yakından ilişkiliydi. Türkiye ve Malezya dış politikasının ortak temaları:

- Bölgesel ve uluslararası ilişkilerde daha etkin bir aktör hâline gelmek,
- Farklı bölgelerdeki devletlerle güçlü bağlar kurmak,
- Bu iki yöntemle ekonomik çıkar sağlamak ve ulusal çıkarlar elde etmektir.

Türkiye ve Malezya'nın dış politikasında ve Türkiye'nin dış politikasındaki önemli değişiklikler ve sahip oldukları ortak vizyonlar onların birbirleriyle olan ilişkilerine önem vermelerine neden olmuştur. Geçmişle kıyaslandığında tarihi ve kültürel değerler ilişkilerde daha çok ön plana çıkmıştır.

Kalkınma Stratejileri

Türkiye ve Malezya farklı kalkınma stratejileri izlese de ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine her iki ülke de büyük önem verir. Bu durum iki temel dinamikte yakından ilişkilidir. Birincisi, her iki aktör de halkının refahını artırmak ve dünyanın en önemli ekonomileri arasında yer almak istiyor. Bunun gerçekleşmesi için Türkiye ve Malezya dış ekonomik ilişkilerde sağlam

bir yaklaşım benimsemeye ve ekonomik çeşitlilik sağlamaya çalışıyor. Bu yöntemlerle ticaret hacimlerini olumlu yönde artırmak istiyorlar.

İkincisi, her iki ülkenin liderlerinin ziyaretleri sırasında belirttikleri gibi, Türkiye, Malezya'yı Güneydoğu Asya'daki ticari pazarlara erişim için önemli bir ülke olarak görüyor ve benzer şekilde Malezya, Avrupa'daki iş alanlarına Türkiye üzerinden ulaşmak istiyor.

Malezya, Türkiye'nin Asya-Pasifik'e açılan kapısı konumunda iken, Türkiye ise Malezya'nın Avrupa'ya açılan kapısı konumundadır diyebiliriz. Dolayısıyla hem Türkiye hem de Malezya, gelişen ekonomik ilişkilerin olumlu sonuçlarının çok boyutlu olacağına bilincindedir. Örneğin, dünyanın en büyük palm yağı üreticilerinden Malezya, Doğu Avrupa ve Orta Doğu ülkelerine ulaşmak için İstanbul'da bir ofis açarak bu konuda seminerler ve çeşitli fuarlar düzenlemiştir. Bununla birlikte, pratikte ekonomik ilişkiler, aktörlerin sanayi ürünleri ve kapasiteleri ile yakından ilişkili olmuştur. 2000'li yılların başında ticaret hacminin küçük olmasına bağlı olarak ikili ticaret ve iş ilişkilerindeki performansın düşük olsa da, 2009 yılından itibaren Türkiye-Malezya ekonomik ilişkileri küçük

çaplı düşüşler dışında mali kriz dönemlerinde dahi genel olarak artış kaydetti.

Karşılıklı Ziyaretler

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Ocak 2014'te Malezya'ya yaptığı ziyarette, Türkiye-Malez-ya ilişkilerinin çerçevesini oluşturan “Stratejik İşbirli-ği Eylem Planı” imzalandı. Bu eylem planında daha çok ekonomi, enerji ve vizelerin kaldırılması süreci üzerinde durulmuştur. Ayrıca Müslüman ülkelerin demokrasiye geçiş sürecinde Türkiye ve Malezya'nın rol model olması gerektiğine dikkat çekilmiştir. Er-doğan'ın ziyaretinden üç ay sonra, Malezya Başba-kanı Najib, Nisan 2014'te Türkiye'yi tekrar ziyaret etti. Bu ziyaret sırasında, serbest ticaret anlaşması ve diğer ekonomik meseleler, siyasi meselelerden daha ön plandaydı. Bu durumun farkında olan Ma-lezya Başbakanı Najib, “Birçok çıkar ve menfaat ala-nında birlikte hareket edebiliriz... Stratejik ortaklık ve küreselleşen Asya bağlamında bunu belirtmekte fayda var” dedi. Malezya'nın Türkiye'de 15 Temmuz 2016'da yaşanan darbe girişimine tepkisi Türki-ye-Malezya ilişkilerindeki siyasi uyumu göstermiştir. Malezya hükümeti demokrasiyi ve iktidarı ortadan kaldırma girişimleri karşısında Türkiye'yi sözlü ola-rak güçlü bir şekilde desteklemiş, Malezya Başbaka-nı Najib, Malezya'nın Erdoğan'ın yanında olduğunu belirtmiştir.

Ekonomik ilişkilerde dönüm noktası Malezya Başba-kanı Najib Razak'ın 2014 yılında Türkiye'yi ziyareti sırasında imzaladığı serbest ticaret anlaşmasıdır. Bu anlaşma Ağustos 2015'te yürürlüğe girmiştir. Anlaş-mayla ticaret hacminin 1,5 milyar dolardan 5 milyar dolara çıkarılması hedefleniyordu bu rakam şu an 3,7 milyar doları geçmiştir. Bunun yanı sıra, anlaş-

mada en önemli hedeflerden biri, mevcut gümrük vergilerinin yükseltilmemesi ve yeni gümrük ver-gilerinin getirilmemesidir. Bazı ürünler için güm-rük vergilerini kaldırmayı ve palm yağı gibi önemli mallar üzerindeki gümrük vergilerini düşürmeyi amaçlıyor. Mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticaretini ve karşılıklı yatırımları artırmayı hedefliyor. Serbest ticaret anlaşması ile Türkiye, Malezya'nın “öncelikli ülkeler” arasında sayılması nedeniyle Malezya'nın ihracat potansiyelinden ve bu ülkedeki sektör çe-şitliliğinden yararlanmayı hedefliyor. Ayrıca Türki-ye, ticaret açığını dengelemek ve azaltmak istiyor. Malezya ise Türkiye'nin ekonomik dönüşümünden olumlu yönde yararlanmayı hedefliyor. Ekonomik ilişkilerin bir diğer boyutu da her iki ülkenin işlet-melerinin karşılıklı yatırımlarıdır. Örneğin, Malezya Havalimanları Holding, 2014 yılında Sabiha Gökçen Havalimanı'ndaki 60 hissesini satın aldığı hissenin tamamını satın almaya karar verdi. Dikkate değer bir diğer yatırım ise Malezya Yatırım Şirketi Khaza-nah'ın Acıbadem Hastaneleri'nin yüzde 75'ini satın almasıdır. Benzer şekilde Türk hükümeti ve işletme-leri Malezya'da önemli satış ve yatırımlar gerçekleştirmektedir. Örnek vermek gerekirse, Şubat 2011'de Türkiye, Malezya ile savunma sanayiinde en büyük ihracat sözleşmesini yaptı ve bu anlaşma ile Türki-ye, Malezya ordusu için 600 milyon dolara 257 pars zırhlı muhabir üretecektir.

17 Anlaşma İmzalandı

2019 yılı Temmuz ayında Malezya Başbakanı Manat-hir Muhammed'in ülkemize yaptığı ziyarette Cum-hurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından kendisine Cumhuriyet Nişanı tevcih edilmiştir. Böy-lelikle Malezya Başbakanı Muhammed, Türkiye'den devlet nişanı alan ilk ASEAN lideri olmuştur. Bu zi-

DEĞERLENDİRME

yaret ile beraber Türkiye'nin Asya Pasifik bölgesin-deki ticaret hacminin arttırılması ve nüfuzunun ge-nişletilmesi noktasında önemli adımlar atılmıştır. Bu ziyaret sonrası yapılan değerlendirmelerde, “Türki-ye'nin Güneydoğu Asya Uluslar Birliği'nin (ASEAN) sektörel ortağı” olduğunun altı çizilirken, “Türkiye ve Malezya, iyi ikili ilişki kurarak, Rohingya Müslüman-ları'nın dramı gibi ASEAN'ın halledemeyeceği mese-lelere temas edebilir.” denilmiştir.

Bu ilişkilerin devamında, 2019 yılı Aralık ayında Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Ma-lezya ziyareti kapsamında Kuala Lumpur Zirvesi'nde iki ülke arasında 17 anlaşma imzalanmıştır. Teknoloji, bilim, savunma sanayisi ve çalışma alanlarında varı-lan anlaşmalar, iki ülke ilişkilerinin gelişmesi yolun-da önemli bir adım niteliği taşımaktadır. Özellikle, “İslamofobi ile Mücadeleye Yönelik İletişim Projesi” mutabakat zaptı İslam dünyası için hayati önem ta-şımaktadır.

Müslümanların Sorunlarını Çözmek İçin...

Türkiye ile Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) ile Diyalog Ortaklığı ilişkisi kurulması kararı, ASE-AN'ın 50'nci yıldönümünün kutlandığı 5 Ağustos 2017 tarihinde kabul edilmiştir. Böylece Türkiye, iki yıl süren görüşmelerin ardından Güney Doğu Asya Ülkeleri Birliği'nin Diyalog Ortağı olmuştur. Malezya ile geliştirilecek iş birliği veya rasyonel ilişkiler yo-luyla ASEAN ülkelerinde lobi faaliyetleri yürütebilir. Bunu yaparken, Türkiye ile kurulacak ortaklığın hem Malezya hem de diğer üyeler açısından avantajları etkili bir şekilde ifade edilebilir. Bunun yanı sıra Tür-kiye ve Malezya, Arakanlı Müslümanların sorunlarını çözmek ve Güneydoğu Asya Bölgesel sisteminde etkinliklerini artırmak için siyasi ilişkilerini daha güç-lü bir şekilde geliştirebilirler. Malezya'nın Myanmar hükümetine ulaşan ülkelere biri olduğu düşünül-düğünde, Ankara ve Kuala Lumpur'un çok boyutlu iş birliği geliştirmeleri gerekmektedir. Bu iş birliğinin kurumsallaşması sadece mevcut krizde değil, tüm siyasi konularda alternatif bir bakış açısı sağlayacak-tır. Malezya ve Türkiye'nin başarılı dönüşümü, deği-şim sürecinde yer alan Orta Doğu ve Afrika Devlet-leri için bir örnek olabilir. Ayrıca Müslüman dünyası için Malezya ve Türkiye ortak bir görüş ve strateji geliştirebilir. Bu bağlamda Türkiye ve Malezya, her ikisinin de üyesi olduğu ancak bugüne kadar henüz ortak bir bakış açısı geliştirememiş olan İslam İşbir-liği Teşkilatı'nı aktif olarak kullanabilirler. Yani Anka-ra-Kuala Lumpur ilişkileri sadece diplomatik açıdan

değil, Malezya ve Türkiye'nin bölgesel ve küresel sistemdeki değerleri, konumları ve rolleri ile ilgili çok boyutlu bir bakış açısıyla değerlendirilmelidir. İstikrarlı ve geniş bir siyasi irade sağlandığında, Tür-kiye ile Malezya arasındaki yakın bağlar, Müslüman dünyasının lideri olmayı tasavvur eden iki Müslüman demokratik ülkenin ötesine geçebilir.

Mahathir Mohamad'ın da belirttiği gibi, iki ülke arasındaki mesafe ve aralarında uygun bir ulaşım sisteminin olmaması ekonomik ilişkileri olumsuz etkileyen önemli faktörlerdir. Gelişmiş bir ulaşım sisteminin olmaması, orta ölçekli yatırımcıların ekonomik ilişkilerde daha az etkin olunmasına neden olmaktadır. Serbest ticaret anlaşmasının verimli bir şekilde uygulanabilmesi için ilişkileri etkileyen tüm bu teknik ve ticari engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Türkiye-Malezya kültürel ilişkilerinin en can alıcı bo-yutu, Şubat 2017'de eğitim faaliyetlerine başlayan Kuala Lumpur'daki Yunus Emre Enstitüsü'dür. “Be-nim Tercihim Türk” projesi kapsamında; Enstitü ile Malezya'daki bazı okullar arasında Türkçe'nin ikinci yabancı dil veya seçmeli ders olarak öğretilmesi-ne yönelik anlaşmalar imzalanmıştır. Bu kapsamda Yunus Emre Enstitüsü ile Kuala Lumpur Kolej Tek-noloji Darulnaim arasında Türkçe'nin seçmeli ders olarak okutulması için anlaşma imzalandı. Ayrıca Yunus Emre Enstitüsü, Osmanlıca kursları, okçuluk faaliyetleri, film gösterileri, anma programları ve akademik konferanslar düzenlemektedir. Bu faali-yetlerin çoğu Türk-Malay ortaklığı ile yürütülmekte ve her iki ülkenin kültürel değerlerini içermektedir.

MÜSİAD 2022

Dengeli ve Güçlü Büyüme Hedefleri Toplantısı Ticaret Bakanı Dr. Mehmet Muş'un Katılımlarıyla Gerçekleşti

Ticaret Bakanı Dr. Mehmet Muş, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen "MÜSİAD 2022 Dengeli ve Güçlü Büyüme Hedefleri" toplantısına katıldı.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) tarafından İstanbul'da düzenlenen "MÜSİAD 2022 Dengeli ve Güçlü Büyüme Hedefleri" toplantısında konuşan Ticaret Bakanı Dr. Mehmet Muş, 2022 ile ilgili iddialı bir hedefle yola çıktığını belirterek, "Buradan MÜSİAD camiasına sizin vesilenizle iş dünyasına şu mesajı vermek istiyorum. Herkes işine odaklansın. Türkiye'nin 2022 ile alakalı hedefleri net açık ve bunları yakalamayla alakalı en küçük bir tereddüdümüz yok. Kara bulutları oluşturmaya çalışanlara asla ve asla kulak asmayın" dedi.

"2021 Yılı Dış Ticarete Önemli Bir Başarıyla Kapatarak Geride Bıraktık ve 2022 ile İlgili İddialı Bir Hedefle Yola Çıkış Bulunuyoruz"

Dünya ekonomisinin salgınla birlikte eşi benzeri görülmemiş hammadde ve tedarik sorunlarıyla boğuşmak durumunda kaldığını anımsatan Muş, "Türkiye, tüm bu olumsuz şartlara rağmen cari fazla veren bir ülke olma hedefi doğrultusunda, yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve istikrar temelinde emin adımlarla ilerlemektedir. Makro göstergeler çerçevesinde baktığımızda 2021 yılı, Türkiye için tüm dünyada kopan fırtınaya rağmen önemli mesafe kat edilen bir yıl olmuştur" ifadelerini kullandı.

Bakan Muş, aşılamadaki hızlanmanın ve ekonomik faaliyetlerdeki kısıtlamaların kaldırılmasıyla 2021 yılına güçlü bir başlangıç yapan Türkiye ekonomisinin, yılın ilk üç çeyreğinde yüksek oranlı, dengeli ve kapsayıcı bir büyüme performansı gösterdiğini anımsatarak, şöyle devam etti:

"İhracat artışının büyümedeki yansımalarını, istihdam, sanayi üretimi, kapasite kullanım oranı gibi makroekonomik göstergelerden de izlemek mümkündür. Türkiye ekonomisi 2021 yılı ekim ayı itibarıyla pandemi öncesi döneme göre 2 milyon ilave istihdam oluşturmuştur,

böylece sanayi üretiminde güçlü toparlanma sağlanmış, kapasite kullanım oranlarında pandemi öncesi seviyelerin üzerine çıkmıştır. 2021 yılını dış ticarete önemli bir başarıyla kapatarak geride bıraktık ve 2022 ile ilgili iddialı bir hedefle yola çıkmış bulunuyoruz."

"E-ihracatla İlgili Bir Altyapı Oluşturmaya Çalışıyoruz"

E-ihracat konusuna da değinen Muş, "Biz e-ihracatla alakalı bir altyapı oluşturmaya çalışıyoruz ve e-ihracatta firmalarımızın karşılaştığı en önemli sorun, bunların nakliyesinde, lojistiğindeki maliyetler... Bu maliyetlerin aşağı çekilmesiyle beraber e-ihracatta daha rekabetçi olabileceğiz. Dolayısıyla bunun üzerinde bazı çalışmalarımız var. Ve bu nakliye masraflarını biz daha aşağılara çekebilirsek, bizim e-ihracatta gideceğimiz ciddi bir mesafe olduğunu düşünüyoruz" dedi.

Yeşil Mutabakatla ilgili de ciddi bir çalışma yaptıklarını bildiren Muş, bu konuyu yakından takip ettiklerini ve ilgili paydaşlarla da bir koordinasyon içerisinde bu süreci götürmeye çalıştıklarını anlattı.

Sanayi Değişmeli

MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı ise yaptığı konuşmasında "Sanayi ve ticaret politikalarımız kapsamında özellikle ihracatta, ileri teknoloji ürün gruplarının payını hızla artırmaya odaklanmalıyız. Türkiye'nin cari açık yerine sürdürülebilir boyutta cari fazlaya ulaşabilmesi için, ihracat kaleminde hem menzil hem de ürün bazında bir değişim yaşanmalı" dedi.

Pandemi sonrası tedarik zincirindeki bozulmaya da değinen Genel Başkan Asmalı, "Tedarik zincirlerinde yaşanan bozulma, 'yakından tedariğin' önemini hızla artırdı. Yakınlığın sağladığı avantajı; dijitalleşen üretimle birleştirebilen ülkeler, rekabet yarışında açık ara öne çıktı. Bu süreci en başarılı şekilde yöneten ülkeler arasında yer alan Türkiye; geniş çeşitliliğe sahip endüstriyel üretim kapasitesi, uluslararası ve yerli oyuncuların küresel tedarik zincirlerine entegrasyonu ve gelişmiş teknik altyapısı ile tüm dünyanın, özellikle de Avrupa'nın yakın markajında olmaya devam ediyor. Özellikle sağlık alanında yapılan akılcı yatırımlar ve büyük dönüşümle, Covid-19 salgınına dünyada en iyi yöneten ülkelerden biri oldu. Gelişmiş ülkelerin bile büyük sıkıntılar yaşadığı pandemi döneminde Türkiye, salgının ekonomi üzerindeki etkisini sınırlı tutmayı başardı" ifadelerini kullandı.

"2022 Yılı İçin Hedeflenen 250 Milyar Dolar İhracat Rakamına Kolaylıkla Ulaşabiliriz"

İhracat hedeflerine ve teknolojinin de ticarete katkısıyla beraber, belirlenen ihracat seviyelerine Türkiye'nin rahat erişebileceğini dile getiren Asmalı, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye sanayicilerinin, ihracatta bu başarıya ulaşmasını hızlandıran faktörleri ise, pandemi sonrasında çok yoğun bir taleple karşı karşıya kalınması, üretim ve ihracatı aksatmayarak alternatif çözümler üretilmesi ve güvenilir üretici kimliğiyle öne çıkması olarak özetleyebiliriz. Sanayicilerimiz, pandemi döneminin tetiklediği dijital

dönüşüm sürecine yönelik atılımlarını hızlandırdığı ve ileri teknoloji yatırımlarına hız verdiği müddetçe; 2022 yılı için hedeflenen 250 milyar dolar ihracat rakamına kolaylıkla ulaşabiliriz. Gündemimizde, e-ticaret odaklı faaliyetler de son derece önemli bir yer teşkil ediyor. Covid-19'un tetiklediği dijitalleşme sürecinin, tüm endüstrileri dönüştürdüğü net biçimde görüldü. Dünyada hızla büyüyen e-ticaret sektörü, hepimizin hayatında önemli bir konuma sahip. 2020 yılında dünya perakende e-ticaret hacmi, son 10 yılda 15 kat artarak 4,2 trilyon dolar olarak gerçekleşti. MÜSİAD olarak Türkiye'nin bu dev pastadan yeterince yararlanamadığını düşünüyoruz. Oysa ülkemiz, e-ihracata yönelik birçok avantaja sahip. Ülkemizin jeostratejik konumunu, 30 milyona yaklaşan genç nüfusumuzu, bölgemizdeki istikrarlı siyasi yapıyı, dört saatlik uçuş mesafesinde 1,6 milyar kişilik pazara ve 28 trilyon dolar Gayri Safi Milli Hasıla'ya hitap edebilme potansiyelini ve son olarak 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan sanayi ve ticaret şehirlerine sahip olması gibi avantajları doğru yönetebildiğimiz takdirde, e-ihracatta ülke olarak çok daha farklı bir konuma ulaşabileceğimize inanıyoruz."

GÖRÜŞ

Çocuklarda Zekâ Türleri ve Yargı Melekeleri

Çocuk gelişiminde düşülen en büyük hata bu olanağın onların yalnızca analitik melekeler üzerine çalıştırılması üzerine bir başarı gibi gözükmesiyle sonuçlanmaktadır. Oysa çocukların doğumundan itibaren analitik zekâ ile tecrübe kazanmaları onların yaşları ilerledikçe ahlaki ya da değer yüklü zekâ türlerine yeterince yönlendirilmemesiyle kabaca sapkın bir boyuta evrilir.

Abdullah Said CAN

Modern felsefenin en önemli isimlerinden birisi olarak kabul edilen Immanuel Kant'ın çalışmalarından beri insandaki yargı türleri kabaca şu şekilde sınıflandırılır: Analitik, ahlaki ve estetik yargılar. Kimi yaklaşımlar bu yargı türlerine politik yargılar gibi farklı bağlamlara sahip yargı türlerini eklese de bu yazı analitik ve ahlaki yargıların bir insanın çocukluk çağında zekâ uygulamaları ile nasıl açığa çıktığını konu edinmektedir. Dolayısıyla ilerleyen satırlarda okur temel olarak şu alt konu başlıkları ile muhatap olacaktır: zekâ nedir ve bir çocuk zekâsını nasıl kullanmaktadır? Güncel anlamda felsefenin kabul ettiği yargı türleri ile insanın zekâsı arasında ne türden bir bağlantı bulunmaktadır? Bir çocuğun erken bebeklik döneminden itibaren kimi zaman kalıtsal kimi zamansa deneyimsel olarak edindiği her türden birikim zekâ türlerinin yönlendirilmesine ve teşvik edilmesine nasıl bağlıdır?

Bir çocuk en ilkel formlarıyla iletişim becerilerini kullanmaya başladığında yargı kapasiteleri de etkin olarak çalışmaya başlar. Buna göre bir bebek bir insana; örneğin annesine veya babasına, bir nesneye; örneğin oyuncak çingırağına veya yastığına olan ilgisini

belirgin olarak ortaya koyduğunda gözlem yeteneğini kullanır. Gördüğü veya gözlemlediği tüm canlılar ve nesneler onun algı kapasitesi içerisinde tıpkı arşivlenen birer dosya gibi etiketlenir ve yerlerine yerleştirilir. Bilindiği gibi bir bebek bebeklik çağının büyük bir bölümünde annesi ile kendisi arasında fiziksel bir ayırım gözetmez, yani aslında anne ile bebek, bebeğin gözünde tek bir beden olarak tecrübe edilir ve dolayısıyla dokunma duyumsaması sanki annenin bir uzamı gibi hareket eder. Bu bağlamda bir bebeğin gözlemine ve duyumsamasına konu olan anne onun algı kapasitesinde tecrübe edilen ilk tanışıklığı oluşturmaktadır. Bu aşamada ilk çıkarımımıza ulaşmamız mümkün olabilir: bir insan hayatının ilk deneyim türünü eşleştirerek ve birbiri arasında bir özdeşlik kurarak sağlamaktadır. Kabaca ifade etmek gerekirse; bebek bu aşamada kendisine 'bu annedir.' gibi bir şey söyler. Elbette bebek için 'bu', 'anne' ve '-dir.' ifadelerinin bir anlamı olmayacaktır. Fakat şu anda zekâ uygulaması olarak kullandığı bu eylem daha sonraki yıllarda dilin öğrenilmesi ile birlikte arşivdeki nesnenin tekrar dışarı çıkartılıp dil vasıtasıyla tanımlanarak yeniden arşive alınmasını yani etiketlenmesini sağlayacaktır.

Okur için ilk ipucunu bu şekilde açıklığa kavuşturmuş olmaktayız. Zekâ veya felsefi bir ifadeyle yargı uygulamasının dilin bir unsuru olarak '-dır, -dir' kopulası ile tanımlanması bir çocuğun aslında analitik yargılara veya bir diğer ifade ile analitik zekâ türlerine yatkın olduğunu ortaya koymaktadır. Buna göre bir çocuk için iyi, güzel, kötü, çirkin, doğru, yanlış, faydalı, zararlı vs. gibi nitelendirmelerin anlamlı olmadığı ortaya çıkmış olur ki, bu çıkarım bizleri ikinci aşamaya taşımaktadır. Analitik yargıların değer taşıyan ifadeler yerine birbirleri ile özdeş olduğu kabul edilen nesneler ve bu nesnelerin nitelikleri üzerine olduğu ehlinin malumudur. Dolayısıyla 'bu şişe mavidir.' ifadesinde olduğu gibi dilin bir unsuru olan işaret zamiri ile bir nesne ve bu nesnenin bir niteliği ki burada mavilik

vurgulanmıştır, özdeş kılınmıştır. Her anne ve babanın deneyimlediği gibi evladınız size gelip bir nesnenin ne olduğunu sorduğunda ve siz de cevap olarak o nesnenin adını söylediğinizde 'neden?' sorusu ile karşılaşmanız çok düşük bir olasılıktır. 'Neden?' sorusuna ilerleyen satırlarda yeniden döneceğiz fakat konudan sapmamak adına şunu vurgulamamız gerekir: bir çocuğun gözlemlediği bir nesnenin adını öğrendikten sonra söz konusu ada neden sorusunu yöneltmesi pek olası değildir. Onun yukarıdaki anne örneğinde olduğu gibi analitik zekâ türüne uygun olarak nesneyi arşivlemesi daha yaygındır.

Pratik bir uygulama olarak okur bu aşamada küçük bir zihin deneyini yapabilir. Varsayalım ki iletişim becerileri yeni yeni gelişmeye ve iki üç kelimeli cümleleri kurmaya başlayan evladınıza öldürmenin niçin yanlış bir eylem olduğunu açıklamanız gerekti. Siz de en basit ifade olarak şu cümleyi zikrettiniz: "Öldürmek kötüdür." Eğer nasibiniz varsa evladınız size kötü ne demek diye soracaktır. Bu soruya cevap vermek aslında bir nebze daha kolaydır çünkü 'kötü' kelimesini onunla özdeş anlama gelen bir başka kelime veya davranış ile açıklayabilir ve evladınızın canı sıkılana kadar bu özdeşlikleri kurmakla nefesinizi tüketebilirsiniz. Fakat eğer size yanıt olarak 'neden?' sorusunu sorarsa birkaç dakika sonra dökeceğiniz terlerin habercisi gelmiş demektir. 'Neden?' sorusu çocukların zekâ kullanımları açısından cevaplanması zor bir sorudur çünkü içerisinde zorunlu olarak değer yargısı barındırır. Bu 'neden?' sorusuna cevap olarak 'çünkü' yanlış, zararlı, doğru değil, haksızlık vs. gibi aslında birbiri ile aynı niteliği taşıyan sayısız kelimeyi tercih edebilirsiniz. Fakat söz konusu çocuk bizim tahayyüllerimize sığmayacak ölçüde merak güdüsü ile her bir cevaba 'neden?' sorusu yöneltmeye devam edecektir. Sonucun böyle olmasının aslında çok basit bir sebebi var: ilk örneğimize geri dönecek olursak görebileceğimiz gibi bir çocuğun ilk deneyimi 'anne güzeldir.'

değildi. 'Bu annedir.' ifadesi aslında çocuğun zekâ uygulamasında değer içeriklerinin yer almadığını gösterirken onun erken bebeklik döneminden itibaren öğrenim yöntemini de açığa çıkartmaktadır.

Yazının son alt konu başlığına gelecek olursak şu varsayım ile devam etmemiz gerekir: bir çocuk analitik zekâ uygulamasına eğilimli olmasına rağmen şayet değer yüklü yargıların doğru bir yönlendirilmesi ile karşılaşmazsa yetişkinlik hayatının hemen her aşamasında ciddi problemlerle karşı karşıya kalır. Fark edilebileceği gibi yukarıdaki çıkarımlarımız son derece basit, sade ve mantıksal olarak belirli sınımları haizdir. Oysa bu çıkarımımız sosyolojik ve psikolojik temaları barındırmakta ve diğerleri gibi mantıksal olarak ispatlanması kolay gözükmeyen varsayımları örtük olarak kabul etmektedir. Şimdilik okurun bu durumları görmezlikten gelmesini rica ediyoruz. Çünkü konumuz yetişkinlikte başımıza gelebilecek olumsuzlukları bertaraf etmenin yollarını aramak değil aslında bir çocuğun yetişkinlik çağına girdiğinde geçirmiş olduğu güzel çocukluk anılarını hatırlamasına imkân oluşturmaktır.

Yukarıda bahsi geçen analitik zekâ uygulamalarının çocuklar için kaçınılmazlığı hatırd tutularak değer yüklü yargı melekesini incelemek gerekir. Bu noktada bir eğitim modeli olarak dijital çağın popüler ürünlerini değil; bilakis 'doğal' olarak nitelendirilebilecek şeylerin tamamıyla yine doğal bir ilişkinin kurulmasını dikkate almak gerekmektedir. Çok ilginç bir biçimde insan tabiatı hızlıya değil, yavaşlığa eğilimlidir. Buradaki yavaşlıktan kastı dijital olanın algıdaki tahribatını önlemek anlamında kullanabiliriz. En basit haliyle; şayet gözümüzün önünden aynı anda onlarca resim hızlı bir biçimde geçerse biz bu resimlerin içeriklerine dair yeterli bilgiyi edinemeyiz. Fakat bunun yerine her resmi yeterince gözlemleyecek süreye sahip olursak yalnızca gerekli bilgi birikimini değil aynı za-

GÖRÜŞ

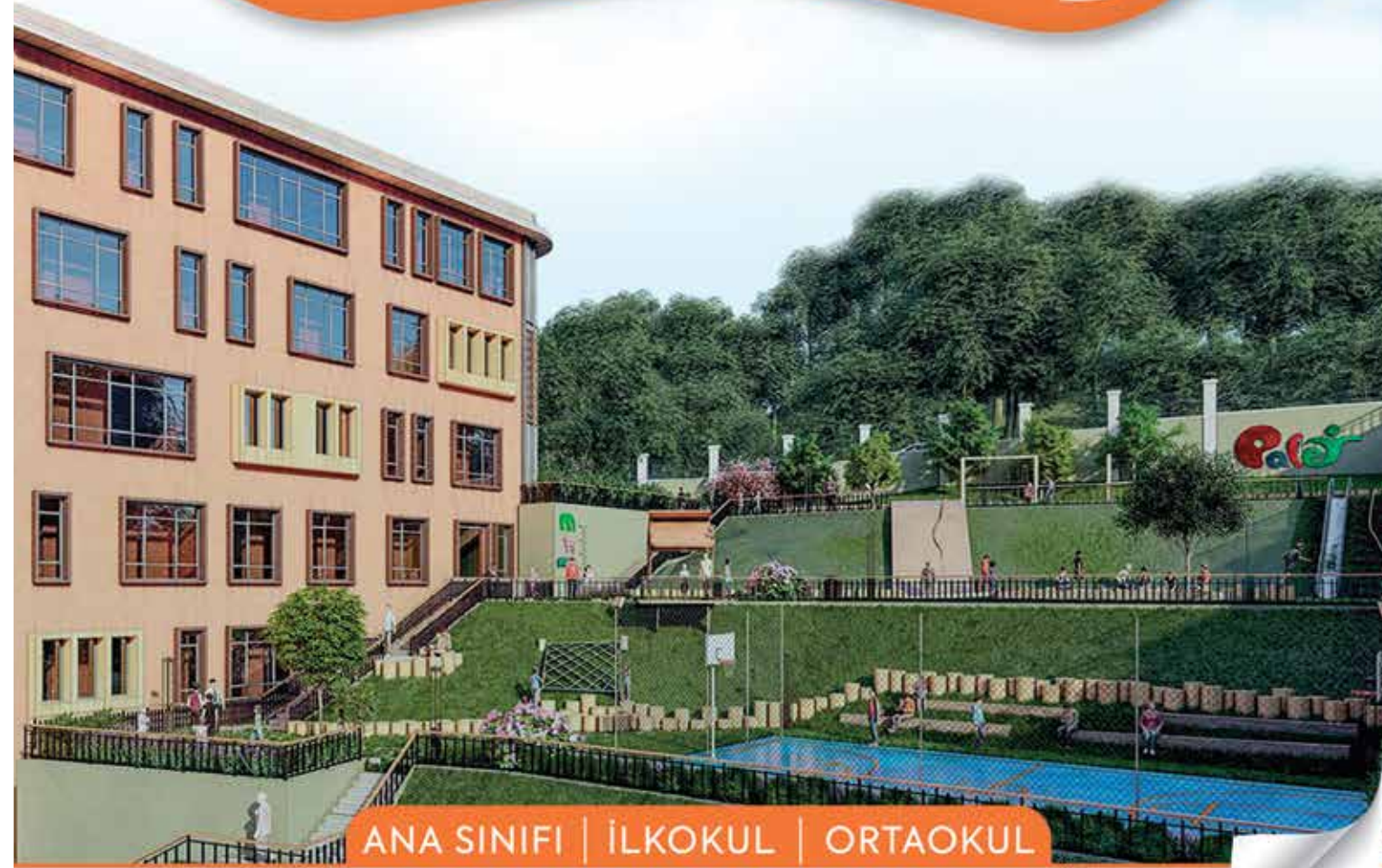
manda insan algısının tatmini durumunu da elde etmiş oluruz. İşte yaşadığımız dijital dünyanın tahribatı çocukluk çağından itibaren algısal tecrübemizdeki tüm unsurların tatmin edilememesine sebebiyet vermekte ve bu algı tecrübelerinin ahlaki yargılar hakkında karar vermeyi sağlıklı şekilde başaramamasına sebep olmaktadır. Bu bağlamdaki algısal tecrübe bir bakıma ahlaki zekânın gelişimi için temel dayanak noktası olarak kabul edilebilir. Bizler analitik zekâmızı belli pratikleri yaparak istediğimiz kadar geliştirebiliriz. Çocuk gelişiminde düşülen en büyük hata bu olanağın onların yalnızca analitik melekeler üzerine çalıştırılması üzerine bir başarı gibi gözükmeleriyle sonuçlanmaktadır. Oysa çocukların doğumundan itibaren analitik zekâ ile tecrübe kazanmaları onların yaşları ilerledikçe ahlaki ya da değer yüklü zekâ türlerine yeterince yönlendirilmemesiyle kabaca sapkın bir boyuta evrilir. Çünkü bu durumda müşterek çalışması gereken iki birimden birisi körelirken bir diğeri ise aşırı çalışacak ve aslında işlevini tam anlamıyla yerine getiremeyecektir.

Kısaca özetleyecek olursak; her insan analitik yargı melekeleri ile doğar. Fakat bu melekelerin verili olması o insanın ahlaki yargı melekeleri söz konusu

olduğunda yetersizliğini değil fakat dijital abartı neticesinde tatmin olamamış bir algı tecrübelerinin sağlıklı çalışmamasını ortaya çıkarmaktadır. Bugün pek çok yayın organında dijital olana çok fazla maruz kalan çocukların zekâlarında ciddi geriliklerin tespit edildiği konuşulmaktadır. Elbette bu yayın organlarında kast edilen bizim yukarıda uzun uzadıya izah ettiğimiz zekâ türleri ile doğrudan ilintili değildir. Buna rağmen yine aynı paylaşımlarda doğal olan ile vakit geçiren çocukların daha sağlıklı olduğu belirtilmektedir. İşte aslında bunun sebebi doğal olan ile irtibat kuran çocukların bebeklik çağından itibaren algısal tecrübelerini zamanında, yerinde ve yeterli ölçüde deneyimlemesinden kaynaklanmaktadır. Ehlinin malumu olduğu üzere annesi ve babasıyla hem dilsel hem davranışsal olarak sağlıklı iletişim kuran her çocuk, ister hırçın, ister donuk olsun zamanla sanki yetişkin bir bireymişçesine davranır ve kendisini ifade eder. Bir tavsiye cümlesi ile yazımızı nihayete erdirelim: evlatlarınızı mümkün olabildiğince bebeklik çağından itibaren dijital olandan uzak tutun ve onlarla doğal olanda doğal bir biçimde birlikte vakit geçirin ve iletişim kurun. Bunu yaptığınız takdirde evladınız yeterli algısal tecrübeyi deneyimleyecek ve her anlamda zeka melekelerini kullanabilecektir.

PALET OKULLARI ÇAMLIÇA KAMPÜSÜ 2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM DÖNEMİNDE AÇILIYOR!

ANA SINIFI | İLKOKUL | ORTAOKUL

www.paletokullari.com | 444 03 02

DEĞERLENDİRME

Halil KÖKLÜ

MÜSİAD Mobilya ve Dayanıklı Tüketim Sektör Kurulu Başkanı

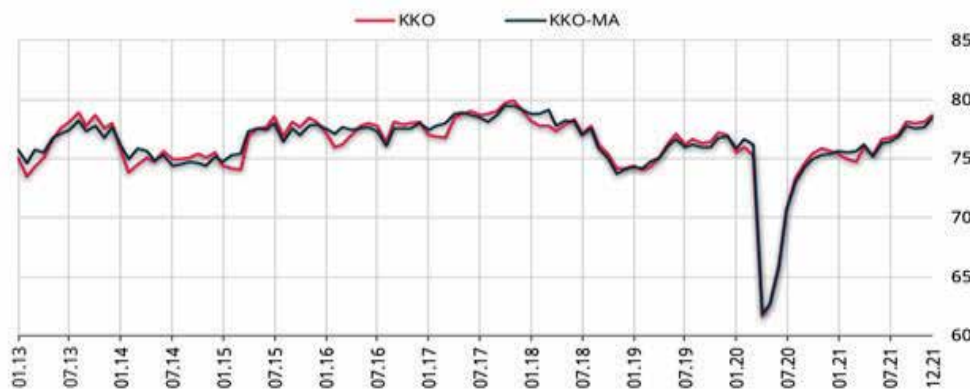
MÜSİAD Mobilya ve Dayanıklı Tüketim Sektörü 2021 Yılı Değerlendirmesi

Türkiye’de mobilya endüstrisi büyük ölçüde iç pazara yönelik çalıştığından dış piyasalar hakkında yeterli deneyim ve bilgiye sahip değildir. Türkiye’nin dünya mobilya pazarından aldığı payı artırması için sektörün ve ürünlerinin tanıtılmasına yönelik faaliyetler yapılmalı ve sektörün gerçek potansiyeli ihracata yansıtılmalıdır.

MÜSİAD Mobilya ve Dayanıklı Tüketim Sektör Kurulu, yerli ve yabancı araştırma kaynaklarından ve kendi üyeleriyle yaptığı verilere dayalı detaylı analizler çerçevesinde, Dünya Mobilya Sektörü’nün mevcut Ticari Durumu ve Türkiye Mobilya Sektörü’nün ulusal/uluslararası pazardaki güncel pozisyonunu incelemiş, Türk Mobilya sektörünün mevcut potansiyeli ve bu potansiyelin dünyadaki değişim ve teknolojik gelişmelerle beraber sürekli gelişime dayalı ve verimli değerlendirilmesine yönlendirmeler yaparak, bu çalışmayla farkındalık oluşturmaya amaçlamıştır.

2019 Aralık ayında ortaya çıkan COVID-19 pandemisi, o günden bu yana yayılımını sürdürmüş ve hâlen devam eden bir küresel salgın olarak hayatımızın içinde yer almaktadır. Salgın, büyük bir sağlık sorunundan öteye geçerek küresel anlamda sosyal ve ekonomik bir krizi ortaya çıkardı. Krizin olumsuz etkilerini en aza indirgeyecek önlemler neticesinde 2021 yılını Avrupa’ya nazaran olumlu geçtiğini söyleyebiliriz. Geldiğimiz noktada sektörümüzün 2021 yılını değerlendirirken 2022 yılında olabilecek problem ve çözüm noktalarını irdelemek istiyoruz.

KKO ve Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış KKO (%)

DEĞERLENDİRME

Türkiye Mobilya Sektörü Üretimi

Türk mobilya endüstrisi, genelde çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan atölye tipi, küçük ölçekli işletmelerin ağırlıkta olduğu bir görünüme sahip iken son yıllarda orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı artmaya başlamıştır.

Teknolojinin gelişmesiyle paralel 90’lı yıllardan bugüne 20.000 mikro atölyeden çoğunluğu KOBİ olan 34,438 tesise dönüşmüş; 25 ve üstü işçi çalıştıran işletme sayısı 76 iken, bugün 983 firmanın 30’un üzerinde işçi çalıştırdığı bir sektör hâline gelmiştir.

2021 yılında mobilya üreticilerinin özellikle ham madde tedarik konusunda ciddi sıkıntı yaşaması, fiyatlarının yüksekliği, tüketicinin ihtiyaçlarını ötelemesine rağmen ihracattaki artış sektörü hareketlendirmiştir. Sektörün ihracat rakamlarındaki başarısı yurt içi satışlardaki durgunluktan dolayı iç piyasaya yansımadağı görülmektedir.

Mobilya, kâğıt ve orman ürünleri sektör ihracatı 2021 yılında 6,9 milyar USD ile 2020 yılına göre %25,7 artış gerçekleştirmiştir. Ülkemiz adına üzerimize düşeni yapabilmekten dolayı mutluluk duyuyoruz.

Merkez Bankası verilerine göre Aralık 2021 itibarı ile “Mobilya Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” %78,4 olarak gerçekleşmiştir.

İhracat Fırsatı

Dünyada yaşanan küresel kriz etkilerinin ardından, artan navlun fiyatları ve hammadde tedarik problemleri her sektör gibi bizim sektörümüzü de etkiledi. Birçok üretici de Türkiye’de üretim yapma kararı aldı. Bu kararı alan üreticilerin en sonuncusu da İsveç merkezli mobilya devi oldu. Şirket, kendi kategorilerini de büyük montanlı olarak Türkiye’de ürettirerek Türkiye üzerinden ihraç etmeyi amaçlıyor.

Türkiye’de bu noktada önemli bir üretim merkezi ve güçlü bir karayolu lojistiği olarak ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde Avrupa ve komşu ülkelere ticarette sorun yaşamıyoruz, birçok ülkeye ve büyük pazara yakın konumdayız. Eğer bu süreci doğru kullanabilirsek 2023’te dünyanın ilk 5 mobilya üreticisi arasında yer alma hedefimize daha istikrarlı bir şekilde ulaşabiliriz.

Türkiye’nin mobilya ihracatı 2001 yılında 192 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2020 yılında önemli oranda artarak 3 milyar 422 milyon dolara ulaşmıştır. 2021 yılında ise 6 milyar 900 milyon olduğuna bakılırsa bu hedefin hiç de uçuk olmadığı görülmektedir. Şunu belirtmek isterim ki mobilya sektörünün gelişmesi mobilya ihracatının gelişmesine bağlıdır.

SIRA	ÜLKE	2.020	2.021	
1	IRAK	879.643	964.653	13,8%
2	İSRAİL	310.774	411.412	5,9%
3	BİRLEŞİK KRALLIK	237.432	354.435	5,1%
4	ALMANYA	231.905	300.663	4,3%
5	LİBYA	209.350	298.127	4,3%
6	ABD	234.963	287.748	4,1%
7	FRANSA	129.070	223.795	3,2%
8	İRAN	197.557	215.068	3,1%
9	BULGARİSTAN	117.997	167.546	2,4%
10	FAS	112.375	166.343	2,4%
11	GÜRCİSTAN	122.247	158.468	2,3%
12	MISIR	118.113	153.033	2,2%
13	AZERBAYCAN	129.333	142.762	2,0%
14	YUNANİSTAN	78.265	136.760	2,0%
15	ROMANYA	98.504	134.844	1,9%

Mobilya Sektörünün Sorunları ve Çözüm Önerileri

Hammadde Sorunu: Ülkemiz orman kaynakları, sektörün bugünkü odun hammadde talebini karşılayabilecek durumda değildir. Bugün Türkiye’de toplam yuvarlak ağaç üretimi, ihtiyacın ancak üçte birini karşılamaktadır. Tüm bu nedenlerle daha geniş alanlarda sektör ihtiyacını karşılayabilecek keresteye uygun orman yetiştirilmesi ve uygun alanların kısa zamanda ağaçlandırılması gerekmektedir.

DEĞERLENDİRME

Kalifiye İş Gücü Yetersizliği: Sektörün tamamını ilgilendiren bir diğer sorun da kalifiye eleman bulma konusunda yaşanan sıkıntıdır. Sektöre eleman yetiştiren mevcut meslek okullarının programları yeni teknolojilere uygun olarak güncelleştirilmeli, okullar uygulama ağırlıklı olmalı ve sektörlle iş birliği içinde çalışır hâle getirilmelidir.

Tasarım ve AR-GE: Yıllardır kalite ve tasarım üstünlüğü yerine ucuz fiyatla çeşitli pazarlarda tutunmaya çalışılmasından hareketle, mobilya sektöründe aranılır markalar olabilmek ve Türk mobilya sektörünün hak ettiği şekilde diğer ülke pazarlarından pay alabilmesi için tasarıma ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Markalaşma: Her ülke sahip olduğu markalar kadar güçlü ve her sektör tasarım yeteneği kadar rekabetçidir. Sektörün öne çıkan üreticilerinin marka olgusuna verdiği önemi ve yaptıkları yatırımı orta ve küçük ölçekli firmaların da yapmaları gerekmektedir. Markalaşma için Turquality gibi geniş devlet teşvikleri olduğu hâlde bırakın buradan yararlanmayı, Ekonomi Bakanlığı'nın ve KOSGEB'in markalaşma için verdiği teşviklere bile yeteri kadar başvuru olmadığı gerçeği ile karşı karşıyayız. Sektörümüzün markalaşabilmesi için eğitimlerin yapılması gerekmektedir. Bizlerde MUSİAD olarak bu konuda elimizden geleni yapacağımıza inanıyoruz.

Fiziki Yetersizlik: Şehir içlerinde düzensiz, dağınık ve uygun olmayan mekanlarda imalat yapan firmalar bu bakımdan sıkıntı içindedir. Uygun fiziki şartların sağlanması için planlı proje ve altyapısı tamamlanmış küçük sanayi siteleri (KSS) ve organize sanayi bölgeleri (OSB) oluşturulması sektörün gelişimine fayda sağlayacaktır.

Kayıt Dışılık: Türkiye'de çoğu küçük atölyelerden oluşan 65 bin civarında mobilya imalat ve satış noktası olduğu kabul edilmekte, ancak kayıt dışılık nedeniyle sayı tam olarak bilinmemektedir. Kayıt dışılık oranının %50-60 kadar olabileceği tahmin edilmektedir.

İhracatın Artırılması: Her ne kadar ihracatçı olarak dövizin artması kur avantajı olsa da dünyada hammadde fiyatlarının da kurdan etkilenmesinden dolayı kurdaki oynaklığın fiyat verme kabiliyetlerini olumsuz etkilemektedir. İstikrarlı kurdan yanayız, oynak kur ihracatımıza zarar verir.

Türkiye'de mobilya endüstrisi büyük ölçüde iç pazara yönelik çalıştığından dış piyasalar hakkında yeterli deneyim ve bilgiye sahip değildir. Türkiye'nin dünya mobilya pazarından aldığı payı artırması için sektörün ve ürünlerinin tanıtılmasına yönelik faaliyetler yapılmalı ve sektörün gerçek potansiyeli ihracata yansıtılmalıdır. Bu bağlamda şirketlerin birincil sorunu dış pazarlara yabancılık, ikincisi ise finansal yetersizliktir.

Bu maksatla, yurt dışı pazarlarda ajanslar kurulması, ihracata ilişkin teşvikler, üretim ve pazarlama aşamalarında, İhracatçı Birlikleri, İGEME, Halk Bankası, Eximbank ve KOSGEB vb. kurumlarca uluslararası pazarlarda karşılaşılan sorunların giderilmesi ve rekabet gücü kazanmalarına destek sağlanmalıdır.

Uluslararası Finansman İmkânları: Türkiye mobilya ihracatçılarının rekabet gücünü desteklemek için uluslararası finansman imkânlarından yararlandırılmaları gerekmektedir.

Uluslararası Standartlar ve Kalite: Gelişmiş ülke pazarlarına açılımda, birinci koşul ürünlerin istenilen kalite ve standartlara uygunluğudur. Bunlara ilişkin belge ya da sertifikaların ihracatçı firmalarca edinimi artan dış ticaret rakamları ile aynı hızda yapılamamaktadır. ISO-14000 Çevre Yönetim Sistemleri, OH-SAS-18000 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi Sistemi ile ilgili kurallara uyum tam olarak sağlanmalıdır.

Yapılan araştırmalar; Türkiye Mobilya Sektörünün, dünya mobilya pazarından ticari olarak daha fazla pay alabilmesi ve öne çıkabilmesi için yenilikçi yaklaşımlarla, "Endüstriyel Ormanlık (ham madde tedariki)", "Tasarım", "Ar-Ge", "4.Sanayi Devrimi - Üretim" ve "Nitelikli İnsan Kaynağı" alanlarına daha fazla odaklanması gerekliliğini göstermektedir.

INNOVA

EXPO

DÜNYAYI EŞLEŞTİR

Innova Expo, dünyaca bilinen lokal fuarların tüm yurtdışı satış, pazarlama, tahsilat, stand kurulum ve operasyonel faaliyetlerinde ortalama 10 yıllık bir deneyime sahip satış profesyonelleri tarafından kurulmuş dinamik bir yapıdır.

İhtisas fuarlarının yabancı katılımcı alan satışı, milli katılım, idari kurumlar ve dernekler ile kurumsal iletişim, yurtdışı temsilcilik & acente yönetimi, networking ve pazara giriş basta olmak üzere ihtisas fuarlarının tüm altyapı süreçlerine üst düzeyde katkı sağlayan alanında özgün ekibiz.

Ofisinizin dışındaki uluslararası satış, pazarlama departmanınız!

- ✓ Alanında tek
- ✓ 10 yılı aşkın uluslararası fuarcılık tecrübesi
- ✓ Amatör ruhlu, profesyonel ekip
- ✓ Dışarıdayız ama sizden biriyiz!

Stand & Dekorasyon Hizmetleri

Aklınızdakini, Fuara yansıtalım

- Profesyonel Mimar Kadrosu
- İç ve dış mekanlar için sıradışı tasarımlar
- Küresel Hizmet Ağı
- Etkin & Dakik Çözümler

INNOVA
EXPO

0850 215 67 00

info@innovaexpo.net

Güneşli, Dıvan Residence, Bağlar Mh.
Mimarsinan Cd. No: 35 K: 10 D: 104, 34406
Bağcılar / İSTANBUL

www.innovaexpo.net

UZMAN GÖRÜŞÜ

Dijital Okuryazarlık

Unutulmamalıdır ki, toplumun gelişmesi bireyi de etkiler. Dijital okuryazarlık ile bireysel kaygılar ve gelecek düşünceleri de kısmen ortadan kalkar. Daha refah, kolay ve hedeflerine hızlı ulaşan mutlu bireyler olmak için de dijital okuryazarlığın kesinlikle gerekli olduğunu düşünüyorum.

Dr. Şadi YAZICI

Tuzla Belediye Başkanı

Dijital okuryazarlık konusuna, aslında okuryazarlık kavramını tanımlamakla başlamak lazım. Okuryazarlık ne demek? Bu; bir kitabı, bir yazıyı, bir tabelayı, bir ismi, bir etiketi veya herhangi bir yazıyı okumakla, okuyabilmekle, okurlukla alakalı bir söylemdir. Onun ne olduğunu anlayabilmek, duyabilmek ve dolayısıyla okuduğunuzda bir bilgi edinmek. Buna “okurluk” diyoruz. Bir şeyin adını yazabilmek, bir konu hakkında bir şeyler yazabilmek, bir deftere notlar alabilmek, bilgiyi kaydetmek, bir mektup yazmak, bir mesaj yazmak, bir kitap yazmak gibi eylemler ise “yazarlık” kısmına giriyor. Kişinin bildiğini, söylediğini yazabilmesi anlamına geliyor. Vatandaşların okur ve yazar olabilmeleri bir devlet için, bir millet için her zaman en önemli hedeflerden biri olmuştur. Devletlerin ve milletlerin gelişmişlik düzeyini anlamak bakımından okuryazarlık oranı 20. ve 21. yüzyılda çok önemli bir kriter hâline gelmiştir. Bu durum her toplumun olmazsa olmazlarından; bu unutulmamalıdır. Bugün şu saptamayı rahatlıkla yapabiliriz: radyo ile okur olduk; tv ile okur olduk; bilgisayar ile hem okur ama hem de yazar olduk. Hatta uzun bir zaman olmasa da çeyrek asra yakın bir zaman, bilgisayar okuryazarlığı önemliydi; yani bilgisayar ve benzeri dijital cihazları kullanabilmek. Şimdi önemli ama o da yeterli değil artık. Bilgisayar okuryazarlığı, 21. yüzyıl için en temel öğretilerden; hatta olmazsa olmaz temel öğretilerdendir. 20. yüzyılın sonundan başlayarak, 21. yüzyılın başı itibari ile başlayan bilgisayar okuryazarlığı, günümüz dünyasının en önemli konularından biridir.

20. yüzyılın ortalarından itibaren dijital dünya radyolar, televizyonlar, telsizler, sonrasında GSM telefonlar ile gelişmiştir. Sonrasındaysa dijitalize bir kominikasyon şeklini almış ve 5G ile hız ve bağlanabilirlikte zirve yapmıştır. Tabi ki dijitalize olmuş verilerin zirve noktaya ulaştığı günümüzde big data ile zirveyi gördüğümüz günlerde bile logaritmik bir bilgi üretimi söz konusudur. Bugün kişisel bilgisayarlar veya mobil tablet ya da GSM telefonların kullandığı işletim sistemleri ile

dünyayı izliyor, görüyor ve okuyabiliyoruz. Yani hepimiz aslında dijital okurlarız.

Peki, yazar mıyız?

Big data ve çok hızlı iletişim sistemlerinin olduğu bir dünyada bu veriye ulaşmak, incelemek, analiz etmek, sınıflandırmak, faydalı veya faydasız ya da işe yarar hale getirmek için dijital yazarlıktan yararlanıyoruz. Yeni fikirler geliştirmek, farklı fikirleri sentezlemek, bu sentezleri dijital ortamda paylaşmak ve herkese ulaşmasını sağlayacak ortamlara uygun hâle getirmek, saklamak, iletmek veya sergilemek dijital yazarlığın tanımı içerisinde değerlendirilebilir. Şunu kabul etmek zorundayız ki, artık dijital bir dünyada yaşıyoruz. Peki, bu anlamda nereye gidiyoruz ve gelecekte ne olacak? Çok şey olacak, ama çok şey! Bilemediğimiz bir geleceğe doğru çok hızlı bir şekilde ilerliyoruz. Neye göre hızlı? Geçmişten hatta dünden daha hızlı...

Her gün, yeni bir bilim ve teknolojik gelişmelere şahit olduğumuz bir günle hayatımızı devam ettiriyoruz. Bu, geçmişe göre baş döndürücü bir hız! Gelecekte nereye varacağını fütüristtik yorumlarla tahmin etmeye çalışsak da bu gerçekten çok zor. Neden? Daha 30 yıl önce internet ve telefonlarla birleşince bilgi paylaşımının bu noktaya gelebileceğini kimse öngörememişti. Şu an daha hızlı bir gelişim olduğunu düşünürsek aynı sonuca geliriz. Gelecek keşfedilemeyen bir hızla tasarlanıyor ve biz bu hıza ulaşmak, ayak uydurmak ve mutlaka anlamak zorundayız. Bizler bu tahmin edilemez dijital geleceğin, pasif bir nesnesi değil, aktif birer öznesi olmak zorundayız.

Peki, ne yapmalıyız?

Bu teknolojilerin temelinde olan ve olmazsa olmaz dijital teknolojik bilginin, temel bilimin yani bilimsel bilginin ürünü olduğunu unutmadan bilimle iç içe bir toplum oluşturmak mecburiyetindeyiz. Eğer gelecekte tam bağımsız olmak istiyorsak bunu sağlamak

zorundayız. Ya sonra? Anonimleşmiş dijital dünyada var olmak zorundayız. Bu dijital dünyada her ürüne ve kullanılan teknolojiye sahip olmak zorundayız; dahası sahip olmaktan öte, kullanıyor olmak zorundayız. Ayrıca bireylerin de toplumların da bu dijital evrende yaşamasının ve etkin bir şekilde var olmasının yolunun dijital okuryazar olmaktan geçtiği de unutulmamalıdır. Yani dijital okuryazarlık oranımızın çok yüksek bir seviyede olmasının zorunluluğunu ifade etmek istiyorum. Bu, “olmazsa olmazlardan” biri olacak ve gelişmişlik düzeyimizi gösterecek. Dijital okuryazarlık oranı yüksek bir toplumun, gelecekte akıllı dünya, akıllı şehir ile gelişen ve ev veya giyilebilir akıllı dijital teknolojilerin kullanıldığı bir dünyada daha verimli, güvenli ve mutlu olacağını düşünüyorum. Tabi ki, insanı insan yapan değerlerin yitirilmemesi gerektiği düşüncemi de muhakkak vurgulamak istiyorum.

Dijital okuryazarlık için herkes birçok neden sayabilir. Örneğin daha rahat bir yaşam, daha sağlıklı, kolay ve yaşanabilir ya da daha uzun yaşayan güçlü ve bilgiye çok hızlı ulaşan; sonuç itibarıyla hızlı düşünen bir toplum olmak gibi. Bence en önemlisi, tarihsel dönüşümü ve değişimi anlamak ve yorumlamaktır. Biraz da buna bakalım.

Çeviri dönemleri:

M.Ö. 800-500'lerde Yunan mucizesi denen ve aslında Çin, Hint dâhil Doğu'dan gelen çeviri dönemidir. Yazılı olan bilginin alınıp, kendi diline çevirerek kullanmak ve bilgiye yeni bilgiler katarak bilgi üretmek.

İkincisi M.S. 800-1200 arasında olan İslam dünyasındaki gelişimi tetikleyen çeviri dönemi. Bu dönemde ise Çin, Hint ve Antik Çağ filozoflarının eserlerinin çevrilmesi gerçekleşmiştir. Bu dönemde; pre-sokratik dönem ve Sokrat dönemi dâhil alınan bilginin çevrilmesi, kullanılması, üzerine yeni bilgiler ekleyerek yeni bilgilerin oluşması sağlanmıştır.

Üçüncüsü ise M.S. 1200-1500'lü yıllarda Avrupa'nın İslam dünyasından aldığı bilgileri kendi diline çevirerek kullandığı dönemdir. Yani aydınlanma, rönesans, sanayi devrimi ile gelişen dönemler...

19. yüzyıldaki bilimsel gelişmişliğin sebebi de, Avrupa'da yaşanan bilimsel patlama ve bu patlamanın tüm dünyaya yayılmış olmasıdır. Ki bu üç dönemden oluşur. Bu üç dönemi tarihe bakınca görebiliyoruz. O gelişmişlik dönemlerinin anahtarının ise okuryazar olmak olduğunu söyleyebiliriz. Okuryazar bir toplum ve sonucunda bilgiye ulaşım... 3000 yıllık bu dönemde en önemli kriter okur-yazar olmaktır ve bugün artık öyle bir dünyadayız ki, çeviriye gerek yok. Geçmişte çeviri ile bilgiye ulaşıyordu ve o bilgi ile gelişim sağlanıyordu. Şimdi ise bilginin %98'i dijital ortamda mevcut durumdadır. Dolayısıyla var olan bilgiye ulaşmak çok kolay. Bilim ve bilimsel gelişmeye ve teknolojiye ulaşmak için uzun uzun çevirilere ihtiyaç yok. En derin bilgiye bile birkaç gün veya haftada ulaşmak mümkün. İşte bu sürecin en önemli argümanı, toplumların dijital okuryazarlık oranıdır. Çeviriye ihtiyaç yok ama bilgiye ulaşmak için dijital okuryazar olmak şart. Çok büyük çaplı verilerden doğru bilgiyi bulmak, süzmek, analiz etmek, sentezlemek için dijital okuryazar olmak şart!

MÜSİAD HABERLER

Anadolu'dan Bilişim Vadisi'ne

Genç MÜSİAD, “Anadolu'dan Bilişim Vadisi'ne” programı kapsamında, Anadolu'dan gelen katılımcılarıyla beraber Bilişim Vadisi'ni ziyaret etti.

Bilişim vadisi 10.000m²'lik alanı ile Türkiye'nin en büyük kuluçka merkezi olarak girişimcilere fikirlerini geliştirebilecekleri uygun ortamı sunan teknoloji merkezidir. Bilişim Vadisi Amerika'nın Silikon Vadisi, Avrupa'nın Endüstri 4.0'ı ve Çin'in küresel pazarda kabul gören teknolojik hamlelerinin yaşandığı milenyum çağında Türkiye'nin Yerli ve Milli Teknoloji alanında yapmış olduğu atılımların temel taşlarından biridir.

Genç MÜSİAD Anadolu'dan Bilişim Vadisi'ne programı; Bilişim Vadisi'nin ufuk açıcı vizyonlarıyla, verdikleri girişimcilik ve yatırımcılık eğitimleriyle, Bilişim Vadisi'nde başta geleceği öngören girişimcilerin fikirlerine ve onlara fon desteği sağlayacak firmaların karşılıklı

ihtiyaçlarına erişim sağlamayabilmelerini amaçlamaktadır.

Küresel çapta hitap ettiği sektörlerde milli alt yapı desteği ile yerli mühendisleriyle ve yerli dizaynlarıyla katkıda bulunmayı amaçlayan girişimcilerimizin Anadolu'daki kardeşlerimiz tarafından da gözlemlenmesini sağlamıştır. Bilişim Vadisi gezisi katılımcılarımıza ülkemizin teknolojik olarak fark atacak işlere imza atabileceğini göstermiş ve Anadolu sermayesinin yeni girişimcilik sermayesine dönüştürülebilmesi adına ışık tutmuştur. Kamu ve özel sektör sermayesinin MÜSİAD vesilesi

ile ortak paydada buluşmalarını amaçlanmış teknolojik alanda atılan milli hamlelerimizin önemini arz etmiştir.

Genç MÜSİAD, pandemi ile etkilerini daha da derin göstermiş olan küreselleşme trendinin millileşmeye kayan alt yapı yatırımlarının; geleneksel iş modelleri yerine teknolojik atılımlar ile çok daha fazla katma değer üretebileceğinin ülke olarak bilincinde olduğunu ve bu alanda yapılan yatırımları 'Anadolu'dan Bilişim Vadisi'ne' programı ile gönül coğrafyamızı paylaştığımız kardeşlerimize gösterme fırsatı buldu.

Çekya'da İş ve Yatırım Fırsatları Programı

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Genel Başkan Yardımcısı Davut Altunbaş, T.C. Prag Büyükelçisi Egemen Başış'ın açılış konuşmalarını yaptığı; Çekya İstanbul Ticaret Ateşesi Jan Ondrejka, Çek-Türk Müşterek Ticaret Odası Denetleme Kurulu Başkanı Mar-

tin Felenda, Çek -Türk Müşterek Ticaret Odası Genel Sekreteri Av. Orhan Batur Karacıbioğlu ve CzechInvest Yatırım Teşvik Uzmanı David Pejsek'in panelist olduğu program, MÜSİAD İhracatı Geliştirme Komisyonu Başkanımız Abdulkadir Sıcakyüz modertörlüğünde MÜSİAD Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi. Programda Çekya'da bulunan yatırım fırsatları, ihracat temelli stratejiler ve görüşmeler ele alındı.

İSTANBUL TEMEL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

%100 BURLU

AR-GE
ve
İNOVASYON

SANAYİ-ÜNİVERSİTE
İŞBİRLİĞİ

MÜSİAD TV’de “Paranın Tarihi, Kripto Paralar ve İslami Bakış” Webinarı Düzenlendi

MÜSİAD TV’de 8 Aralık 2021 tarihinde yayımlanan moderatörlüğünü Ünsal Sözbir’in yaptığı, konuşmacı olarak Dr. Abdurrahman Çetin’in katıldığı; “Paranın Tarihi, Kripto Paralar ve İslami Bakış” başlıklı webinar kripto paralar, bu teknolojiye İslam ekonomisi üzerinden bakış gibi birçok konuyu bünyesinde barındırarak izleyicilere aktardı.

Webinar programının moderatörlüğünü yapan MÜSİAD Finansal Hizmetler, Danışmanlık ve Eğitim Sektör Kurulu Başkanı Ünsal Sözbir, programla ilgili şu açıklamalar da bulundu:

“Zamanlaması ve oluşturduğu ekonomik, sosyolojik boyutu ile her geçen gün daha da bir önem kazanan bu başlığın bir webinar konusu yapılmasının çok önemli olduğunu düşünmekteyiz. Kripto paralar veya daha doğru ifadesi ile sanal paralar 2009 yılından Bitcoin’in üretilmesinden beri var olan ve bugün sayıları 14 binin üzerine çıkmış çok büyük parasal boyutlara ulaşmış, ödeme aracı, değer saklama aracı olarak paranın iki temel fonksiyonunu bünyesine almış bir başlıktır. Dünya’da ve ülkemizde henüz sanal paralara ilişkin

bir düzenleme bulunmamaktadır. Ekonomi, hukuk, teknoloji, sosyoloji, psikoloji ve inanç sistemleri gibi farklı disiplinleri ilgilendiren bu konunun varlığını görmezden gelmek, bu paralara ilişkin olarak zihni gelişimin önünü açacak adımlar atmamak büyük bir eksiklik olurdu. Türkiye’nin, sayılara dökülmese de Dünya’da dijital paraya en fazla yatırım yapan insanların bulunduğu ilk beş ülkeden biri olduğu yönündeki değerlendirmeler dikkate alındığında bu programın, bundan sonraki çalışmalar için de bir işaret fişeği olacağını düşünmekteyiz.

Ülkemiz ve gönül coğrafyamızda; genç, dinamik ve yenilikleri kullanan bir sosyolojik yapıya sahibiz. Yeni nesil araçlara olan ilgimizi ekonomik, hukuki, teknolojik, sosyolojik ve psikolojik olarak değerlendirirken, İslami Bakış olarak da yerli yerine oturtmamızın, günümüz insanının geleceğe doğru hazırlanması için de bir zorunluluk olduğunu görüyoruz. Bu çalışmaların artarak devam edeceğine, bilgisi olan herkesin katkı sağlamanın faydalı ve gerekli olduğuna inanıyor, ilgi duyanları MÜSİAD bünyesinde sanal paralara ilişkin yapacağımız farklı başlıklardaki faaliyetlere de bekliyoruz.”

ATİŞ YAPI

BABYLON
BURSA

**BURSA'NIN
YAPITAAŞI**

DOWNTOWN
YAŞAM VE EĞLENCE MERKEZİ

444 90 16 | atisyapi.com.tr

MÜSİAD HABERLER

Fahri Konsoloslar Ticaret ve Diplomasi Zirvesi Gerçekleştirildi

MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi ile eş zamanlı olarak MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komisyonu tarafından Haliç Kongre Merkezi'nde Fahri Konsoloslar Ticaret ve Diplomasi Zirvesi gerçekleştirildi. Zirveye MÜSİAD Genel Başkan Yardımcısı Davut Altunbaş başkanlık etti.

MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komisyonu'nun koordinasyonunda düzenlenen Fahri Konsoloslar Ticaret ve Diplomasi Zirvesi; MÜSİAD Vizyoner'21 Zirvesi ile eş zamanlı gerçekleştirildi. Haliç Kongre Merkezi'nde; MÜSİAD Genel Başkan Yardımcısı Davut Altunbaş, Diplomatik İlişkiler Komisyonu Başkanı Osman Nuri Önügören, İhracatı Geliştirme Komisyonu Başkanı Abdulkadir Sıcakyüz, Komisyon Üyeleri, Dünya Fahri Konsoloslar Derneği

Başkanı Emre Ete ve Fahri Konsolosların katılımıyla gerçekleştirilen zirvede; ülkeler arası ticaret, iş fırsatları ve yatırım hakkında önemli konular istişare edildi.

Zirveye; Dünya Fahri Konsoloslar Derneği Başkanı ve Honduras Fahri Konsolosu Emre Ete, İspanya Fahri Konsolosu Dr. Zeynel Abidin Erdem, Honduras Fahri Konsolosu Eski Sağlık ve Sosyal Yardım ve Turizm Bakanı Bülent Akarcalı, Güney Afrika Fahri Kon-

solosu Remzi Gür, Kenya Fahri Konsolosu Abdullah Yeşil, Kongo Cumhuriyeti Fahri Konsolosu İlyas Keskin, Zambiya'nın Gaziantep Fahri Konsolosu Özlem Işık, Senegal'in Ege Bölgesi Fahri Konsolosu Ahmet Gökhan Koralan, Paraguay'ın Marmara Bölgesi Fahri Konsolosu Cengiz Deveci, Kırgızistan Fahri Konsolosu Bilal Tutuş, Lesotho Fahri Konsolosu Yunus Ete, Sri Lanka'nın Bursa Fahri Konsolosu Ahmet Yıldız, Bosna-Hersek Fahri Konsolosu Hasan Topaloğlu ve Malavi Fahri Konsolosu Selahattin Gönültaş katılım sağladı.

Zirvede Fahri Konsolosların temsil ettiği ülkede iş fırsatlarına, ihracat, yerleşik ticaret ve yatırım fırsatları hakkında güncel bilgilere değinildi. Fahri Konsoloslar temsil ettikleri ülkedeki kurumlar hakkında bilgi verdi. Bir sonraki zirvenin öncesinde gündem konuları ve detaylarının belirlenip; Nisan ayında tekrar toplanmak üzere Genel Merkez'de ikincisinin yapılmasına karar kılındı.

www.haksanmakina.com.tr

50

Yıllık Tecrübe ile

Endüstriyel Çözüm Dostunuz...

CNC ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ

L.K. MACHINERY

TECOCA

GANRO

MANFORD

HOLD WELL

SYNTEC

ÜNİVERSAL TAKIM TEZGAHLARI

Milltech

VOUGA

BOSS

DOWELL

WAT

TRENS

ARISTECH

SAC İŞLEME TEKNOLOJİLERİ

Demir

CEMAX

DISPA

İSTAN

SALİLER

KERMAK

HAKSAN TAKIM TEZGAHLARI MAKİNA SAN.ve TİC.LTD.ŞTİ.
Yenidoğan Mah. Eyüp Sultan Cad. No: 24 Bayrampaşa - İSTANBUL
T: +90 212 567 33 31
info@haksanmakina.com.tr

İkitelli Şube:
+90 212 671 84 98

Emintaş Şube:
+90 212 613 02 09

HAKSAN
MAKİNA

1972'den bugüne...

Genç MÜSİAD Gayrimenkul ve İnşaat Sektörünün Altın Kuralları ve İş Dünyasının Dinamikleri Programını Gerçekleştirdi

Genç MÜSİAD, MÜSİAD Genel Merkezi'nde Gayrimenkul ve İnşaat Sektörünün Altın Kuralları ve İş Dünyasının Dinamikleri programını gerçekleştirdi. Programa MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Genç MÜSİAD Başkanı Yunus Furkan Akbal ve Torunlar GYO Yönetim Kurulu Başkanı Aziz Torun katıldı.

Gayrimenkul, inşaat, iş dünyasının dinamikleri ve holding bünyesindeki sektörler hakkında birçok konunun konuşulduğu, yoğun katılımı ve soru cevaplarla oldukça verimli geçen toplantıda, MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı açılış konuşmasını gerçekleştirdi. Genç MÜSİAD Başkanı

Yunus Furkan Akbal gayrimenkul ve inşaat sektörü kapsamında genç iş insanlarının inisiyatiflerine değindi.

Program Torunlar GYO Yönetim Kurulu Başkanı Aziz Torun'un nitelikli tavsiyeleri ve soru-cevap bölümüyle sona erdi.

MÜSİAD Kadın, Bakan Dr. Nureddin Nebati'nin Ev Sahipliğinde Düzenlenen Kadın İş Dünyası Temsilcileri Toplantısına Katıldı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyası ve STK'ların kadın temsilcileriyle İstanbul'da bir araya geldi. Yaklaşık 5,5 saat süren toplantıda Bakan Nebati, Türkiye'nin ekonomik görünümüne ilişkin bir sunum yaptı. Toplantıda, kadın istihdamının artırılmasına ilişkin hedefler de değerlendirildi. Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde gerçekleşen görüşmede, iş dünyasının kadın yöneticileri ile buluşan Nebati, Türkiye'nin ekonomik görünümüne

dair toplantıda bir konuşma gerçekleştirdi. MÜSİAD Kadın Başkanı Meryem İlbahar'ın da katıldığı

toplantıda, kadın istihdamı ve Türkiye'nin Yeni Ekonomi Modeli'ne ilişkin görüşler paylaşıldı.

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Ukav Çiftinin Nikah Törenine Katıldı

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, MÜSİAD Kurumsal İletişim Koordinatörü İsmail Okan Ukav'ın 26 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Küçükçekmece'de gerçekleştirilen nikah törenine katıldı. Aynı zamanda Emel ve İsmail Okan çiftinin nikah şahidi olan Genel Başkan Asmalı, yaptığı konuşmada çiftte mutlu bir evlilik hayatı, hayırlı ve bereketli bir ömür temennisinde bulundu.

MÜSİAD'dan "İstihdam Seferberliğine Tam Destek"

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan KOSGEB istihdam seferberliği binlerce gence iş kapısı açıyor. İşletmelere nefes aldıracak gelişmeye ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, yeni istihdam seferberliği ile 75 bin mezuna iş imkânı sağlanacağını vurguladı.

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Yeni Ekonomi Modeliyle paralel hâlde sunulan devlet desteklerinin önemine vurgu yaparak, hayata geçirilen istihdam seferberliğinin binlerce gence iş imkânı sağlayacağını belirtti.

"Geçtiğimiz hafta gerçekleştirdiğimiz toplantılarda Yeni Ekonomi Modeli'nin üreticilere, sanayicilere ve yatırımcılara güven aşıladığı bir döneme girildiğini belirtmiştik. Yatırımcı, üretici ve sanayicilerimizin, kapasite kullanımlarının daha da artacağı, yurt içi satışlarının artış göstereceği, ihracat potansiyelinin güçleneceği, yeni yatırımlarının hız kazanacağı ve inovatif fırsatların değerlendirileceği yepyeni bir seneye yelken açtık. Yeni istihdam olanaklarının öne çıkacağı bu dönemde, Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı'nı bir istihdam seferberliği olarak görüyoruz. Oluşturulan program ile 75 bin gencimize iş

kapısı açılacak. Bu kapsamda işletmelere de ciddi bir kolaylık sağlanıyor. Faizsiz olarak geri ödemeli her çalışan için 100 bin TL gibi bir rakamdan söz ediyoruz. İstihdamı güçlendirecek bu girişim, üretim ve yatırım normlarıyla birleştiğinde ekonomiye doğrudan olumlu yönde etki edecektir. MÜSİAD olarak üyelerimiz ile birlikte üstümüze düşen sorumluluğu yerine getireceğiz. 2022 yılını 2023 hedeflerimize ulaşmada önemli bir basamak olarak görüyoruz. Ülkeyimizin güçlü yarınlara ulaşması için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz." Programa son başvuru tarihi olarak 31 Mart 2022 olarak belirlendi.

MÜSİAD HABERLER

2021'de UTESAV Neler Yaptı?

MÜSİAD bünyesinde çalışmalarına devam eden UTESAV (Uluslararası Teknolojik Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı) 2021 yılında birçok programa ve etkinliğe imza attı. Etkinlikler hâlen devam eden pandemi koşulları nedeniyle online olarak gerçekleşti.

Merhum Kemal Çiftçi'yi Anma Programı Gerçekleştirildi

Yapımcı, yönetmen, yazar, gazeteci ve çevirmen merhum Kemal Çiftçi vefatının birinci yılında UTESAV tarafından düzenlenen programla anıldı. Pek çok yakın dostunun katıldığı program pandemi şartları sebebiyle çevrimiçi gerçekleştirilirken aynı zaman erdemlihayat.com youtube kanalı üzerinden canlı olarak paylaşıldı. Çiftçi'nin erdemlihayat.com sayfasında da yazıları yayımlanırken yakın dost ve arkadaşları merhumun geride bıraktığı pek çok eseri detayları ile paylaştı. Çiftçi yayın dünyasının hemen her alanında emek vermiş ve yapmış olduğu çalışmalarıyla ismini yeni nesillere aktarabilmiştir. Anma programında Yedirenk İletişim Grubu ve TGRT'den çalışma arkadaşlarının merhum hakkında vurguladıkları en önemli husus saikin mizacı, yorulmak, bıkmak bilmeyen gayreti ve her zaman olumlayıcı üslubu oldu. UTESAV Başkanı Mehmet Develioğlu'nun moderatörlüğünde gerçekleştirilen program yine Develioğlu'nun açılış ve kapanış konuşmaları ile devam ederken Müteveli Heyeti Üyemiz İsrail Kuralay ve mutak Kur'an Buluşmaları programımızın ko-

nuşmacısı Ümit Şimşek'in değerli katılımları ile zenginleşti. Biz de bu vesile ile Merhum Kemal Çiftçi'nin makamının cennet olması için dua ediyor ve yakınlarına baş sağlığı diliyoruz.

Son Halıç Buluşmaları'nda 15 Temmuz Darbe Girişimi Değerlendirildi

İstanbul Üniversitesi rektör yardımcısı ve İktisat Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Siyaset Bilimi Anabilim Dalı başkanı Haluk Alkan'ın katılımında gerçekleştirilen 49. Halıç Buluşmasında 'Dinamikler, Süreçler ve Geleceğin İnşası Bağlamında 15 Temmuz'u Anlamak' konusu ele alındı. Programda Haluk Alkan'ın 15 Temmuz darbe girişimine dair derinlikli bir değerlendirmesi izleyicilerle buluşurken aynı zamanda söz konusu girişimin darbeler tarihindeki diğer eylemlerle karşılaştırılmasına yer verildi. Aynı zamanda Türk siyaset tecrübesi bakımından siyasi tarihimizdeki diğer darbelerle önemli farklarının bulunduğunu vurgulayan Alkan önemli bir etken olarak eylemin liderinin dışarıdan, ülke dışından müdahalesine sahne olduğunu vurguladı. Buna ek olarak ikinci önemli farklılık olarak

daha önceki darbelerde darbeyi üstlenen kişinin kimliğini açıklamasına rağmen 15 Temmuz darbe girişiminin sorumlusunun kendisini gizli tuttuğunu belirten Alkan; kendisini Yurtta Sulh Konseyi olarak tanıtan oluşumun gerçek sorumlu olmadığını kaydetti.

Kur'an Buluşmaları Ümit Şimşek'in Katkıları ile Devam Ediyor

Kur'an Buluşmaları programımız pandemi sürecinde çevrimiçi olarak gerçekleştiriliyor. Geçtiğimiz haftalarda tamamladığımız Maide suresinin ardından En'am suresinin genel bir değerlendirilmesi yapıldı. Her hafta cumartesi sabahları gerçekleştirilen program Kur'an ayetlerinin bugüne ışık tutması hedefini güdüyor ve katılımcılara yönelik hazırlanan sunumla zenginleştiriliyor. erdemlihayat.com youtube kanalı üzerinden yapılan programın özet içeriği program ardından UTESAV'ın internet sayfasında paylaşıyor.

Kalite Güvencemiz Altında!

Merkez Ofis / Üretim

Ayazlı Mahallesi Ereğli Caddesi No : 178
81650 – Akçakoca / DÜZCE
Tel : 0 380 525 0 267
Fax : 0 372 316 89 72

İstanbul Satış Ofisi

Barbaros Mah. İhlamur Sok. No: 1
Ağaoğlu My Prestige İş Merkezi
No : 17-18 34746 Ataşehir - İSTANBUL
Tel : 0 216 688 24 29
Fax : 0 216 688 24 28

Lojistik

Kışla Mahallesi Millet Sokak
Bozkuş İş Hanı No : 42/F
67300 – Kdz.Ereğli - ZONGULDAK
Tel : 0 372 316 46 20
Fax : 0 372 316 89 73

DEĞERLENDİRME

MÜSİAD kadın

Esra KAFTANCIOĞLU

MÜSİAD Kadın Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi

MÜSİAD VİZYONER'21 ile Geleceği Bugünden Fark Ettik

126

MÜSİAD Vizyoner; MÜSİAD'ın nişane projelerinden biri olan, her iki senede bir gerçekleştirilen, tüm katılımcı ve ziyaretçilerinin eliyle ekonomiye ve Türkiye'ye önemli ölçüde katma değer sağlayan ve geleceğe ışık tutan bir etkinliktir. İlki "Gelecek ile İş Yapmak", ikincisi "Dönüşen Dünyada Yeni Türkiye", üçüncüsü "Dijital Gelecek" ve dördüncüsü "Dijitali, İklimi, Girişimi, Dönüşümü ve Değerleri Fark Et!" temasıyla gerçekleştirilen MÜSİAD Vizyoner, ele aldığı konularıyla öngörülerinin ne kadar kuvvetli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. MÜSİAD Vizyoner'in geçtiğimiz dönemlerdeki temalarına baktığımızda aslında bugünü konuştuğumuzu; yani MÜSİAD Vizyoner'in asıl amacının bugünle birlikte geleceğe de yön vermek olduğunu görmekteyiz.

Covid-19 pandemisi ile son iki sene tüm dünyanın ayakta kalma becerilerinin sınıandığı ve bekasını sağlayabilme kabiliyetlerinin fark edildiği yıllar oldu. Bu süreçte geçmişte ele alınan ve çoğu kez vurgulanan dijitalleşme, artık hayati değer taşıyan bir unsur hâline geldi. Dijitalleşme ile ilgili farkındalık ve buna bağlı olarak alınan tüm aksiyonlar zamanında alınmamış olsaydı kurumlar, kamu kurumları, şirketler dijitalleşen dünyaya ayak uydurmasaydı, ülke olarak pandemiyle karşılaştığımızda hazırlıksız olduğumuz gerçeği ve buna bağlı olarak korkunç bir sonuçla yüzleşiyor olurduk. Dijitalin hâkim olduğu bu dönemi ve süreci yönetebilmek, bu ekosisteme doğru zamanda adapte olabilmenin önemini bir kez daha tüm dünyaya kanıtlamış oldu. Pandemi sürecini yönetmeye çalışırken dünyada birçok farklı noktada meydana gelen iklim krizleri de hepimizin bildiği ancak yeteri kadar farkında olmadığı gerçekleri bir kez daha hatırlattı. İklim değişiklikleri ile birlikte kısa, orta ve uzun vadede meydana gelmiş ve gelecek olan iklim krizlerinin insan sağlığına olan doğrudan etkileri MÜSİAD Vizyoner'21 de dijitalle birlikte fark ettiğimiz diğer konulardan biriydi.

Pandeminin zor günlerinde, ekonomik olarak da birçok ailenin sıkıntı yaşadığı dönemde, değerlerimiz ve değer yargılarımız bu ailelerin; Avrupa'da, Amerika'da ya da dünyanın herhangi bir yerinde olduğu gibi yalnızlaşmasını engellemiş ve kapsayı-

cı bir şekilde bu süreci atlatmasına vesile olmuştur. Binlerce yıllık geçmişe sahip değerlerimizi fark etmeliyiz; çünkü o değerlerimiz bizim hayatta kalmamızı sağlayan unsurlardır. Yeni gelişen yalnızlaşma refleksine ayak uydurmadan, değerlerimizle hep beraber hareket etmemiz gerektiğini fark etmeliyiz. Yaşamış olduğumuz bu süreçte bizleri ayakta tutan ve tutacak olanın bu değerler olduğunu görmüş olduk. Yeni değişen dünya konjonktürünün değerlerimiz üzerindeki baskısını önlemeliyiz. Yenilikleri ve dijitalleşmeyi kabul etmekle beraber değerlerimiz üzerinde oluşturulan kültür emperyalizmini engellemeliyiz; çünkü bizi binlerce yıl ayakta tutan ve tutacak olan bu değerler ve bu değer yargılarıdır. Yeni kültür oluşumundan değerlerimize, fitratımıza, toplumumuza ve sosyolojik yapımıza uygun olanlar ile etkileşim hâlinde olmakla birlikte bu etkileşimin elimizdeki değerleri eskitmesine, sömürmesine ya da yok etmesine izin vermemeliyiz.

Tecrübe ettiğimiz pandemi dönemi ile mevcut dünya ekonomik sistemi tamamen bir kenara atılırken; yaşlılar, yaşlı evlerinde ölüme terk edilirken, bizim toplumumuz tüm insanları ile; yaşlısı, hastası, yoksulu, varlıklı... Hepsi el ele, kol kola, gönül gönüle bu savaşı en iyi şekilde vermiştir. Bu aslında değerlerimizin bir başarı öyküsüdür. İşte biz bunu fark etmeliyiz. Bizler tüm bunları fark etmeliyiz ki bu değer yargıları yok olduğunda eksikliğini fark etmeyelim. Değer yargılarımızı, kültürümüzü koruduğumuz zaman aslında iklimimizi, tabiatımızı da korumuş olacağız. Teknolojinin gelişmesi ve insanın doğaya müdahaleci bir kabiliyet kazanmasıyla beraber bu değer yargılarımız daha değerli hâle gelmiştir. Daha fazla fark etmeli ve daha fazla dikkat etmeliyiz ki, doğanın gereken ritmini koruyabilelim. Değer yargılarımızı koruduğumuz gibi kültürümüze yeni de-

ğerler katacak vizyonlar da ortaya koymalıyız. Günümüze ve konjonktüre uygun değerleri üretmeli ve kültür oluşturacak unsurları bir araya getirmeliyiz. Yani değerlerimize değer katmamız gerekiyor. Bu da ancak ve ancak dönüşümle olabilir.

MÜSİAD Vizyoner'21'de fark ettiğimiz temalardan olan dijital de aslında bir dönüşümdür. Örnek verecek olursak bir mürekkepten bir sinyal ya da bir koda giden yol tam anlamıyla bir dönüşümdür. Dönüşümü sağlayabilmek ve sürdürülebilir kılmak için girişimi başlatmak gerekir. Dönüşüm ancak girişimle hayat bulur. Girişimcilik başarıyı, başarısızlığı, cesareti ve basireti beraberinde taşır. Bizler başarısızlıktan tecrübe edinen, başarıdan da değerler üreten ve kabul eden bir toplumuz. Gençlere kaybetmeyi de öğretmeliyiz ki girişimi başlatabilsinler. Alparslan'ın 1071'de atına bir adım daha attırdığı yer Anadolu'da

MÜSİAD Vizyoner'21'in "Fark Et" mottosu

tıpkı diğerleri gibi bugünkü
konjonktür ile beraber
yarınki konjonktürü
yönlendiren ve yarının
gerçekleriyle hareket
eden bir mottodur.

127

DEĞERLENDİRME

girişimin başlangıcıdır. O bir adımla bugün Anadolu Türklerin oldu. İşte girişim bu denli değerlidir. Girişim içerisinde elbet başarısızlıklar olabilir; ancak umutsuzluklar yoktur. Ama mücadele ve kazanma azmi her zaman girişimin ana temasıdır. Bu mücadele ruhuyla yola çıkılan her girişim doğru zaman olgunlaştığında dönüşümle beraber bu ülkeye katma değer sağlamaya devam edecektir.

MÜSİAD Vizyoner'21'i yakından incelediğimizde işlenen ve fark edilen her konu aslında bütünün birer parçasıdır ve önemli bir amaca hizmet etmektedir. Geleceğe dönük sürdürülebilir bir mekanizmanın ortaya çıkabilmesi için tüm "Fark Et" vurgularının farkındalığının aynı ölçüde gelişmesi önem arz etmektedir. Bu noktadan da MÜSİAD Vizyoner'e baktığımızda, bugüne yön veren ve yarına yön verecek olan temaları saptayarak, bunlarla ilerlemekte olduğunu anlayabiliriz. MÜSİAD Vizyoner'21'in "Fark Et" mottosu tıpkı diğerleri gibi bugünkü konjonktür ile beraber yarınki konjonktörü yönlendiren ve yarının gerçekleriyle hareket eden bir mottodur. Ekonomi olmazsa insanlık nasıl var olamayacaksa, ekonominin yapısını oluşturan sürdürülebilirlik, günün

gerekliliklerine ayak uydurmak ve iklimsel gerçeklik gibi konularla alakalı yeterli bilinçlilik düzeyine ulaşılmazsa ve biz bunları fark edemezsek yarın var olmamız mümkün olmayacaktır. Bunları sürdürülebilir kılmak için ileride bu gerçeklikleri yaşayacak ve sürdürülebilir kılacak olan gençliği fark etmemiz, yakalamamız ve hitap etmemiz gerekmektedir. Daha da önemlisi onların fark etmesini sağlamamız gerekmektedir. Onların fark etme kabiliyetleri fitratları gereği çok daha fazladır ve biz bu motto ile çıktığımızda bizi ilk fark eden de onlar olmuştur. Bunu da MÜSİAD Vizyoner'21'deki genç popülasyonun yoğunluğundan anlamış olduk.

Biz FARK ET'i fark ettik, onlar da bizleri fark etti. Aslında sürdürülebilirlik demek, gelecek demektir; gelecek demek ise gençlik demektir. Gençliği bu noktada referans alan Genel Başkanımız Sayın Mahmut Asmalı ve Yönetim Kurulumuz, MÜSİAD yönetiminde yaş ortalamasını kırk beşlerden otuz beşlere indirmeyi hedeflemektedir. Bu da sürdürülebilirliğin ilk gerçek hamlesi olarak MÜSİAD'ın yeni dönemine ve bu doğrultuda alacağı aksiyonlara yansımış bulunmaktadır.

EBAM Airlines ! Uçak hızında teslimat !

Firmamız, Uluslararası Taşımacılık sektöründe hizmet sunmak amacıyla 2005 yılında kurulmuştur.

Taşımacılık konularında uzman kadrosu ile sektöre yönelik talepler için farklı çözümler üretmektedir. EBAM, oluşabilecek tüm farklı taleplere cevap vermek üzere hazırlanmış olan güçlü ve spesifik çözüm odaklı filo donanımıyla, müşterilerinin en güvenilir partneri olmayı kısa sürede başarmıştır.

Almanya, Benelux, İsviçre ve Doğu Avrupa ülkelerinde komple ve parsiyel taşımalarınızda hizmetinizdeyiz.

EBAM ULUSLARARASI NAKLİYAT TİC.LTD.ŞTİ

Kuyucak yolu Küme Evleri No:204 / A Kuyucak Kemalpaşa/İZMİR • Tel : 0232 479 79 89

info@ebamnakliyat.com • www.ebamnakliyat.com

GÖRÜŞ

İhracatın Dönüşümü İhracat 2.0

Seçilen pazarlarda nasıl müşteri bulunacağı ise her ihracatçının en merak duyduğu konudur. Artık ülkemize gelen alıcılara yerinde mal satmayı ihracat sayan anlayışı bırakıp kendimiz pazarlara gitmemizin vaktidir. Çünkü alıcı ülkemize geldiği zaman fiyata o karar veriyor rakiplerimize de ulaşabildiği için, ancak biz gidersek fiyatlara biz karar veririz.

İbrahim ÇEVİKOĞLU

Genç MÜSİAD İhracatı Geliştirme Komisyonu Başkanı

İnsanlar, kurumlar ve devletler geçmiş başarılarından ilham alarak yeni adımlar atmaya güç bulurlar. En zor olan ise özgüvenin kırık olduğu dönemlerde başarıya inanmaktır. Bir kere başardığınız zaman artık geriye eski motivasyonunuzu örnek alarak merdiven basamaklarını öncekiler gibi çıkmak kalır.

bizi dünya da sözü dinlenen bir ülke haline getirdi. Elbette bunun bedelleri oldu ve olmaya da devam ediyor. Ancak başımızda bu terör belası varken başka çaremiz de yoktu, bu konu adeta bir namus meselesiydi, tüm tehditlere rağmen çalıştık ve yaptık çok şükür.

Türkiye, geçmişindeki tüm karamsar dönemlere rağmen son yirmi yılda gerçekleştirdiği atılımlarla her şeyden önemlisi bir özgüven kazandı. Zor olan şey bu stop etmiş arabayı yeniden çalıştırmaktı. Araba çalışmaya başladıktan sonra geçen yıllar içerisine vites bir bir yükseldi ve araba iyice sürat kazandı, vakit geldi virajlar oldu hız kesildi vakit oldu yokuşlarda vites düşürmek gerekti. Ancak gerçek şu ki araba hiç durmadı ve sürekli yol almaya devam etti. Ülke olarak özgüven kaynağımız olan çok başarı var ancak bir tanesini ele almak gerekirse, savunma sanayii hamlemize bir göz atalım. 2004 yılında hem siyasi hem askeri otoritelerin ortaya koymuş olduğu savunma sanayi de millileşme iradesi, bugünlerde

Şimdilerde ise, ekonomik saldırıları bertaraf etmek için yine tüm tehdit, saldırı ve şantajlara rağmen için milli bir ekonomik modelin iradesi ortaya konuldu: cari fazla veren bir Türkiye hedefi. Yani ihracatı, ithalatından çok daha fazla olan bir Türkiye vizyonu. Niyetimiz de seferimiz de mübarek olsun! Savunma sanayi başta olmak üzere birçok alanda nasıl başarılar elde ettiysek, bu mücadelede de yine başarılı olacağımıza inancımız tam. Ancak bu başarı için bazı dönüşümlere ihtiyacımız olacak. MÜSİAD Vizyoner'21 in mottosuyla ihracatta da dönüşümü "FARK ET" diyoruz. Bu dönüşümde ülke olarak bizlere başarı getireceğine inandığımız bazı noktaları istifadenize sunmak isterim.

İthal Girdilerin İyileştirilmesi

"Dış ticaret dengesi: ihracat-ithalat" bu formüle göre, cari fazla vermek için ihracatın ithalattan fazla olması şart. Bunun için yapılması gereken iki şey var: ihracatı arttırmak ve ithalatı azaltmak. Bu noktada son dönemde ihracatı arttıracak faaliyetlerin yoğunlaştığını görmek oldukça sevindirici bir durum ancak sadece ihracatın arttırılmasına odaklanmak yanıltıcı olabilir, aynı zamanda ithal girdinin azaltılması veya iyileştirilmesi çok önemli bir nokta. Zira ihracatımızın yaklaşık %60'ı ithalata dayalı durumda (dâhilde işleme rejimi kapsamında olan oran), dolayısıyla ihracatımız artarken çok ciddi oran da ithalatımız da artışta. Gerekirse liste liste ithal girdi olarak

yurt içinde alternatifi olan veya olabilecek mamul veya yarı mamuller çalışılıp yurt içinden muadiller bulunmalı veya yurt içinde alternatifi yok ise yurt dışından daha uygun, daha mantıklı lojistik ve tedarik çözümleri geliştirilmelidir.

Lazer silah yaptık ama hâlen lazer yazıcı yapmadık. Savunma sanayi bizim için bir namus meselesiydi; inandık ve yaptık, şimdi ise aynı başarıyı sivil sektör- lere ve özellikle de dış ticarete yansıtmamızın vaktidir. Belki ticari olarak başlarken maliyeti yüksek olacak yapsak kim alır diye düşüneneceğiz ancak uzun vadede meyvesi çok tatlı olacak. Elbette her şeyi biz üretemeyiz ancak alternatifleri değerlendirmemek de mevcut durumumuzun en büyük sebeplerinden. Mecelle kaidesinde olduğu gibi; def-i mefasid, celb-i menafiden evladır. Bugünün deyimiyle; kötülüklerin engellenmesi, iyiliklerin elde edilmesinden önce gelir. Diğer bir ifadeyle, iltihabı akıtmadan yaraya merhem sürülmez. Bu felsefeden hareketle ithal girdilerin azaltılması ve ithalata mecbur olduğlarımızın daha iyi alternatiflerle iyileştirilmesi bizim için ihracatımızın arttırılmasından daha öncelik verilmesi gereken bir konu olmalıdır. Ancak bu konu özel sektörün insafına bırakılmadan bizzat devletin öncülüğünde ve sektörlerle istişareli bir şekilde organize edilmelidir.

İthalat gümrük verilerinin kamuoyuyla paylaşılması İthalatın iyileştirilmesi için en çok ihtiyaç duyulan şey daha iyi alternatifleri sunacak tedarikçi veya üreticilerle buluşmak. Bu konuda yıllar önce Amerika'nın başlatmış olduğu ve ardından bugün kırk küsur ülkenin de tatbik ettiği bir uygulamayı örnek vermek istiyorum. Ülkeye ait ithalat gümrük beyanname veya konşimento belgelerinin kamuoyuyla paylaşılması. Bu yöntem marifetiyle ülkedeki itha-

latçı firmalarının isimleri tüm dünyaya ilan edilmiş oluyor ve netice olarak dünyadaki tedarikçi veya üreticiler ülkenizdeki ithalatçılara ürün satabilmek için adeta sıraya girerek bir rekabetin içine giriyorlar. Siz ise tedarikçi bulmakla uğraşmak yerine dünyadan size yağan tedarik teklifleri içerisinde ticari faydanıza en çok hangisi uygun düşüyorsa bunu tercih etmekle meşgul oluyorsunuz. Yani tedarik alternatifiniz zenginleşmiş oluyor. Bugün Amerika, İngiltere, Rusya, Hindistan, Brezilya, Meksika gibi birçok ülkenin kendi ithalatlarını iyileştirmek için tercih ettiği bu yöntemin ülkemiz için de bir fırsat olduğunu düşünüyorum.

Türkiye İhracatçı ve Üretici Firma Rehberi Kurulması

Ülkemizden ürün almak isteyenlerin, ülkemizdeki hem ihracat yapan hem de henüz ihracat yapmamış kendi sektöründen firmalara ulaşmasını sağlayacak bir firma rehberi kurulması çok önemlidir. Zira ülkemizden ürün almak isteyenlerin, istedikleri ürünü üreten veya satan firmaları nereden bulacağı ciddi bir iletişim problemi olarak karşımızda durmaktadır. Biraz çalışkan olan ithalatçılar, ülkemizdeki ihracatçı birliklerinin sitelerine girip buralardaki ihracatçıların listelerine bakarak alternatif aramaya çalışmaktadır. Ancak bu listelerde sadece mevcut ihracatçılar ve sadece o sektöre ait firmalar bulunmaktadır. Hâlbuki henüz ihracat yapmamış üreticilerin de içinde olduğu sektörel ve ürünsel kategorilere göre tüm Türkiye'deki üretici-ihracatçı-tedarikçi firmaların tasnif edildiği bir merkezî platforma ihtiyaç duyulmaktadır. Çin örneğinde olduğu gibi insanlar Çin'den ithalat yapabilmek için tedarikçilere genellikle alibaba.com üzerinden ulaşmaktadır. Model kısmının detaylarına takılmadan özet olarak ülkemizdeki üretim gücünü ülkemizden talebi olanlar ile buluşturacak

bir Türkiye Firma Rehberi kurulması, ülkemizin taşıdığı potansiyelin satışa dönüşmesinde ciddi katkısı olacaktır.

Pazar Araştırması ve Ticari İstihbarat Kaynaklarının Kullanımı

Pazarlama operasyonunu, koordinatları tespit ettikten sonra yapmak çok önemli. Hangi ülke? Hangi satış kanalı veya firma? Hangi fiyat? Gibi soruları en baştan çalışıp yola çıkmak lazım. Zira vakit, enerji, para ve motivasyonu doğru yere odaklamazsak çalışsak da kaybederiz.

Bir ürünü pazarlamaya başlamadan önce ürüne ait talebin arttığı ve Türk ürünlerinin tercih edildiği pazarları tespit ederek yola başlamak, yani gittiğimizde kolayca müşteri bulabileceğimiz pazarlardan başlamak ideal olmalıdır. Esasen zor olan doğru pazarı bulmaktır, müşteri bulmak değil. Zira doğru pazarı

bulduğunuzda müşteri bulmak zor değildir. Ancak bizde genellikle pazar seçerken yerli rakibin sattığı pazarlardan veya tanıdıkların bulunduğu ülkelerden başlamak bir ihracat geleneğidir. Netice odaklı olmak güzel ancak uzun vadeli satış ve kârlar için veriye dayanan adımlar atmak olmazsa olmazdır.

Seçilen pazarlarda nasıl müşteri bulunacağı ise her ihracatçının en merak duyduğu konudur. Artık ülkemize gelen alıcılara yerinde mal satmayı ihracat sayan anlayışı bırakıp kendimiz pazarlara gitmemizin vaktidir. Çünkü alıcı ülkemize geldiği zaman fiyata o karar veriyor rakiplerimize de ulaşabildiği için, ancak biz gidersek fiyatlara biz karar veriz. Bunun içinde yeni dönemin müşteri bulma silahları olan ticari istihbarat sistemlerini kullanmak oldukça önemli. Bu sistemler; doğrudan ülkelerin açıkladığı gümrük verileri üzerinden o ülkedeki mevcut ithalatçılara ulaşmayı, ülkelerin ticaret odası kayıtlarına tek bir veri tabanından ulaşıp, sektör ve faaliyetine göre firmaları tasnifleyip, hedeflenen firmaların cirosu, çalışan sayısı, ortaklık yapısı, yönetici isim ve iletişim bilgileri gibi detaylara saniyeler içerisinde erişebilmeyi mümkün kılıyor. Bu istihbarat sistemleri üzerinden, pazarlama yapılacak olan nokta atışı ülke ve firmaları tespit ederek yola çıkmak girişimciliğimizi sürdürülebilir kılacak çok önemli bir adım olacaktır.

İhracat Pazarlaması, Katma Değerli İhracat ve Markalaşma

Ülkemizin üretim değil pazarlama problemi var. Üretebiliyoruz ancak pazarlayamıyoruz. Özellikle zorları başarmayı seven bir millet olarak üretmek bize heyecan veriyor ve kafaya takıp bir şekilde üretiyoruz o ürünü. Ancak tez canlı yapımızın getirmiş olduğu

GÖRÜŞ

girişimciliğin biraz da planlama ve araştırmaya ve çokça pazarlamaya ihtiyacı var. Bu kısım eksik kaldığı zaman sürdürülebilir olmayan anlık başarılar elde ediyoruz.

Kârlı satışın iki çıkış noktası var: başkasının yapmadığını yapmak ve markalaşmak. Ülke olarak iyi ihracat yaptığımız kalemlere bakıldığında genellikle başka ülkelerinde rahatça üretebildiği ürün kalemleri karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla daha kârlı ihracatlar için katma değerli ürünler üretmek ve ürettiğimiz ürünlerde markalaşmak şart.

Markalaşma kavramı, konuşulduğu kadar uygulanırsa bugün çok daha farklı bir yerde olurduk sanırım. Zamanında tekstil konfeksiyon ürünleri üreten ülkeler daha yüksek kârı görerek konfeksiyonu bırakıp tekstil makinası üretir hale geldiler. Konfeksiyon üretimini biz devraldık ancak konfeksiyon üretiminden kazandığımız milyon euro parayı tekstil makinalarına vermek zorunda kaldık. Diğer taraftan, dünya da modayı belirleyen markalara fason üretim yapmak bir yere kadar bizi mutlu etti. Ancak neticeye baktığımızda, en ufak bir üretimi olmayan ve sadece tasarım ile meşgul olan bir moda şirketinin üreticilerden çok daha fazla kâr ettiğini gördük. En acısı ise bu şirketlerin alternatif tedarikçi bolluğundan kaynaklı olarak tamamen kendi istediği şart ve fiyatlarda bizi çalıştırdığının gerçekliği ile yüzleştik. Evet, fason üretim de bir para kazanma yolu ancak sadece ihracat âdetimizi değil gerçekten ihracat rakamlarımızı arttırmak istiyorsak kısa vadede fason üretimin getirdiği düşük ama garanti kârlara kandanmadan, kendi markalarımızı oluşturmanın vaktidir. Milli İHA'larımızı geliştiren BAYKAR firması normalde fason makine, otomotiv, uçak parçası üreten bir fabrikaydı. Çok güzel kâr ettikleri bir dönemde üretimi kapattılar ve 8 yıl boyunca bir lira fatura kesmeden İHA yapmak için çalıştılar, geldikleri nokta ise malumunuz. Elbette marka olacağım demekle hemen marka olunmaz, ama bu niyete bugün girmezsek bu global rekabetin içerisinde işin hep kârsız kısmında kalacağız.

Ürün menşei itibarıyla Türk mallarının itibarı dünya da ortalama bir konumda. Genellikle birçok üründe fiyat ve kalite olarak Çin'den yukarıda, İtalya veya Almanya'dan aşağı bir durumdayız. Bulduğumuz yer kötü bir yer değil, yapmamız gereken şey fiyat; lojistik konum, maliyet, kalite, insan kaynağı gibi avantajlarımızı kaybetmeden, katma değerli üretim,

pazarlama ve markalaşma kısmındaki eksiklerimizi tamamlamak.

İhracatın yeni alanları: e-ihracat, mikro ihracat Son dönemlerin klasik sözü: gelecek dijitalde. İhracatın dijital ile birleşen noktası ise e-ihracat yani sınır ötesi e-ticaret. Geleneksel ihracattan farkı ise satış hacimlerinin daha çok perakende olması. Ülkemizde sadece firmalarda değil, her bir bireyde hazır bulunan girişimcilik ruhunu, ihracata dönüştürmenin kolay yolu e-ihracat. Evinizde ürettiğiniz küçük bir hediyelik ürünü dahi sosyal medya, online pazaryerleri veya kendi web siteniz üzerinden dünyanın her yerine ihraç etmeniz mümkün. Bu imkân ülkemiz ihracatında seferberlik ilan ettiğimiz böyle bir dönemde fert fert herkesin bu seferberliğe yapabileceği katkı açısından kritik öneme sahip.

Küçük adetlerde bile ihracat yapmanın imkânını sağlayan gönderme şekli ise: mikro ihracat. Göndereceğiniz ürün 300 kg ve 15000 Euro değerlerinin altındaysa, yetkilendirilmiş uluslararası lojistik firmaları vasıtasıyla hiçbir ihracat evrakı düzenlemeden normal yurtiçi gönderim gibi ürünü dünyanın istediğiniz yerine gönderebiliyorsunuz. Bu imkân özellikle e-ihracatımızın geleceği demek.

Uluslararası Öğrenciler Marifetiyle İhracat

Her konuda olduğu gibi ihracatta da insan faktörü başarıyı etkileyen ana unsur. Ülkemizde yabancı dil öğrenme problemi olduğu hepimizin malumu. İhracat departmanlarımız için gerekli olan yabancı dil bilen personeller maalesef ülkemizde yeterince

yetişmiyor. Bu durumun değişmesi için çalışmalar yapılmalı. Ancak kısa vadede bir pansuman tedavi olarak ülkemize okumaya gelen ve en az birkaç dili olan misafir öğrenciler değerlendirilebilir. Bu öğrencilere ürün ve dış ticaret bilgisi verilerek, ürünlerimizi pazarlamaları desteklenebilir. İthal ettiğimiz ürünlerin alternatiflerini onların ilişkileriyle bulabiliriz. Bu öğrencilerin sadece yabancı dilleri yok aynı zamanda en azından kendi ülkelerinde kuvvetli yerel bağlantıları da var. Güzel bir örnek olarak: Genç MÜSİAD Sakarya Şubesi geçtiğimiz yıl firmalarla buluşturduğu bu misafir öğrenciler birkaç milyon dolar ihracata vesile oldular. Bu öğrenciler kendi ülkelere döndüklerinde de ülkemizin fahri ticaret elçileri olacaklardır. Elimizde olan güçleri birleştirerek daha güçlü olabiliriz.

Yurt Dışı İhale ve Proje Fırsatları

İhracat yapmayı bazen sadece ürün satmak olarak algılayabiliyoruz. Hâlbuki tek seferlik proje, hizmet sektörü veya hizmet sektörüne hizmet eden ürünlerde kaçırdığımız çok fazla fırsat var. Yurt dışında ihale veya proje konusu geçince, biz ihaleye giremeyiz çok prosedür ve ikili ilişki gerekiyor cümlelerini duyuyoruz. Doğrudur. Ancak atladığımız nokta, ihale veya pro-

jeyi kazanan firmalara alt yüklenici hizmeti vermeyi düşünmememiz. Türkiye’de büyük bir inşaat projesini alan bir firmaya nasıl ki alt taşeron olarak iş yapıyoruz, aynısını neden yurtdışında yapamayalım? Başlayabileceğimiz nokta şurası; hangi ülkeyi hedefliyorsak, oranın ücretsiz olarak sunulan ihale ve proje web sitesinden (ülkemizdeki EKAP sistemi gibi) bizimle alakalı projeleri araştırıp, kazanan firmanın ismini öğrenerek iletişime geçmek. Sadece ülke bazlı değil global ihale ve proje veri tabanları da kullanılabilir. İhracat sadece sıcak ürün satışı değildir.

Kümelenme ve Sektörel İş Birlikleri

Ülkemizden yapılan ihracatların %60’ı mal mukabili yani açık hesap ödeme yöntemi ile gerçekleştirilmekte. Bu duruma gelmemizdeki en büyük etken ise birbiri ile rekabet içinde olan yerli rakiplerin müşteri kazanmak için kârdan veya nakit ödemeden vazgeçerek vade vermesi. Hâlbuki sektördeki firmalar bir kümelenme marifetiyle beraber hareket etse çok daha farklı bir yerde olabiliriz. Her gittiği firmada aynı cevabı alacak olan ithalatçının bir malı minimum ne kadar bedelle ve vadeyle alabileceğinin standardını bizzat sektörün kendisi belirlemiş olur. Firmaların tek başına yapamayacağı organizasyonlar veya satın almaları sektördeki firmalar birlikte daha uygun koşullarda başarabilirler. Ülkemizdeki kümelenmeler henüz tam olarak bu mantıkta işlemiyor, dileriz ki birlikten kuvvet doğar.

Devlet Desteklerinin Kullanımı

Bir firmanın ihracata başlama niyetinden satış yapana kadar geçen tüm aşamalarında ihracat devlet destekleri mevcut. Pazara gideceksiniz ulaşım konaklama ihtiyaçlarınız karşılanır, ofis açıp reklam verirsiniz karşılanır, müşteri bulma platformlarına üye olmak istersiniz desteklenir, fuara gidersiniz desteklenir, açık hesap mal gönderirsiniz Eximbank alacağınıza sigorta yapar gibi örnekleri arttırmak mümkün. Ancak firmalarımız bırakın kullanmayı devlet desteklerinden haberdar bile değil. Her yıl milyarlarca lira devlet desteği kullanılmıyor. Zaten zayıf olan şirket finansal yapılarımız bu tarz fırsatları kaçırdığımızda daha da rekabet edemez bir hale geliyor. İhracatın finansmanı için Ticaret Bakanlığı, KOSGEB ve Eximbank ihracat destek kalemlerini çalışmak gerek.

Cari fazla veren bir Türkiye için ihracatın dönüşümünde önemli noktaları incelemeye gayret ettik, “FARK ET” tik şimdi ise gayret etme vakti!

FILO YÖNETİM SİSTEMLERİ

Kolay Kontrol **Elektronik Raporlama** **Detaylı Takip** **Muhasebe Kolaylığı**

Pratik ve Hızlı Yakıt

ŞİRKET HABERLERİ

OMIX'in Üstün Teknolojiye Sahip Yeni Telefonları X300 ve X500 Satışa Çıktı

Hayatı kolaylaştıran akıllı teknolojileri erişilebilir fiyatlarla tüketici ile buluşturan OMIX, Türkiye'de ürettiği akıllı telefon modelleri X300 ve X500 ile yeni ekosistem ürünlerini, Türkiye'de satışa sundu.

Uzak Asya'nın teknoloji geliştirme konusundaki bilgi ve birikimini, yerli üretim gücüyle birleştiren OMIX, orta-üst segment özelliklere sahip cep telefonlarını, giriş-orta segment fiyat etiketiyle satmaya başladı. Yüksek kaliteli malzemeden üretilen telefonlar, görünüm ve tutuş zevki açısından da pahalı rakiplerine meydan okuyor. X300 ve X500 model telefonlar farklı ihtiyaçlara sahip kullanıcılar için donanım ve yazılım özellikleriyle uçtan uca çözüm sunuyor. X500 modeli kutusundan çıkan kablosuz kulaklıkla da rakip tanımıyor.

Çoğu kullanıcının telefon değerlendirme kriterlerinde ilk sıralarda bulunan kamera, X300 ve X500'ün de iddialı yanlarından birini oluşturuyor. OMIX'in Tuzla Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesisinde üretilen cihazlardaki kameralar, güçlü donanımına ek olarak yapay zekâ desteğiyle tüm ışık ortamlarında net ve parlak fotoğraflar sunuyor.

X500'ün arka bölümündeki 48 megapiksel çözünürlüklü ana kamera, 108 megapiksel AI Modu ile çekimlerde fark yaratıyor. X300'ün ana kamerası ise 16 megapiksel çözünürlük ve 96MP AI Modu sunuyor. Ana kameralara ek olarak konulan 115 derece ultra geniş açı lens sayesinde daha kaliteli sonuçlar elde etmek mümkün. Telefonların yüksek çözünürlüklü selfie kameraları arka kameraları aratmıyor. X300 ve X500 ön kameraları, 1080p Full HD video kaydı yapabiliyorlar.

Her kullanıcı için artık performansın önemi artmış durumda. OMIX

telefonlarda yer alan 8 çekirdekli Mediatek Helio G80 işlemci, güçlü HyperEngine Game Teknolojisi'ne sahip 12nm fabrikasyon sürecinden alıyor. Yüksek kapasiteli 5.000 mAh pili uzun kullanım süreleri sunuyor.

Mavi, siyah ve beyaz renk seçenekleriyle gelen OMIX telefonlar, 199 gram ağırlığa sahip. Kullanılan tüm malzemelerde kaliteyi ön planda tutan şirket, kullanıcıya üst sınıf bir görünüm de sunuyor. Telefonun 6,67 inç büyüklüğündeki IPS LTPS teknolojili FHD+ ekranı 2400x1080 piksel çözünürlüğe sahip. 394PPI piksel yoğunluğu, 60 Hz ekran yenileme hızı, 20:9 ekran oranı, 16,7 milyon renk sayısı ve yüzde 91,4'lük ekran/gövde oranı gibi özellikleriyle yeni OMIX telefonlar göz dolduruyor.

ŞİRKET HABERLERİ

Ticaret Bakanlığı ve BDDK'dan Yenilenmiş Ürünlere Kredi Kartı Desteği

Garanti Teknoloji İletişim Hizmetleri, Türkiye'nin ilk Bakanlık onayı almış, yenilenebilir cep telefonu satıcısıdır. Garanti Teknolojinin ana vizyonlarından biri atıl durumda bekleyen teknoloji parçalarını üretime tekrar kazandırarak yurt dışına döviz akışını engellemektir. Kullanılan tüm yedek parçaların birinci kalite olduğunun altını çizen Garanti Teknoloji firması, kaliteli işçilik ve kaliteli ürün vaadinde bulunuyor.

22 Ağustos 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkındaki Ticaret Bakanlığı'nın yönetmeliğine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından kredi kartı taksit desteği geldi. 22 Aralık 2021 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu 9993 Karar Sayılı 21.12.2021 tarihli kararı ile yenilenmiş ürünlere satış fiyatı

5.000 TL'ye kadar olan cep telefon ve tabletler için 12 taksit 5.000 TL üstü ürünler için 6 taksit yapma imkânı getirdi. Bilindiği üzere 30 Eylül 2021 tarihinde resmî gazette Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yenilenmiş ürünlere KDV %1'e indirilmiştir.

Yetkili Yenileme Merkezleri oluşturdukları yetkili alıcı ve satıcılar sayesinde cep telefonu ve tabletlerin toplanmasını sağlamakta, bakanlığın ve Türk Standartları Enstitüsü'nün belirlediği şartlarda ürünlerin yenilemesini yaparak tekrar ekonomiye kazandırmaktadır. Bakanlık bu sayede israfın önlenmesi, ithalatın azaltılması, kayıt dışı ikinci el piyasasını kayıt altına almayı ve

tüketici mağduriyetlerini bitirmeyi hedeflemektedir. Yetkili Yenileme Merkezi Garanti Teknoloji Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve MÜSİAD 6. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi İlhan Bilgili, bakanlığın uygulamalarını sektöre ve vatandaşlara etkilerini şöyle dile getirdi:

"Yönetmelik ve buna bağlı olarak KDV indirimi ve şimdi de kredi kartına taksit uygulaması Ticaret Bakanlığı'nın bu alana verdiği önemi gösteriyor. Vatandaş, kullanmadığı telefonları gönül rahatlığı ve hukuki sorun yaşamayacağı yetkili alıcılara satabilecek; aynı şekilde gönül rahatlığı ile yenilenmiş ürünleri yetkili satıcılardan satın alabilecektir. Sıfır atık, israfın önlenmesi, ekonomiye ve aile bütçesine katkı, hukuksal ve garantili güvenli ürün alım satımı için yetkili alıcı ve satıcıların tercih edilmesi gerekiyor. Son düzenleme ile sadece yetkili merkezlerce yenilenmiş ürünlere taksit yaptırmanın yolu açıldığının altını tekrar çizmek isterim. Bu yüzden ürün alım ve satımı yaparken vatandaşlarımız yetkili yenileme merkezlerini tercih etmeli. Bu karar ve uygulamanın sektöre ivme ile birlikte kalite ve güven getireceğini de düşünümüyoruz."

Çerçeve Dergisi'ne ulaşmak çok kolay

Turkcell Dergilik, Türk Telekom E-Dergi, MÜSİAD Web Sitesi ve MÜSİAD Yayınları App Dijital Platformlarında...

Ücretsiz İndir Oku

f /musiad | @musiadgnlrmrkz | musiad.org.tr

MÜSİAD

MÜSİAD / 2022

EXP

MÜSİAD TİCARET FUARI

Küresel
Ticaret
Burada!

2-5 KASIM 2022

TÜYAP İSTANBUL FUAR ve KONGRE MERKEZİ

Müstakil
exhibition event

www.musiadexpo.com

musiadexpo

FUAR STANDLARI ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Yurt içi ve yurt dışı, bireysel veya grup standlarınız
üstün özveri ve işçilik ile tasarım ve uygulama hizmetleri...

0212 672 10 11

avaproje

AVAS

PROJE
MİMARLIK